

CVRIA

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Годишен доклад
2008 г.

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

ГОДИШЕН ДОКЛАД 2008 година

Преглед на дейността на Съда на Европейските общности,
на Първоинстанционния съд на Европейските общности
и на Съда на публичната служба на Европейския съюз

Люксембург, 2009 г.

www.curia.europa.eu

Съд на Европейските общности
L-2925 Luxembourg
Тел. (352) 4303-1

Първоинстанционен съд на Европейските общности
L-2925 Luxembourg
Тел. (352) 4303-1

Съд на публичната служба на Европейския съюз
L-2925 Luxembourg
Тел. (352) 4303-1

Уебсайт на Съда: <http://www.curia.europa.eu>

Годишният доклад е на разположение и под формата на CD-ROM
в служба „Преса и информация“ на Съда
Тел. (352) 4303-2035

Изготвянето е приключено на 31 декември 2008 г.

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че се посочи източникът. Снимките могат да бъдат възпроизвеждани само в контекста на настоящата публикация. За всяко друго използване трябва да се получи разрешение от Службата за официални публикации на Европейските общности.

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в Интернет чрез сървъра Europa (<http://europa.eu>).

В края на настоящото издание ще намерите неговите каталожни данни.

Люксембург: Служба за официални публикации на Европейските общности, 2009 г.

ISBN 978-92-829-0911-9

doi: 10.2862/60939

© Европейски общности, 2009 г.

Отпечатано в Люксембург

ОТПЕЧАТАНО НА НЕОБРАБОТЕНА С ХЛОР ХАРТИЯ

Съдържание

	Страница
Предговор от председателя на Съда г-н Vassilios Skouris	5

Глава I

Съд на Европейските общности

А – Развитие и дейност на Съда през 2008 г.	9
Б – Състав на Съда	61
1. Членове на Съда	63
2. Промени в състава на Съда през 2008 г.	77
3. Протоколни редове	79
4. Бивши членове на Съда	81
В – Съдебна статистика на Съда	85

Глава II

Първоинстанционен съд на Европейските общности

А – Дейност на Първоинстанционния съд през 2008 г.	117
Б – Състав на Първоинстанционния съд	163
1. Членове на Първоинстанционния съд	165
2. Промени в състава на Първоинстанционния съд през 2008 г.	175
3. Протоколни редове	177
4. Бивши членове на Първоинстанционния съд	179
В – Съдебна статистика на Първоинстанционния съд	181

Глава III*Съд на публичната служба на Европейския съюз*

А – Дейност на Съда на публичната служба през 2008 г.	205
Б – Състав на Съда на публичната служба	217
1. Членове на Съда на публичната служба	219
2. Протоколен ред	223
В – Съдебна статистика на Съда на публичната служба	225

Глава IV*Срещи и посещения*

А – Официални посещения и прояви в Съда, в Първоинстанционния съд и в Съда на публичната служба	239
Б – Посещения с образователна цел	243
В – Тържествени заседания	247
Г – Посещения или участия в официални прояви	249
 <i>Кратка органиграма</i>	 256
<i>За контакт</i>	259

Предговор

Съдът на Европейските общности приключи 2008 г. символично: той влезе във владение на новия си сграден комплекс. Днес Съдът разполага с централизирана инфраструктура, която отговаря на мащабите на разрастването му, на постоянно увеличаващия се брой дела, на въвеждането на нови производства и на неотдавнашните разширявания на Европейския съюз – положение, оптимално дори в епохата на електронния обмен на информация.

Историческото значение на тържественото откриване на новия сграден комплекс на Съда, още по-ярка проява поради присъствието на високопоставени личности, не би могло да засенчи останалите събития, белязали изминалата година. Също толкова важно бе и въвеждането на новото спешно преюдициално производство, което позволи на Съда да разгледа в изключително кратки срокове първите дела, отнасящи се до пространството на свобода, сигурност и правосъдие, и подлежащи на разглеждане по този ред.

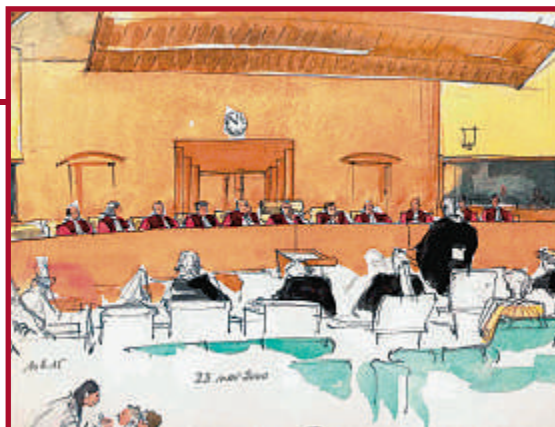
2008 година ще остави следа в историята и като година, белязана от ефикасността и особено напрегнатия ритъм на правораздавателната дейност на институцията. В това отношение следва да се отбележи общото намаляване на продължителността на производствата, особено значително в частност при преюдициалните дела. За Първоинстанционния съд от друга страна това бе една от най-производителните години в неговата история.

Накрая, през изминалата година пред трите юрисдикции, които съставят Съда на Европейските общности, са заведени 1 332 дела, което за втора поредна година представлява най-големият брой дела в историята на институцията и разкрива постоянното увеличаване на обема свързани с общностното право производства.

Годишният доклад позволява на читателя да се запознае с развитието и с основните моменти в дейността на трите юрисдикции, които съставят институцията: Съда, Първоинстанционния съд и Съда на публичната служба. Специфични за всяка юрисдикция статистически данни допълват и онагледяват анализа на правораздавателната дейност през изминалата година.

V. Skouris
Председател на Съда

Глава I

Съд на Европейските общности

А. Развитие и дейност на Съда през 2008 г.

От председателя на Съда г-н Vassilios Skouris

Структурата на годишния доклад възпроизвежда тази от предишните години. В първата част е представена накратко дейността на Съда на Европейските общности през 2008 г. Тя дава на първо място (раздел 1) общ поглед върху развитието на институцията през тази година, като подчертава засегналите Съда институционални промени и развитията във връзка с неговата вътрешна организация и методи на работа. На второ място включва анализ на статистиката, що се отнася до динамиката на работната натовареност, както и до средната продължителност на производствата (раздел 2). На последно място, в нея се представя, както всяка година, основното развитие на съдебната практика по области (раздел 3).

1. Най-значимият факт за Съда на Европейските общности през 2008 г. бе тържественото откриване на неговата нова палата, която обединява и разширява съществуващите сгради. С новаторски архитектурен замисъл, палатата е създадена, като се запазва и се съблюдава приемственост със структурата на първоначалната палата. Новата палата се състои от преструктурираната стара палата, в която се помещават съдебните зали, от Пръстена — сграда на два етажа, наречена по този начин въпреки правоъгълната си форма, тъй като изцяло обгражда палатата и в нея се намират кабинетите на членовете на Съда, както и техните преки сътрудници, от две кули, предназначени за службите за преводи, и от Галерията — дълъг, светъл пасаж, който свързва като архитектурно тире не само предишните и новите сгради, но и различните дейности на институцията.

По време на тържественото заседание на 4 декември 2008 г. за откриването на новата палата в присъствието на Техни Кралски Височества Великия херцог и Великата херцогиня на Люксембург речи произнесоха г-жа Diana Wallis, заместник-председател на Европейския парламент, г-жа Rachida Dati, пазител на държавния печат, министър на правосъдието на Френската република, г-н José Manuel Barroso, председател на Европейската комисия, и г-н Jean-Claude Juncker, министър-председател на Великото херцогство Люксембург.

Що се отнася до текстовете, уреждащи функционирането на институцията, изменението на Процедурния правилник на Съда от 8 юли 2008 г. добави дял IVa, който съдържа разпоредбите за прилагане на предвиденото в член 62 от Статута на Съда производство за преразглеждане на решенията на Първоинстанционния съд, постановени по обжалване. Най-значимият принос на тези нови разпоредби (членове 123a—123d) се изразява в създаването на специален състав, който има за задача да решава по предложение на първия генерален адвокат дали дадено решение на Първоинстанционния съд трябва да бъде преразгледано. Този състав се състои от председателя на Съда и от четиримата председатели на състави от петима съдии.

2. Съдебната статистика на Съда за 2008 г. показва, от една страна, особено значително намаляване на продължителността на преюдициалните производства спрямо предходните години, и от друга страна, постоянна тенденция към увеличаване на броя на делата.

Така през 2008 г. Съдът приключи 495 дела (по окончателни данни, които отчитат съединяването на дела). По 333 от тези дела са постановени съдебни решения, а по 161 — определения. Броят на постановените съдебни решения и определения е по-нисък от този за предходната година (379 съдебни решения и 172 определения). Следва да се отбележи обаче, че броят на приключените през 2008 г. преюдициални дела (238 дела по окончателни данни, 301 дела по приблизителни данни) е значително по-голям от този за 2007 г. (218 дела по окончателни данни, 235 — по приблизителни данни).

Съдът бе сезиран с 592 нови дела, което отново надвишава броя им за 2007 г., който беше най-високият в историята на Съда¹. Същевременно броят на висящите дела в края на 2008 г. не се е увеличил значително (767 дела по приблизителни данни) в сравнение с натрупаните в края на 2007 г. висящи дела (741 дела по приблизителни данни).

Освен това, във връзка с продължителността на производствата през 2008 г. развитието е съществено. Така, що се отнася до производствата по постановяване на преюдициално заключение, тази продължителност възлиза средно на 16,8 месеца при 19,3 месеца за 2007 г. и 19,8 месеца за 2006 г. Сравнителният анализ показва, че през целия период, за който Съдът разполага с достоверни данни, средната продължителност на разглеждане на делата по преюдициални запитвания е достигнала най-ниското си равнище през 2008 г. Що се отнася до преките иски или жалби и до жалбите срещу актове на общностните юрисдикции, средната продължителност на разглеждане е съответно 16,9 месеца и 18,4 месеца (18,2 месеца и 17,8 месеца за 2007 г.).

Освен с реформите в методите на работа, започнали през последните години, подобрената ефикасност на нашата институция при разглеждането на делата се обяснява и с по-широкото използване на различните процесуални инструменти, с които тя разполага, за да ускори разглеждането на определени дела, и по-специално спешното преюдициално производство, постановяването на решение с предимство, бързото производство, опростеното производство и възможността за решаване на делото без представяне на заключение на генералния адвокат.

Тази година спешното преюдициално производство бе поискано по 6 дела, а определеният състав прие, че изискванията на член 104б от Процедурния правилник са изпълнени по 3 от тях. Тези нови разпоредби, свързани със спешното преюдициално производство, дадоха възможност на Съда през 2008 г. да приключи тези дела в срок от средно 2,1 месеца.

Бързото производство бе поискано в 8 случая, но изискванията на Процедурния правилник бяха изпълнени само по 2 дела, приключени в срок от средно 4,5 месеца. Съгласно установена през 2004 г. практика молбите за разглеждане на определено дело по реда на бързото производство се уважават или отхвърлят с мотивирано

¹ С изключение на 1 324-те дела, заведени през 1979 г. Този необичайно голям брой се обяснява с многобройните жалби за отмяна с еднакъв предмет.

определение на председателя на Съда. Взето бе впрочем решение едно дело да се разгледа с предимство.

По-нататък, Съдът продължи да прилага предвидената в член 104, параграф 3 от Процедурния правилник опростена процедура, за да отговори на определени преюдициални запитвания. Действително, с определение въз основа на тази разпоредба са приключени общо 39 дела, което е двойно повече спрямо 2007 г.

На последно място, Съдът използва често предоставената от член 20 от неговия Статут възможност да се произнася без представяне на заключение на генералния адвокат, когато делото не повдига нови правни въпроси. В този контекст може да се отбележи, че около 41 % от съдебните решения през 2008 г. са постановени без представяне на заключение (срещу 43 % за 2007 г.).

Що се отнася до разпределянето на делата между различните съдебни състави на Съда, следва да се отбележи, че големият състав се е произнесъл по около 14 % от делата, съставите от петима съдии — по около 58 %, а съставите от трима съдии — по малко над 26 % от приключените през 2008 г. дела. Спрямо миналата година се констатира слабо увеличение в съотношението на делата, разгледани от голям състав (11 % през 2007 г.) и от съставите от петима съдии (55 % през 2007 г.) за сметка на делата, разгледани от състави от трима съдии (33 % през 2007 г.).

За по-подробна информация относно статистическите данни за съдебната 2008 година читателят може да направи справка в буква В от настоящата глава.

Устройствени или институционални въпроси

Сред основните принципи, около които се развива общностното изграждане, за пореден път принципът на равенство е силно застъпен в практиката на Съда.

Следва да бъдат посочени три съдебни решения, които проследяват последиците от неговото прилагане в различни области.

По дело Feryn (Решение от 10 юли 2007 г., C-54/07) е поставен въпросът дали фактът, че работодател заявява публично, че няма да наема на работа работници или служители с определен расов или етнически произход, съставлява пряка дискриминация при наемането на работа по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) от Директива 2000/43².

Съдът приема, че това е така, тъй като такива изявления биха могли да разубедят сериозно някои кандидати да подадат своите кандидатури и следователно биха могли да представляват пречка за достъпа им до пазара на труда. Съществуването на такава пряка дискриминация не налага наличието на тъжител, който може да бъде идентифициран и който поддържа, че е бил жертва на подобна дискриминация.

² Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 година относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, стр. 22; Специално издание на български език, 2007 г., глава 20, том 1, стр. 19).

След това Съдът се произнася по въпроса за доказването на дискриминацията. Той констатира, че разглежданите публични изявления са достатъчни, за да се презюмира по смисъла на член 8, параграф 1 от Директива 2000/43 съществуването на политика по наемане на работа с пряко дискриминационен характер. Следователно задължение на този работодател е да докаже, че не е имало нарушение на принципа на равно третиране, което той може да направи, като докаже, че действителната практика на предприятието при наемане на работа не съответства на тези изявления. Препращащата юрисдикция по-нататък трябва да провери дали твърдените факти са установени и да прецени дали доказателствата, приведени в подкрепа на твърденията на посочения работодател, според които той не е нарушил принципа на равно третиране, са достатъчни.

На последно място Съдът постановява, че що се отнася до разглежданите в случая санкции, подходящи спрямо дискриминацията при наемане на работа, член 15 от Директива 2000/43 изисква дори когато няма жертва, която може да бъде идентифицирана, режимът на санкции, приложими при нарушаване на националните разпоредби, приети с оглед транспониране на тази директива, да бъде ефективен, пропорционален и възпиращ.

Равното третиране от гледна точка на забраната за дискриминация, основана на възраст, е предмет на дело Bartsch (Решение от 23 септември 2008 г., C-427/06). По него Съдът постановява, че общностното право не съдържа забрана на всяка дискриминация, основана на възраст, чието прилагане юрисдикциите на държавите-членки следва да гарантират, когато евентуално дискриминационното поведение не разкрива никаква връзка с общностното право. Такава връзка не се създава от член 13 ЕО, нито в случай на професионална пенсионна схема, изключваща правото на пенсия за осигурителен стаж в полза на преживелия съпруг, който е по-млад с повече от 15 години от починалия бивш служител, от Директива 2000/78³ още преди изтичането на срока, предоставен за транспонирането ѝ на съответната държава-членка.

По дело Wood (Решение от 5 юни 2008 г., C-164/07) Съдът е сезиран с преюдициален въпрос относно съвместимостта, предвид общия принцип за недопускане на дискриминацията на основание гражданство, на френска правна уредба, водеща до изключване от правото на обезщетение, предоставено от Fonds de garantie des victimes des actes de terrorisme et d'autres infractions, на гражданин на Европейската общност, пребиваващ във Франция, баща на дете с френско гражданство, починало след престъпление, което не е извършено на територията на тази държава, единствено поради гражданството му. Съдът приема, че общностното право не допуска такова законодателство.

Във връзка с общите принципи на общностното право и тяхното спазване от националните органи при прилагането на това право следва да се отбележи делото Heemskerk и Schaap (Решение от 25 ноември 2008 г., C-455/06), свързано с възстановяванията при износ и със защитата на говедата по време на транспорт, което даде на Съда възможност да се произнесе по национално правило за *reformatio in pejus*. Той

³ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

решава, че общностното право не задължава националния съд да прилага служебно дадена разпоредба на общностното право, когато подобно прилагане би го принудило да се отклони от закрепения в релевантното национално право принцип на забрана на *reformatio in pejus*. Всъщност подобно задължение не само би се оказало в противоречие с принципа за спазване на правото на защита, с принципа на правна сигурност и с принципа на защита на оправданите правни очаквания, които стоят в основата на тази забрана, но и би изложило частноправния субект, който обжалва увреждащ го акт, на риска подобно обжалване да го постави в по-неблагоприятно положение спрямо това, в което щеше да се намира, ако не беше упражнил правото си на обжалване.

В областта на производствата пред общностните юрисдикции няколко решения представляват особен интерес. Едно от тях се отнася до самата компетентност на общностния съд.

Действително по съединени дела *Kadi* и *Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия* (Решение от 3 септември 2008 г., C-402/05 P и C- 415/05 P), въпреки че Съдът потвърждава обжалваните решения на Първоинстанционния съд (Решение от 21 септември 2005 г. по дело T-315/01, *Recueil*, стр. II-3649 и Решение от 21 септември 2005 г. по дело T-306/01, *Recueil*, стр. II-3533) относно компетентността на Съвета да приеме регламента, с който е разпоредено замразяване на средствата и други икономически ресурси на лица и образувания, чиито имена фигурират в списък, приложен към този регламент⁴, приет за прилагането в Европейската общност на резолюциите на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации, Съдът приема, че Първоинстанционният съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че по принцип общностните юрисдикции изобщо нямат компетентност да упражняват контрол върху вътрешната законосъобразност на този регламент. Според Съда упражняваният контрол за действителността на всеки общностен акт с оглед на основните права трябва да се разглежда като израз в една правна общност на конституционна гаранция, произтичаща от Договора за ЕО като самостоятелна правна система, която не може да бъде засегната от международно споразумение. Обект на контрола за законосъобразност, упражняван от общностния съд, е общностният акт, чиято цел е да бъде приложено разглежданото международно споразумение, а не това споразумение като такова. Общностните юрисдикции са длъжни да осигурят контрол, който по принцип трябва да е пълен, за законосъобразността на всички общностни актове с оглед на основните права, които са неделима част от общите принципи на общностното право, включително по отношение на общностни актове като въпросния регламент, чиято цел е да бъдат приложени резолюции, приети от Съвета за сигурност. Освен това Съдът приема, че с оглед на конкретните обстоятелства около включването на имената на г-н *Kadi* и *Al Barakaat* в списъка на лицата и образуванията, срещу които е насочено замразяването на средства, е трябвало да се приеме, че правото на защита, в частност правото на лицата да бъдат изслушани, както и правото им на ефективен съдебен контрол, очевидно не са били спазени. В това отношение Съдът

⁴ Регламент (ЕО) № 881/2002 на Съвета от 27 май 2002 година за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени физически лица и образувания, свързани с Осама бен Ладен, мрежата на Ал Кайда и талибаните, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 467/2001 (ОВ L 139, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 189).

припомня, че ефикасността на съдебния контрол предполага, че общностният орган е длъжен, в рамките на възможното, да уведоми съответното лице или образувание за съображенията, на които се основава разглежданата мярка, в момента на вземането на решение за тази мярка или поне в най-кратки срокове след това решение, за да позволи на тези адресати да упражнят своевременно правото си на жалба.

Въпреки че Съдът отменя посочения регламент на Съвета, доколкото с него се замразяват средствата на г-н Kadi и на Al Barakaat, той заявява, че отмяната на този регламент с незабавно действие би могла да засегне сериозно и необратимо ефикасността на ограничителните мерки, тъй като през периода от време до неговото евентуално заместване, визираните лице и образувание биха могли да вземат мерки за избягване на възможността в бъдеще да им бъдат налагани мерки за замразяване на средства, доколкото не можело да се изключи, че налагането на такива мерки на г-н Kadi и на Al Barakat по същество все пак можело да се окаже обосновано. С оглед на тези съображения Съдът запазва юридическите последствия на посочения регламент за срок не по-дълъг от три месеца, считано от датата на съдебното решение, за да позволи на Съвета да отстрани установените нарушения.

Друго решение — по дело Masdar (UK)/Комисия (Решение от 16 декември 2008 г., C-47/07 P) — се отнася до приложимите процесуални средства за достъп до общностния съд.

Това дело засяга неоснователното обогатяване. Съдът постановява, че съгласно общите за правото на държавите-членки принципи всеки, който е понесъл загуба, увеличила имуществото на друго, без да има правно основание за такова обогатяване, по общо правило има право да иска от обогатилия се да му върне полученото, до размера на обедняването. Искът за неоснователно обогатяване, както е предвиден в повечето национални правни системи, не включва условие за наличие на противоправно или виновно поведение на ответника. От друга страна, е необходимо да няма валидно правно основание за това обогатяване. Като се има предвид, че неоснователното обогатяване представлява източник на извъндоговорни задължения, който е общ за правовия ред на държавите-членки, същите принципи следва да се прилагат и спрямо Общността, когато физическо или юридическо лице я упреква, че неоснователно се е обогатила за негова сметка

Съдът добавя, че искът за неоснователно обогатяване не попада под режима на извъндоговорната отговорност в тесен смисъл, ангажирането на която зависи от наличието на група условия, свързани с противоправността на поведението, в което се упреква Общността, действителното настъпване на вреда и наличието на причинно-следствена връзка между това поведение и твърдяната вреда. Той се различава от предявените по силата на посочения режим искове по това, че при него не се изисква да се докаже противоправно поведение на ответника, нито дори наличие на поведение изобщо, а само да се докаже обогатяване на ответника без валидно правно основание, както и обедняване на ищеца, свързано с посоченото обогатяване. Независимо от тези характеристики обаче възможността да се предяви иск за неоснователно обогатяване срещу Общността не може да се откаже на правните субекти само по съображение, че Договорът за ЕО не предвижда изрично средство за защита, предназначено за този вид иск. Тълкуване на член 235 ЕО и член 288, втора алинея ЕО, което би изключило тази възможност, би довело до резултат, противоре-

чащ на принципа на ефективна съдебна защита, утвърден в практиката на Съда и препотвърден в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

Именно в посочената област на иска за извъндоговорна отговорност особено внимание заслужават съединени дела FIAMM и FIAMM Technologies/Съвет и Комисия (Решение от 9 септември 2008 г., C-120/06 P и C-121/06 P), които се отнасят до проблема за общностната отговорност за нормативен акт. Органът за уреждане на спорове на СТО (ОУС) е приел, че общностният режим на внос на банани е несъвместим със споразуменията на Световната търговска организация (СТО) и е разрешил на Съединените американски щати да прилагат допълнително мито върху вноса на някои стоки от Общността. Шест дружества, установени в Европейския съюз, са поискали Комисията и Съветът да бъдат осъдени да поправят претърпените от тях вреди вследствие от прилагането на американските ответни мерки към изнасяните от тях стоки за Съединените щати.

Съдът припомня, че отговорността на Общността за нормативен акт, който включва избор на икономическа политика, може да се ангажира само при наличие на достатъчно съществено нарушение на правна норма от по-висок ранг, която защитава частноправните субекти и им предоставя права. Той посочва още, че макар принципът на общностна отговорност при наличие на незаконосъобразен акт на институциите да съставлява израз на познатия в правните системи на държавите-членки общ принцип, според който неправомерното действие поражда задължение за поправяне на причинената вреда, такова сближаване на правните системи на държавите-членки не е установено, що се отнася до съществуването на принцип на отговорност при наличие на правомерно действие на публичен орган, по-конкретно когато такова действие е с нормативен характер. Съдът прави извода, че в настоящото си състояние общностното право не предвижда режим, позволяващ възникването на отговорност на Общността за нормативно поведение от нейна страна в случай, че пред общностния съд не може да бъде направено позоваване на евентуалното несъответствие на подобно поведение със споразуменията на СТО. Той уточнява по-нататък, че общностен нормативен акт, чието прилагане води до ограничения на правото на собственост и на свободното упражняване на професионална дейност, би могъл да ангажира извъндоговорната отговорност на Общността, когато накърнява по непропорционален и нетърпим начин самата същност на тези права, евентуално поради това, че не е предвидил обезщетение, с което да се избегне или поправи посоченото накърняване.

Други решения, с по-класическа насоченост, обогатяват вече изобилната практика на Съда относно допустимостта на жалбата за отмяна.

Така по дело Комисия/Infront WM (Решение от 13 март 2008 г., С в случай, че 125/06 P) Съдът приема, че решение на Комисията, с което се одобряват мерки, насочени към регулиране упражняването на изключителни права на телевизионно излъчване на

събития от голямо значение за обществото, взети от държава-членка по силата на член 3а от Директива 89/552⁵, засяга пряко по смисъла на условията за допустимост на жалбата за отмяна правното положение на титуляра на тези права. Действително, доколкото ограниченията, които се налагат от посочените мерки, са свързани с условията, при които тези оператори придобиват правата за телевизионно разпространение на обозначени събития от притежателя на изключителните права за телевизионно разпръскване, приетите от тази държава-членка мерки и решението, с което те се одобряват, водят до нови ограничения по отношение на правата на дружество, придобило права за телевизионно разпространение, които не са съществували към момента, в който то е придобило посочените права, и които затрудняват тяхното упражняване. Освен това, констатира Съдът, накърняването на положението на посочения титуляр се дължи единствено на изискването да се достигне до резултата, определен от тези мерки и от решението на Комисията, без националните органи да разполагат със свобода на преценка при прилагането му, която може да засегне това положение.

Що се отнася до условието за лично засягане на жалбоподателя, Съдът приема, че щом като решението засяга група лица, които са идентифицирани или са могли да бъдат идентифицирани към момента на приемане на този акт в зависимост от присъщи за членовете на тази група критерии, тези лица могат да бъдат лично засегнати от посочения акт в качеството си на част от ограничен кръг икономически оператори. Това може да е така именно когато решението изменя правата, които частноправният субект е придобил преди неговото приемане.

По дело *Athinaiki Techniki*/Комисия (Решение от 17 юли 2008 г., C-521/06 P) се наложи да бъде уточнено понятието за обжалваем акт по смисъла на член 230 ЕО.

Сезиран с жалба срещу определение на Първоинстанционния съд, с което същият е отхвърлил като недопустима жалба за отмяна на решение на Комисията за приключване на преписка по оплакване относно твърдяна държавна помощ, предоставена в рамките на обществена поръчка, за което жалбоподателят узнава от писмо, Съдът постановява, че за да се определи дали един акт в областта на държавните помощи представлява „решение“ по смисъла на член 4 от Регламент № 659/1999⁶, следва да се провери дали като се има предвид същността на акта и намерението на Комисията, чрез него тази институция е формирала окончателно в края на фазата на предварителното разглеждане становището си относно приетата мярка и следователно дали е стигнала до заключение, че мярката представлява или не представлява помощ и че съвместимостта ѝ с общия пазар е несъмнена или буди съмнения.

Писмо, с което Комисията информира автора на оплакване за установяване на нарушение на членове 87 ЕО и 88 ЕО, че „поради липса на допълнителни сведения, които

⁵ Директива 89/552/ЕИО на Съвета от 3 октомври 1989 година относно координирането на някои разпоредби, формулирани в действащи закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до упражняване на телевизионна дейност (ОВ L 298, стр. 23; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 1, стр. 215), изменена с Директива 97/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 1997 година (ОВ L 202, стр. 60; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 232).

⁶ Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [88] от Договора за ЕО (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41).

оправдават продължаването на разследването, Комисията приключи административно преписката [...]“, сочи, че Комисията действително е взела решение за административно приключване на преписката. От същността на този акт и от намерението на Комисията произтича, че по този начин същата е решила да сложи край на предварителната процедура по разглеждане, започната от автора на оплакването. С посочения акт Комисията установява, че започнатото разследване не е позволило да се направи извод, че съществува помощ по смисъла на член 87 ЕО, и имплицитно е отказала да започне предвидената в член 88, параграф 2 ЕО официална процедура по разследване. При такова положение лицата, които се ползват от предвидените в тази разпоредба процесуални гаранции, могат да осигурят тяхното спазване само ако имат възможността да оспорят това решение пред общностната юрисдикция в съответствие с член 230, четвърта алинея ЕО. Този принцип се прилага както в случай че решението е взето с мотива, че Комисията приема помощта за съвместима с общия пазар, така и когато тя е на мнение, че самото съществуване на помощ трябва да се отхвърли.

В това отношение такъв акт не може да бъде определен като предварителен или подготвителен, тъй като в рамките на започнатата административна процедура той няма да бъде последван от никакъв друг акт, срещу който да може да бъде подадена жалба за отмяна. Без значение в това отношение е, че заинтересованата страна все още има възможност да предостави на Комисията допълнителни сведения, които могат да я задължат да преразгледа становището си относно разглежданата държавна мярка, защото законосъобразността на решението, прието в края на фазата на предварителното разглеждане, се преценява единствено въз основа на информацията, с която Комисията е могла да разполага към момента на неговото приемане, тоест в случая в момента на административното приключване на преписката. Ако заинтересована страна предостави допълнителна информация след приключването на преписката, при необходимост Комисията може да бъде задължена да започне нова административна процедура. Обратно, тази информация не влияе върху обстоятелството, че първата предварителна процедура по разглеждане вече е приключила. От това следва, че с този акт Комисията е формирала окончателно становище по искането на автора на оплакването. Съдът прави извода, че тъй като този акт е попречил на автора на оплакването да представи становището си в рамките на официалната процедура по разследване, посочена в член 88, параграф 2 ЕО, той е произвел задължителни правни последици, от естество да засегнат неговите интереси, и при това положение представлява обжалваем акт по смисъла на член 230 ЕО.

Обогати се и неотдавнашната — и поради това с не толкова класическа насоченост — съдебна практика, свързана с последиците за държава-членка от нейното бездействие, след като със съдебно решение е установено неизпълнение на задълженията ѝ.

Така по дело Комисия/Франция (Решение от 9 декември 2008 г., C-121/07) след като припомним, че интересът, свързан с непосредственото и еднакво прилагане на общностното право, изисква изпълнението на съдебно решение, с което се установява неизпълнение на задължение на държава-членка, да започне незабавно и да приключи във възможно най-кратки срокове, Съдът постановява, че макар в рамките на производството, предвидено в член 228, параграф 2 ЕО, налагането на периодична имуществена санкция да изглежда особено подходящо за насърчаване на държава-членка да сложи край в най-кратък срок на неизпълнение на задължения, което при липсата на подобна мярка би продължило, то налагането на еднократно платима

сума почива в по-голяма степен на преценката на последиците от неизпълнението на задълженията на засегнатата държава-членка върху частните и публични интереси, по-конкретно когато неизпълнението е продължило дълъг период от време след постановяване на решението, с което първоначално е констатирано.

В това отношение, продължава Съдът, именно той е длъжен, по всяко дело и в зависимост от обстоятелствата в конкретния случай, с който е сезиран, както и в зависимост от нивото на убеждаването и възпирането, които той счита за необходими, да определи подходящите имуществени санкции за осигуряване на възможно най-бързото изпълнение на предходното решение, установяващо неизпълнение на задължения, и за предотвратяване на повторни аналогични нарушения на общностното право.

Съдът посочва също така, че обстоятелството, че до настоящия момент плащането на фиксирана сума не е било налагано в ситуации, в които пълно изпълнение на първоначалното съдебно решение е било осигурено преди приключването на производството по член 228 ЕО, не може да представлява пречка подобно плащане да бъде наложено в рамките на друго дело, ако то се окаже необходимо с оглед на характеристиките на конкретния случай и на изискваната степен на убеждаване и възпиране.

Накрая Съдът приема, че ако съдържащи се в съобщенията на Комисията насоки могат действително да спомогнат за гарантиране на прозрачността, предвидимостта и правната сигурност в дейността ѝ, вярно е и че подобни правила не могат да го обвържат при упражняването на широкото право на преценка, предоставено му с член 228, параграф 2 ЕО.

Все в областта на съдопроизводствата, следва да се припомни, че през 2008 г. Съдът имаше повод да приложи за първи път новото спешно преюдициално производство, създадено с действие от 1 март 2008 г. Три дела бяха разгледани по реда на това производство: делото *Santesteban Goicoechea* (Решение от 12 август 2008 г., C-296/08 PPU), делото *Leymann и Pustovarov* (Решение от 1 декември 2008 г., C-388/08 PPU) относно тълкуването на Рамково решение 2002/584 относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки⁷, както и делото *Rinau* (Решение от 11 юли 2008 г., C-195/08 PPU) в областта на общностните правила относно връщане на неправомерно задържано в друга държава-членка дете.

Посоченото по-горе дело *Rinau* позволи на Съда да уточни изискванията за ползване от спешното преюдициално производство. В този смисъл Съдът постанови, че искането на запитваща юрисдикция да се разгледа по реда на спешното преюдициално производство, предвидено в член 104б от Процедурния правилник на Съда, преюдициално запитване за тълкуването на Регламент № 2201/2003 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент № 1347/2000⁸, е оправдано, щом се основава на необходимостта от спешни действия. Това е така, когато всяко забавяне би било много неблагоприятно за отношенията между детето

⁷ Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3).

⁸ Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент № 1347/2000, изменен с Регламент № 2116/2004 на Съвета от 2 декември 2004 година (ОВ L 367, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 90).

и родителя, с когото то не живее и тези отношения биха могли да бъдат непоправимо разстроени. Според Съда такава необходимост е видна както от съображение 17 от посочения регламент, което предвижда връщането без закъснение на отведеното или задържано дете, така и от член 11, параграф 3 от същия регламент, който определя срок от шест седмици на сезираната с искане за връщане юрисдикция за постановяването на решение. Съдът уточнява, че необходимостта детето да бъде защитено срещу евентуално възможно увреждане и нуждата да се осигури справедлив баланс между интересите на детето и тези на родителите също са от естество да обосноват прилагането на спешното преюдициално производство.

Що се отнася до принципите, които уреждат сезирането на Съда с цел да бъде постановен съдебен акт по преюдициален въпрос, делото *Cartesio* (Решение от 16 декември 2008 г., C-210/06) даде повод на Съда да изследва проблематиката, свързана с правомощието на въззивна национална юрисдикция да измени акта на по-нискостояща юрисдикция, с който се разпорежда преюдициално запитване. В това отношение Съдът постановява, че при наличието на норми на националното право относно правото на обжалване на акт, с който се разпорежда преюдициално запитване, които се характеризират с обстоятелството, че цялото дело по главното производство е висящо пред запитващата юрисдикция, а единствено актът за препращане е предмет на ограничено обжалване, член 234, втора алинея ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че компетентността, която тази разпоредба от Договора предоставя на всяка национална юрисдикция да разпорежда преюдициално запитване пред Съда, не може да бъде поставена под съмнение от прилагането на такива норми, които позволяват на въззивната юрисдикция да измени акта, с който се разпорежда преюдициално запитване пред Съда, да отхвърли това запитване и да разпорежда на постановилата този акт юрисдикция да възобнови спряното производство по вътрешното право. Разбира се, член 234 ЕО допуска актовете на национална юрисдикция, чиито решения подлежат на обжалване съгласно националното право, с които се сезира Съдът с преюдициално запитване, да останат подчинени на предвидените от националното право нормални способности за защита. Резултатът от подобно обжалване обаче не може да ограничи правомощието, предоставено на посочената юрисдикция по силата на член 234 ЕО, да сезира Съда, ако тя счита, че висящо пред нея дело повдига въпроси относно тълкуването на разпоредби на общностното право, изискващи решение на Съда.

Последиците на общностното право за националните правни системи също бяха предмет на уточнения.

По съединени дела *Viamex Agrar Handel* (Решение от 17 януари 2008 г., C-37/06 и C-58/06, Сборник, стр. I-69) Съдът постановява, че макар да е вярно, че една директива не може сама по себе си да създава задължения за частноправните субекти, не би могло да бъде изключено по принцип, че разпоредбите на една директива могат да бъдат приложими посредством изрично препращане от регламент към нейните разпоредби, при условие че са спазени общите принципи на правото, и в частност принципът на правна сигурност.

По дело *Kempter* (Решение от 12 февруари 2008 г., C-2/06) Съдът се е произнесъл по въпроса дали преразглеждането и оттеглянето на окончателно решение на администрацията, целящи да бъде взето предвид тълкуването на приложимата в случая общ-

ностна разпоредба, прието междувременно от Съда на Европейските общности, предполагат заинтересуваното лице да е обжалвало това административно решение по съдебен ред, позовавайки се на общностното право. Съдът не възприема последното условие.

В този смисъл той решава, че общностното право не изисква административният орган да е поначало длъжен да оттегли едно окончателно административно решение, тъй като въз основа на произтичащия от член 10 ЕО принцип на сътрудничество особени обстоятелства все пак могат да наложат на такъв орган да преразгледа административно решение, станало окончателно, за да се съобрази с по-късно възприетото от Съда тълкуване на приложима в случая разпоредба на общностното право. Между условията, които могат да обосноват такова задължение за преразглеждане, това, според което решението на действащата като последна инстанция юрисдикция, по силата на което оспорваното административно решение е станало окончателно, от гледна точка на по-късна практика на Съда е основано на неправилно тълкуване на общностното право, прието, без Съдът да е бил сезиран с преюдициално запитване, не би могло да се тълкува като налагащо на страните задължението да повдигнат пред националния съд съответния въпрос от общностното право. Всъщност в това отношение е достатъчно или посоченият въпрос от общностното право, чието тълкуване се е оказало неправилно в светлината на по-късно решение на Съда, да е бил разгледан от действащата като последна инстанция национална юрисдикция, или да е можело да бъде разгледан служебно от нея. Действително, макар общностното право да не задължава националните юрисдикции да разглеждат служебно правно основание, изведено от нарушаване на общностни разпоредби, когато разглеждането на това правно основание би ги задължило да излязат извън границите на определения от страните предмет на спора, тези юрисдикции са длъжни да разглеждат служебно правните основания, изведени от задължителна общностна норма, когато съгласно националното право те имат задължението или възможността да го направят по отношение на една задължителна норма на националното право.

Макар да не се поставя ограничение във времето за тази възможност да се иска преразглеждане и оттегляне на окончателно административно решение, противоречащо на общностното право, все пак държавите-членки са свободни в съответствие с общностните принципи на ефективност и равностойност да предвидят разумни срокове за упражняване на правните средства за защита.

Скоро няма да престанат да постъпват и дела, свързани с публичния достъп до документите на институциите. Така по съединени дела Швеция и Turco/Съвет (Решение от 1 юли 2008 г., C-39/05 P и C-52/05 P) Съдът уточнява проверката, която Съветът трябва да извърши, преди да отговори по искане за оповестяване на документ.

Общностният регламент относно публичния достъп до документите⁹ предвижда, че всеки гражданин на Съюза и всяко лице, което пребивава в държава-членка, има право на достъп до документите на институциите. Той предвижда изключения от този общ принцип, по-специално в случаите, когато оповестяването на документ би засег-

⁹ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

нало защитата на съдебните процедури и правни становища, освен ако по-висш обществен интерес не диктува оповестяването му.

Що се отнася точно до изключението по отношение на правните становища, институцията, на която е поискано оповестяване на документ, трябва да установи със сигурност, че посоченият документ наистина е свързан с правно становище, и ако това е така, трябва да определи кои части от него са действително засегнати и следователно могат да попаднат в приложното поле на посоченото изключение. Всъщност обстоятелството, че определен документ е озаглавен „правно становище“, не означава, че той автоматично се ползва от защитата на правните становища, осигурена от посочения по-горе регламент. Независимо от неговото наименование, институцията трябва да установи със сигурност, че този документ наистина е свързан с такова становище. След като това бъде установено, на следващо място Съветът трябва да провери дали оповестяването на части от въпросния документ би засегнало защитата на правните становища. В това отношение Съдът тълкува изключението относно правните становища като целящо да защити интереса на определена институция да изисква открити, обективни и пълни становища. За да може да се направи позоваване на опасност от засягане на този интерес, последната трябва да бъде разумно предвидима, а не изцяло хипотетична.

В това отношение общото и абстрактно позоваване на опасността оповестяването на правни становища, свързани със законодателни процеси, да доведе до съмнения относно законосъобразността на законодателни актове, не е достатъчно, за да се установи засягане на защитата на правните становища по смисъла на посочената разпоредба и следователно да се обоснове отказ на оповестяването на тези становища. Действително именно прозрачността в това отношение ще допринесе за по-голямата легитимност на институциите в очите на европейския гражданин и ще увеличи доверието му в тях, като осигури открито обсъждане на различните гледни точки.

Накрая Съдът уточнява, че Съветът трябва да провери дали не съществува по-висш обществен интерес, който обосновава оповестяването. В този контекст той трябва да претегли особения интерес, чиято защита трябва да се осигури, като не се оповести съответният документ, и по-специално общия интерес от предоставяне на достъп до този документ, като има предвид предимствата, които произтичат от по-голямата прозрачност, а именно по-добра възможност за гражданите да участват в процеса на вземане на решения и по-голяма законност, ефективност и отговорност на администрацията по отношение на гражданите в една демократична система.

Съдът отбелязва, че такива съображения са особено релевантни, когато Съветът действа в качеството на законодател. Прозрачността в това отношение допринася за засилване на демокрацията, като позволява на гражданите да осъществят контрол върху цялата информация, която стои в основата на определен законодателен акт. Всъщност възможността за гражданите да се запознаят с основите на законодателната дейност е условие за ефективното упражняване от страна на последните на демократичните им права.

Изводът на Съда е, че Регламент № 1049/2001 по принцип предвижда задължение за оповестяване на становищата на правната служба на Съвета, свързани със законодателен процес, като същевременно допуска оповестяването на конкретно правно становище, което е дадено в контекста на законодателен процес, но е от особено чувствителен характер или има особено широк обхват, надхвърлящ съответния законодателен процес, да се откаже на основание на защитата на правните становища. В такъв случай съответната институция трябва да изложи подробни мотиви за отказа.

Въз основа на тези мотиви Съдът отменя решението на Първоинстанционния съд в частта относно отказа на достъп до въпросното правно становище в настоящия случай.

Съдът разглежда за първи път по съединени дела *Marra* (Решение от 21 октомври 2008 г., C-200/07 и C-201/07) проблематиката за имунитета, от който в определени случаи и при определени условия се ползват членовете на Европейския парламент, и по-точно за условията за прилагане имунитета на европейски депутат, срещу когото се води производство, заради това че е разпространил брошура, съдържаща обидни по естеството си думи.

Съдът най-напред припомня, че член 9 от Протокола относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности¹⁰ посочва принципа за имунитет на европейските депутати за изразените мнения и за подадените гласове при изпълнение на задълженията им. Такъв имунитет трябва да се разглежда като абсолютен имунитет, който пречатства всяко съдебно производство, доколкото цели да защити свободното изразяване и независимостта на европейските депутати. При това положение при иск, предявен срещу европейски депутат във връзка с изразените от него мнения, когато националната юрисдикция счита, че последният разполага с парламентарен имунитет, тя е длъжна да не допуска иска, предявен срещу съответния депутат. Действително спазването на тази разпоредба е задължително както за тази юрисдикция, така и за Европейският парламент. Тъй като този имунитет не може да бъде снет от последния, посочената юрисдикция е длъжна да не допуска въпросния иск.

По-нататък Съдът признава, че е от изключителната компетентност на националната юрисдикция да провери дали са изпълнени условията за този имунитет, без да се налага тя да отнася въпроса до Европейския парламент, който не разполага с компетентност в тази област. Ако обаче вследствие на искането на засегнатия депутат Европейският парламент приеме решение за защита на имунитета, по отношение на националните съдебни органи то съставлява становище, което няма обвързващо действие. Когато депутатът внесе пред Европейския парламент искане за защита на имунитета и националната юрисдикция бъде уведомена за него, тя трябва съгласно задължението за лоялно сътрудничество между европейските институции и националните органи¹¹ да спре съдебното производство и да поиска от Парламента да приеме становището си възможно най-бързо. Това сътрудничество се налага, за да се избегне всеки конфликт при тълкуването и прилагането на разпоредбите на Протокола.

Накрая, като завършек на тази панорама на съдебната практика в устройствения и институционалния сектор следва да се отбележи делото *Paуіг* и др. (Решение от 24 януари 2008 г., C-294/06), по което Съдът се произнесе относно признаването по силата на Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция на качеството работник на лица с турско гражданство, влезли на територията на държава-членка като лица „*au paіг*“ или студенти и принадлежащи към редовния пазар на труда. В този смисъл от гледна точка на член 6, параграф 1 от Решение № 1/80 на Съвета за асоцииране ЕИО—Турция от 19 септември 1980 година относно развиване на асоциира-

¹⁰ Протокол относно привилегиите и имунитетите на Европейските общности от 8 април 1965 година (ОВ L52, 1967 г., стр. 13).

¹¹ Предвидено в член 10 ЕО.

нето, Съдът постановява, че обстоятелството, че на турски гражданин е разрешено влизане на територията на държава-членка в качеството на лице „au pair“ или на студент, не може да го лиши от качеството „работник“ и да му попречи да принадлежи към „редовния пазар на труда“ на тази държава-членка по смисъла на посочената разпоредба. Следователно това обстоятелство не може да попречи на посочения гражданин да се позове на тази разпоредба, за да получи подновяване на своето разрешително за работа и да се ползва от свързаното с него право на пребиваване.

Европейско гражданство

В редица дела Съдът разглежда националните разпоредби, които могат неоснователно да ограничат свободното движение на гражданите на Съюза.

Делото Grunkin и Paul (Решение от 14 октомври 2008 г., C-353/06) се отнася до признаването на фамилното име на дете с германско гражданство, родено и живеещо в Дания, регистрирано при раждането с двойно фамилно име, съставено от фамилните имена на бащата и майката. Родителите на детето са поискали вписване на това двойно фамилно име в семейния регистрационен картон, поддържан в Германия, което им е отказано, поради това че фамилното име на германските граждани се урежда от германското право, което не позволява детето да носи двойно фамилно име. Съдът констатира, че макар нормите, уреждащи фамилното име на лицата, да са от компетентността на държавите-членки, последните трябва при все това да спазват общностното право при упражняване на тази компетентност. Съдът уточнява, че обстоятелството, че заинтересованото лице е принудено в държавата-членка, на която е гражданин, да носи име, различно от това, което вече е определено и регистрирано в държавата-членка по месторождение и местопребиваване, може да ограничи свободното движение на гражданите на Съюза. Разликата във фамилните имена в различни германски и датски документи може да породни сериозни неудобства за заинтересованото лице както от професионален, така и от частен характер. Като се има предвид, че ограничителните германски разпоредби не са надлежно обосновани, Съдът стига до извода, че правото на европейските граждани на свободно движение и пребиваване на територията на държавите-членки не допуска разглежданата правна уредба.

По-нататък следва да се посочат делата Metock и др. (Решение от 25 юли 2008 г., C-127/08) и Jira (Решение от 10 юли 2008 г., C-33/07), които се отнасят до тълкуването на Директива 2004/38/ЕО относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите-членки¹².

По дело Metock и др., посочено по-горе, Съдът постановява, че Директива 2004/38 не допуска правна уредба на държава-членка, която въвежда за гражданина на трета

¹² Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите-членки (ОВ L 158, стр. 77 и поправка в ОВ L 229, стр. 35; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56).

страна, съпруг на гражданин на Съюза, пребиваващ в тази държава-членка, на която не е гражданин, условието преди неговото пристигане в приемащата държава-членка да е пребивавал законно в друга държава-членка, за да се ползва от разпоредбите на тази директива. По отношение на членовете на семейството на гражданин на Съюза нито една разпоредба на същата директива не обвързва нейното прилагане с посоченото условие; Съдът счита, че трябва да се преосмисли изводът, направен в неговото решение по дело *Akrich*¹³, изискващ наличието на такова условие за ползването от правото на влизане и на пребиваване, предвидени в Регламент (ЕИО) № 1612/68¹⁴. Действително невъзможността за гражданина на Съюза да бъде придружаван от своето семейство или то да се присъедини към него в приемащата държава-членка може да го разубеди да упражнява своето право на влизане и пребиваване в тази държава-членка. Съдът уточнява също, че гражданин на държава извън Общността, съпруг на гражданин на Съюза, който придружава или се присъединява към този гражданин на Съюза, може да се ползва от тази директива, независимо от мястото и от датата на сключването на техния брак, както и от начина, по който посоченият съпруг е влязъл в приемащата държава-членка, и че не е необходимо към момента, в който се премества, гражданинът вече да е създал семейство, за да могат членовете на неговото семейство, граждани на трети страни, да се ползват от предоставените от същата директива права. Накрая, думите „членовете на [семейството на гражданин на Съюза], които го придружават“¹⁵ следва да се тълкуват като включващи едновременно членовете на семейството на гражданин на Съюза, които са влезли с последния в приемащата държава-членка, и тези, които пребивават с него в тази държава-членка, без в този втори случай да се прави разграничение дали те са влезли в тази държава-членка преди или след гражданина на Съюза или преди или след като са станали членове на неговото семейство.

В посоченото по-горе дело *Jira* Съдът е сезиран с въпроса дали общностното право, и в частност Директива 2004/38, допуска национална правна уредба, която позволява да се ограничи правото на гражданин на дадена държава-членка да пътува до територията на друга държава-членка, по-специално на основание че преди това той е бил експулсиран оттам, тъй като е бил „незаконно пребиваващ“. Съдът посочва, че такъв гражданин се ползва със статута на гражданин на Съюза и следователно може да се позовава на правото на свободно движение и пребиваване на територията на държавите-членки, включително по отношение на своята държава-членка на произход, което включва както правото на гражданите на Съюза да влизат в държава-членка, различна от тази, от която произхождат, така и правото да напускат последната. Същевременно това право може да бъде придружено с ограничения и условия, предвидени от Договора, по-конкретно поради изисквания, свързани с обществения ред или обществената сигурност, които държавите-членки са компетентни да определят. В общностен контекст обаче те следва да се разбират в тесен смисъл. Съдът уточнява, че такова очертаване означава по-специално че за да са обосновани, мер-

¹³ Решение от 23 септември 2003 г., C-109/01, *Recueil*, стр. I-9607.

¹⁴ Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 година относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 11), изменен с Директива 2004/38.

¹⁵ Член 3, параграф 1 от Директива 2004/38.

ките, приети по съображения, свързани с обществения ред или обществената сигурност, трябва да се основават изключително на личното поведение на въпросното лице, а не на съображения за обща превенция. Мярка, която ограничава свободното движение, трябва да бъде приета в светлината на съображенията, свързани със защитата на обществения ред и на обществената сигурност на държавата-членка, която я приема: макар да не е изключено органите на посочената държава-членка да могат да вземат предвид мотивите, на които се позовава друга държава-членка, за да обоснове решение за извеждане на гражданин на Общността от територията на последната държава, рестриктивната мярка не би могла да се основава изключително на посочените мотиви. Съдът стига до извода, че общностното право допуска разглежданата национална правна уредба, при условие че са изпълнени някои изисквания. От една страна, личното поведение на този гражданин трябва да представлява истинска, настояща и достатъчно сериозна заплаха, която засяга някой от основните интереси на обществото. От друга страна, предвидената рестриктивна мярка трябва да е необходима и пропорционална на постигането на преследваната с нея цел.

По дело *Nerkowska* (Решение от 22 май 2008 г., C-499/06) Съдът постановява, че правото на всеки гражданин на Съюза да се придвижва и да пребивава свободно на територията на държавите-членки трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска законодателство на държава-членка, по силата на което като цяло и при всички обстоятелства последната отказва да изплаща на своите граждани обезщетение, предоставяно на цивилните жертви на войната или репресиите, само поради факта, че те не пребивават през целия период на изплащане на това обезщетение на територията на тази държава, а пребивават на територията на друга държава-членка. Съдът припомня, че посоченото обезщетение е от компетентността на държавите-членки, но че последните трябва да упражняват тази компетентност при спазване на общностното право, в частност на правото на свободно движение на гражданите на Съюза. Изискването за пребиваване на национална територия за предоставянето на това обезщетение е ограничение на упражняването на тази свобода. Съдът приема, че представляват обективни съображения от общ интерес, които могат да обосноват това ограничение, както желанието да се гарантира наличието на връзка между обществото в засегнатата държава-членка и получателя на обезщетението, така и необходимостта да се провери дали последният продължава да отговаря на условията за предоставяне на това обезщетение. Същевременно обстоятелството, че от една страна, дадено лице е гражданин на държавата-членка, която предоставя съответното обезщетение, и от друга страна, фактът, че лицето е живяло в тази държава-членка повече от двадесет години, може да са достатъчни, за да се установи тази връзка. При тези обстоятелства изискването за пребиваване през целия период на изплащане на обезщетението трябва да се счита за несъразмерно. Освен това за да се провери, че получателят продължава да отговаря на условията за предоставяне на обезщетението, съществуват други средства, които са по-малко ограничителни и също толкова ефикасни.

Свободно движение на стоки

В областта на свободното движение на стоки Съдът постанови няколко решения относно съвместимостта с общностното законодателство на национални разпоредби, представляващи мерки с равностоен на количествени ограничения ефект.

Най-напред по дело *Dynamic Medien* (Решение от 14 февруари 2008 г., C-244/06, Сборник, стр. I-505) Съдът се е спрял на германска национална правна уредба, по силата на която са забранени продажбата и прехвърлянето по пощата на видеограми, по отношение на които нито компетентен национален орган, нито национална организация за саморегулиране на доброволен принцип не е извършил(а) контрол и класификация за целите на закрилата на непълнолетните лица и върху които няма обозначение от този орган или тази организация за минималната възраст за гледането на тези видеограми. Съдът постановява, че такава правна уредба не съставлява условие за продажба, което може пряко или непряко, действително или потенциално да възпрепятства търговията между държавите-членки, а мярка с равностоен на количествено ограничение ефект по смисъла на член 28 ЕО, която по принцип е несъвместима с произтичащите от последния задължения. Според Съда такава правна уредба може все пак да бъде обоснована от целта за закрила на детето, доколкото е пропорционална на тази цел, какъвто е случаят, когато тя не се противопоставя на всяка форма на продажба на неконтролирани видеограми и когато допуска вноса и продажбата на такива видеограми на възрастни лица, като следи децата да нямат достъп до тях. Положението би било различно само ако установената с тази правна уредба процедура за контрол, за класификация и за обозначаване не е лесно достъпна или не може да бъде приключена в разумен срок или ако решението за отказ не подлежи на обжалване по съдебен ред.

По-нататък, по дело Комисия/Германия (Решение от 11 септември 2008 г., C-141/07) до Съда е отнесена германска правна уредба относно изискванията, на които трябва да отговарят външните аптеки, за да могат да искат да снабдяват с лекарствени продукти болничните заведения, разположени на националната територия, които *de facto* включват известна географска близост между аптеката, доставяща лекарствени продукти, и болницата. Съдът постановява, че макар такива разпоредби, при положение че не се отнасят до характеристиките на лекарствените продукти, а единствено до режима, при който те могат да бъдат продавани, да трябва да се разглеждат като отнасящи се до режима на продажба, все пак тези разпоредби могат да възпрепятстват търговията в Общността и поради това съставляват мярка с равностоен на количествено ограничение върху вноса ефект, забранена по принцип от член 28 ЕО. Според Съда те същевременно са обосновани със съображения за закрила на общественото здраве. Такава правна уредба наистина е от естество да осъществи целта за гарантиране на сигурно и качествено снабдяване на болниците на засегнатата държава-членка и в действителност транспонира в системата на външно снабдяване на болниците изисквания, аналогични на тези, които характеризират системата на вътрешно снабдяване, а именно изискването за фармацевт, който от една страна отговаря за снабдяването с лекарствени продукти и от друга страна е бързо и редовно на разположение на място. По този начин разглежданата правна уредба осигурява равностойност и съвместимост на всички аспекти на системата на снабдяване с лекарствени продукти на болниците в засегнатата държава-членка и гарантира единството и равновесието на тази система.

Накрая следва да се посочи делото *Gysbrechts и Santurel Inter* (Решение от 16 декември 2008 г., C-205/07), свързано със съвместимостта на белгийската правна уредба в областта на договорите за продажба от разстояние с Договора ЕО. Тази правна уредба забранява на продавача да изисква авансово плащане или пълно плащане от

потребителя, а дори според белгийските органи и номера на платежната му карта, преди изтичането на императивно установения срок от седем работни дни за отмятане от договора. След като приема, че такива забрани представляват мярка с равностоен на количествено ограничение върху износа ефект, Съдът постановява, че макар забраната да се изисква авансово плащане или пълно плащане от потребителя да е обоснована от необходимостта последният да бъде защитен, обратно, наложената на доставчика забрана да изисква номера на платежната карта на потребителя надхвърля необходимото за гарантиране на ефективно упражняване на правото на потребителя на отказ от договора. Действително ползата от такава забрана е само в изключването на риска доставчикът да получи цената преди изтичане на срока за отмятане от договора. В случай обаче че този риск се прояви, поведението на доставчика само по себе си нарушава забраната да се поиска авансово плащане или пълно плащане от потребителя, която е подходяща и пропорционална мярка за постигане на преследваната от нея цел. Следователно член 29 ЕО допуска забрана за доставчика при трансгранична продажба от разстояние да изисква авансово плащане или каквото и да е плащане от страна на потребителя преди изтичане на срока за отказ от договора, но не допуска забрана преди изтичане на посочения срок да се иска номерът на платежната карта на потребителя.

Селско стопанство

По дело Комисия/Германия (Решение от 26 февруари 2008 г., С-132/05, Сборник, стр. I-957) от Съда бе поискано да се произнесе дали държава-членка не изпълнява задълженията си, като отказва да санкционира на своя територия използването на наименованието „parmesan“ върху етикетите на продукти, които не отговарят на изискванията на продуктова спецификация на защитеното наименование за произход (наричано по-нататък „ЗНП“) „Parmigiano Reggiano“, и по този начин поощрява злоупотребата с добрата репутация на автентичния продукт, защитен на общностно ниво¹⁶. Като посочва най-напред, че не само точната форма, под която е регистрирано ЗНП, се ползва от закрила според общностното право, Съдът констатира, че предвид фонетичната и визуална прилика между разглежданите наименования и аналогичния външен вид на продуктите, използването на наименованието „parmesan“ трябва да се определи като пресъздаване на ЗНП „Parmigiano Reggiano“. След като държавата не е доказала, че наименованието „parmesan“ притежава родов характер, тя не може да се позовава на това изключение, установено от Регламент № 2081/92.

Накрая, що се отнася до задължението на държавата да санкционира поведението, които накърняват ЗНП, Съдът припомня, че самата възможност за позоваване на разпоредбите на един регламент пред националните юрисдикции не освобождава държавите-членки от задължението да приемат националните мерки, които позволяват да се осигури пълно и цялостно приложение на тези разпоредби, когато това се окаже необходимо, и установява, че разглежданият правов ред разполага с инструментите, които могат да гарантират както интересите на производителите, така и тези на потребителите. Същевременно не съществува задължение за държава-членка слу-

¹⁶ Регламент (ЕИО) № 2081/92 на Съвета от 14 юли 1992 година относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни (ОВ L 208, стр. 1).

жебно да приема необходимите мерки за санкциониране на своя територия на нарушенията на ЗНП, произхождащи от друга държава-членка. Службите за контрол, на които принадлежи задължението да осигурят спазването на ЗНП, са тези на държавата-членка, от която произхожда ЗНП, и следователно не попадат в компетентността на службите за контрол на разглежданата държава.

Свободно движение на хора, услуги и капитали

В областта на свободата на установяване делото *Cartesio* (Решение от 16 декември 2008 г., C-210/06) даде на Съда повод да уточни своята практика относно правото на дружествата да преместват седалището си в рамките на Съюза. Отправеният до Съда преюдициален въпрос се отнася до съвместимостта с членове 43 ЕО и 48 ЕО на унгарското законодателство, което възпрепятства възможността дружество, учредено по силата на националното право, да премести своето седалище в друга държава-членка, запазвайки качеството си на дружество, уредено от националното право на държавата-членка по учредяване. Съдът отговаря, че с оглед на настоящото състояние на общностното право посочените членове допускат такова законодателство. Действително, в съответствие с член 48 ЕО при липсата на еднообразна, предоставена от общностното право дефиниция на дружествата, които могат да се ползват от правото на установяване въз основа на единна привръзка, определяща приложимото спрямо дадено дружество национално право, въпросът дали член 43 ЕО се прилага спрямо дружество, което се позовава на установената в този член основна свобода, представлява предварителен въпрос, който с оглед на настоящото състояние на общностното право може да получи отговор само в приложимото национално право. Според Съда само ако се провери дали това дружество действително се ползва от свободата на установяване с оглед на посочените в член 48 ЕО условия възниква въпросът дали посоченото дружество е изправено пред ограничение на тази свобода по смисъла на член 43 ЕО. Следователно една държава-членка разполага с правомощието да определя както привръзката, която изисква от дружеството, за да може то да се разглежда като учредено по нейното национално право и което на това основание може да се ползва от правото на установяване, така и изискваната привръзка за по-нататъшното запазване на това негово качество. Това правомощие обхваща възможността тази държава-членка да не допуска уредено по нейното национално право дружество да запази това качество, ако възнамерява да се преобразува в друга държава-членка чрез преместване на своето седалище на територията на последната, като по този начин скъсва предвидената от националното право на държавата-членка по учредяване привръзка.

Все в областта на свободата на установяване, споменаване заслужава и делото *Lidl Belgium* (Решение от 15 май 2008 г., C-414/06), образувано по преюдициално запитване относно съвместимостта с член 43 ЕО на германския данъчен режим, който изключва приспадането от местно дружество на загубите, отнасящи се до негов чуждестранен постоянен обект. Съдът уточнява най-напред, че обхватът на член 43 ЕО включва учредяването и пълното притежание от физическо или юридическо лице, установено в една държава-членка, на постоянен обект, който не е отделно юридическо лице и се намира в друга държава-членка, както и дейността на дружество в друга държава-членка чрез постоянен обект, определен в приложима спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, който за целите на данъчното право, чийто

източник е Спогодбата, е самостоятелна единица. По-нататък, Съдът постановява, че член 43 ЕО допуска дружество, установено в една държава-членка, да няма възможност да приспадне от данъчната си основа загуби, отнасящи се до негов постоянен обект, който се намира в друга държава-членка, доколкото по силата на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане доходите на този обект се облагат във втората държава-членка, където споменатите загуби могат да бъдат признати при облагането на доходите на този постоянен обект през следващи години. Действително такъв данъчен режим установява различното данъчно третиране, поради което местно дружество може да бъде възпряно да упражнява своята дейност чрез постоянен обект, намиращ се в друга държава-членка. Според Съда обаче такъв режим може да бъде обоснован от гледна точка на необходимостта от запазване на разпределението на данъчните правомощия между държавите-членки и на необходимостта от предотвратяване на опасността от двойно признаване на загубите, които, взети заедно, преследват законни цели, съвместими с Договора, и поради това съставляват императивни съображения от обществен интерес, стига този режим да е пропорционален на посочените цели.

В областта на свободното предоставяне на услуги специално внимание следва да се отдели на три дела.

На първо място, това е делото *Centro Europa 7* (Решение от 31 януари 2008 г., C-380/05, Сборник, стр. I-349) относно италиански оператор в сектора на телевизионната дейност, титуляр на концесия, разрешаваща излъчване, който е в невъзможност да излъчва поради липсата на разпределяне на радиочестоти за излъчване. Съдът тълкува разпоредбите на общностното право¹⁷, отнасящи се до критериите за отпускане на тези радиочестоти. Той посочва, че последователното прилагане на въведените от италианското законодателство в полза на съществуващите канали преходни режими има за последица възпрепятстването на достъпа до пазара на лишените от радиочестоти за излъчване оператори. Общото разрешение за извършване на дейност на пазара на услугите по разпръскване единствено в полза на съществуващите канали укрепва този ограничителен ефект. Това води до замразяването на структурите на националния пазар и защитата на позицията на посочените канали. Съдът уточнява, че режим, който ограничава броя на операторите на националната територия, може да бъде обоснован с цели от общ интерес, но в такъв случай трябва да бъде уреден въз основа на обективни, прозрачни, недискриминационни и пропорционални критерии. Това не е така при режим, който разпределя радиочестотите за излъчване при условия на изключителност и без ограничение във времето на ограничен брой съществуващи оператори, без да взема предвид посочените по-горе критерии. Съдът стига до извода, че национално законодателство, чието прилагане води до положение, в което оператор — титуляр на концесия, няма възможност да излъчва поради

¹⁷ Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ L 108, стр. 33; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 195). Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за разрешение) (ОВ L 108, стр. 21; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 183) и Директива 2002/77/ЕО на Комисията от 16 септември 2002 година относно конкуренцията на пазарите на електронни съобщителни мрежи и услуги (ОВ L 249, стр. 21; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 132).

липса на радиочестоти за излъчване, отпуснати въз основа на посочените критерии, е в противоречие с принципите на Договора относно свободното предоставяне на услуги, както и с принципите, установени от новата обща регулаторна рамка на електронните съобщителни мрежи и услуги¹⁸.

На второ място, това е делото Rüffert (Решение от 3 април 2008 г., C-346/06), по което Съдът изследва въпроса дали свободното предоставяне на услуги не допуска законодателство на държава-членка, съгласно което изпълнителят на обществена поръчка за строителство трябва писмено да се задължи да изплаща на своите служители най-малко възнаграждението, предвидено в приложимия колективен трудов договор, и да наложи това задължение на своите транснационални подизпълнители, които командирова работници в посочената държава-членка, като неизпълнението на това задължение е свързано с плащането на договорна неустойка. Съдът постановява, че макар по силата на разпоредбите на Директива 96/71¹⁹ относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги държава-членка да има възможността да наложи минимални ставки на заплащане на установени в други държави-членки предприятия в рамките на предоставянето на транснационални услуги, тя няма право да налага на посочените предприятия ставка на заплащане, предвидена в приложим колективен трудов договор, дори ако тя надхвърля приложимата по силата на законодателството на мястото на изпълнение на съответните услуги и необявен за общоприложим, като предписва чрез законодателна мярка, на възлагащия орган да възлага обществена поръчка за строителство само на предприятия, които при подаването на офертите писмено се задължават да изплащат на своите служители като насрещна престация за изпълнението на посочените услуги най-малко възнаграждението, предвидено в колективния трудов договор. Такова законодателство представлява ограничение на свободното предоставяне на услуги, предвидено в член 49 ЕО, в смисъл че може да наложи на доставчиците на услуги, установени в друга държава-членка, където минималните ставки за заплащане са по-ниски, допълнителна икономическа тежест, която може да направи невъзможно, да попречи или да направи по-малко привлекателно изпълнението на техните услуги в приемащата държава-членка.

Накрая, делото Комисия/Люксембург (Решение от 19 юни 2008 г., C-319/06), по което Съдът постановява, че член 3, параграф 10, първо тире от Директива 96/71 относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги представлява отклонение от принципа, според който въпросите, по които приемащата държава-членка може да наложи законодателството си на предприятията, които командирова работници на нейна територия, са изчерпателно посочени в член 3, параграф 1, първа алинея от тази директива. Възможността, призната от този член на приемащата държава-членка, на основата на равно третиране да налага на посочените предприятия условия на работа по въпроси, различни от посочените в член 3, параграф 1, първа алинея от същата директива, при условие че става въпрос за разпоредби,

¹⁸ Известна под названието „НОРР“, тя се състои от Рамковата директива и от четири специфични директиви, сред които Директивата за разрешение, допълнени с Директива 2002/77.

¹⁹ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 година относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, стр. 1; Специално издание на български език 2007 г. глава 5, том 4, стр. 29).

свързани с обществения ред, представлява изключение от системата, установена с посочената директива, както и отклонение от основния принцип за свободно предоставяне на услуги, и трябва да бъде предмет на стриктно тълкуване. При това положение Съдът установява, че държава-членка не изпълнява задълженията си по силата на член 3, параграф 10, първо тире от същата директива, като обявява, че представляват разпоредби за опазване на националния обществен ред, на първо място, по-специално разпоредбите на обявените за общоприложими колективни договори, и на второ място, тези за транспониране на Директива 96/71, които задължават съответните предприятия да командирова само персонала, обвързан с предприятието чрез писмен трудов договор или друг документ, който се счита за аналогичен по смисъла на Директива 91/533²⁰, и от друга страна, да спазват националното законодателство в областта на работата на непълно работно време и на работата на срочен трудов договор. Съдът установява също, че държава-членка не изпълнява задълженията си по член 49 ЕО, от една страна, като задължава предприятията със седалище извън националната територия, които командирова работници в нея, преди началото на командировката да депозират при пълномощник *ad hoc*, който пребивава на националната територия, документите, необходими за осъществяването на контрола върху задълженията им в изпълнение на националното законодателство и да ги оставят при него за неопределен период след края на престацията, и от друга страна, като определя във вътрешноправна уредба, установяваща процедура по предварително деклариране в случай на командироване на работници условията за достъп до съществената информация, необходима за осъществяването на контрол от компетентните национални органи, по начин, лишен от необходимата яснота за осигуряване на правната сигурност на предприятията, които желаят да командирова работници на територията на посочената държава-членка.

В областта на свободата на установяване и на свободното предоставяне на услуги е разгледано делото *ASM Brescia* (Решение от 17 юли 2008 г., C-347/06), което се отнася до италианската правна уредба, приета с оглед на предсрочното прекратяване в края на преходен период на концесия за разпределение на природен газ, предоставена без провеждане на процедура за предоставяне на концесия, каквато е предвидена в Директива 2003/55 относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и отменяне на Директива 98/30²¹. Отправените до Съда преюдициални въпроси се отнасят по-точно до съвместимостта на удължаването при определения условия на разглеждания преходен период с посочената директива и член 43 ЕО, член 49 ЕО и член 86, параграф 1 ЕО. Съдът решава, че както Директива 2003/55, така и член 43 ЕО, член 49 ЕО и член 86, параграф 1 ЕО допускат такава правна уредба, доколкото, що се отнася до съвместимостта с посочените по-горе разпоредби от Договора за ЕО, такова удължаване може да се счита като необходимо за съдоговорящите, за да прекратят договорните си отношения в приемливи условия както от гледна точка на

²⁰ Директива 91/533/ЕО на Съвета от 14 октомври 1991 година относно задължението на работодателя да информира работниците или служителите за условията на трудовия договор или на трудовото правоотношение (ОВ L 288, стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 2, стр. 174).

²¹ Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и отменяне на Директива 98/30/ЕО (ОВ L 176, стр. 57; Специално издание на български език, 2007 г., глава 12, том 2, стр. 80).

изискванията на обществената услуга, така и от икономическа гледна точка. Във връзка с последното Съдът приема, че макар италианската правна уредба да въвежда разлика в третирането, която представлява непряка дискриминация, основана на гражданство, тази разлика в третирането може все пак да бъде обоснована поради необходимостта да се спазва принципът на правна сигурност, който изисква по-специално правилата на правото да бъдат ясни, точни и предвидими по отношение на тяхното действие. Според Съда този принцип не само позволява, но също и налага прекратяването на една такава концесия да бъде придружено с преходен период, който да позволи на съдоговарящите да приключат договорните си отношения в приемливи условия както от гледна точка на изискванията на обществената услуга, така и от икономическа гледна точка.

Що се отнася до свободното движение на капитали, следва да се отбележи делото *Arens-Sikken* (Решение от 11 септември 2008 г., C-43/07), в което се разглежда правна уредба относно изчисляването на дължимите данък върху наследството и данък при прехвърляне за недвижим имот, разположен в държава-членка, която при изчисляването на посочените данъци не предвижда приспадането на задълженията, свързани с превишаване на полученото вследствие на делба чрез завещание от възходящ, когато лицето, чието наследство е открито, не е било към момента на смъртта си местно лице в тази държава, а в друга държава-членка. Съдът постановява, че разпоредбите на Договора относно свободното движение на капитали не допускат такава правна уредба, доколкото тя прилага прогресивна ставка на облагане и поради това неотчитането на посочените задължения заедно с прогресивната ставка би могло да доведе до по-голяма данъчна тежест за наследниците, които не могат да се позовават на такова приспадане. По този начин Съдът отхвърля довода, че въведеното различно третиране се отнасяло до положения, които не са обективно сравними, щом разглежданата национална правна уредба третира по един и същ начин — с изключение на приспадането на задълженията — наследствата на местните и чуждестранните лица за целите на данъка върху наследството. Съдът уточнява също така, че при липса на договор за избягване на двойното данъчно облагане държавата-членка, в която е разположен недвижимият имот, не би могла за обосноваване на произтичащо от нейната правна уредба ограничение върху свободното движение на капитали да се позовава на съществуването на независима от нейната воля възможност за предоставяне от държавата-членка, в която е пребивавало към момента на смъртта си починалото лице, на данъчен кредит, който би могъл изцяло или отчасти да компенсира претърпяната от наследниците му загуба поради неотчитането при изчисляването на данъка при прехвърляне от държавата-членка, в която е разположен посоченият недвижим имот, на задълженията, свързани с превишаване на полученото вследствие на делба чрез завещание от възходящ.

Следва да бъде споменато и делото *Truck Center* (Решение от 22 декември 2008 г., C-282/07), по което Съдът дава отговор на искане за тълкуване на разпоредбите от Договора относно свободното движение на капитали с оглед на разпоредбите на белгийското законодателство в областта на корпоративния данък. По силата на това законодателство за лихвите, изплащани от местно дружество на местно за друга държава-членка дружество, се удържа данък при източника (наречен авансов данък върху доходите от движими вещи и капитали), докато от това удържане се освобождават лихвите, изплащани на местно дружество бенефициер. Съдът постановява, че разпоредбите на Договора относно свободата на установяване и свободното движе-

ние на капитали допускат такава данъчна уредба. След като припомня, че при преките данъци положението на местните и на чуждестранните лица по принцип не е сходно, Съдът констатира, че разглежданата разлика в третирането, състояща се в прилагането на различни техники на данъчно облагане според това дали съответните дружества са установени в Белгия или в друга държава-членка, се отнася до положения, които не са обективно сходни. Всъщност според Съда положението на белгийската държава, видовете данъчно облагане на лихвите, почиващи на различни правни основания, както и положенията, в които се намират дружествата — бенефициери по лихвите, що се отнася до събирането на данъка, се различават в зависимост от това дали дружествата — бенефициери по посочените лихви, са местни или не. Съдът постановява също, че разликата в третирането, която произтича от разглежданата уредба, не осигурява непременно предимство на местните дружества бенефициери, при положение че, от една страна, те са длъжни предварително да плащат корпоративен данък на вноски, а от друга страна, ставката на авансовия данък върху доходите от движими вещи и капитали, събиран върху лихвите, изплащани на чуждестранно дружество, е значително по-ниска от тази на корпоративния данък, събиран върху доходите на местни дружества — бенефициери по лихви. При тези обстоятелства така създадената разлика в третирането не съставлява ограничение на свободата на установяване и на свободното движение на капитали.

В областта на свободното движение на работници Съдът се произнесе по признаването на дипломи, получени в резултат от обучения, осъществени в рамките на „споразумения за приравняване“.

По дело Комисия/Гърция (Решение от 23 октомври 2008 г., C-274/05) Комисията е упрекнала Република Гърция, че не признава дипломите, издадени от компетентните органи на други държави-членки след обучения, осъществени в рамките на споразумения, по силата на които обучение, осъществено от частна организация в Гърция, се приравнява от посочените органи, и че предоставя на Съвета, отговарящ за приравняването на професионалните квалификации в документите за висше образование, правомощието да проверява наличието на изискванията за издаване и естеството на заведението, в което титулярът е получил образованието си. С оглед на разпоредбите на Директива 89/48²², изменена с Директива 2001/19²³, Съдът постановява, на първо място, че от член 1, буква а), първа алинея от посочената директива следва, че изразът „в преобладаващата си част в Общността“ обхваща както образованието, получено изцяло в държавата-членка, издала документа за въпросното образование, така и това, което е частично или изцяло получено в друга държава-членка. На второ

²² Директива 89/48/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година относно обща система за признаване на дипломите за висше образование, издадени след завършването на професионално образование и обучение с минимална продължителност от три години (ОВ L 19, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г.; глава 5, том 2, стр. 76).

²³ Директива 2001/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2001 година за изменение на Директиви 89/48/ЕИО и 92/51/ЕИО на Съвета относно общата система за признаване на професионални квалификации и Директиви 77/452/ЕИО, 77/453/ЕИО, 78/686/ЕИО, 78/687/ЕИО, 78/1026/ЕИО, 78/1027/ЕИО, 80/154/ЕИО, 80/155/ЕИО, 85/384/ЕИО, 85/432/ЕИО, 85/433/ЕИО и 93/16/ЕИО на Съвета относно професиите на медицинска сестра, отговаряща за общомедицински грижи, на практикуващ стоматолог, на ветеринарен лекар, на акушерка, на архитект, на фармацевт и на лекар (ОВ L 206, стр. 1; Специално издание на български език 2007 г., глава 5, том 6, стр. 60).

място, макар методът за признаване на дипломите за висше образование, предвиден в посочената директива, да не води до автоматично и безусловно признаване на съответните дипломи, както и на съответните професионални квалификации, в частност по отношение на предвидената в член 4 от същата директива възможност държавите-членки да налагат компенсаторни мерки, Съдът приема, че лицето, което иска признаване на диплома, има възможност да избира вида компенсаторни мерки, не само що се отнася до професиите, предполагащи познаване на националното право, но и до всички останали професии, които са предмет на различни специални разпоредби. На трето място, Съдът потвърждава, че по силата на член 8, параграф 1 от тази директива само органите, издаващи дипломи, могат да проверяват в светлината на приложимите в рамките на техните системи за професионално обучение норми условията, които се изискват за тяхното издаване, и естеството на заведението, в което титулярът е получил образованието си. Напротив, приемащата държава-членка не би могла да изследва основанието, на което дипломите са били издадени. Накрая Съдът постановява, че по силата на член 3 от посочената директива приемащата държава-членка трябва да позволи в публичния сектор новото класиране в по-горна степен на лица, назначени на ниво, по-ниско от това, за което биха могли да претендират, ако дипломите им са били признати от компетентен орган.

Освен това по повод на две дела относно тълкуването на разпоредбите на Регламент № 1408/71²⁴ Съдът продължи да доразвива своята практика в областта на социалното осигуряване на работниците мигранти. Делото Правителство на Френската общност и Валонско правителство (Решение от 1 април 2008 г., C-212/06) се отнася до схема за осигуряване за грижи, въведена от фламандското правителство на Кралство Белгия в нидерландската езикова област и в двуезичната област Bruxelles-Capitale. Тази схема предвижда при спазване на някои условия и до определен максимален размер да се поемат от осигурителна каса някои разходи, причинени в резултат на състояние на зависимост поради здравословни причини. Възможност за присъединяване към тази схема имат единствено лицата, пребиваващи в двете посочени по-горе области, както и лицата, работещи на територията на посочените области и пребиваващи в държава-членка, различна от Белгия. Лицата, които, независимо че работят в нидерландската езикова област или в двуезичната област Bruxelles-Capitale, пребивават в друга част от националната територия, следователно са изключени от схемата. След като потвърждава, че обезщетенията, плащани въз основа на схема като въпросната схема за осигуряване за грижи, попадат в материалното приложно поле на Регламент № 1408/71, Съдът припомня, че членове 39 ЕО и 43 ЕО не допускат никаква национална мярка, която, макар и приложима без дискриминация с оглед на гражданството, може да затрудни или да направи по-малко привлекателно упражняването от гражданите на Общността на гарантираните от Договора основни свободи. При това положение членове 39 ЕО и 43 ЕО трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат съществуването на правна уредба на съставна част на федерална държава-членка като тази, уреждаща осигуряването за грижи, ограничаваща възможността за присъединяване към схема за социално осигуряване и ползването на предвидени от нея престации до лицата, които или пребивават на територията, попадаща в компетент-

²⁴ Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 149, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 26).

ността на тази съставна част, или упражняват професионална дейност на същата територия, като пребивават в друга държава-членка, доколкото такова ограничение засяга граждани на други държави-членки или граждани на същата държава, възползвали се от правото си на свободно движение във вътрешността на Европейската общност.

Член 13, параграф 2, буква а) от Регламент № 1408/71, изменен с Регламент № 647/2005²⁵, предвижда, че лице, което е заето на работа на територията на една държава-членка, е подчинено на законодателството на тази държава, дори и ако пребивава на територията на друга държава-членка. По дело *Bosmann* (Решение от 20 май 2008 г., C-352/06) Съдът разглежда положението на работник, лишен от семейни надбавки от държавата-членка по пребиваването си поради възобновяването на работа в друга държава-членка. Съдът подчертава, че член 13, параграф 2, буква а) трябва да се тълкува в светлината на член 42 ЕО, който цели да улесни свободното движение на работници и означава по-конкретно че работниците мигранти не трябва нито да губят права на обезщетения за социално осигуряване, нито да търпят намаляване на размера им поради факта, че са упражнили правото на свободно движение, предоставено им от Договора. От това Съдът прави извода, че не би могло да се отрече правомощието на държавата-членка по пребиваването да предостави семейни надбавки на лицата, които пребивават на нейна територия, както и че посочената разпоредба от регламента допуска работник мигрант, който е подчинен на схемата за социално осигуряване на държавата-членка по заетостта, да получава съгласно националното законодателство на държавата-членка по пребиваване семейни обезщетения в последната държава. Националната юрисдикция следва да определи дали обстоятелствата по конкретния случай са релевантни за преценката дали работникът отговаря на условията за предоставяне на такова семейно обезщетение съгласно законодателството на въпросната държава-членка.

Транспорт

Четири дела заслужават специално отбелязване в областта на транспорта.

Що се отнася до автомобилния транспорт, по отношение на водачи, на които е отказано признаването на свидетелствата им за управление на моторни превозни средства, придобити в Чешката република след административно отнемане на германското им свидетелство за управление на моторни превозни средства поради употреба на наркотици или алкохол, по съединени дела *Wiedemann* и *Funk* (Решение от 28 май 2008 г., C-329/06 и C-343/06) Съдът посочва, че Директива 91/439 относно

²⁵ Регламент (ЕО) № 647/2005 на Европейския парламент и Съвета от 13 април 2005 година за изменение на Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета за прилагане на схеми за социално осигуряване на заети, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, и Регламент (ЕИО) № 574/72 на Съвета за определяне на реда за прилагане на Регламент (ЕИО) № 1408/71 (JO L 117, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 211).

свидетелствата за управление на моторни превозни средства²⁶ трябва да бъде тълкувана в смисъл, че не допуска дадена държава-членка да откаже да признае на своята територия валидността на свидетелство за управление, издадено по-късно от друга държава-членка, докато неговият притежател не е изпълнил условията, изисквани в първата държава-членка за издаването на ново свидетелство след отнемането на по-ранно свидетелство, включително проверка на годността за управление, удостоверяваща, че вече не са налице основанията, обосноваващи посоченото отнемане. Също-временно тази директива допуска дадена държава-членка да откаже да признае на своята територия правото на управление, произтичащо от свидетелство за управление, издадено по-късно от друга държава-членка, ако е установено въз основа на посочване в същото или на друга неоспорима информация, произхождаща от държавата-членка на издаване, че при издаването на посоченото свидетелство неговият притежател, спрямо когото на територията на първата държава-членка е била наложена мярка за отнемане на по-ранно свидетелство, не е имал обичайно пребиваване на територията на държавата-членка на издаване. Освен това посочената директива не допуска държава-членка временно да отнеме правото на управление, произтичащо от свидетелство за управление, издадено от друга държава-членка, когато последната държава-членка проверява условията за издаване на това свидетелство.

Относно въздушния транспорт, в рамките на спор между пътник и авиокомпания, която отказва да го обезщети след отмяната на полет от Манила (Филипините), по дело *Emirates Airlines* (Решение от 10 юли 2008 г., C-173/07) Съдът обявява, че пътуването с отиване и връщане не може да се счита за един и същи полет по смисъла на Регламент № 261/2004 относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците²⁷. Следователно член 3, параграф 1, буква а) от него, който предвижда прилагането на посочения регламент за пътници, заминаващи от летище, намиращо се на територията на държава-членка, за която Договорът се прилага, трябва да се тълкува в смисъл, че той не се прилага към случай на пътуване с отиване и връщане, в който пътниците, първоначално заминали от летище, намиращо се на територията на държава-членка, по отношение на която се прилага Договорът за ЕО, се връщат на това летище с полет, излитащ от летище, което се намира в трета страна. Обстоятелството, че полетът на отиване и обратният полет са предмет на една резервация, не влияе на тълкуването на тази разпоредба.

Все във връзка с въздушния транспорт, по дело *Wallentin-Hermann* (Решение от 22 декември 2008 г., C-549/07) Съдът е трябвало да тълкува член 5, параграф 3 от Регламент № 261/2004, който урежда обезщетяването на пътниците в случай на отмяна на полет и понятието „извънредни обстоятелства“. Съдът решава, че произте-

²⁶ Директива 91/439/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 година относно свидетелствата за управление на моторни превозни средства (ОВ L 237, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 2, стр. 62), изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 29 септември 2003 г. (ОВ L 284, стр. 1, Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 4, стр. 213).

²⁷ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218).

къл с летателен апарат технически проблем, довел до отмяната на полет, не спада към понятието „извънредни обстоятелства“ по смисъла на тази разпоредба, освен ако този проблем произтича от събития, които по своето естество или произход не са присъщи на нормалното упражняване на дейността на съответния въздушен превозвач и са извън ефективния му контрол. Дори техническият проблем с летателен апарат да може да се причисли към неочакваните дефекти в системата за безопасност на полета, все пак тези обстоятелства не могат да се квалифицират като извънредни, докато технически проблем, произтичащ от дефект при поддръжката на самолет, трябва да се счита като присъщ на нормалното упражняване на дейността на въздушния превозвач. Той уточнява, че Конвенцията от Монреал не се оказва определяща за тълкуването на това понятие. Освен това Съдът добавя, че отчетената при въздушен превозвач честота на техническите проблеми не представлява сама по себе си елемент, от който може да се направи извод дали са налице „извънредни обстоятелства“ по смисъла на член 5, параграф 3 от Регламент № 261/2004. Накрая Съдът постановява, че обстоятелството, че въздушен превозвач е спазил минималните правила за поддръжка на летателен апарат, само по себе си не е достатъчно за установяване, че този превозвач е взел „всички разумни мерки“ по смисъла на този член, и следователно за освобождаване на посочения превозвач от неговото задължение за обезщетение, предвидено в член 5, параграф 1, буква в) и член 7, параграф 1 от този регламент. Следователно, тъй като не всички извънредни обстоятелства са освобождаващи, а единствено тези, които не биха могли да бъдат избегнати дори при вземане на всички разумни мерки, този, който възнамерява да се позовава на тях, трябва да установи, че те не биха могли да бъдат избегнати чрез съобразени със ситуацията мерки, освен с цената на непоносими жертви с оглед на капацитета на предприятието му.

По отношение на морския транспорт, Съдът посочва в дело *The International Association of Independent Tanker Owners* и др. (Решение от 3 юни 2008 г., C-308/06), че член 4 от Директива 2005/35 относно замърсяване от кораби²⁸ във връзка с член 8 от последната, като задължава държавите-членки да санкционират изхвърлянето на замърсяващи вещества от корабите, ако е извършено „умишлено, поради самонадеяност или поради груба небрежност“, без обаче да определя тези понятия, не нарушава общия принцип на правна сигурност, доколкото налага на държавите-членки да санкционират изхвърлянето на замърсяващи вещества от корабите, извършено поради „груба небрежност“. Действително тези различни понятия, и по-специално това за „груба небрежност“, отговарят на критерии за ангажиране на отговорността, предназначени да се прилагат към неопределен брой случаи, които не могат да бъдат предварително посочени, а не към точно определени деяния, които могат да бъдат подробно описани в нормативен акт на общностното или националното право. Освен това тези понятия са изцяло включени и използвани в съответните правни системи на държавите-членки. В това отношение понятието „груба небрежност“ по смисъла на посочения член 4 трябва да се разбира като включващо неумишлено действие или бездействие, с което отговорното лице нарушава тежко задължението за полагане на грижа, което предвид своите качества, знания, способности и индивидуално положение е било длъжно и е могло да спази. На последно място, съгласно член 249 ЕО Директива 2005/35 трябва да

²⁸ Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 година относно замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения (ОВ L 255, стр. 11; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 15, стр. 158).

бъде транспонирана от държавите-членки в разпоредбите на съответния им правов ред. Така правилата, приемани от държавите-членки, дават самото определение на визираните в член 4 от тази директива нарушения и посочват приложимите санкции.

Правила на конкуренция

Във връзка с правилата на конкуренция, приложими за предприятията, особено внимание следва да се отдели на четири решения.

Във връзка с понятията за предприятие и за икономическа дейност, по делото МОТОЕ (Решение от 1 юли 2008 г., C-49/07) Съдът постановява, че юридическо лице, чиято дейност е да организира спортни състезания и в нейните рамки да сключва договори за спонсорство, реклама и застраховка, предназначени за използването на състезанията с търговска цел, която представлява източник на приходи за това образувание, трябва да се квалифицира като предприятие по смисъла на общностното право в областта на конкуренцията. Тази квалификация не се поставя под съмнение поради факта, че такова образувание има нестопанска цел, нито поради факта, че то разполага с правомощието да дава становище по подадените до органите на власт заявления за разрешение за организиране на състезания, като участието на това образувание в процеса на вземане на решения от органите трябва да се разграничава от икономическите дейности, упражнявани от него, каквито са организирането и използването с търговска цел на състезания. Съдът припомня също, че връзката на дадена дейност със спорта не представлява пречка за прилагането на разпоредбите на Договора. Накрая, с това решение Съдът приема, че членове 82 ЕО и 86 ЕО не допускат национална правна уредба, която предоставя на юридическо лице, което организира спортни състезания и сключва в тази връзка договори за спонсорство, реклама и застраховка, правомощието да дава становище по подадените заявления за разрешение за организиране на такива състезания, без за това правомощие да са предвидени ограничения, задължения и контрол.

По дело CEPSA (Решение от 11 септември 2008 г., C-279/06) Съдът изследва условията за освобождаване на договорите за изключително снабдяване с петролни продукти (вж. още Решение от 14 декември 2006 г. по дело *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, C-217/05, Recueil, стр. I-11987). Такъв договор може да попадне в приложното поле на член 81, параграф 1 ЕО, когато операторът на бензиностанцията поема в значителна степен финансови и търговски рискове, свързани с продажбата на петролни продукти на трети лица, и когато този договор съдържа клаузи, които могат да нарушат конкуренцията. Ако операторът не поема такива рискове, единствено задълженията, възложени на оператора в рамките на предлаганите от него посреднически услуги на принципала, каквито са клаузите за изключителност и за въздържане от конкуренция, могат да попаднат под член 81, параграф 1 ЕО. Във връзка с условията за освобождаване Съдът постановява, че подобен договор може да се ползва от групово освобождаване съгласно Регламент

№ 1984/83²⁹, ако е съобразен с максималната продължителност от десет години и ако в замяна на изключителността доставчикът предоставя на оператора на бензиностанцията съществени икономически предимства, които допринасят за подобряването на дистрибуцията, улесняват инсталирането или модернизацията на бензиностанцията и снижават разходите за дистрибуция. Съдът уточнява и правилата, приложими за сключените при действието на Регламент № 1984/83 споразумения, чието изпълнение продължава след датата на изтичане на действието на този регламент. Впрочем що се отнася до договорите, попадащи в обхвата на Регламент № 2790/1999³⁰, тъй като предвиденото в член 2 освобождаване не се прилага към вертикалните споразумения с предмет ограничаването на способността на купувача да определя продажната си цена, Съдът постановява, че препращащата юрисдикция следва да разгледа дали има реална възможност за дистрибутора да намали тази цена. Накрая Съдът уточнява, че предвидената в член 81, параграф 2 ЕО нищожност по право засяга договора в неговата цялост само в случай че несъвместимите с параграф 1 от този член клаузи не могат да се отделят от договора. В противен случай последиците от нищожността по отношение на всички други елементи от договора не спадат към приложното поле на общностното право.

В областта на злоупотребата с господстващо положение следва да се отбележи Решението *Sot. Lélos kai Sia* (Решение от 16 септември 2008 г., C-468/06—C-478/06), което е продължение на позицията, възприета по дело *Syfait* и др. (Решение от 31 май 2005 г., C-53/03). В него Съдът постановява, че отказът на фармацевтично предприятие с господстващо положение на пазара на определени лекарствени продукти да изпълни „обичайни“ поръчки от търговци на едро, за да им попречи да изнасят тези лекарствени продукти от една държава-членка към други държави-членки, представлява злоупотреба с господстващо положение. За да стигне до този извод, Съдът е разгледал дали в сектора на фармацевтичните продукти съществуват специални обстоятелства, които могат да изключат отказът да има характер на злоупотреба. Той счита най-напред че фармацевтично предприятие с господстващо положение не може да се основава на факта, че ползата за крайния потребител от паралелния износ на лекарствени продукти от една държава-членка, където цените са ниски, към други държави-членки, където цените са по-високи, била съвсем минимална. Всъщност този износ представлява алтернативен източник на доставки, което непременно включва определени ползи за крайния потребител. По-нататък Съдът постановява, че и наличието на държавно регулиране на цените на лекарствените продукти не изключва характеризирането на отказа като злоупотреба. Той обаче припомня, че предприятие с господстващо положение може да предприеме разумни мерки, пропорционални на необходимостта да защити своите собствени търговски интереси. Следователно за да се прецени дали отказът на фармацевтично предприятие с господстващо положение да доставя на търговците на едро, участващи в паралелния износ, представлява разумна мярка, пропорционална на заплахата, която този износ представлява за

²⁹ Регламент (ЕИО) № 1984/83 на Комисията от 22 юни 1983 година за прилагането на член 85, параграф 3 от Договора към категории споразумения за изключително закупуване (ОВ L 173, стр. 5), изменен с Регламент (ЕО) № 1582/97 на Комисията от 30 юли 1997 г. (ОВ L 214, стр. 27).

³⁰ Регламент (ЕО) № 2790/1999 на Комисията от 22 декември 1999 година за прилагането на член 81, параграф 3 от Договора за категориите вертикални споразумения и съгласувани практики (ОВ L 336, стр. 21; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 66).

неговите законни търговски интереси, е необходимо да се определи дали поръчките, направени от тези търговци на едро, са извън обичайното от гледна точка на предишните търговски отношения, поддържани от предприятието със съответните търговци на едро, както и на размера на поръчките спрямо потребностите на пазара на съответната държава-членка. Съдът уточнява, че националната препращаща юрисдикция е длъжна да определи дали поръчките са „обичайни“ от гледна точка на тези два критерия.

Накрая следва да се отдели внимание на Решение по дело Bertelsmann и Sony Corporation of America/Impala (Решение от 10 юли 2008 г., C-413/06 P), с което Съдът отменя решението на Първоинстанционния съд по дело Impala/Комисия (Решение от 13 юли 2006 г., T-464/04, Recueil, стр. II-2289) и внася редица уточнения относно изискванията в областта на доказването и относно обхвата на правораздавателния контрол в областта на концентрациите. На първо място Съдът постановява, че не съществува обща презумпция за съвместимост с общия пазар на нотифицирана концентрация и че по отношение на решенията, с които се разрешават концентрации, не се налагат различни изисквания за доказване от приложимите за решенията за забрана на такива концентрации. На второ място Съдът припомня, че в решението си Комисията може да се отклони от временните изводи в изложението на възраженията. Следователно, макар Първоинстанционният съд да може да проверява точността, изчерпателността и достоверността на фактите в основата на решението в светлината на изложението на възраженията, той не трябва да приема за установени направените в него изводи. На трето място Съдът уточнява, че нотифициращите страни не могат да бъдат упрекувани, че са изложили някои елементи едва в своя отговор на изложението на възраженията и че такива елементи не са подчинени на по-високи изисквания по отношение на доказването от изискванията по отношение на доводите на трети лица или по отношение на елементите, посочени от нотифициращите предприятия. Освен това Съдът постановява, че когато Комисията разглежда в решението си доводите, приведени в отговор на изложението на възраженията, тя може да се отклони от временните изводи, съдържащи се в това изложение, без да формулира искане за информация, нито да извършва допълнителни проучвания на пазара. На четвърто място Съдът уточнява правните критерии, приложими във връзка със съвместно господстващо положение вследствие на негласна координация, и постановява, че преценката на тези критерии, включително прозрачността на съответния пазар, не трябва да се прави изолирано и абстрактно, а трябва да се извършва с оглед на хипотетична негласна координация. Накрая Съдът приема, че решение на Комисията, с което се разрешава концентрация, може да бъде отменено поради непълнота на мотивите.

В областта на държавните помощи две решения заслужават особено внимание. Едното засяга понятието за държавна помощ, и по-точно условието за избирателност на мярката, а другото се отнася до проблематиката на неправомерните, но съвместими помощи.

Така, по съединени дела Unión General de Trabajadores de La Rioja (Решение от 11 септември 2008 г., C-428/06—C-434/06) Съдът е сезиран с въпроса дали приети от субдържавни административни единици данъчни мерки, които определят данъчна ставка, по-ниска от общата данъчна ставка, определена от законодателството на испанската държава, и въвеждат данъчно приспадане, което не съществува в данъч-

ноправния ред на държавата, трябва да бъдат считани за несъвместими с общия пазар държавни помощи само по съображението че се прилагат единствено на територията на тези административни единици. Той посочва, че препращащата юрисдикция, която единствена е компетентна да установи приложимото национално право и да го тълкува, както и да прилага общностното право по отношение на споровете, с които е сезирана, следва да провери, в съответствие с Решение на Съда от 6 септември 2006 г. по дело Португалия/Комисия (C-88/03, Recueil, стр. I-7115), дали съответните субдържавни административни единици, в случая Territorios Históricos и Баската автономна област, се ползват от институционална, процесуална и икономическа автономия, последицата от което би била, че нормите, приети в рамките на правомощията, предоставени от Испанската конституция от 1978 г. и от други разпоредби на испанското право в полза на тези субдържавни териториални единици, няма да имат селективен характер по смисъла на понятието за държавна помощ съгласно член 87, параграф 1 ЕО. Така Съдът е имал повод да уточни по отношение на горепосоченото решение, че тази автономия изисква субдържавните административни единици да поемат политическите и финансови последици от дадена мярка за намаляване на данъка. Случаят не би бил такъв, когато тези административно-териториални единици не осъществяват управлението на бюджет, тоест не разполагат с контрол както по отношение на приходите, така и на разходите. Освен това финансовите последици от намаляване на данъчната ставка на национално равнище не трябва да се компенсират с помощи или субсидии, декларирани или произтичащи единствено от конкретното разглеждане на финансовите потоци с произход от други райони или от централното правителство.

По дело Centre d'exploitation du livre français (Решение на Съда от 12 февруари 2008 г., C-199/06, Сборник, стр. I-469) Съдът постановява, че макар общностното право да задължава националния съд да разпорежда мерките, които са подходящи, за да бъдат реално отстранени последиците от неправомерността, то не му налага дори при липса на изключителни обстоятелства задължение за цялостно възстановяване на неправомерната помощ. Действително, според Съда член 88, параграф 3, последно изречение ЕО се основава на обезпечителната цел да гарантира, че ще бъдат привеждани в действие само съвместимите помощи. За да се осъществи тази цел, изпълнението на плана за помощ се отлага, докато съмнението относно неговата съвместимост бъде премахнато с окончателното решение на Комисията. Когато Комисията взима положително решение, тогава се оказва, че преждевременното плащане на помощта не противоречи на тази цел. Същевременно в този случай от гледна точка на операторите, различни от получателя на такава помощ, неправомерността на помощта при изплащането ѝ би имала за резултат, от една страна, да ги изложи на опасността, в крайна сметка неосъществена, от привеждането в действие на една несъвместима помощ, а от друга страна, да ги накара да понесат по-рано, отколкото трябва, последиците от гледна точка на конкуренцията, ако има такива, от една съвместима помощ. От гледна точка на получателя на помощта недължимата полза би се изразявала, от една страна, в неплащане на лихвите, които би платил върху съответната сума на съвместимата помощ, ако трябваше в очакване на решението на Комисията да заеме тази сума на пазара, а от друга страна, в подобряването на конкурентното му положение по отношение на другите оператори на пазара през времетраенето на неправомерността. Ето защо националният съд трябва, въз основа на общностното право, да разпорежда на получателя на помощта плащането на лихвите за периода на неправомерност. Съдът уточнява и че в рамките на национал-

ното си право националният съд може, ако случаят го предполага, да разпорежи освен това и възстановяването на неправомерната помощ, без това да засяга правото на държавата-членка да я приведе отново в действие в един следващ момент. На него може също да му се наложи да уважи искания за обезщетения за вреди, причинени поради неправомерния характер на помощта.

Впрочем по повод на това решение Съдът посочва, че когато общностният съд отмени решение на Комисията, с което е установена съвместимостта с общия пазар на помощи, които при незначителна забраната, предвидена в член 88, параграф 3, последно изречение ЕО, са били приведени в действие, без да се чака окончателното решение на Комисията, презумпцията за законосъобразност на актовете на общностните институции и правилото за обратното действие на отмяната се прилагат последователно. Помощите, приведени в действие след положителното решение на Комисията, се считат за правомерни до постановяване на решението на общностния съд за отмяна и след това, към момента на това последно решение, в съответствие с член 231, първа алинея ЕО се смята, че с отмененото решение те не са били обявени за съвместими, така че привеждането им в действие трябва да се счита неправомерно. В този случай правилото, произтичащо от член 231, първа алинея ЕО, слага край с обратна сила на прилагането на презумпцията за законосъобразност. Така задължението, произтичащо от член 88, параграф 3, последно изречение ЕО, да се отстранят последиците от неправомерността се отнася също, с оглед изчисляването на сумите, които трябва да бъдат изплатени от получателя, освен при изключителни обстоятелства, и до периода, изтекъл между приемането на положителното решение на Комисията и отмяната му от общностния съд.

Данъчно облагане

В областта на данъка върху добавената стойност следва да се спомене делото *Isle of Wight Council* и др. (Решение от 16 септември 2008 г., C-288/07), по което Съдът уточнява обхвата на няколко понятия, съдържащи се в член 4, параграф 5, втора алинея от Директива 77/388 относно хармонизиране на законодателствата на държавите-членки относно данъците върху оборота³¹. Така Съдът постановява, че значителното нарушаване на конкуренцията, до което би довело третирането като данъчно незадължени лица на публичноправните субекти в качеството им на органи на държавна власт, трябва да се преценява по отношение на разглежданата дейност като такава, без тази преценка да се отнася по-специално до даден местен пазар. Съдът уточнява още, че думите „би довело до“ по смисъла на посочения член трябва да се тълкуват в смисъл, че имат предвид не само ефективната конкуренция, но също и потенциалната конкуренция, доколкото възможността за даден частен оператор да навлезе на съответния пазар е реална, а не чисто хипотетична. Що се отнася до думата „значителен“ по смисъла на същия член, тя трябва да се разбира в смисъл, че ефективното или потенциалното нарушаване на конкуренцията трябва да бъде повече от незначително.

³¹ Директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 година относно хармонизиране на законодателствата на държавите-членки относно данъците върху оборота — обща система на данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа (ОВ L 145, стр. 1).

Сближаване на законодателствата и уеднаквени законодателства

За пореден път съдебната практика се оказва особено богата в тази област, в която Европейският съюз разгръща интензивна дейност. Най-напред следва да бъдат посочени поредица решения, които допълват вече изобилната съдебна практика в областта на обществените поръчки.

По дело *Michaniki* (Решение от 16 декември 2008 г., C-213/07) Съдът се е произнесъл по въпроса дали държавите-членки имат възможността да добавят в националното си законодателство други клаузи за изключване на оферент, освен предвидените в съответните общностни директиви. Съдът решава, че член 24, първа алинея от Директива 93/37³² трябва да се тълкува в смисъл, че изчерпателно изброява основанията, базиращи се на обективни съображения за професионална годност, които могат да обосноват изключването на даден изпълнител на строителство от участието в процедура за възлагане на обществена поръчка за строителство, но допуска държавите-членки да предвидят други мерки за изключване, които да осигурят спазването на принципа на равно третиране на оферентите и на принципа на прозрачност, стига подобни мерки да не надхвърлят необходимото за постигането на тази цел. Държавите-членки разполагат с определена свобода на преценка, от което следва, че общностното право допуска приемането на национални мерки, насочени към отстраняване на риска от появата на практики, които могат да заплашат прозрачността и да нарушат конкуренцията, който риск може да възникне поради наличието сред оферентите на изпълнител на строителство, упражняващ дейност в сектора на медиите или поддържащ връзки с лице от този сектор, както и към предотвратяване или санкциониране по този начин на измамата и корупцията. Въпреки това национална разпоредба, която установява обща несъвместимост между сектора на общественото строителство и този на медиите, води до изключване от участие в процедура за възлагане на обществени поръчки на изпълнители на обществено строителство, осъществяващи дейност и в сектора на медиите, поради положението им на собственик, основен акционер, съдружник или ръководител, без да им се оставя възможността да докажат, че не съществува действителен риск от посочения вид. Така като изключва цяла категория изпълнители на обществено строителство въз основа на посочената необорима презумпция, такава разпоредба надхвърля необходимото за постигането на твърдените цели.

По делото *Coditel Brabant* (Решение от 13 ноември 2008 г., C-324/07) Съдът решава, че членове 43 ЕО и 49 ЕО, принципите на равенство и на недопускане на дискриминация, основана на гражданство, както и произтичащото от тях задължение за прозрачност допускат без обявяване на процедура за възлагане на обществена поръчка публичен орган да възлага концесия за обществени услуги на междуобщинско кооперативно дружество, всички членове на което са публични органи, щом тези публични органи упражняват върху дружеството контрол, аналогичен на този, който упражняват върху собствените си служби, и щом споменатото дружество извършва основната част от дейността си съвместно с тези публични органи. Трябва да има

³² Директива 93/37/ЕИО на Съвета от 14 юни 1993 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство (ОВ L 199, стр. 54).

възможност за решаващо влияние както върху стратегическите цели, така и върху важните решения на субекта концесионер. От това следва, че в обстоятелства, когато решенията относно дейността на посоченото междуобщинско кооперативно дружество, което се притежава изключително от публични органи, се вземат от уставни органи на това дружество, състоящи се от представители на членуващите публични органи, упражняваният контрол може да се разглежда като позволяващ упражняването върху дружеството на контрол, аналогичен на този, който упражняват върху собствените си служби.

В случай че публичен орган стане член на междуобщинско кооперативно дружество, всички членове на което са публични органи, за да му прехвърли управлението на обществена услуга, контролът, за да бъде квалифициран като аналогичен на този, който публичноправен субект упражнява върху своите собствени служби, може да се упражнява съвместно, като при необходимост се прилага правилото за мнозинството. Действително, контролът от страна на публичния орган концедент трябва да бъде аналогичен на този, упражняван върху собствените му служби, но той не трябва да бъде идентичен на него във всичките си аспекти. Важно е упражняваният върху субекта концесионер контрол да е ефективен, но не е необходимо той да бъде индивидуален. Следователно трябва да се приеме, че ако няколко публични органа притежават субект концесионер, на който възлагат извършването на една от техните задачи за обществена услуга, контролът, който тези публични органи упражняват върху субекта, може да се упражнява съвместно от последните. Що се отнася до колегиален орган, процедурата по вземане на решения, и по-специално вземането на решения с мнозинство, не оказва влияние.

По дело Комисия/Италия (Решение от 21 февруари 2008 г., C-412/04) Съдът постановява, че държава-членка, която подчинява на националната правна уредба относно обществените поръчки за строителство смесените поръчки за строителство, услуги и доставки, както и обществените поръчки за доставки или за услуги, включващи строителни работи, които представляват странична дейност, ако тези строителни работи представляват повече от 50 % от общата цена на съответната обществена поръчка, не е изпълнила задълженията си по Директиви 92/50³³, 93/36³⁴ и 93/37³⁵. Всъщност когато един договор съдържа едновременно елементи, присъщи на обществена поръчка за строителство, и елементи, присъщи на друг вид обществена поръчка, основният предмет на договора определя коя от общностните директиви в областта на обществените поръчки следва да се прилага. Това определяне трябва да се осъществи с оглед на съществените задължения, които преобладават и които като такива характеризират обществената поръчка, като се разграничат от тези, които имат само страничен или допълнителен характер и са наложени от самия предмет на договора, като съответната стойност на различните налични престации е само един от всички критерии, които следва да се вземат предвид в това отношение за целите

³³ Директива 92/50/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги (ОВ L 209, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 50).

³⁴ Директива 93/36/ЕИО на Съвета от 14 юни 1993 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за доставки (ОВ L 199, стр. 1).

³⁵ Директива 93/37/ЕИО на Съвета от 14 юни 1993 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство (ОВ L 199, стр. 54).

на посоченото определяне. Съдът постановява също, че след като договорът, сключен между частноправния субект, който е собственик на парцел за строеж, и общинската администрация, отговаря на критериите на определението на понятието „обществена поръчка за строителство“ по смисъла на член 1, буква а) от Директива 93/37, прогнозната стойност, която по принцип следва да бъде взета предвид, за да се провери дали определеният от тази директива праг е достигнат и дали следователно възлагането на поръчката трябва да спазва правилата за обявяване, които същата налага, може да бъде преценена само с оглед на общата стойност на различните строителни работи и строежи, като се прибавят стойностите на различните позиции. Единствените допустими изключения от прилагането на Директиви 92/50 и 93/38³⁶ са тези, които са ограничителни и изрично посочени в тях.

По друго дело, Комисия/Италия (Решение от 8 април 2008 г., С-337/05), е поставен въпросът дали държава-членка може директно, без спазване на процедурите, предвидени в Директива 93/36³⁷, да възложи на предприятие обществени поръчки за закупуването на хеликоптери, предназначени да задоволяват нуждите на някои военни и граждански структури. Съдът най-напред решава, че такава практика не би могла да се обоснове със съществуването на „in house“ отношения, при положение че частно предприятие притежава в капитала на дружеството производител на посочените хеликоптери, в което възлагащият орган също е акционер, дори миноритарно участие, което пречатства възможността посоченият орган да упражнява върху това дружество контрол, аналогичен на този, упражняван от него върху собствените му служби.

Освен това, що се отнася до прилагането на легитимните изисквания, свързани с националния интерес, предвидени в член 296 ЕО и член 2, параграф 1, буква б) от Директива 93/36, с мотива че тези хеликоптери са стоки с двойна употреба, Съдът припомня, че всяка държава-членка може да предприеме необходимите за защитата на основните интереси на своята сигурност мерки, които са свързани с производството или търговията с оръжие, муниции и военни материали, при условие обаче тези мерки да не влияят неблагоприятно на условията за конкуренция в общия пазар относно стоките, които не са предназначени за строго военни цели. При това положение закупуването на оборудване, чието използване за военни цели е малко вероятно, задължително трябва да спазва правилата за възлагане на обществени поръчки. Такъв е случаят при доставката на хеликоптери на военни структури с оглед на използване за граждански цели, като дори задължението за поверителност не може да попречи на спазването на тези правила. Следователно процедурата на договаряне има изключителен характер и може да бъде прилагана само в изчерпателно изброени случаи. Тъй като Директива 93/36 трябва да бъде предмет на стриктно тълкуване, за да не бъде лишена от полезно действие, държавите-членки не биха могли да предвиждат непредвидени в тази директива хипотези, при които се използва процедурата на договаряне, или да съчетават изрично предвидените хипотези с нови условия, които водят до улесняване на използването на тази процедура. Освен това ако

³⁶ Директива 93/38/ЕИО на Съвета от 14 юни 1993 година относно координирането на процедурите за възлагане на поръчки в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и телекомуникациите (ОВ L 199, стр. 84).

³⁷ Вж. бележка под линия 34.

някой смята да се позове на дерогация, той трябва да докаже, че изключителните обстоятелства, обосноваващи тази дерогация, действително са налице.

По-нататък ще бъдат споменати без особена подредба, така да се каже, други дела, които представляват особен интерес.

По дело *Synthon* (Решение от 16 октомври 2008 г., C-452/06) се наложи Съдът да даде тълкуване на член 28 от Директива 2001/83³⁸ и постанови, че той не допуска възможността държава-членка, сезирана със заявление за взаимно признаване на разрешение за търговия с лекарствен продукт за хуманна употреба, издадено от друга държава-членка по съкратената процедура по член 10, параграф 1, буква а), подточка iii) от същата директива, да отхвърли това заявление по съображението, че разглежданият лекарствен продукт по същество не е аналог на референтния лекарствен продукт. Всъщност наличието на опасност за общественото здраве е единственото съображение, на което държавите-членки имат право да се позоват, за да не допуснат признаването на предоставено от друга държава-членка разрешение за търговия. Освен това държавата-членка, която иска да изтъкне такова съображение, трябва да спазва специално предвидената процедура по информиране, съгласуване и арбитраж.

Съдът добавя, че в хипотезата, в която държавата-членка не е била изправена пред нормативен избор и е разполагала със значително ограничена и дори несъществуваща свобода на преценка, самото неспазване на общностното право може да бъде достатъчно, за да се установи наличието на достатъчно съществено нарушение на общностното право. Следователно, тъй като член 28 от посочената директива предоставя на сезираната със заявление за взаимно признаване държава-членка само много ограничена свобода на преценка относно причините, поради които тази държава има право да откаже да признае въпросното разрешение за търговия, отказът на държава-членка да признае това разрешение поради съображението, че съответният лекарствен продукт или по същество не е аналог на референтния лекарствен продукт, или принадлежи към категория лекарствени продукти, за които общата практика на съответната държава-членка изключва възможността да бъдат разглеждани по същество като аналози на референтния лекарствен продукт, представлява достатъчно съществено нарушение на общностното право, което може да ангажира отговорността на тази държава-членка.

По дело *Arcor* (Решение от 17 юли 2008 г., C-152/07—C-154/07), свързано със сектора на далекосъобщенията, Съдът постановява, че член 12, параграф 7 от Директива

³⁸ Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 година за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба (ОВ L 311, стр. 67; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 3).

97/33³⁹ и член 4в от Директива 90/388⁴⁰ трябва да се тълкуват в смисъл, че националният регулаторен орган не може да задължава оператор на свързана мрежа, която е взаимно свързана с обществена мрежа, да заплаща на оператора на абонатната мрежа, който има господстващо положение на пазара, такса за свързване, която е допълнителна по отношение на таксата за взаимно свързване и с която се цели компенсиране на възникналия за последния дефицит в резултат от свързването на абонатите. Действително член 12, параграф 7 от Директива 97/33 не допуска националният регулаторен орган да разрешава такса за свързване, чийто размер не се определя в зависимост от разходите, въпреки че тя има същите характеристики като таксата за взаимно свързване и се събира като допълнение към тази такса. Освен това ефектът от такава такса е единствено закрилата на оператора на абонатната мрежа, който има господстващо положение на пазара, и тя води до финансиране на собствения му дефицит от абонатите на другите оператори на взаимно свързани мрежи, което финансиране се извършва независимо от финансирането на задълженията за универсална услуга и противоречи на принципа за свободна конкуренция. Посочените членове произвеждат непосредствено действие и частноправните субекти могат пряко да се позовават на тях пред национална юрисдикция, за да оспорят решение на националния регулаторен орган.

По дело *Tele2 Telecommunication* (Решение от 21 февруари 2008, С-426/05, Сборник, стр. I-685), свързано с електронните съобщителни мрежи и услуги, уредени с Директива 2002/21/ЕО⁴¹, Съдът се произнася относно понятието „засегнат“ потребител или предприятие по смисъла на член 4, параграф 1⁴² от посочената директива, както и относно понятието „засегната“ страна по смисъла на член 16, параграф 3⁴³ от посочената директива. Тези понятия трябва да се тълкуват като понятия, които може да се отнасят не само до „предприятие със значителна пазарна сила (в миналото) на съответния пазар“, което е обект и адресат на решение на национален регулаторен орган, взето в рамките на процедура за анализ на пазара, но и до потребителите и конкурентните предприятия на това предприятие, които сами по себе си не са адресати на това решение, но чиито права то засяга по неблагоприятен начин. В рамките на такава процедура разпоредба на националното право, която признава качеството на

³⁹ Директива 97/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 1997 година относно взаимната свързаност в далекосъобщенията с оглед осигуряване на универсална услуга и оперативна съвместимост чрез прилагане на принципите на предоставяне на отворена мрежа (ONP) (ОВ L 199, стр. 32), изменена с Директива 98/61/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 1998 година (ОВ L 268, стр. 37).

⁴⁰ Директива 90/388/ЕО на Комисията от 28 юни 1990 година относно конкуренцията на пазарите за далекосъобщителни услуги (ОВ L 192, стр. 10), изменена с Директива 96/19/ЕО на Комисията от 13 март 1996 г. (ОВ L 74, стр. 13).

⁴¹ Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ L 108, стр. 33; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 195).

⁴² Който предоставя на всеки потребител или предприятие, доставящ(о) електронни съобщителни мрежи и/или услуги, право на обжалване на прието от национален регулаторен орган решение, което го засяга.

⁴³ Който предоставя на тази страна правото да получи подходящо предизвестие относно решение за отмяна на специфични за сектора регулаторни задължения.

страна само на „предприятията със значителна пазарна сила (в миналото) на съответния пазар“, по отношение на които са наложени, изменени или отменени специфични регулаторни задължения, по принцип не противоречи на посочения по-горе член 4. Препращащата юрисдикция е длъжна обаче да се увери, че вътрешното процесуално право гарантира защитата на правата, които посочените потребители и посочените конкурентни предприятия черпят от общностния правен ред, по начин, който не е по-неблагоприятен от начина за защита на сходни права от вътрешен характер и който не накърнява ефикасността на гарантираната в член 4 от посочената директива правна защита на заинтересуваните.

По дело *Sabatauskas* и др. (Решение от 9 октомври 2008 г., C-239/07), засягащо вътрешния пазар на електроенергията, Съдът постановява, че член 20 от Директива 2003/54⁴⁴ трябва да се тълкува в смисъл, че определя задълженията на държавите-членки по отношение само на достъпа, а не на присъединяването на трети лица към преносните и разпределителни електроенергийни мрежи, и не предвижда, че системата за достъп до мрежите, която държавите-членки са длъжни да установят, трябва да позволява на привилегированите потребители да избират по свое усмотрение вида мрежа, към която желаят да се присъединят. Посоченият член допуска национална правна уредба, която предвижда, че оборудване на привилегирован потребител може да се присъедини към преносна мрежа само ако поради установени технически изисквания или изисквания във връзка с управлението операторът на определена разпределителна мрежа откаже да присъедини към разпределителната мрежа оборудването на привилегирован потребител, което се намира в определения в лицензията на оператора район на дейност. Националният съд обаче трябва да провери дали въвеждането и прилагането на тази система се извършват въз основа на критерии, които са обективни и не допускат дискриминация между ползвателите на мрежите.

В областта на защитата на личните данни следва да бъде отбелязано делото *Huber* (Решение от 16 декември 2008 г., C-524/06), отнасящо се до германската система за обработване на лични данни на гражданите на Съюза, които не са германски граждани, която система предвижда обработването и съхранението на данни, свързани с тези чуждестранни граждани в специален регистър, който съдържа повече информация от тази, свързана с германските граждани, която пък се възпроизвежда в общинските регистри. Запитан относно съвместимостта на такава система с член 7, буква д) от Директива 95/46 за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни⁴⁵, Съдът постановява, че такава система, която има за цел да подпомага отговарящите за прилагането на нормативната уредба относно правото на пребиваване национални органи, отговаря на изискването за необходимост, предвидено в посочения член, тълкуван в светлината на забраната за всякаква дискриминация, основана на гражданство, само ако тя съдържа единствено данните, които са необходими на посочените органи, за да при-

⁴⁴ Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и отменяща Директива 96/92/ЕО (ОВ L 176, стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 12, том 2, стр. 61).

⁴⁵ Директива 95/46 на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 10).

лагат тази нормативна уредба, и ако централизираният ѝ характер позволява по-ефективното прилагане на тази нормативна уредба, що се отнася до правото на пребиваване на гражданите на Съюза, които не са граждани на тази държава-членка, което препращащата юрисдикция трябва да провери. При всяко положение съхранението и обработването на поименни лични данни в рамките на такъв регистър за статистически цели не могат да се приемат за необходими по смисъла на член 7, буква д) от горепосочената Директива 95/46. Освен това Съдът приема, че член 12, параграф 1 ЕО не допуска с оглед на целта за борба с престъпността държава-членка да създаде такава система за обработване на лични данни специално за гражданите на Съюза, които не са граждани на тази държава-членка, тъй като от гледна точка на целта за борба с престъпността положението на гражданите на една държава-членка не се различава от положението на гражданите на Съюза, които не са граждани на тази държава-членка и пребивават на нейна територия.

По дело *Promusicae* (Решение от 29 януари 2008 г., C-275/06, Сборник, стр. I-271) Съдът постановява, че общностното право не задължава държавите-членки да съобщават лични данни, за да осигурят ефективна защита на авторското право в рамките на гражданско производство. Действително, в хипотеза, в която сдружение с нестопанска цел, включващо производители и издатели на музикални и аудиовизуални записи, подава молба да се разпорежи на доставчика на услуги, свързани с достъп до Интернет, да разкрие на първото самоличността и адреса на титулярите на някои абонатни линии и по този начин да позволи предявяването на иск във връзка с нарушение на авторското право, нито директивите, свързани с информационното общество и защитата на интелектуалната собственост, по-специално на авторското право⁴⁶, нито пък тези относно защитата на личните данни⁴⁷ задължават държавите-членки да предвидят задължение за съобщаване на личните данни, за да осигурят ефективна защита на авторското право в рамките на гражданско производство. Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (Споразумение ТРИПС) не съдържа разпоредби, които налагат посочените по-горе директиви да се тълкуват в смисъл, че задължават държавите-членки да предвидят такова задължение. Същевременно Съдът подчертава, че общностното право изисква при транспониране на тези директиви държавите-членки да следят за тълкуване на последните, което позволява да се осигури подходящо равновесие между различ-

⁴⁶ Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (ОВ L 178, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 29, стр. 257). Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230) и Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (ОВ L 157, стр. 45; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 2, стр. 56).

⁴⁷ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 10) и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 година относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (ОВ L 201, стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 36, стр. 63).

ните основни права, защитени от общностния правов ред. При въвеждане на мерките за транспониране на посочените директиви органите и юрисдикциите на държавите-членки са длъжни не само да тълкуват националното си право в съответствие с тези директиви, но и да не допускат да се основават на тълкуване на последните, което би влязло в конфликт с основните права или с другите общи принципи на общностното право като принципа на пропорционалност.

По две дела Съдът разглежда Директива 2000/35 относно борбата със забавяне на плащане по търговските сделки⁴⁸.

По дело 01051 Telecom (Решение от 3 април 2008 г., C-306/06), в рамките на спор относно плащането на мораторни лихви, изисквано поради твърдяно забавено плащане по фактури, Съдът обявява, че член 3, параграф 1, буква в), подточка ii) от посочената директива трябва да се тълкува в смисъл, че за да може с плащането чрез банков превод да се избегне или да се преустанови начисляването на лихви за забава, той изисква дължимата сума да бъде кредитирана по сметката на кредитора в срока за плащане.

По дело Caffaro (Решение от 11 септември 2008 г., C-265/07) Съдът постановява, че посочената директива трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална разпореда съгласно която длъжник, разполагащ с изпълнително основание за неоспорено вземане към публично учреждение по търговска сделка, не може да пристъпи към принудително изпълнение срещу това учреждение преди изтичането на 120-дневен срок от връчването на изпълнителното основание на посоченото учреждение. Всъщност що се отнася до процедурите за събиране на неоспорените вземания, тази директива хармонизира единствено срока за получаване на посоченото изпълнително основание, без да урежда процедурите по принудително изпълнение, които остават подчинени на националното право на държавите-членки.

Що се отнася до защитата на потребителите, следва отново да се посочат две дела.

По дело Hamilton (Решение от 10 април 2008 г., C-412/06) Съдът посочва, че Директива 85/577 относно защита на потребителите във връзка с договорите, сключени извън търговския обект⁴⁹, трябва да се тълкува в смисъл, че националният законодател може да предвиди установеното в член 5, параграф 1 от тази директива право на отказ, предвиждащо възможността потребителят да се откаже от поетия ангажимент, като изпрати уведомление в срок не по-малък от седем дни, считано от момента, в който търговецът го е информирал за това право, да може да се упражни най-късно до един месец от пълното изпълнение от съдоговорителите на задълженията по дългосрочен договор за кредит, когато потребителят е получил погрешна информация относно условията за упражняване на посоченото право.

⁴⁸ Директива 2000/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2000 година относно борбата със забавяне на плащане по търговските сделки (ОВ L 200, стр. 35; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 226).

⁴⁹ Директива 85/577/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 година относно защита на потребителите във връзка с договорите, сключени извън търговския обект (ОВ L 372, стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 188).

По дело *Quelle* (Решение от 17 април 2008 г., C-404/06) *Bundesgerichtshof* сезира Съда със спор между сдружение на потребители и предприятието *Quelle*, което е изискало и получило от потребителка плащане за използването на дефектен уред, заменен с нов в съответствие с германската правна уредба. Съдът приема, че Директива 1999/44 за потребителските стоки⁵⁰ не допуска национална правна уредба, позволяваща на продавача, продал потребителска стока, засегната от липса на съответствие, да изисква от потребителя обезщетение за употребата на несъответстващата стока до нейната замяна с нова. Действително, безвъзмездността на привеждането в съответствие на стоката от продавача цели да защити потребителя срещу риска от финансови тежести, който би могъл да го възпре да се позовава на правата си при липса на подобна защита. Безвъзмездността на привеждането в съответствие впрочем отговаря на целта на тази директива, която е да допринесе за постигане на високо ниво на защита на потребителите. За разлика от потребителя, вече заплатил продажната цена, продавачът, който не изпълнява точно договорното си задължение, когато доставя несъответстваща стока, трябва да понесе последиците от това лошо изпълнение. Неговите финансови интереси обаче са защитени, от една страна, от двугодишния давностен срок, и от друга страна, от възможността да откаже да замени стоката, в случай че този начин на обезщетяване се окаже непропорционален, поради това че му налага неразумни разходи.

Марки

От съдебната практика в областта на марките особено внимание заслужават два дела, свързани с възможността, която произтича от член 5, параграф 1, буква б) и от член 6, параграф 1, буква б) от Директива 89/104⁵¹, за притежателя на марка да забрани използването на знак, сходен с неговата марка.

По дело *O2 Holdings и O2 (UK)* (Решение от 12 юни 2008 г., C-533/06) *O2*, притежател на две британски фигуративни марки, състоящи се от статично изображение на мехурчета, за да рекламира своите услуги, използва посоченото изображение едновременно статично, но и в движение. В реклама, която сравнява неговите услуги с тези на *O2*, *Hutchison 3G* използва чернобяло изображение на движещи се мехурчета. В рамките на иск за нарушаване на правата, предявен от *O2*, отхвърлен в първоинстанционното производство от *High Court*, *Court of Appeal* иска по същество да се установи дали е било възможно притежателят на марка да забрани използването на знак, идентичен или сходен с неговата марка в сравнителна реклама. Припомняйки предварително условията за разрешение, заложили в член 3а от Директива 84/450⁵²,

⁵⁰ Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 година относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции (ОВ L 171, стр. 12; Специално издание на български език, глава 15, том 5, стр. 89).

⁵¹ Първа директива 89/104/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно марките (ОВ L 40, стр. 1; Специално издание на български език, глава 17, том 1, стр. 92).

⁵² Директива 84/450/ЕИО на Съвета от 10 септември 1984 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите-членки, свързани със заблуждаваща реклама (ОВ L 250, стр. 17; Специално издание на български език, глава 15, том 1, стр. 153).

изменена с Директива 97/55⁵³, който позволява на притежателя на марка да забрани посоченото използване, Съдът постановява, че член 5, параграф 1, буква б) от Директива 89/104 трябва да се тълкува в смисъл, че притежателят на регистрирана марка няма право да забрани използването от трето лице в сравнителна реклама на знак, сходен с тази марка, за стоки или услуги, идентични или сходни с тези, за които е регистрирана споменатата марка, когато това използване не поражда вероятност от объркване в съзнанието на потребителите, като това не зависи от обстоятелството дали споменатата сравнителна реклама отговаря на всички условия, за да бъде разрешена.

По дело adidas и adidas Benelux (Решение от 10 април 2008 г., C-102/07) adidas AG, притежател на фигуративни марки, състоящи се от три вертикални успоредни ленти с еднаква ширина, които се поставят от страни на спортни дрехи и дрехи за свободното време и чийто цвят се намира в контраст с основния цвят, е възразил срещу използването от дружествата Marca Mode, C&A, H&M и Vendex на сходен знак, състоящ се от две ленти. Посочените дружества се позовават на необходимостта от запазване на възможността за свободно ползване на тези ленти, за да ги използват без съгласието на adidas. По преюдициалното запитване, отправено от Hoge Raad der Nederlanden, Съдът постановява, че необходимостта от запазване на възможността за свободно ползване не може в никакъв случай да представлява самостоятелно ограничение на действието на марката, в допълнение на изрично предвидените в член 6, параграф 1, буква б) от Директива 89/104. Същевременно притежателят на марка не може да забрани на трети лица почтеното използване на описателни указания. За да може трето лице да твърди, че са налице ограниченията на действието на марка, съдържащи се в посочената директива относно марките, и да се позове на необходимостта от запазване на възможността за свободно ползване, трябва указанието, което то използва, да е свързано с характеристика на стоката.

Социална политика

В рамките на съдебната практика в областта на социалната политика следва да се отбележат няколко дела, свързани с прилагането на принципа на равно третиране, с разпоредбите, предназначени да гарантират закрилата на работниците, както и едно особено интересно от гледна точка на институционалните си аспекти дело.

Съдът най-напред задълбочи, в рамките на два преюдициални въпроса, своята практика във връзка с тълкуването на Директива 2000/78/ЕО⁵⁴ за равно третиране в областта на заетостта и професиите. По дело Coleman (Решение от 17 юли 2008 г., C-303/06) Съдът посочва, че принципът на равно третиране, установен в тази директива, се прилага не към определена категория лица, а в зависимост от признаците за

⁵³ Директива 97/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 1997 година за изменение на Директива 84/450/ЕО относно заблуждаващата реклама с цел да се обхване сравнителната реклама (ОВ L 290, стр. 18; Специално издание на български език, глава 15, том 4, стр. 196).

⁵⁴ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, стр. 16, Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

дискриминация, посочени в член 1 от нея, и че предвидената забрана за пряка дискриминация следователно не се ограничава единствено до самите лица, които имат увреждания. Затова, когато работодател третира служител без увреждания по-малко благоприятно отколкото друг служител в сходно положение и е доказано, че неблагоприятното третиране, на което е жертва този служител, се основава на увреждане на негово дете, за което той полага съществена част от грижите, от които то се нуждае, подобно третиране противоречи на забраната за пряка дискриминация, съдържаща се в член 2 от същата директива. Всяко друго тълкуване би могло да лиши тази директива от значителна част от полезното ѝ действие и да намали защитата, която тя трябва да гарантира. Същите разсъждения са водещи в областта на тормоза, който се приема като форма на дискриминация по смисъла на посочената директива. Забраната за тормоз следователно не може да бъде ограничена единствено до самите лица с увреждания, а обхваща и лицата, жертви на поведение, съставляващо тормоз, свързано с увреждането, от което е засегнато детето им.

По дело *Maruko* (Решение от 1 април 2008 г., C-267/06) Съдът постановява, че обезщетение за преживяло лице, отпускано в рамките на пенсионна схема, управлявана от пенсионен фонд на особена категория работници, попада в приложното поле на Директива 2000/78/ЕО. Действително такова обезщетение трябва да бъде квалифицирано като „заплащане“ по смисъла на член 141 ЕО, по-специално поради това че произтича от трудовото правоотношение на починалото лице. Освен това членове 1 и 2 от посочената директива не допускат правна уредба, по силата на която след смъртта на своя партньор в живота преживелият партньор не получава обезщетение за преживяло лице, равностойно на отпусканото на преживял съпруг, въпреки че съгласно националното право житейското партньорство поставя лицата от един и същи пол в положение, сравнимо с това на съпрузи, що се отнася до посоченото обезщетение за преживяло лице. Според Съда отказът да се предостави на партньорите в живота обезщетение за преживяло лице съставлява пряка дискриминация, основана на сексуална ориентация. Националната юрисдикция следва да провери дали преживелият партньор в живота е в положение, сравнимо с това на съпруг, ползващ се от обезщетението за преживяло лице, предвидено от управляваната от съответния пенсионен фонд пенсионна схема.

Съдът освен това обогати своята практика в областта на закрилата на бременните жени и на равното третиране на мъжете и жените, в рамките на делото *Maug* (Решение от 26 февруари 2008 г., C-506/06, Сборник, стр. I-1017), относно жена, преминала лечение за оплождане *ин витро*. В решението му се уточнява в този смисъл, че Директива 92/85/ЕИО⁵⁵, която въвежда по-специално закрила на бременните работнички срещу уволнение, трябва да се тълкува в смисъл, че не се отнася за работничка, която се подлага на оплождане *ин витро*, когато към датата на връчването на заповедта за уволнението ѝ вече е извършено оплождане на нейни яйцеклетки със сперматозоиди на партньора ѝ, така че оплодени *ин витро* яйцеклетки има, но те все още не са поставени в маточната ѝ кухина. Действително, установената с член 10 от Директива

⁵⁵ Директива 92/85/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки (ОВ L 348, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 3, стр. 3).

92/85 закрила не може да обхване такава работничка по причини, свързани със спазването на принципа на правната сигурност предвид потенциалния срок на съхраняване на оплодените яйцеклетки. Обратно, Съдът посочва, че разпоредбите на Директива 76/207⁵⁶ относно прилагането на принципа на равното третиране на мъжете и жените не допускат уволнение на работничка, която се намира в напреднал етап на лечение за оплождане ин витро, а именно между фоликулната пункция и непосредствено предстоящото поставяне на оплодените ин витро яйцеклетки в маточната ѝ кухина, доколкото е доказано, че уволнението е основано главно на факта, че заинтересованата е претърпяла такова лечение. Всъщност тъй като такова медицинско лечение засяга пряко само жените, уволнение на работничка главно поради факта че се подлага на този важен етап от лечението за оплождане ин витро, представлява пряка дискриминация, основана на пола.

Делото Juuri (Решение от 27 ноември 2008 г., C-396/07) позволи на Съда да уточни обхвата на членове 3 и 4 от Директива 2001/23 относно правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия⁵⁷. Член 4, параграф 2 от посочената директива предвижда, че когато трудовият договор се прекратява поради съществени промени в условията на труд поради прехвърлянето на предприятие, за отговорен за прекратяването на трудовото правоотношение се счита работодателят. Съдът постановява, че в отсъствието на нарушение от страна на приобретателя на задълженията, произтичащи от същата директива, тази разпоредба не задължава държавите-членки да гарантират на работника или служителя право на парично обезщетение, дължимо от приобретателя при идентични условия с правото, което работникът или служителят може да изтъкне, когато неговият работодател неправомерно прекратява трудовия договор или трудовото правоотношение. В тази хипотеза обаче националната юрисдикция е длъжна в рамките на своята компетентност да гарантира, че приобретателят ще понесе най-малко последиците, които приложимото национално право свързва с прекратяването на трудовия договор или на трудовото правоотношение, за което се счита отговорен работодателят, например изплащането на заплатата и на другите предимства, съответстващи на срока на предизвестие. Освен това Съдът уточнява, че член 3, параграф 3 от Директива 2001/23, според който след прехвърлянето приобретателят трябва да продължи да спазва условията на труд, установени в колективен трудов договор до датата на прекратяване или изтичане на срока на този колективен трудов договор, не задължава приобретателя да гарантира запазването на условията на труд след тази дата, макар тя да съвпада с момента на прехвърляне на предприятието.

⁵⁶ Директива 76/207/ЕИО на Съвета от 9 февруари 1976 година относно прилагането на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до заетост, професионалната квалификация и развитие, и на условията на труд (ОВ L 39, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 164).

⁵⁷ Директива 2001/23/ЕО на Съвета от 12 март 2001 година относно сближаването на законодателствата на държавите-членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности (ОВ L 82, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 20).

По дело Impact (Решение от 15 април 2008 г., C-268/06) Съдът изследва проблема за процесуалната автономия на държавите и за прякото действие на общностното законодателство в областта на срочната заетост в публичната администрация.

Той постановява, че общностното право, и в частност принципът на ефективност, изисква специализирана юрисдикция, която в рамките на предоставената ѝ от законодателството за транспониране на Директива 1999/70 относно Рамково споразумение за срочната работа, сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на предприятията с държавно участие (CEEP) компетентност — макар и факултативна — трябва да се произнесе по искане на основание нарушение на това законодателство, да приеме, че е компетентна да разгледа и исканията на лицата, които се основават пряко на самата директива за периода от датата, на която изтича срокът за нейното транспониране, до датата на влизане в сила на посоченото законодателство, ако се установи, че задължението за тези лица да сезират успоредно обща юрисдикция с отделно искане, което се основава пряко на посочената директива, би довело до процесуални пречки, които могат да направят изключително трудно упражняването на предоставените им от общностния правен ред права. В това отношение клауза 4, точка 1 от посоченото Рамково споразумение, която забранява всяко неоправдано от обективни причини различно третиране на работниците на срочни трудови договори по отношение на условията за наемане на работа, е безусловна и достатъчно точна, за да могат частноправните субекти да се позоват на нея пред националния съд, за разлика от клауза 5, точка 1, която определя обща цел за държавите-членки, изразяваща се в предотвратяване на злоупотребата с последователни срочни трудови договори, като същевременно им предоставя свобода на избор по отношение на начините за нейното постигане.

Именно в този смисъл орган на държава-членка, действащ в качеството на публичен работодател, не може да приема мерки, изразяващи се в подновяване на срочни трудови договори за необичайно дълъг срок през периода между датата, на която изтича срокът за транспониране на тази директива, и датата на влизане в сила на закона за нейното транспониране. При тези условия, доколкото приложимото национално право съдържа норма, която изключва прилагането на законите с обратна сила при липса на ясни и недвусмислени указания в обратен смисъл, националната юрисдикция, сезирана с искане на основание нарушение на разпоредба на националния закон за транспониране на Директива 1999/70, е длъжна, съгласно общностното право, да придаде обратно действие на посочената разпоредба към датата, на която изтича срокът за транспониране на тази директива, само ако в националното право съществува указание от такова естество, което може да придаде обратно действие на тази разпоредба.

Околна среда

По дело Commune de Mesquer (Решение от 24 юни 2008 г., C-188/07) вследствие на корабокрушението край френското атлантическо крайбрежие на наетия от Total

International Ltd танкер „Erika“, като се основава на директивата относно отпадъците⁵⁸, Commune de Mesquer призовава на съд предприятията от групата Total, с искане за възстановяване на разходите, направени за почистване и отстраняване на замърсяването от своята крайбрежна територия. Сезиран да даде тълкуване на разпоредбите на посочената директива от френския Cour de cassation, Съдът приема, че мазут, превозван с кораб, не представлява отпадък, стига да се използва или с него да се търгува при икономически изгодни условия и да може действително да се използва като гориво, без да са необходими действия по предварителна преработка. Същевременно такъв случайно разлят в морето нефт при обстоятелствата на коработрушение, който се оказва смесен с вода и със седименти, и се е разнесъл по протежение на брега на държава-членка, докато е достигнал самия бряг, трябва да се смята за вещество, което притежателят е нямал намерение да произвежда и което той „изхвърля“, макар и неволно, при превозването, поради което то трябва да се квалифицира като отпадък по смисъла на същата директива. Освен това, за да определи кой трябва да понесе разходите за обезвреждане на отпадъците, направени от Commune de Mesquer, Съдът приема, от една страна, че собственикът на кораб, който превозва нефт и притежава този нефт непосредствено преди превръщането му в отпадъци, може да се смята за производител на тези отпадъци и на това основание да се квалифицира като „притежател“ по смисъла на тази директива, и от друга страна, че продавачът на нефта и наемател на кораба, който го превозва, е „производител на отпадъците“, ако националният съд установи, че този продавач и наемател е допринесъл за риска от настъпването на причиненото от коработрушението замърсяване, особено ако не е взел мерките за предотвратяване на такъв инцидент, каквито са мерките, свързани с избора на кораб. Накрая Съдът постановява, че ако разходите за обезвреждане на отпадъците не се покриват или не могат да се покрият от Международния фонд за обезщетение при щети, причинени от замърсяване с нефт (FIPOL) и че на основание на разпоредбите за ограничаване и/или освобождаване от отговорност националното право на държава-членка, включително произтичащото от международните конвенции, не допуска възможността тези разходи да бъдат понесени от корабособственика и наемателя на кораба дори когато последните се смятат за притежатели, тогава това национално право трябва да дава възможност разходите за обезвреждане на отпадъците да бъдат понесени от „производителя на продукта, от който са произлезли отпадъците“, разпръснати по този начин. Въпреки това по силата на принципа „замърсителят плаща“ такъв производител ще може да бъде задължен да понесе тези разходи само ако със своята дейност е допринесъл за риска от настъпването на причиненото от коработрушението на кораба замърсяване.

⁵⁸ Директива 75/442/ЕИО на Съвета от 15 юли 1975 година относно отпадъците (ОВ L 194, стр. 39), изменена с Решение на Комисията от 24 май 1996 година за адаптиране на приложения II А и II Б към Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците (ОВ L 135, стр. 32).

По две дела относно тълкуването на Директива 85/337⁵⁹, изменена с Директива 97/11⁶⁰, бе уточнено нейното приложно поле.

Така докато по дело *Ecologistas en Acción-CODA* (Решение от 25 юли 2008 г., C-142/07) сдружението *Ecologistas en Acción-CODA* оспорва направената от общинския съвет на Мадрид оценка на въздействието върху околната среда на проектите за реконструкция и модернизация на градския високоскоростен околновръстен път на Мадрид в нарушение на разпоредбите на изменената Директива 85/337, по дело *Abraham* и др. (Решение от 28 февруари 2008 г., C-2/07) в рамките на иск за реализиране на отговорност живеещите в близост до летище Liège-Bierset се оплакват пред белгийския *Cour de cassation* от вредното въздействие на шума в резултат от преустройството на това бивше военно летище. По двете дела се поставя въпросът дали понятието за проекти съгласно посочената директива обхваща и проектите за изменение, реконструкция, модернизация и разширяване на разглежданите инфраструктури. По посоченото по-горе дело *Ecologistas en Acción-CODA* Съдът е решил, че изменената директива трябва да се тълкува в смисъл, че предвижда оценка на въздействието върху околната среда на проектите за реконструкция и модернизация на градски пътища, когато става дума или за проекти, посочени в приложение I, точка 7, буква б) или в) към тази директива, а именно по-конкретно за „[с]троителство на автомагистрали и високоскоростни пътища“, или за проекти, посочени в приложение II, точка 10, буква д) или точка 13, първо тире от посочената директива, които биха могли да окажат съществено въздействие върху околната среда поради своя характер, мащаби или местоположение или евентуално предвид своето взаимодействие с други проекти. Съдът уточнява, от една страна, че проект за реконструкция на път, който по своята големина и условия е равностоен на строителство, може да се разглежда като проект за строителство по смисъла на посоченото приложение, и от друга страна, че изключването на проектите за градски пътища от приложното поле на изменената директива единствено по съображението, че сред изброените в приложения I и II към тази директива проекти не се посочват проектите за този вид пътища, би било в противоречие със самата цел на посочената директива. По дело *Abraham* и др., посочено по-горе, Съдът се е произнесъл, че разпоредбите на точка 12 от приложение II, разглеждани във връзка с разпоредбите на точка 7 от приложение I към Директива 85/337 в тяхната първоначална редакция, визират и работите по изменение на инфраструктурата на съществуващо летище без удължаване на основната писта, доколкото поради своето естество, значение и характеристики последните могат да се считат за изменение на самото летище. Той уточнява, че изключването от приложното поле на приложение II на работите по подобряване или разширяване на инфраструктурата на вече изградено летище, с мотива че приложение I към посочената директива визира „строителство[то] на летища“, а не „летища[та]“ като такива, би било в противоречие със самата цел на тази директива.

⁵⁹ Директива 85/337/ЕИО на Съвета от 27 юни 1985 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 175, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 174).

⁶⁰ Директива 97/11/ЕО на Съвета от 3 март 1997 година за изменение на Директива 85/337/ЕИО относно оценката на въздействието на определени публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 73, стр. 5; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 3, стр. 254).

По дело Janesek (Решение от 25 юли 2008 г., C-237/07) Съдът постановява, че член 7, параграф 3 от Директива 96/62⁶¹ относно оценката и управлението на качеството на околния въздух, изменена с Регламент № 1882/2003⁶², трябва да се тълкува в смисъл, че в случай на опасност от превишаване на пределно допустими стойности или на алармени прагове пряко засегнатите частноправни субекти трябва да могат да изискват изготвянето на план за действие от компетентните национални органи, дори ако по силата на вътрешното право разполагат с други възможности за действие, с цел да накарат тези органи да предприемат мерки за борба със замърсяването на атмосферата. Под контрола на националния съд държавите-членки имат само задължението в рамките на план за действие в краткосрочна перспектива да вземат мерките, които са годни да сведат до минимум опасността от превишаване на пределно допустимите стойности или на алармените прагове и постепенно да ги върнат към нива, разположени под тези стойности или под тези прагове, с оглед на фактическите обстоятелства и на съвкупността от засегнатите интереси.

Съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси

Сред делата, отнесени до Съда в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси, следва да се отбележи делото Rinau (Решение от 11 юли 2008 г., C-195/08 PPU), по което Съдът постанови първото решение по реда на спешното преюдициално производство, което е в сила от 1 март 2008 г. Сезиран с искане да не се признае в Литва решение, постановено от германски съд, с което родителските права над детето се поверяват на бащата, пребиваващ в Германия, и майката, пребиваваща в Литва, се задължава да предаде детето на бащата. Върховният съд на Литва се пита до каква степен изпълняемостта на решението за връщане, постановено от германските юрисдикции, предоставена благодарение на удостоверение, издадено съгласно Регламент № 2201/2003 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност⁶³, може да се постави под въпрос поради това, че литовските юрисдикции в крайна сметка постановяват връщане на детето в Германия. Съдът постановява, че след вземането на решение за отказ за връщане на дете и съобщаването му на съда по произхода за целите на издаване на удостоверение, предвидено в член 42 от Регламент № 2201/2003, спирането на неговото изпълнение, неговото изменение, отмяна или при всяко положение липсата на сила на пресъдено нещо на

⁶¹ Директива 96/62/ЕО на Съвета от 27 септември 1996 година относно оценката и управлението на качеството на околния въздух (ОВ L 296, стр. 55; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 3, стр. 198).

⁶² Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 29 септември 2003 година за адаптиране към Решение 1999/468/ЕО на Съвета на разпоредбите относно комитетите, които подпомагат Комисията при упражняването на изпълнителните й правомощия, определени в актовете, които подлежат на процедурата, посочена в член 251 от Договора за Европейската общност (ОВ L 284, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 4, стр. 213).

⁶³ Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000, изменен с Регламент № 2116/2004 на Съвета от 2 декември 2004 година (ОВ L 367, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 90).

това решение или заместването му с решение за връщане са без значение, доколкото връщането на детето не се е състояло в действителност. Тъй като не е изразено никакво съмнение относно автентичността на това удостоверение и тъй като то е съставено в съответствие с формуляра, образец от който се намира в приложение IV към Регламента, възражението срещу признаването на решението за връщане е забранено, а сезираната юрисдикция само е длъжна да констатира изпълняемостта на удостовереното решение и да уважи искането за незабавно връщане на детето. Според Съда в противен случай Регламент № 2201/2003 би се оказал лишен от полезно действие, понеже осигуряването на връщане на детето би зависело от условието да се изчерпят процесуалните възможности, допустими съгласно националното право на държавата-членка, в която детето е неправомерно задържано.

Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси и борба с тероризма

По дело Kozłowski (Решение от 17 юли 2008 г., C-66/08), свързано с изпълнението на европейска заповед за арест, Съдът тълкува член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584⁶⁴, позволяващо на изпълняващия съдебен орган да откаже да изпълни такава заповед, когато издирваното лице „се намира или е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава-членка“ и когато тази държава поема изпълнението на наказанието съгласно националното си право. Съдът постановява, че издирвано лице е „пребиваващ[о]“ в изпълняващата държава-членка, когато се е установило в последната като място на действително пребиваване. То „се намира“ в нея, когато в резултат на траен престой с определена продължителност в изпълняващата държава-членка е установило с тази държава връзка, чиято степен на близост е сходна с произтичащата от пребиваване, съществуването на която трябва да определи изпълняващият съдебен орган, като направи обща преценка на редица обективни елементи, които характеризират положението на това лице, сред които по-конкретно фигурират продължителността, естеството и условията на престоя на издирваното лице, както и семейните и икономическите връзки. Като се има предвид, че това Рамково решение има за цел да въведе система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица с оглед на изпълнение на присъди или с оглед на наказателно преследване, основана на принципа на взаимно признаване, като изпълняващият съдебен орган може да се противопостави на това предаване само в предвидените в Рамковото решение случаи на отказ, термините „се намира“ и „пребиваващ“, които определят приложното му поле, трябва да бъдат предмет на еднаква дефиниция, тъй като се отнасят до самостоятелни понятия от правото на Съюза. Ето защо в националното си законодателство, с което се транспонира Рамковото решение, държавите-членки нямат право да предвиждат за тези понятия по-широк обхват от произтичащия от такова еднакво тълкуване.

⁶⁴ Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3).

Обща външна политика и политика на сигурност

По дело Комисия/Съвет (Решение от 20 май 2008 г., C-91/05) Съдът отменя Решение 2004/833⁶⁵ за изпълнение на съвместно действие 2002/589⁶⁶ относно приноса на Европейския съюз за Икономическата общност на западноафриканските държави в рамките на мораториума върху лекото стрелково и малокалибрено оръжие. Това решение на Съвета е прието на основание на Договора за ЕС в рамките на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС), а не на основание на Договора за ЕО, в рамките на политиката на сътрудничество за развитие. Според Съда макар целите на последната да не трябва да се ограничават до мерките, които се отнасят пряко до борбата срещу бедността, за да може определена мярка да спада към политиката на сътрудничество за развитие, е необходимо тя все пак да допринася за преследването на целите за икономическо и социално развитие на тази политика. Някои мерки, които целят да предотвратят нестабилността на развиващите се страни, включително тези, приети в рамките на посочения мораториум, могат да допринесат за преследването на посочените цели. За да може определена мярка, чиято цел е борбата срещу разпространението на лекото стрелково и малокалибрено оръжие, да бъде приета от Общността в рамките на нейната политика на сътрудничество за развитие, тя трябва да попада в приложното поле на компетентността, предоставена в тази област на Общността с Договора за ЕО, както с оглед на целите ѝ, така и на нейното съдържание. Съдът припомня практиката, според която мярка, преследваща едновременно няколко цели или съставена от множество части, без едната от тях да е акцесорна по отношение на другата, когато са приложими различни правни основания от Договора за ЕО, тя по изключение трябва да се основава на съответните различни правни основания. Съгласно член 47 от Договора за ЕС обаче Съдът постановява, че такова решение е изключено по отношение на мярка, която като Решение 2004/833 преследва няколко цели или която е съставена от множество части, отнасящи се съответно до политиката на сътрудничество за развитие и до ОВППС, без едната от тези части да е акцесорна спрямо другата. Всъщност, доколкото член 47 от Договора за ЕС не допуска Европейският съюз да приеме на основание на Договора за ЕС мярка, която може да бъде приета валидно на основание на Договора за ЕО, Европейският съюз не може да използва правно основание, спадащо към ОВППС, за да приеме разпоредби, които също спадат към компетентност, която Договорът за ЕО предоставя на Общността. Съдът прави извода, че като е приел Решение 2004/833 на основание на ОВППС, макар че последното спада и към политиката на сътрудничество за развитие, Съветът е нарушил член 47 от Договора за ЕС.

⁶⁵ Решение 2004/833/ОВППС на Съвета от 2 декември 2004 г. за изпълнение на съвместно действие 2002/589/ОВППС относно приноса на Европейския съюз за ИОЗАД в рамките на мораториума върху лекото стрелково и малокалибрено оръжие (ОВ L 359, стр. 65).

⁶⁶ Съвместно действие 2002/589/ОВППС на Съвета от 12 юли 2002 година относно приноса на Европейския съюз в борбата срещу дестабилизиращото натрупване и разпространение на леко стрелково и малокалибрено оръжие (ОВ L 191, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 206).

Б– Състав на Съда

(Протоколен ред към 6 октомври 2008 г.)

Първи ред, отляво надясно:

Г-н L. Bay Larsen и г-н G. Arestis, председатели на състави; г-н Poiares Maduro, първи генерален адвокат; г-н A. Rosas и г-н P. Jann, председатели на състави; г-н V. Skouris, председател на Съда; г-н C. W. A. Timmermans и г-н K. Lenaerts, председатели на състави; г-н A. Tizzano и г-н U. Lohmus, председатели на състави.

Втори ред, отляво надясно:

Г-н E. Juhász и г-н J. Makarczyk, съдии; г-жа J. Kokott, генерален адвокат; г-н J. N. Cunha Rodrigues, съдия; г-н D. Ruiz-Jarabo Colomer, генерален адвокат; г-жа R. Silva de Lapuerta, съдия; г-н K. Schiemann, г-н P. Küris и г-н A. Borg Barthet, съдии.

Трети ред, отляво надясно:

Г-жа P. Lindh, съдия; г-жа E. Sharpston, генерален адвокат; г-н E. Levits и г-н J. Malenovský, съдии; г-н Ilesič, г-н J. Klučka и г-н A. Ó Caoimh, съдии; г-н P. Mengozzi, генерален адвокат.

Четвърти ред, отляво надясно:

Г-н J.-J. Kasel, г-н Ал. Арабаджиев и г-н T. von Danwitz, съдии; г-н J. Mazák и г-н Y. Bot, генерални адвокати; г-н J.-C. Bonichot, съдия; г-жа V. Trstenjak, генерален адвокат; г-жа C. Toader, съдия; г-н R. Grass, секретар.

1. Членове на Съда

(по реда на встъпване в длъжност)

Vassilios Skouris

Роден през 1948 г.; завършва право в Берлинския свободен университет (1970); доктор по конституционно и административно право, Хамбургски университет (1973); доцент в Хамбургския университет (1972—1977); професор по публично право в университета в Bielefeld (1978); професор по публично право в Солунския университет (1982); министър на вътрешните работи (през 1989 г. и през 1996 г.); член на управителния комитет на Критския университет (1983—1987); директор на Центъра по международно и европейско икономическо право в Солун (1997—2005); председател на Гръцката асоциация по европейско право (1992—1994); член на Гръцкия национален научноизследователски комитет (1993—1995); член на Висшия комитет за подбор на гръцки държавни служители (1994—1996); член на научния съвет на Академията по европейско право в Трир (от 1995 г.); член на управителния комитет на Гръцкото национално училище за съдии (1995—1996); член на научния съвет към Министерство на външните работи (1997—1999); председател на Гръцкия икономически и социален съвет през 1998 г.; съдия в Съда от 8 юни 1999 г.; председател на Съда от 7 октомври 2003 г.

Peter Jann

Роден през 1935 г.; доктор по право, Виенски университет (1957); назначен за съдия и разпределен във Федералното министерство на правосъдието (1961); съдия по въпросите на пресата в Straf-Bezirksgericht Виена (1963—1966); говорител на Федералното министерство на правосъдието (1966—1970), впоследствие назначен в международния отдел на това министерство; съветник в Комисията по правосъдието и говорител в Парламента (1973—1978); назначен за член на Конституционния съд (1978); постоянен съдия докладчик в тази юрисдикция до края на 1994 г.; съдия в Съда от 19 януари 1995 г.

Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer

Роден през 1949 г.; съдия; магистрат в Consejo General del Poder Judicial (Висш съдебен съвет); професор; началник на кабинета на председателя на Consejo General del Poder Judicial; ad hoc съдия в Европейския съд по правата на човека; съдия в Tribunal Supremo (Върховен съд) от 1996 г.; генерален адвокат в Съда от 19 януари 1995 г.

Romain Schintgen

Роден през 1939 г.; университетско обучение във факултетите по право и по икономически науки в Монпелие и Париж; доктор по право (1964); адвокат (1964); avocat avoué (1967); общ администратор в Министерството на труда и социалното осигуряване; член (1978—1989), впоследствие председател (1988—1989) на Икономическия и социален съвет; член на управителния съвет на Société nationale de crédit et d'investissement и на Société européenne des satellites (до 1989 г.); член (1993—1995), впоследствие председател на Съвета на Международния университетски институт на Люксембург (1995—2004); преподавател в Люксембургския университет; правителствен представител в Комитета на Европейския социален фонд, в Консултативния комитет за свободното движение на работници и в управителния съвет на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (до 1989 г.); съдия в Първоинстанционния съд от 25 септември 1989 г. до 11 юли 1996 г.; съдия в Съда от 12 юли 1996 г. до 14 януари 2008 г.

Antonio Tizzano

Роден през 1940 г.; преподавател по право на Европейския съюз в Университет „La Sapienza“, Рим; преподавател в университетите „Istituto Orientale“ (1969—1979) и „Federico II“, Неапол (1979—1992), в университета в Catane (1969—1977) и в Mogadishu (1967—1972); адвокат към италианския касационен съд; юридически съветник в постоянното представителство на Италианската република към Европейските общности (1984—1992); член на италианската делегация при преговорите за присъединяване на Кралство Испания и Португалската република към Европейските общности, при преговорите относно Единния европейски акт и Договора за Европейския съюз; автор на редица публикации, сред които на коментари на европейските договори и на кодексите на Европейския съюз; учредител и директор от 1996 г. на списанието „Il Diritto dell'Unione Europea“; член на ръководни или редакторски комитети на редица юридически списания; докладчик на редица международни конгреси; участвал в конференции и изнесъл лекции в редица международни институти, сред които Академията по международно право в Хага (1987); член на групата от независими експерти, създадена за проучване на финансите на Комисията на Европейските общности (1999); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2000 г. до 3 май 2006 г.; съдия в Съда от 4 май 2006 г.

José Narciso da Cunha Rodrigues

Роден през 1940 г.; различни съдебни функции (1964—1977); възлагани са му различни правителствени мисии с оглед на осъществяването и координирането на изследвания за реформата на съдебната система; правителствен агент пред Европейската комисия по правата на човека и пред Европейския съд по правата на човека (1980—1984); експерт в управителния комитет на Съвета на Европа по правата на човека (1980—1985 г.); член на комисията за изменение на наказателния и наказателно-процесуалния кодекс; Procurador-Geral da República, (1984—2000); член на Надзорния комитет на Службата на Европейския съюз за борба с измамите (ОЛАФ), (1999—2000); съдия в Съда от 7 октомври 2000 г.

Christiaan Willem Anton Timmermans

Роден през 1941 г.; съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1966—1969); служител в Комисията на Европейските общности (1969—1977); доктор по право (Лайденски университет); професор по европейско право в Грьонингенския университет (1977—1989); заместник-съдия в Апелативен съд Arnhem; отговаря за различни публикации; заместник генерален директор в Правната служба на Комисията на Европейските общности (1989—2000); професор по европейско право в Амстердамския университет; съдия в Съда от 7 октомври 2000 г.

Allan Rosas

Роден през 1948 г.; доктор по право, Университета в Турку (Финландия); професор по право в Университета в Турку (1978—1981) и в Академията в Åbo (Турку/Åbo), (1981—1996); директор на Института по правата на човека към тази академия (1985—1995); различни отговорни национални и международни академични длъжности; член на научни дружества; координиране на значителен брой международни и национални изследователски проекти и програми, по-конкретно в следните области: общностно право, международно право, права на човека и основни права, конституционно право и сравнителна публична администрация; представител на финландското правителство в качеството на член или съветник на финландски делегации на различни международни конференции и заседания; експертни функции в областта на финландското право, включително във финландски правни правителствени или парламентарни комисии, както и в ООН, ЮНЕСКО, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и Съвета на Европа; от 1995 г. главен правен съветник в Правната служба на Европейската комисия, отговарящ за външните отношения; от март 2001 г. заместник генерален директор на Правната служба на Европейската комисия; съдия в Съда от 17 януари 2002 г.

Rosario Silva de Lapuerta

Родена през 1954 г.; диплома по право (Университета Complutense, Мадрид); abogado del Estado в Малага; abogado del Estado в правната служба на Министерството на транспорта, туризма и съобщенията, а впоследствие в правната служба на Министерството на външните работи; abogado del Estado-Jefe в Държавната правна служба за делата пред Съда на Европейските общности и заместник генерален директор на отдел „Общностна и международна правна помощ“ на Abogacía General del Estado (Министерство на правосъдието); член на групата за размисъл на Комисията относно бъдещето на правораздавателната система на Общността; ръководител на испанската делегация в групата „Приятели на Председателството“ за реформата на правораздавателната система на Общността в Договора от Ница, както и в работната група ad hoc „Съд на Европейските общности“ на Съвета; професор по общностно право в Дипломатическото училище в Мадрид; съдиректор на списание „Noticias de la Unión Europea“; съдия в Съда от 7 октомври 2003 г.

Koen Lenaerts

Роден през 1954 г.; бакалавър и доктор по право (Katholieke Universiteit Leuven); магистър по право, магистър по публична администрация (Харвардски университет); асистент (1979—1983), впоследствие професор по европейско право в Katholieke Universiteit Leuven (от 1983 г.); съдебен помощник в Съда (1984—1985); професор в Колежа на Европа в Брюж (1984—1989); адвокат в адвокатската колегия в Брюксел (1986—1989); гостуващ професор в Harvard Law School (1989); съдия в Първоинстанционния съд от 25 септември 1989 г. до 6 октомври 2003 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2003 г.

Juliane Kokott

Родена през 1957 г.; обучение по право (университети в Бон и Женева); магистър по право (Американски университет/Вашингтон); доктор по право (Хайделбергски университет, 1985 г.; Харвардски университет, 1990 г.); гостуващ професор в Университета в Бъркли (1991); професор по германско и чуждестранно публично право, по международно право и по европейско право в университетите в Аугсбург (1992), Хайделберг (1993) и Дюселдорф (1994); заместник-съдия за германското правителство в Международния съд за помирение и арбитраж на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ); заместник-председател на Федералния правителствен консултативен съвет за глобалната промяна (WBGU, 1996 г.); професор по международно право, международно стопанско право и европейско право в Университета в St. Gallen (1999); директор на Института по европейско и международно стопанско право в Университета в St. Gallen (2000); заместник-директор на магистърската програма по стопанско право в Университета в St. Gallen (2001); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2003 г.

Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro

Роден през 1967 г.; диплома по право (Лисабонски университет, 1990 г.); асистент (Университетски европейски институт, 1991 г.); доктор по право (Университетски европейски институт, Флоренция, 1996 г.); гостуващ професор (London School of Economics, Колеж на Европа, Натолин; Институт „Ортега и Гасет“, Мадрид; Католически университет, Португалия; Институт по европейски науки, Макао); професор (Universidade Nova, Лисабон, 1997 г.); Fulbright Visiting Research Fellow (Харвардски университет, 1998 г.); съдиректор на Академията по международно търговско право; съиздател („Hart Series on European Law and Integration“ и „European Law Journal“) и член на редакционните комитети на редица юридически списания; генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2003 г.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

Роден през 1937 г.; обучение по право в Кеймбридж; barrister (1964—1980); Queen's Counsel (1980—1986); съдия в High Court of England and Wales (1986—1995); Lord Justice of Appeal (1995—2003); старши член на Honourable Society of the Inner Temple от 1985 г. и негов ковчежник през 2003 г.; съдия в Съда от 8 януари 2004 г.

Jerzy Makarczyk

Роден през 1938 г.; доктор по право (1966); професор по международно публично право (1974); Senior Visiting Fellow в Оксфордския университет (1985), професор в Международния християнски университет, Токио (1988); автор на редица трудове по международно публично право, право на Европейската общност и права на човека; член на редица научни дружества с интереси в областта на международното право, европейското право и правата на човека; представител на полското правителство в преговорите за оттеглянето на руските войски от територията на Република Полша; заместник държавен секретар, а впоследствие държавен секретар по външните работи (1989—1992); ръководител на полската делегация в Общото събрание на Организацията на обединените нации; съдия в Европейския съд по правата на човека (1992—2002); председател на Института по международно право (2003); съветник на президента на Република Полша по външната политика и правата на човека (2002—2004); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Pranas Kūris

Роден през 1938 г.; диплома по право от Вилнюския университет (1961); кандидат на юридическите науки, Московски университет (1965); доктор на юридическите науки (Dr. hab.), Московски университет (1973); стажант в Института за висши международни науки (директор: проф. Ch. Rousseau), Парижки университет (1967—1968); член на Литовската академия на науките (1996); доктор honoris causa на юридическия университет на Литва (2001); различни преподавателски и административни функции във Вилнюския университет (1961—1990); доцент, извънреден професор, професор по международно публично право, декан на Юридическия факултет; различни правителствени длъжности в литовската дипломатическа служба и в литовското министерство на правосъдието; министър на правосъдието (1990—1991), член на Държавния съвет (1991), посланик на Република Литва в Белгия, Люксембург и Нидерландия (1992—1994); съдия в (стария) Европейски съд по правата на човека (от юни 1994 г. до ноември 1998 г.); съдия във Върховния съд на Литва и председател на същия (от декември 1994 г. до октомври 1998 г.); съдия в Европейския съд по правата на човека (от ноември 1998 г.); участие в многобройни международни конференции; член на делегацията на Република Литва за преговори със СССР (1990—1992); автор на многобройни публикации (около 200); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Endre Juhász

Роден през 1944 г.; диплома по право от Университета в Szeged, Унгария (1967); изпит за вписване в унгарската адвокатска колегия (1970); докторантско обучение по сравнително право, Университета в Страсбург, Франция (1969, 1970, 1971, 1972); служител в правния отдел на Министерство на външната търговия (1966—1974), директор по законодателните въпроси (1973—1974); първо търговско аташе в посолството на Унгария в Брюксел, отговаря за въпросите, свързани с Европейската общност (1974—1979); директор в Министерство на външната търговия (1979—1983); първо търговско аташе, а по-късно и търговски съветник в посолството на Унгария във Вашингтон, САЩ (1983—1989); генерален директор в Министерство на търговията и в Министерство на международните икономически отношения (1989—1991); главен преговарящ по Споразумението за асоцииране между Република Унгария и Европейските общности и техните държави-членки (1990—1991); генерален секретар на Министерство на международните икономически отношения, ръководител на Службата по европейски въпроси (1992); държавен секретар в Министерството на международните икономически отношения (1993—1994); държавен секретар, председател на Службата по европейски въпроси, Министерство на промишлеността и търговията (1994); извънреден и пълномощен посланик, ръководител на дипломатическата мисия на Република Унгария към Европейския съюз (от януари 1995 г. до май 2003 г.); главен преговарящ за присъединяването на Република Унгария към Европейския съюз (от юли 1998 г. до април 2003 г.); министър без портфейл за координиране по въпросите на европейската интеграция (от май 2003 г.); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

George Arestis

Роден през 1945 г.; диплома по право от Атинския университет (1968); магистър по сравнителни политически и управленски науки, Университет в Кент, Кентърбъри (1970); адвокатска практика в Кипър (1972—1982); назначен за съдия в District Court (1982); повишен в председател на District Court (1995); административен председател на District Court Никозия (1997—2003); съдия във Върховния съд на Кипър (2003); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

Роден през 1947 г.; докторат по право, Кралския университет в Малта, 1973 г.; започва работа в малтийската държавна администрация като Notary to Government през 1975 г.; съветник на Републиката през 1978 г., първи съветник на Републиката през 1979 г., заместник Attorney General през 1988 г. и назначен за Attorney General от президента на Малта през 1989 г.; хоноруван преподавател по гражданско право в Университета в Малта (1985—1989); член на съвета на Университета в Малта (1998—2004); член на Комисията по правораздаване (1994—2004); член на управителния комитет на Арбитражния център на Малта (1998—2004); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Marko Ilešič

Роден през 1947 г.; доктор по право (Университета в Любляна); специализация по сравнително право (университети в Страсбург и Коимбра); член на адвокатската колегия; съдия в Трудовия съд в Любляна (1975—1986); председател на Спортния трибунал (1978—1986); арбитър в арбитражния съд на застрахователно дружество „Triglav“ (1990—1998); председател на Борсовата арбитражна камара (от 1995 г.); арбитър в Борсовия арбитражен съд (от 1998 г.); арбитър в Търговската камара на Югославия (до 1991 г.) и на Словения (от 1991 г.); арбитър в Международната търговска камара в Париж; съдия в отделението по жалбите на УЕФА (от 1988 г.) и на ФИФА (от 2000 г.); председател на Съюза на асоциациите на словенските юристи; член на Асоциацията по международно право, на Международния морски комитет и на редица други международни правни асоциации; професор по гражданско, търговско и международно частно право; декан на Юридическия факултет на Университета в Любляна; автор на многобройни правни публикации; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Jiří Malenovský

Роден през 1950 г.; доктор по право, Карловия университет в Прага (1975); доцент (1974—1990), заместник-декан (1989—1991) и ръководител на катедра „Международно и европейско право“ (1990—1992) в университета Masaryk в Бърно; съдия в Конституционния съд на Чехословакия (1992); посланик в Съвета на Европа (1993—1998); председател на Комитета на постоянните представители на Съвета на Европа (1995); генерален директор в Министерство на външните работи (1998—2000); председател на чешкия и на словашкия клон на Асоциацията по международно право (1999—2001); съдия в Конституционния съд (2000—2004); член на Законодателния съвет (1998—2000); член на Постоянния арбитражен съд в Хага (от 2000 г.); професор по международно публично право в Университета Masaryk в Бърно (2001); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Ján Klučka

Роден през 1951 г.; доктор по право, Братиславски университет (1974); професор по международно право в Университета в Кошице (от 1975 г.); съдия в Конституционния съд (1993); член на Постоянния арбитражен съд в Хага (1994); член на Венецианската комисия (1994); председател на Словашката асоциация по международно право (2002); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Uno Lõhmus

Роден през 1952 г.; доктор по право (1986); член на адвокатската колегия (1977—1998); гостуващ професор по наказателно право в Университета в Тарту; съдия в Европейския съд по правата на човека (1994—1998); председател на Върховния съд на Естония (1998—2004); член на правната комисия за Конституцията; консултант към работната група за изготвяне на Наказателния кодекс; член на работната група за изготвяне на Наказателно-процесуалния кодекс; автор на редица трудове по права на човека и конституционно право; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Egils Levits

Роден през 1955 г.; диплома по право и политически науки, Хамбургски университет; научен сътрудник в Юридическия факултет на Университета в Kiel; съветник към латвийския парламент по въпросите на международното право, конституционното право и законодателната реформа; посланик на Република Латвия в Германия и Швейцария (1992—1993), в Австрия, Швейцария и Унгария (1994—1995); заместник министър-председател и министър на правосъдието, изпълняващ функции на министър на външните работи (1993—1994); помирител в Съда за помирение и арбитраж към ОССЕ (от 1997 г.); член на Постоянния арбитражен съд (от 2001 г.); избран през 1995 г. за съдия в Европейския съд по правата на човека, преизбран през 1998 г. и 2001 г.; многобройни публикации в областта на конституционното и административното право, законодателната реформа и правото на Европейската общност; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Aindrias Ó Caoimh

Роден през 1950 г.; бакалавър по гражданско право (Ирландски национален университет, University College, Дъблин, 1971 г.); barrister (King's Inns, 1972 г.); диплома по европейско право (University College, Дъблин, 1977 г.); barrister в ирландската адвокатска колегия (1972—1999); лектор по европейско право (King's Inns, Дъблин); старши съветник (1994—1999); представител на ирландското правителство по множество дела пред Съда на Европейските общности; съдия в ирландския High Court (от 1999 г.); доайен на Honorable Society of King's Inns (от 1999 г.); заместник-председател на Ирландското дружество по европейско право; член на Асоциацията по международно право (ирландски клон); син на Andreas O'Keeffe (Aindrias Ó Caoimh), съдия в Съда на Европейските общности (1974—1985); съдия в Съда от 13 октомври 2004 г.

Lars Bay Larsen

Роден през 1953 г.; диплома по политически науки (1976) и право (1983) от Университета в Копенхаген; служител в Министерство на правосъдието (1983—1985); лектор (1984—1991), впоследствие асоцииран професор (1991—1996) по семейно право в Университета в Копенхаген; ръководител на отдел на Advokatsamfund (1985—1986); началник на служба (1986—1991) в Министерство на правосъдието; приет в адвокатската колегия (1991); началник на отдел (1991—1995), началник на дирекция „Полиция“ (1995—1999), началник на правната дирекция (2000—2003) в Министерството на правосъдието; представител на Кралство Дания в Комитета К-4 (1995—2000), в Централната шенгенска група (1996—1998) и в Управителния съвет на Европол (1998—2000); съдия в Højesteret (Върховния съд), (2003—2006); съдия в Съда от 11 януари 2006 г.

Eleanor Sharpston

Родена през 1955 г.; обучение по икономика, езици и право в King's College, Кеймбридж (1973—1977); преподавателска и изследователска дейност в Corpus Christi College, Оксфорд (1977—1980); приета в адвокатската колегия (Middle Temple, 1980 г.); barrister (1980—1987 и 1990—2005); съдебен помощник на генералния адвокат, впоследствие съдия сър Gordon Slynn (1987—1990); професор по европейско и сравнително право (Director of European Legal Studies) в University College, Лондон (1990—1992); преподавател в Юридическия факултет (1992—1998), впоследствие асоцииран преподавател (Affiliated Lecturer) (1998—2005), към Университета в Кеймбридж; Fellow of King's College, Кеймбридж (от 1992 г.); Senior Research Fellow в Центъра за европейски правни науки в Университета в Кеймбридж (1998—2005); Queen's Counsel (1999); Benchers of Middle Temple (2005); генерален адвокат в Съда от 11 януари 2006 г.

Paolo Mengozzi

Роден през 1938 г.; професор по международно право и титуляр на катедрата по право на Европейската общност „Жан Моне“ на университета в Болоня; доктор honoris causa на Университета „Карлос III“, Мадрид; гостуващ професор в университетите „Johns Hopkins“ (Bologna Center), „St. Johns“ (Ню Йорк), Georgetown, Париж-II, „Georgia“ (Атина) и в Международния университетски институт (Люксембург); координатор на European Business Law Pallas Program на университета в Nijmegen; член на Консултативния комитет за обществените поръчки на Комисията на Европейските общности; заместник държавен секретар по търговията и промишлеността по време на италианското председателство на Съвета; член на групата за размисъл на Европейската общност относно Световната търговска организация (СТО) и директор на сесията за 1997 г. на изследователския център към Хагската академия по международно право, посветена на СТО; съдия в Първоинстанционния съд от 4 март 1998 г. до 3 май 2006 г.; генерален адвокат в Съда от 4 май 2006 г.

Pernilla Lindh

Родена през 1945 г.; диплома по право от Университета в Lund; съдебен помощник и съдия в първоинстанционния съд в Trollhättan (1971—1974); съдебен помощник в Апелативен съд в Стокхолм (1974—1975); съдия в първоинстанционния съд в Стокхолм (1975); съветник на председателя на Апелативния съд в Стокхолм по правните и административните въпроси (1975—1978); служител в Domstolverket (Национална администрация на юрисдикциите) (1977); съветник на Justice Chancellor (1979—1980); магистрат в Апелативния съд в Стокхолм (1980—1981); правен съветник в Министерство на търговията (1981—1982); правен съветник, впоследствие директор и генерален директор по правните въпроси в Министерство на външните работи (1982—1995); ранг на посланик през 1992 г.; заместник-председател на Swedish Market Court; отговаря за правните и институционни въпроси по време на преговорите за ЕИП (заместник-председател, по-късно председател на групата ЕАСТ) и по време на преговорите за присъединяване на Кралство Швеция към Европейския съюз; съдия в Първоинстанционния съд от 18 януари 1995 г. до 6 октомври 2006 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Yves Bot

Роден през 1947 г.; диплома по право от юридическия факултет на Университета в Руан; доктор по право (Университета в Париж-II „Panthéon-Assas“); асоцииран професор към Юридическия факултет на Университета в Mans; заместник-прокурор, впоследствие първи заместник-прокурор в прокуратурата на Mans (1974—1982); окръжен прокурор към Окръжен съд Диеп (1982—1984); заместник окръжен прокурор към Окръжен съд Страсбург (1984—1986); окръжен прокурор към Окръжен съд Bastia (1986—1988); генерален адвокат към Апелативния съд в Caen (1988—1991); окръжен прокурор към Окръжен съд Mans (1991—1993); служител към държавния министър, пазител на държавния печат (1993—1995); окръжен прокурор към Окръжен съд Нантер (1995—2002); окръжен прокурор към Окръжен съд Париж (2002—2004); главен прокурор към Апелативния съд в Париж (2004—2006); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Ján Mazák

Роден през 1954 г.; доктор по право (Университета „Pavol Jozef Safarik“ в Кошице, 1978 г.); професор по гражданско право (1994) и по общностно право (2004); директор на Института по общностно право към Юридическия факултет на Университета в Кошице (2004); съдия в Krajský súd (окръжен съд) в Кошице (1980); заместник-председател (1982) и председател (1990) на Mestský súd (градски съд) в Кошице; член на Асоциацията на словашката адвокатура (1991); правен съветник в Конституционния съд (1993—1998); заместник-министър на правосъдието (1998—2000); председател на Конституционния съд (2000—2006); член на Венецианската комисия (2004); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Jean-Claude Bonichot

Роден през 1955 г.; диплома по право от Университета в Мец, диплома от Института по политически науки, Париж, възпитаник на Националното училище по администрация; докладчик (1982—1985), правителствен комисар (1985—1987 и 1992—1999); магистрат (1999—2000); председател на шесто подотделение на отделението по споровете (2000—2006) на Държавния съвет; съдебен помощник в Съда (1987—1991); директор на кабинета на министъра на труда, заетостта и професионалното обучение, впоследствие държавен министър, министър на държавната администрация и модернизацията на администрацията (1991—1992); ръководител на правната мисия на Държавния съвет към Националната здравноосигурителна каса на наетите работници (2001—2006); асоцииран професор към университета в Мец (1988—2000), впоследствие към университета Париж-I „Panthéon-Sorbonne“ (от 2000 г.); автор на многобройни публикации по административно право, общностно право и европейско право на правата на човека; основател и председател на редакционния комитет на „Бюлетин съдебна практика по градоустройствено право“, съосновател и член на редакционния комитет на „Правен бюлетин на местните власти“, председател на научния съвет на групата за изследвания на институциите и правото на устройство на територията, градоустройство и жилищна политика; съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Thomas von Danwitz

Роден през 1962 г.; обучение в Бон, Женева и Париж; държавен изпит по право (1986 и 1992); доктор по право (Университета в Бон, 1988 г.); международна диплома по публична администрация (Национално училище по администрация, 1990 г.); хабилизация (Университета в Бон, 1996 г.); професор по германско публично право и европейско право (1996—2003), декан на Юридическия факултет на Университета в Рур, Бохум (2000—2001); професор по германско публично право и европейско право (Кьолнски университет, 2003—2006 г.); директор на института за публично право и административна наука (2006); гостуващ професор във Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), в Университета „Франсоа Рабле“ (Tours, 2001—2006 г.) и в Университета в Париж-I „Panthéon-Sorbonne“, (2005—2006); съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

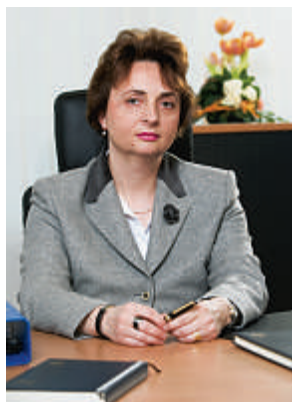
Verica Trstenjak

Родена през 1962 г.; държавен съдебен изпит (1987); доктор по право на Университета в Любляна (1995); професор (от 1996 г.) по теория на държавата и правото и по частно право; научен работник; обучение като докторант в Университета в Цюрих, в Института по сравнително право към Виенския университет, в Института по международно частно право „Макс Планк“ в Хамбург, в Свободния университет в Амстердам; гостуващ професор в университетите във Виена и Фрайбург (Германия), както и в правното училище „Bucerius“ в Хамбург; ръководител на правната служба (1994—1996) и държавен секретар в Министерство на науката и технологиите (1996—2000); генерален секретар на правителството (2000); член на работната група за европейски граждански кодекс (Study Group on European Civil Code) от 2003 г.; отговаря за Хумболтовия изследователски проект (Фондация „Хумболт“); публикува над сто юридически статии и редица книги по европейско и частно право; награда на Асоциацията на словенските юристи „Юрист на годината“ за 2003 г.; член на редакционния съвет на няколко правни списания; генерален секретар на Асоциацията на словенските юристи, член на множество юридически асоциации, сред които Gesellschaft für Rechtsvergleichung; съдия в Първоинстанционния съд от 7 юли 2004 г. до 6 октомври 2006 г.; генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Александър Арабаджиев

Роден през 1949 г.; завършва право (Софийски университет „Св. Климент Охридски“); съдия в районния съд в Благоевград (1975—1983); съдия в окръжния съд в Благоевград (1983—1986); съдия във Върховния съд (1986—1991); съдия в Конституционния съд (1991—2000); член на Европейската комисия по правата на човека (1997—1999); член на Европейския конвент за бъдещето на Европа (2002—2003); народен представител (2001—2006); наблюдател в Европейския парламент; съдия в Съда от 12 януари 2007 г.

Camelia Toader

Родена през 1963 г.; диплома по право (1986), доктор по право (1997) (Университета в Букурещ); стажант-съдия в първоинстанционния съд в Buftea (1986—1988); съдия в първоинстанционния съд на 5. район в Букурещ (1988—1992); преподавател (1992—2005), след това професор (2005—2006) по европейско гражданско и договорно право в Университета в Букурещ; обучение като докторант и научноизследователска дейност в Института по международно частно право „Макс Планк“ в Хамбург (между 1992 г. и 2004 г.); началник на отдел „Европейска интеграция“ в Министерство на правосъдието (1997—1999); съдия във Върховния касационен съд (1999—2006); гостуващ професор в Университета във Виена (2000); преподавател по общностно право в Националния институт на магистратите (2003 и 2005—2006); член на редакционния комитет на редица юридически списания; съдия в Съда на Европейските общности от 12 януари 2007 г.

Jean-Jacques Kasel

Роден през 1946 г.; доктор по право, специална бакалавърска степен по административно право (ULB, 1970 г.); дипломира се в IEP, Париж (Ecofin, 1972 г.); стажант-адвокат; юридически съветник към Banque de Paris et des Pays-Bas (1972—1973); аташе, впоследствие секретар (secrétaire de légation) в Министерство на външните работи (1973—1976); председател на работни групи към Съвета на министрите (1976); първи секретар на посолство, заместник постоянен представител към ОИСР (Париж, 1976—1979); началник на кабинета на заместник министър-председателя (1979—1980); председател на Европейското политическо сътрудничество (1980); съветник, впоследствие заместник началник на кабинета на председателя на Комисията на Европейските общности (1981); директор, отговарящ за бюджета и статута към генералния секретариат на Съвета на министрите (1981—1984); служител в постоянното представителство към Европейските общности (1984—1985); председател на Комитета по бюджета; пълномощен министър, директор на отдел „Политически и културни въпроси“ (1986—1991); дипломатически съветник на министър-председателя (1986—1991); посланик в Гърция (1989—1991 г., без постоянно местопребиваване), председател на Политическия комитет (1991); посланик, постоянен представител към Европейските общности (1991—1998); председател на Корепер (първи семестър на 1997 г.); посланик (Брюксел, 1998—2002); постоянен представител към НАТО (1998—2002); висш служител в двора на Великия херцог (maréchal de la Cour) и началник на кабинета на Негово Кралско Височество Великия херцог (2002—2007); съдия в Съда от 15 януари 2008 г.

Roger Grass

Роден през 1948 г.; диплома от Института за политически науки в Париж и диплома по публично право; заместник окръжен прокурор към Окръжен съд Версай; главен администратор в Съда; генерален секретар в прокуратурата към Апелативен съд Париж; кабинет на пазителя на държавния печат, министър на правосъдието; съдебен помощник на председателя на Съда; секретар на Съда от 10 февруари 1994 г.

2. Промени в състава на Съда през 2008 г.

Тържествено заседание на 14 януари 2008 година

С решение на представителите на правителствата на държавите-членки на Европейските общности от 3 декември 2007 г. г-н Jean-Jacques Kasel е назначен в качеството на съдия в Съда на Европейските общности до 6 октомври 2009 г.

Г-н Jean-Jacques Kasel се назначава на мястото на г-н Romain Schintgen, който изпълнява длъжността на съдия в Първоинстанционния съд от 25 септември 1989 г. до 11 юли 1996 г. и длъжността на съдия в Съда от 12 юли 1996 г.

3. Протоколни редове

от 1 януари до 14 януари 2008 г.

г-н V. SKOURIS, председател на Съда
 г-н P. JANN, председател на първи състав
 г-н C. W. A. TIMMERMANS,
 председател на втори състав
 г-н A. ROSAS, председател на трети състав
 г-н K. LENAERTS,
 председател на четвърти състав
 г-н M. POIARES MADURO,
 първи генерален адвокат
 г-н A. TIZZANO, председател на пети състав,
 г-н G. ARESTIS, председател на осми състав
 г-н U. LÖHMUS, председател на седми състав
 г-н L. BAY LARSEN,
 председател на шести състав
 г-н D. RUIZ-JARABO COLOMER,
 генерален адвокат
 г-н R. SCHINTGEN, съдия
 г-н J. N. CUNHA RODRIGUES, съдия
 г-жа R. SILVA de LAPUERTA, съдия
 г-жа J. KOKOTT, генерален адвокат
 г-н K. SCHIEMANN, съдия
 г-н J. MAKARCZYK, съдия
 г-н P. KÜRIS, съдия
 г-н E. JUHÁSZ, съдия
 г-н A. BORG BARTHET, съдия
 г-н M. ILEŠIČ, съдия
 г-н J. MALENOVSKÝ, съдия
 г-н J. KLUČKA, съдия
 г-н E. LEVITS, съдия
 г-н A. Ó CAOIMH, съдия
 г-жа E. SHARPSTON, генерален адвокат
 г-н P. MENGOSZI, генерален адвокат
 г-жа P. LINDH, съдия
 г-н Y. BOT, генерален адвокат
 г-н J. MAZÁK, генерален адвокат
 г-н J.-C. BONICHOT, съдия
 г-н T. von DANWITZ, съдия
 г-жа V. TRSTENJAK, генерален адвокат
 г-н Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
 г-жа C. TOADER, съдия

г-н R. GRASS, секретар

от 15 януари до 6 октомври 2008 г.

г-н V. SKOURIS, председател на Съда
 г-н P. JANN, председател на първи състав
 г-н C. W. A. TIMMERMANS,
 председател на втори състав
 г-н A. ROSAS, председател на трети състав
 г-н K. LENAERTS,
 председател на четвърти състав
 г-н M. POIARES MADURO,
 първи генерален адвокат
 г-н A. TIZZANO, председател на пети състав
 г-н G. ARESTIS, председател на осми състав
 г-н U. LÖHMUS, председател на седми състав
 г-н L. BAY LARSEN,
 председател на шести състав
 г-н D. RUIZ-JARABO COLOMER,
 генерален адвокат
 г-н J. N. CUNHA RODRIGUES, съдия
 г-жа R. SILVA de LAPUERTA, съдия
 г-жа J. KOKOTT, генерален адвокат
 г-н K. SCHIEMANN, съдия
 г-н J. MAKARCZYK, съдия
 г-н P. KÜRIS, съдия
 г-н E. JUHÁSZ, съдия
 г-н A. BORG BARTHET, съдия
 г-н M. ILEŠIČ, съдия
 г-н J. MALENOVSKÝ, съдия
 г-н J. KLUČKA, съдия
 г-н E. LEVITS, съдия
 г-н A. Ó CAOIMH, съдия
 г-жа E. SHARPSTON, генерален адвокат
 г-н P. MENGOSZI, генерален адвокат
 г-жа P. LINDH, съдия
 г-н Y. BOT, генерален адвокат
 г-н J. MAZÁK, генерален адвокат
 г-н J.-C. BONICHOT, съдия
 г-н T. von DANWITZ, съдия
 г-жа V. TRSTENJAK, генерален адвокат
 г-н Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
 г-жа C. TOADER, съдия
 г-н J.-J. KASEL, съдия

г-н R. GRASS, секретар

от 7 октомври до 31 декември 2008 г.

г-н V. SKOURIS, председател на Съда
г-н P. JANN, председател на първи състав
г-н C. W. A. TIMMERMANS,
председател на втори състав
г-н A. ROSAS, председател на трети състав
г-н K. LENAERTS,
председател на четвърти състав
г-жа E. SHARPSTON,
първи генерален адвокат
г-н M. ILEŠIČ, председател на пети състав
г-н A. Ó CAOIMH,
председател на седми състав
г-н J.-C. BONICHOT,
председател на шести състав
г-н T. VON DANWITZ,
председател на осми състав
г-н D. RUIZ-JARABO COLOMER,
генерален адвокат
г-н A. TIZZANO, съдия
г-н J. N. CUNHA RODRIGUES, съдия
г-жа R. SILVA de LAPUERTA, съдия
г-жа J. KOKOTT, генерален адвокат
г-н M. POIARES MADURO,
генерален адвокат
г-н K. SCHIEMANN, съдия
г-н J. MAKARCZYK, съдия
г-н P. KÜRIS, съдия
г-н E. JUHÁSZ, съдия
г-н G. ARESTIS, съдия
г-н A. BORG BARTHET, съдия
г-н J. MALENOVSKÝ, съдия
г-н J. KLUČKA, съдия
г-н U. LÖHMUS, съдия
г-н E. LEVITS, съдия
г-н L. BAY LARSEN, съдия
г-н P. MENGGOZZI, генерален адвокат
г-жа P. LINDH, съдия
г-н Y. BOT, генерален адвокат
г-н J. MAZÁK, генерален адвокат
г-жа V. TRSTENJAK, генерален адвокат
г-н Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
г-жа C. TOADER, съдия
г-н J.-J. KASEL, съдия

г-н R. GRASS, секретар

4. Бивши членове на Съда

Pilotti Massimo, съдия (1952—1958), председател от 1952 г. до 1958 г.
Serrarens Petrus, Josephus, Servatius, съдия (1952—1958)
Riese Otto, съдия (1952—1963)
Delvaux Louis, съдия (1952—1967)
Rueff Jacques, съдия (1952—1959 и 1960—1962)
Hammes Charles Léon, съдия (1952—1967), председател от 1964 г. до 1967 г.
Van Kleffens Adrianus, съдия (1952—1958)
Lagrange Maurice, генерален адвокат (1952—1964)
Roemer Karl, генерален адвокат (1953—1973)
Rossi Rino, съдия (1958—1964)
Donner Andreas Matthias, съдия (1958—1979), председател от 1958 г. до 1964 г.
Catalano Nicola, съдия (1958—1962)
Trabucchi Alberto, съдия (1962—1972), впоследствие генерален адвокат (1973—1976)
Lecourt Robert, съдия (1962—1976), председател от 1967 г. до 1976 г.
Strauss Walter, съдия (1963—1970)
Monaco Riccardo, съдия (1964—1976)
Gand Joseph, генерален адвокат (1964—1970)
Mertens de Wilmars Josse J., съдия (1967—1984), председател от 1980 г. до 1984 г.
Pescatore Pierre, съдия (1967—1985)
Kutscher Hans, съдия (1970—1980), председател от 1976 г. до 1980 г.
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, генерален адвокат (1970—1972)
Mayras Henri, генерален адвокат (1972—1981)
O'Dalaigh Cearbhall, съдия (1973—1974)
Sørensen Max, съдия (1973—1979)
Mackenzie Stuart Alexander J., съдия (1973—1988), председател от 1984 г. до 1988 г.
Warner Jean-Pierre, генерален адвокат (1973—1981)
Reischl Gerhard, генерален адвокат (1973—1981)
O'Keeffe Aindrias, съдия (1975—1985)
Capotorti Francesco, съдия (1976), впоследствие генерален адвокат (1976—1982)
Bosco Giacinto, съдия (1976—1988)
Touffait Adolphe, съдия (1976—1982)
Koopmans Thymen, съдия (1979—1990)
Due Ole, съдия (1979—1994), председател от 1988 г. до 1994 г.
Everling Ulrich, съдия (1980—1988)
Chloros Alexandros, съдия (1981—1982)
Slynn Sir Gordon, генерален адвокат (1981—1988), впоследствие съдия (1988—1992)
Rozès Simone, генерален адвокат (1981—1984)
VerLoren van Themaat Pieter, генерален адвокат (1981—1986)
Grévisse Fernand, съдия (1981—1982 и 1988—1994)
Bahlmann Kai, съдия (1982—1988)
Mancini G. Federico, генерален адвокат (1982—1988), впоследствие съдия (1988—1999)
Galmot Yves, съдия (1982—1988)
Kakouris Constantinos, съдия (1983—1997)
Lenz Carl Otto, генерален адвокат (1984—1997)
Darmon Marco, генерален адвокат (1984—1994)
Joliet René, съдия (1984—1995)
O'Higgins Thomas Francis, съдия (1985—1991)

Schockweiler Fernand, съдия (1985—1996)
Mischo Jean, генерален адвокат (1986—1991 и 1997—2003)
De Carvalho Moithinho de Almeida José Carlos, съдия (1986—2000)
Da Cruz Vilaça José Luis, генерален адвокат (1986—1988)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, съдия (1986—2003), председател от 1994 г. до 2003 г.
Diez de Velasco Manuel, съдия (1988—1994)
Zuleeg Manfred, съдия (1988—1994)
Van Gerven Walter, генерален адвокат (1988—1994)
Jacobs Francis Geoffrey, генерален адвокат (1988—2006)
Tesauro Giuseppe, генерален адвокат (1988—1998)
Kapteyn Paul Joan George, съдия (1990—2000)
Gulmann Claus Christian, генерален адвокат (1991—1994), впоследствие съдия (1994—2006)
Murray John L., съдия (1991—1999)
Edward David Alexander Ogilvy, съдия (1992—2004)
La Pergola Antonio Mario, съдия (1994 и 1999—2006), генерален адвокат (1995—1999)
Cosmas Georges, генерален адвокат (1994—2000)
Puissochet Jean-Pierre, съдия (1994—2006)
Léger Philippe, генерален адвокат (1994—2006)
Hirsch Günter, съдия (1994—2000)
Elmer Michael Bendik, генерален адвокат (1994—1997)
Ragnemalm Hans, съдия (1995—2000)
Sevón Leif, съдия (1995—2002)
Fennelly Nial, генерален адвокат (1995—2000)
Wathelet Melchior, съдия (1995—2003)
Ioannou Krateros, съдия (1997—1999)
Alber Siegbert, генерален адвокат (1997—2003)
Saggio Antonio, генерален адвокат (1998—2000)
O'Kelly Macken Fidelma, съдия (1999—2004)
Colneric Ninon, съдия (2000—2006)
Von Bahr Stig, съдия (2000—2006)
Geelhoed Leendert A., генерален адвокат (2000—2006)
Stix-Hackl Christine, генерален адвокат (2000—2006)

– Председатели

Pilotti Massimo (1952—1958)
Donner Andreas Matthias (1958—1964)
Hammes Charles Léon (1964—1967)
Lecourt Robert (1967—1976)
Kutscher Hans (1976—1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980—1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984—1988)
Due Ole (1988—1994)
Rodríguez Iglésias Gil Carlos (1994—2003)

– Секретари

Van Houtte Albert (1953—1982)

Heim Paul (1982—1988)

Giraud Jean-Guy (1988—1994)

В – Съдебна статистика на Съда

Обща дейност на Съда

1. Образувани, приключени и висящи дела (2004—2008)

Образувани дела

2. Видове производства (2004—2008)
3. Преки искове/жалби — Вид на иска/жалбата (2008)
4. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2008.)
5. Искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава (2004—2008)

Приключени дела

6. Видове производства (2004—2008)
7. Съдебни решения, определения, становища (2008)
8. Съдебни състави (2004—2008)
9. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2004—2008)
10. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2008)
11. Съдебни решения за установяване на неизпълнение на задължения от държава: взето решение (2008)
12. Продължителност на производствата (2004—2008)

Висящи дела към 31 декември

13. Видове производства (2004—2008)
14. Съдебни състави (2008)

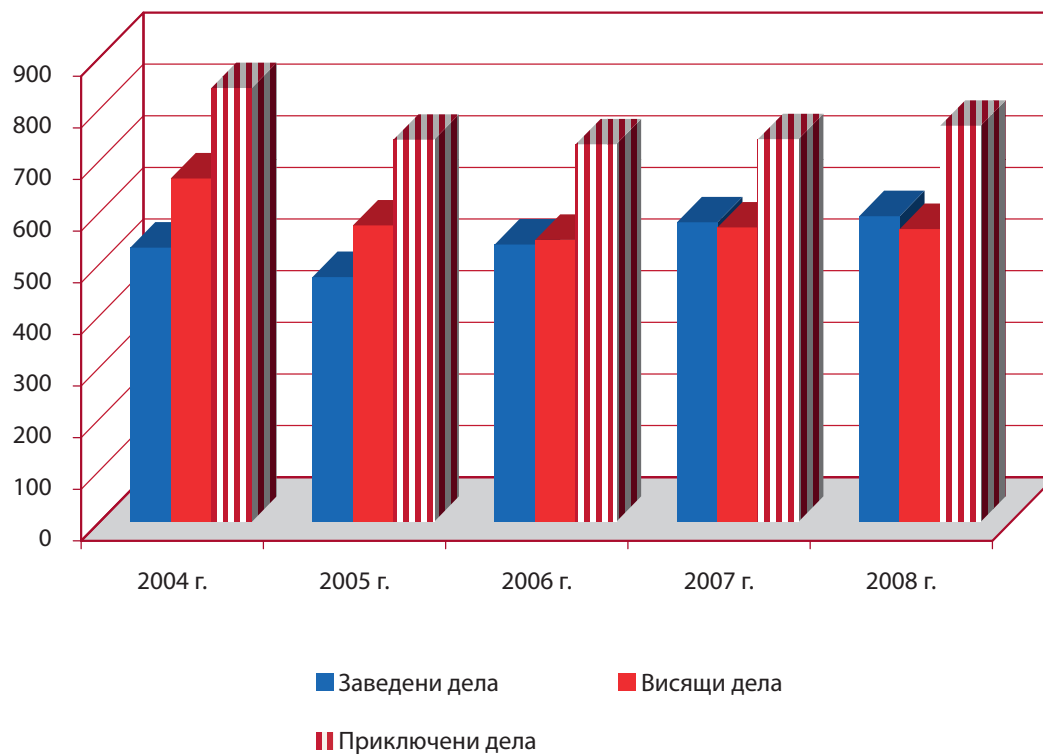
Разни

15. Бързи производства (2004—2008)
16. Спешни преюдициални производства (2008)
17. Обезпечителни производства (2008)

Общо развитие на правораздавателната дейност (1952—2008)

18. Образувани дела и съдебни решения
19. Образувани производства по постановяване на преюдициално заключение (по държава-членка и по година)
20. Образувани производства по постановяване на преюдициално заключение (по държава-членка и по юрисдикция)
21. Образувани производства за установяване на неизпълнение на задължения от държава

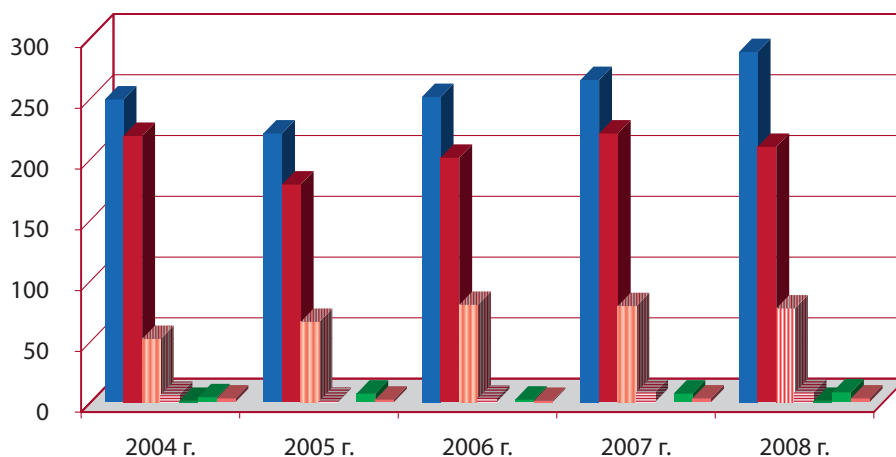
1. **Обща дейност на Съда — Заведени, приключени и висящи дела (2004—2008 г.)¹**

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Заведени дела	531	474	537	580	592
Приключени дела	665	574	546	570	567
Висящи дела	840	740	731	741	767

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

2. Заведени дела — Видове производства (2004—2008 г.)^{1 2}

- Производства по постановяване на преюдициално заключение
 ■ Преки иски или жалби
 ■ Жалби
■ Жалби във връзка с обезпечителни производства и встъпване
 ■ Становища/Разисквания
 ■ Особени производства
■ Молби за допускане на обезпечение

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Производства по постановяване на преюдициално заключение	249	221	251	265	288
Преки иски или жалби	219	179	201	221	210
Жалби	52	66	80	79	77
Жалби във връзка с обезпечителни производства и встъпване	6	1	3	8	8
Становища/Разисквания	1				1
Особени производства	4	7	2	7	8
Общо	531	474	537	580	592
Молби за допускане на обезпечение	3	2	1	3	3

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² За „особени производства“ се считат: определянето на съдебните разноски (член 74 от Процедурния правилник), правната помощ (член 76 от Процедурния правилник), отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствието на ответника (член 94 от Процедурния правилник), отмяната на влязло в сила решение по молба на трето лице (член 97 от Процедурния правилник), тълкуването на съдебно решение (член 102 от Процедурния правилник), преразглеждането на съдебно решение (член 98 от Процедурния правилник), поправянето на съдебно решение (член 66 от Процедурния правилник), производството по налагане на заповед (Протокол за привилегиите и имунитетите), делата, свързани с имунитет (Протокол за привилегиите и имунитетите).

3. Заведени дела — Преки искиве или жалби — Видове искиве или жалби (2008 г.)¹

Жалби за отмяна	3
Искиве за установяване на неправомерно бездействие	
Искиве за установяване на неизпълнение на задължения	207
Общо	210

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

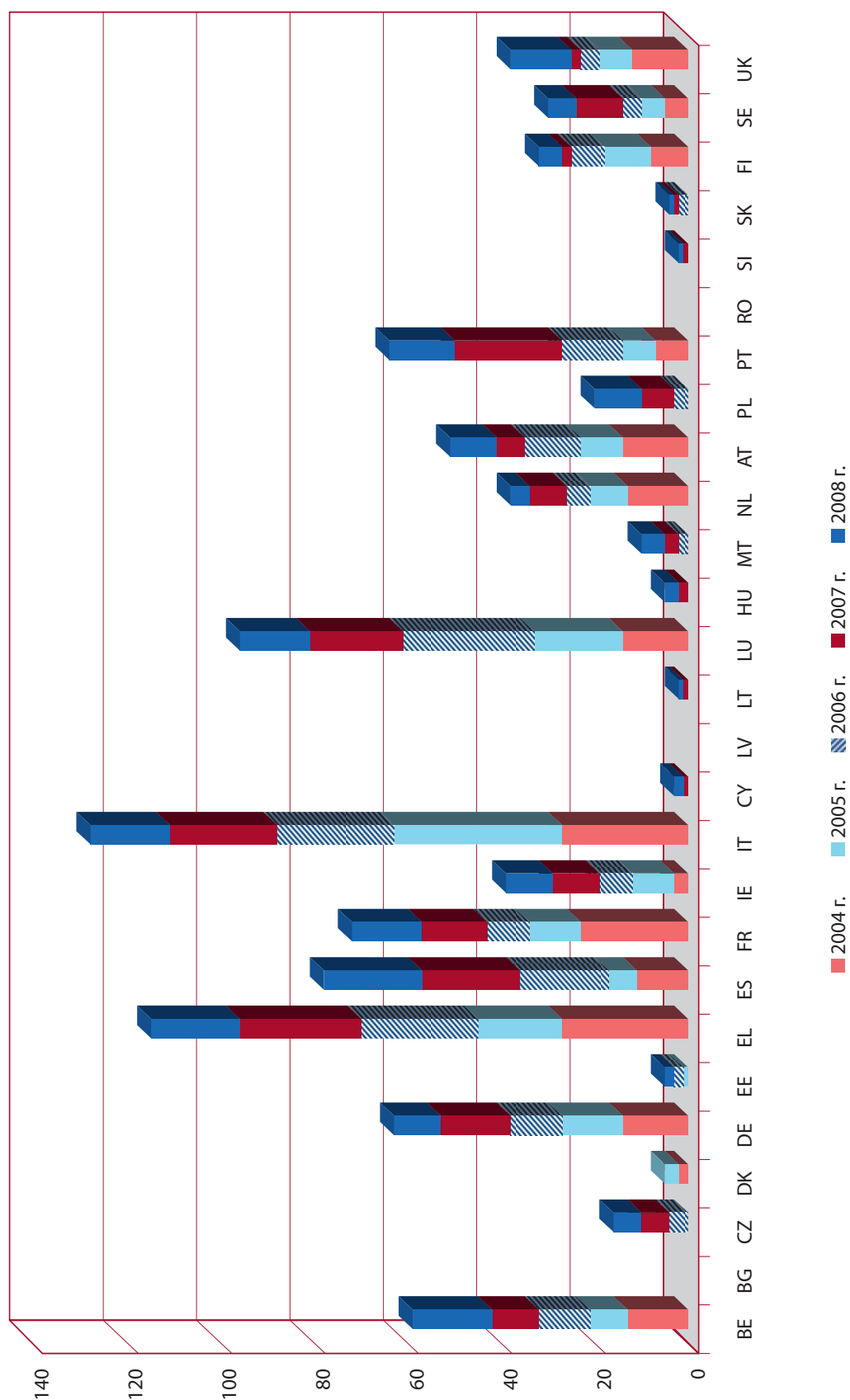
4. Заведени дела¹ — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2008 г.)²

	Преки искове или жалби	Производства по постановя- ване на прею- дициално за- ключение	Жалби	Жалби във връзка с обез- печителни про- изводства и встъпване	Общо	Особени производства
Енергетика	4				4	
Външни отношения	2	7			9	1
Данъчни въпроси	14	35			49	
Държавни помощи	1	6	4		11	
Европейско гражданство		6			6	
Земеделие	4	11			15	
Икономическа и парична политика	1				1	
Индустриална политика	3	5			8	
Институционално право	3	1	21	2	27	1
Интелектуална собственост	1	12	23		36	
Конкуренция		3	7		10	
Митнически съюз		8	1		9	
Обща външна политика и политика на сигурност		1	1		2	
Обща митническа тарифа		12			12	
Околна среда и потребители	49	34	5	6	94	
Политика „Рибарство“	2	1			3	
Правен режим на предприятията	9	9	1		19	
Принципи на общностното право		3	1		4	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	12	26			38	
Регионална политика			2		2	
Римска конвенция		1			1	
Сближаване на законодателствата	15	10			25	
Свобода на установяване	26	7			33	
Свободно движение на капитали	3	9			12	
Свободно движение на лица	28	14			42	
Свободно движение на стоки	2	8			10	
Свободно предоставяне на услуги	12	20			32	
Собствени ресурси на Общностите	3				3	
Социална политика	5	26			31	
Социално осигуряване на работниците мигранти		2			2	
Транспорт	12	4			16	
Търговска политика		3	2		5	
Договор за ЕО	209	284	68	8	569	2
Договор за ЕС	1	4			5	
Процедура						7
Правилник за длъжностните лица			9		9	
Други			9		9	7
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	210	288	77	8	583	9

¹ Молбите за допускане на обезпечение не се вземат предвид.

² Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

5. Заведени дела — Искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава-членка (2004—2008 г.)¹⁾

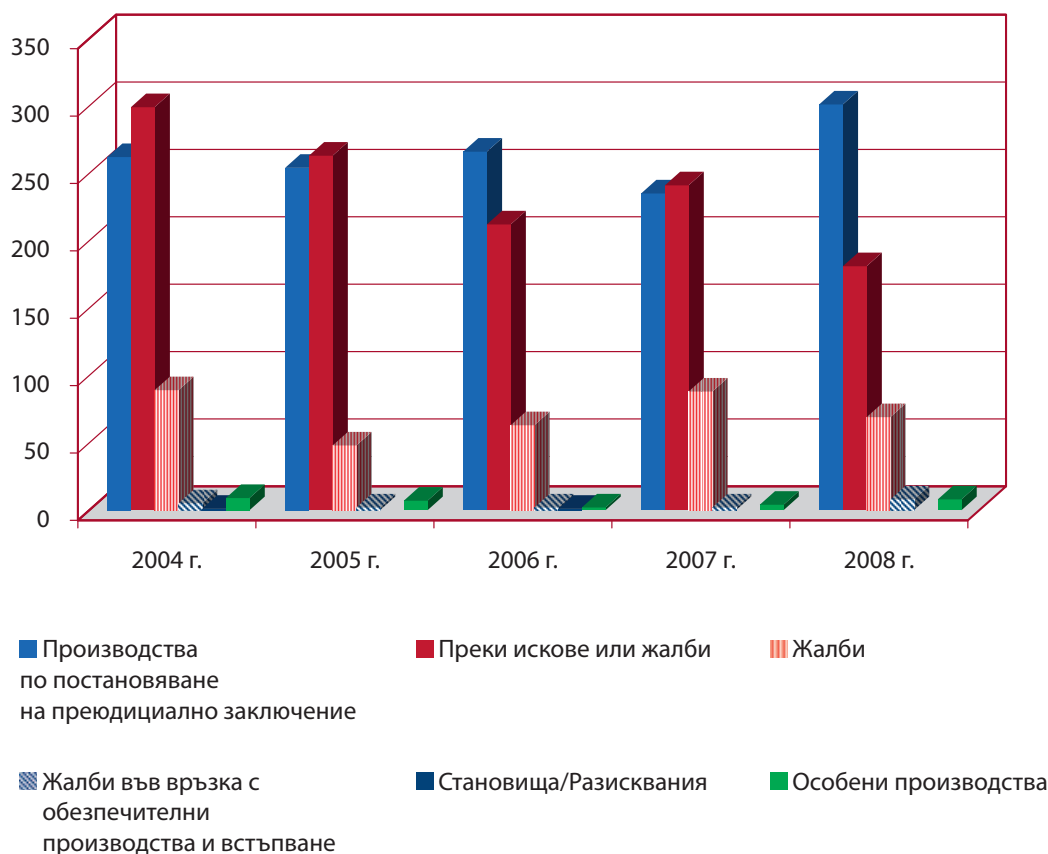
	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Общо
2004 г.	13			2	14		27	11	23	3	27				14			13	14		7				8	5	12	193 ²
2005 г.	8			3	13	1	18	6	11	9	36				19			8	9		7				10	5	7	170
2006 г.	11		4		11	2	25	19	9	7	25				28		2	5	12	3	13			2	7	4	4	193
2007 г.	10		6		15		26	21	14	10	23	1		1	20	2	3	8	6	7	23		1	1	2	10	2	212
2008 г.	17		6		10	2	19	21	15	10	17	2		1	15	3	5	4	10	10	14		1	1	5	6	13	207

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

Членове 93, 169, 170, 171, 225 от Договора за ЕО (понастоящем членове 88 ЕО, 226 ЕО, 227 ЕО, 228 ЕО и 298 ЕО), членове 141 АЕ, 142 АЕ, 143 АЕ и член 88 ВС.

² Между които иск по член 170 от Договора за ЕО (понастоящем член 227 ЕО).

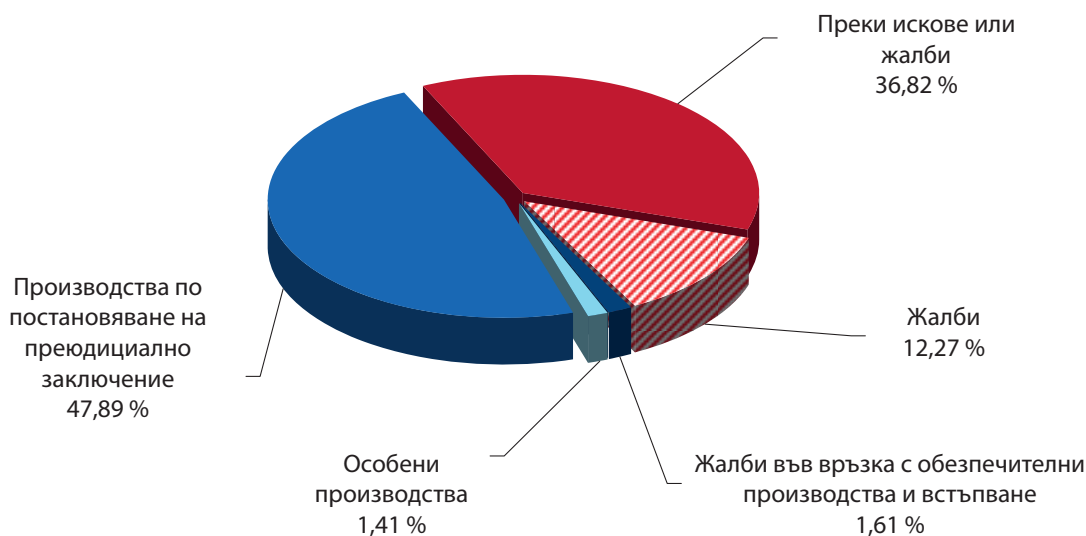
6. Приключени дела — Видове производства (2004—2008 г.)¹

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Производства по постановяване на преюдициално заключение	262	254	266	235	301
Преки искове или жалби	299	263	212	241	181
Жалби	89	48	63	88	69
Жалби във връзка с обезпечителни производства и встъпване	5	2	2	2	8
Становища/Разисквания	1		1		
Особени производства	9	7	2	4	8
Общо	665	574	546	570	567

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

7. Приключени дела — Съдебни решения, определения, становища (2008 г.)¹

	Съдебни решения	Определения с правораздавателен характер ²	Определения, постановени по молба за налагане на временни мерки ³	Други определения ⁴	Становища	Общо
Производства по постановяване на преюдициално заключение	186	30		22		238
Преки иски или жалби	108	2		70		180
Жалби	39	20		2		61
Жалби във връзка с обезпечителни производства и встъпване			7	1		8
Особени производства		5		2		7
Общо	333	57	7	97		494

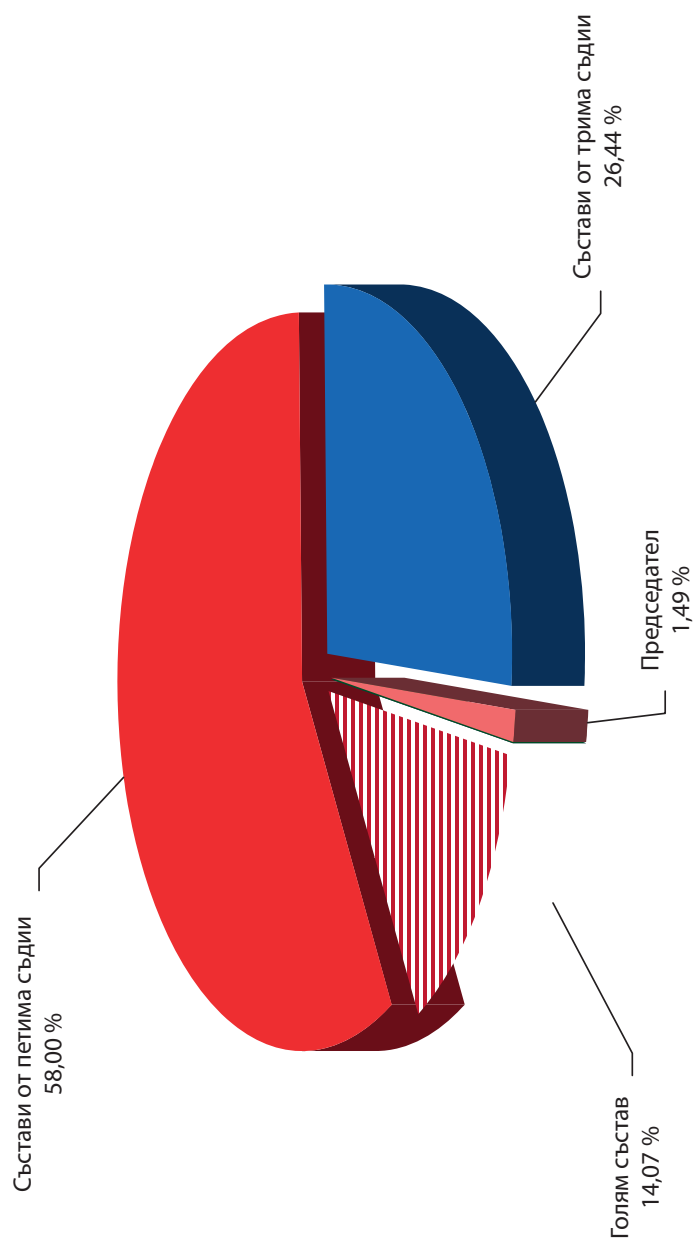
¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

² Определения с правораздавателен характер, с които се слага край на производството (недопустимост, явна недопустимост, ...).

³ Определения, постановени вследствие на молба по член 185 или 186 от Договора за ЕО (понастоящем членове 242 ЕО и 243 ЕО) или по член 187 от Договора за ЕО (понастоящем член 244 ЕО), както и по съответните разпоредби от Договора за АЕ и Договора за ВС, или вследствие на жалба срещу определение, постановено по обезпечително производство или по молба за встъпване.

⁴ Определения, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или поради препращане на делото на Първоинстанционния съд.

8. Приключени дела — Съдебни състави (2004—2008 г.)¹⁾

	2004 г.				2005 г.				2006 г.				2007 г.				2008 г.			
	Съдебни решения/ Становища ²	Определения ²	Общо	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/ Становища	Определения ²
Пленум/Пленарен състав на Съда	21		21	1		1	2		2											
Малък пленум ³	1		1																	
Голям състав	31	1	32	59		59	55		55	51		51	66		66	66		66		66
Състави от петима съдии	257	18	275	245	5	250	265	13	278	242	10	252	259	13	272	259	13	272		272
Състави от трима съдии	113	61	174	103	51	154	67	41	108	104	48	152	65	59	124	65	59	124		124
Председател		6	6		2	2		1	1		2	2		7	7		7	7		7
Общо	423	86	509	408	58	466	389	55	444	397	60	457	390	79	469	390	79	469		

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Определения с правораздавателен характер, с които се слага край на производството (различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане на делото на Първоинстанционния съд).

³ Съдебен състав, съществуващ преди влизане в сила на Договора от Ница.

9. Приключени дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2004—2008 г.)¹

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Асоцииране на отвъдморски страни и територии	1	2			
Брюкселска конвенция	7	8	4	2	1
Външни отношения	9	8	11	9	8
Данъчни въпроси	28	34	55	44	38
Държавни помощи	21	23	23	9	26
Европейско гражданство	1	2	4	2	6
Енергетика	1	3	6	4	4
Земеделие	60	63	30	23	54
Икономическа и парична политика	2			1	1
Индустриална политика	11	11		11	12
Институционално право	13	16	15	6	16
Интелектуална собственост	20	5	19	21	22
Конкуренция	29	17	30	17	23
Митнически съюз	12	9	9	12	8
Научни изследвания, информация, обучение, статистики					
Обща външна политика и политика на сигурност				4	2
Обща митническа тарифа	4	7	7	10	5
Околна среда и потребители	67	44	40	50	43
Политика „Рибарство“	6	11	7	6	6
Правен режим на предприятията	16	24	10	16	17
Правосъдие и вътрешни работи			2		1
Привилегии и имунитети		1	1	1	2
Принципи на общностното право	4	2	1	4	4
Присъединяване на нови държави	2	1		1	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	2	5	9	17	5
Регионална политика		5		7	1
Сближаване на законодателствата	33	41	19	22	21
Свобода на установяване	14	5	21	19	29
Свободно движение на капитали	4	5	4	13	9
Свободно движение на лица	17	17	20	19	27
Свободно движение на стоки	17	11	8	14	12
Свободно предоставяне на услуги	23	11	17	23	8
Собствени ресурси на Общностите		2	6	3	
Социална политика	44	29	29	26	25
Социално осигуряване на работниците мигранти	6	10	7	7	5
Транспорт	11	16	9	6	4
Търговска политика		4	1	1	1
Договор за ЕО	485	448	423	429	445
Договор за ЕС		3	3	4	6
Договор за ВС	1	3		1	2
Договор за АЕ	2	1	4	1	
Привилегии и имунитети	1				
Процедура	8	1	2	3	5
Правилник за длъжностните лица	12	6	9	17	11
Други	21	7	11	20	16
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	509	466	442	456	470

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

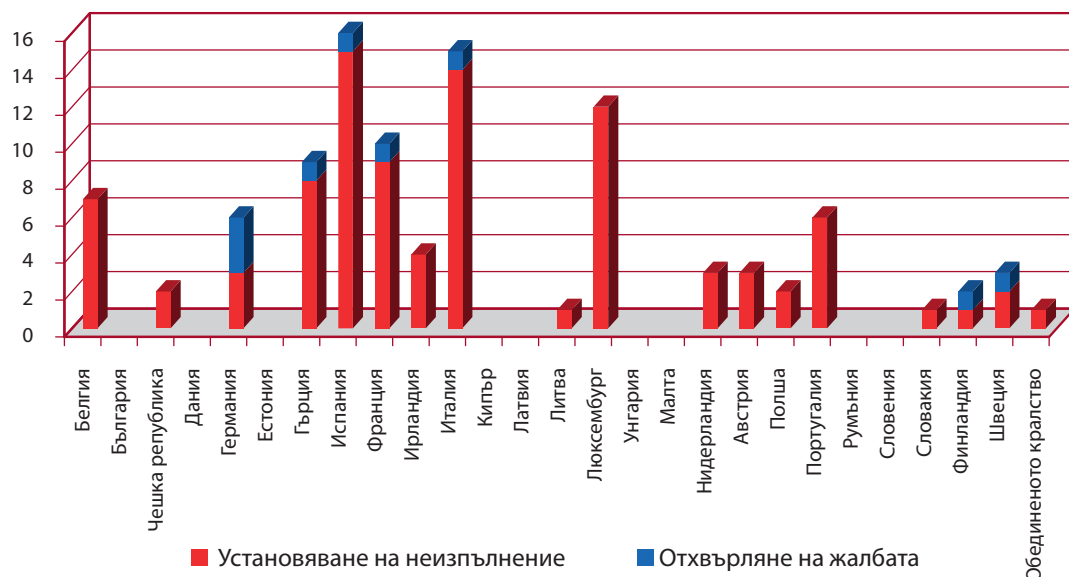
10. Приключени дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2008 г.)¹

	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо
Брюкселска конвенция	1		1
Външни отношения	7	1	8
Данъчни въпроси	32	6	38
Държавни помощи	23	3	26
Европейско гражданство	6		6
Енергетика	4		4
Земеделие	40	14	54
Икономическа и парична политика		1	1
Индустриална политика	12		12
Институционално право	7	9	16
Интелектуална собственост	14	8	22
Конкуренция	21	2	23
Митнически съюз	7	1	8
Обща външна политика и политика на сигурност	2		2
Обща митническа тарифа	4	1	5
Околна среда и потребители	38	5	43
Политика „Рибарство“	5	1	6
Правен режим на предприятията	16	1	17
Правосъдие и вътрешни работи	1		1
Привилегии и имунитети	2		2
Принципи на общностното право	4		4
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	5		5
Регионална политика		1	1
Сближаване на законодателствата	21		21
Свобода на установяване	24	5	29
Свободно движение на капитали	9		9
Свободно движение на лица	23	4	27
Свободно движение на стоки	11	1	12
Свободно предоставяне на услуги	7	1	8
Социална политика	18	7	25
Социално осигуряване на работниците мигранти	5		5
Транспорт	4		4
Търговска политика	1		1
Договор за ЕО	374	72	446
Договор за ЕС	6		6
Договор за ВС	2		2
Процедура		5	5
Правилник за длъжностните лица	9	2	11
Други	9	7	16
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	391	79	470

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Определения с правораздавателен характер, с които се слага край на производството (различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане на делото на Първоинстанционния съд).

11. Приключени дела — Съдебни решения по искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава-членка: взето решение (2008 г.)¹

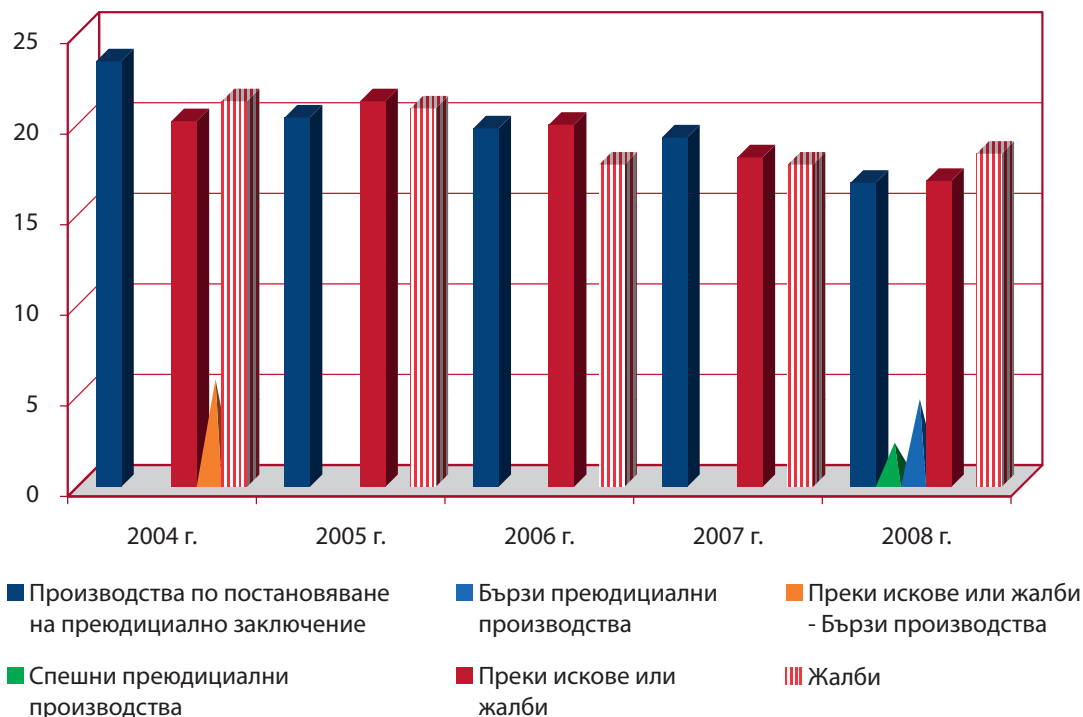

	Установяване на неизпълнение	Отхвърляне на жалбата	Общо
Белгия	7		7
България			
Чешка република	2		2
Дания			
Германия	3	3	6
Естония			
Гърция	8	1	9
Испания	15	1	16
Франция	9	1	10
Ирландия	4		4
Италия	14	1	15
Кипър			
Латвия			
Литва	1		1
Люксембург	12		12
Унгария			
Малта			
Нидерландия	3		3
Австрия	3		3
Полша	2		2
Португалия	6		6
Румъния			
Словения			
Словакия	1		1
Финландия	1	1	2
Швеция	2	1	3
Обединеното кралство	1		1
Общо	94	9	103

¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

12. Приключени дела — Продължителност на производствата (2004—2008 г.)¹

(съдебни решения и определения с правораздавателен характер)²

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Производства по постановяване на преюдициално заключение	23,5	20,4	19,8	19,3	16,8
Спешни преюдициални производства					2,1
Бързи преюдициални производства					4,5
Преки иски или жалби	20,2	21,3	20	18,2	16,9
Преки иски или жалби - Бързи производства	5,6				
Жалби	21,3	20,9	17,8	17,8	18,4

¹ В изчисленията във връзка с продължителността на производствата не са включени: делата, по които е постановено междинно решение или по които са събрани доказателства; становищата и разискванията; особените производства (а именно: определянето на съдебните разноски, правната помощ, отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствието на ответника, отмяната на влязло в сила решение по молба на трето лице, тълкуването на съдебно решение, преразглеждането на съдебно решение, поправянето на съдебно решение, производството по налагане на заповед, делата, свързани с имунитет); делата, приключили с постановяване на определение за заличаване на делото от регистъра, на определение, с което се установява липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или на определение за връщане или препращане на делото на Първоинстанционния съд; обезпечителните производства, както и жалбите във връзка с обезпечителни производства и встъпване.

Продължителността на производствата се изразява в месеци с десетично число.

² Става въпрос за определения, различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане на делото на Първоинстанционния съд.

13. Висящи дела към 31 декември — Видове производства (2004—2008 г.)¹

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Производства по постановяване на преюдициално заключение	426	393	378	408	395
Преки иски или жалби	327	243	232	212	242
Жалби	85	102	120	117	125
Особени производства	1	1	1	4	4
Становища/Разисквания	1	1			1
Общо	840	740	731	741	767

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

14. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2008 г.)¹

Разпределение през 2008 г.

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Неразпределени дела	547	437	490	481	523
Пленум/Голям пленум	2	2			
Малък пленум ²					
Голям състав	56	60	44	59	40
Производства по постановяване на преюдициално заключение	177	212	171	170	177
Състави от трима съдии	57	29	26	24	19
Председател	1			7	8
Общо	840	740	731	741	767

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Съдебен състав, съществуващ преди влизане в сила на Договора от Ница.

15. Други — Бързи производства (2004—2008 г.)¹

	2004 г.		2005 г.		2006 г.		2007 г.		2008 г.		Общо
	Допускане	Липса на произнасяне	Допускане	Липса на произнасяне	Допускане	Липса на произнасяне	Допускане	Липса на произнасяне	Допускане	Липса на произнасяне	
Преки иски или жалби	1	2						1			4
Производства по постановяване на преюдициално заключение		10		5		5		6	2	6	34
Жалби								1			1
Становища		1									1
Общо	1	13		5		5		8	2	6	40

¹ Съдът може да разгледа определено дело по реда на бързото производство по силата на членове 62а и 104а от Процедурния правилник, влезли в сила на 1 юли 2000 г.

16. Други — Спешни преюдициални производства (2008 г.)

	2008 г.		Общо
	Допускане	Липса на произнасяне	
Спешни преюдициални производства	3	3	6

17. Заведени дела и съдебни решения (2008 г.)¹

	Обезпечителни производства	Брой на жалбите във връзка с обезпечителни производства и встъпване	Взето решение		
			Отхвърляне на жалбата	Уважаване на жалбата	Заличаване на делото от регистра или липса на основание за постановяване на решение по същество
Околна среда и потребители	2	2	2		
Институционално право	1	6		1	1
Общо във връзка с Договора за ЕО	3	8	2	1	1
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	3	8	2	1	1

¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

**18. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2008 г.) —
Отправени преюдициални запитвания
(по държави-членки и по години)¹**

Години	Заведени дела ¹						Съдебни решения ²
	Преки искове или жалби ³	Производства по постановяване на преюдициално заключение	Жалби	Жалби във връзка с обезпечителни производства и встъпване	Общо	Молби за допускане на обезпечение	
1953	4				4		
1954	10				10		2
1955	9				9	2	4
1956	11				11	2	6
1957	19				19	2	4
1958	43				43		10
1959	47				47	5	13
1960	23				23	2	18
1961	25	1			26	1	11
1962	30	5			35	2	20
1963	99	6			105	7	17
1964	49	6			55	4	31
1965	55	7			62	4	52
1966	30	1			31	2	24
1967	14	23			37		24
1968	24	9			33	1	27
1969	60	17			77	2	30
1970	47	32			79		64
1971	59	37			96	1	60
1972	42	40			82	2	61
1973	131	61			192	6	80
1974	63	39			102	8	63
1975	62	69			131	5	78
1976	52	75			127	6	88
1977	74	84			158	6	100
1978	147	123			270	7	97
1979	1 218	106			1 324	6	138
1980	180	99			279	14	132
1981	214	108			322	17	128
1982	217	129			346	16	185
1983	199	98			297	11	151
1984	183	129			312	17	165
							>>>

Година	Заведени дела ¹						Съдебни решения ²
	Преки иски или жалби ³	Производства по постановяване на преюдициално заключение	Жалби	Жалби във връзка с обезпечителни производства и встъпване	Общо	Молби за допускане на обезпечение	
1985	294	139			433	23	211
1986	238	91			329	23	174
1987	251	144			395	21	208
1988	193	179			372	17	238
1989	244	139			383	19	188
1990 ⁴	221	141	15	1	378	12	193
1991	142	186	13	1	342	9	204
1992	253	162	24	1	440	5	210
1993	265	204	17		486	13	203
1994	128	203	12	1	344	4	188
1995	109	251	46	2	408	3	172
1996	132	256	25	3	416	4	193
1997	169	239	30	5	443	1	242
1998	147	264	66	4	481	2	254
1999	214	255	68	4	541	4	235
2000	199	224	66	13	502	4	273
2001	187	237	72	7	503	6	244
2002	204	216	46	4	470	1	269
2003	278	210	63	5	556	7	308
2004	220	249	52	6	527	3	375
2005	179	221	66	1	467	2	362
2006	201	251	80	3	535	1	351
2007	221	265	79	8	573	3	379
2008	211	288	77	8	584	3	333
Общо	8 340	6 318	917	77	15 652	348	7 890

¹ Приблизителни данни; не се включват особените производства.

² Окончателни данни.

³ Включително становищата.

⁴ От 1990 г. исковите на длъжностните лица се предявяват пред Първоинстанционния съд.

19. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2008 г.) — Отправени преюдициални запитвания (по държави-членки и по юрисдикции)¹⁾

Година	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Benelux ²	Общо
1961																		1											1
1962																		5											5
1963															1			5											6
1964												2						4											6
1965					4				2									1											7
1966																		1											1
1967	5				11				3						1			3											23
1968	1				4				1		1							2											9
1969	4				11				1						1														17
1970	4				21				2		2							3											32
1971	1				18				6		5				1			6											37
1972	5				20				1		4							10											40
1973	8				37				4		5				1			6											61
1974	5				15				6		5							7								1			39
1975	7			1	26				15		14				1			4								1			69
1976	11				28				8	1	12							14								1			75
1977	16			1	30				14	2	7							9								5			84
1978	7			3	46				12	1	11							38								5			123
1979	13			1	33				18	2	19				1			11								8			106
1980	14			2	24				14	3	19							17								6			99
1981	12			1	41				17		11				4			17								5			108
1982	10			1	36				39		18							21								4			129
1983	9			4	36				15	2	7							19								6			98
>>>																													

Година	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Benelux ²	Общо
1984	13			2	38				34	1	10							22									9		129
1985	13				40				45	2	11				6			14									8		139
1986	13			4	18		2	1	19	4	5				1			16									8		91
1987	15			5	32		17	1	36	2	5				3			19									9		144
1988	30			4	34			1	38		28				2			26									16		179
1989	13			2	47		2	2	28	1	10				1			18		1							14		139
1990	17			5	34		2	6	21	4	25				4			9		2							12		141
1991	19			2	54		3	5	29	2	36				2			17		3							14		186
1992	16			3	62		1	5	15		22				1			18		1							18		162
1993	22			7	57		5	7	22	1	24				1			43		3							12		204
1994	19			4	44			13	36	2	46				1			13		1							24		203
1995	14			8	51		10	10	43	3	58				2			19	2	5						6	20		251
1996	30			4	66		4	6	24		70				2			10	6	6					3	4	21		256
1997	19			7	46		2	9	10	1	50				3			24	35	2					6	7	18		239
1998	12			7	49		5	55	16	3	39				2			21	16	7					2	6	24		264
1999	13			3	49		3	4	17	2	43				4			23	56	7					4	5	22		255
2000	15			3	47		3	5	12	2	50							12	31	8					5	4	26	1	224
2001	10			5	53		4	4	15	1	40				2			14	57	4					3	4	21		237
2002	18			8	59		7	3	8		37				4			12	31	3					7	5	14		216
2003	18			3	43		4	8	9	2	45				4			28	15	1					4	4	22		210
2004	24			4	50		18	8	21	1	48				1	2		28	12	1					4	5	22		249
2005	21		1	4	51		11	10	17	2	18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221
2006	17		3	3	77		14	17	24	1	34			1	1	4		20	12	2	3			1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	8	14	26	2	43			1		2		19	20	7	3	1		1	5	6	16		265
2008	24		1	6	71	2	9	17	12	1	39	1	3	3	4	6		34	25	4	1				4	7	14		288
Общо	579	1	7	122	1 672	4	134	211	755	51	978	1	3	5	64	17		719	333	14	64	1		2	56	76	448	1	6 318

¹ Член 177 от Договора за ЕО (понастоящем член 234 ЕО), член 35, параграф 1 ЕС, член 41 ВС, член 150 АЕ, протокол от 1971 г.

² Дело C-265/00, Campina Melkunie.

**20. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2008 г.) —
Отправени преюдициални запитвания
(по държави-членки и по юрисдикции)**

			Общо
Белгия	Cour d'arbitrage	71	
	Cour de cassation	12	
	Conseil d'État	43	
	Други юрисдикции	453	579
България	Софийски градски съд, Търговско отделение	1	
	Други юрисдикции		1
Чешка република	Nejvyššího soudu		
	Nejvyšší správní soud	1	
	Ústavní soud		
	Други юрисдикции	6	7
Дания	Højesteret	22	
	Други юрисдикции	100	122
Германия	Bundesgerichtshof	120	
	Bundesverwaltungsgericht	88	
	Bundesfinanzhof	250	
	Bundesarbeitsgericht	17	
	Bundessozialgericht	73	
	Staatsgerichtshof des Landes Hessen	1	
	Други юрисдикции	1123	1672
Естония	Riigikohus	1	
	Други юрисдикции	3	4
Гърция	Άρειος Πάγος	9	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	31	
	Други юрисдикции	94	134
Испания	Tribunal Supremo	22	
	Audiencia Nacional	1	
	Juzgado Central de lo Penal	7	
	Други юрисдикции	181	211
Франция	Cour de cassation	83	
	Conseil d'État	42	
	Други юрисдикции	630	755
Ирландия	Supreme Court	17	
	High Court	15	
	Други юрисдикции	19	51

>>>

			Общо
Италия	Corte suprema di Cassazione	101	
	Corte Costituzionale	1	
	Consiglio di Stato	62	
	Други юрисдикции	814	978
Кипър	Ανώτατο Δικαστήριο		
	Други юрисдикции	1	1
Латвия	Augstākā tiesa		
	Satversmes tiesa		
	Други юрисдикции	3	3
Литва	Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	1	
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	2	
	Други юрисдикции	1	5
Люксембург	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	2	
	Conseil d'État	13	
	Cour administrative	7	
	Други юрисдикции	32	64
Унгария	Legfelsőbb Bíróság	1	
	Fővárosi Ítéletábla	1	
	Szegedi Ítéletáblá	1	
	Други юрисдикции	14	17
Малта	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l-Appel		
	Други юрисдикции		
Нидерландия	Raad van State	59	
	Hoge Raad der Nederlanden	177	
	Centrale Raad van Beroep	46	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	137	
	Tariefcommissie	34	
	Други юрисдикции	266	719
Австрия	Verfassungsgerichtshof	4	
	Oberster Gerichtshof	71	
	Oberster Patent- und Markensenat	3	
	Bundesvergabeamt	24	
	Verwaltungsgerichtshof	57	
	Vergabekontrollsenat	4	
	Други юрисдикции	170	333

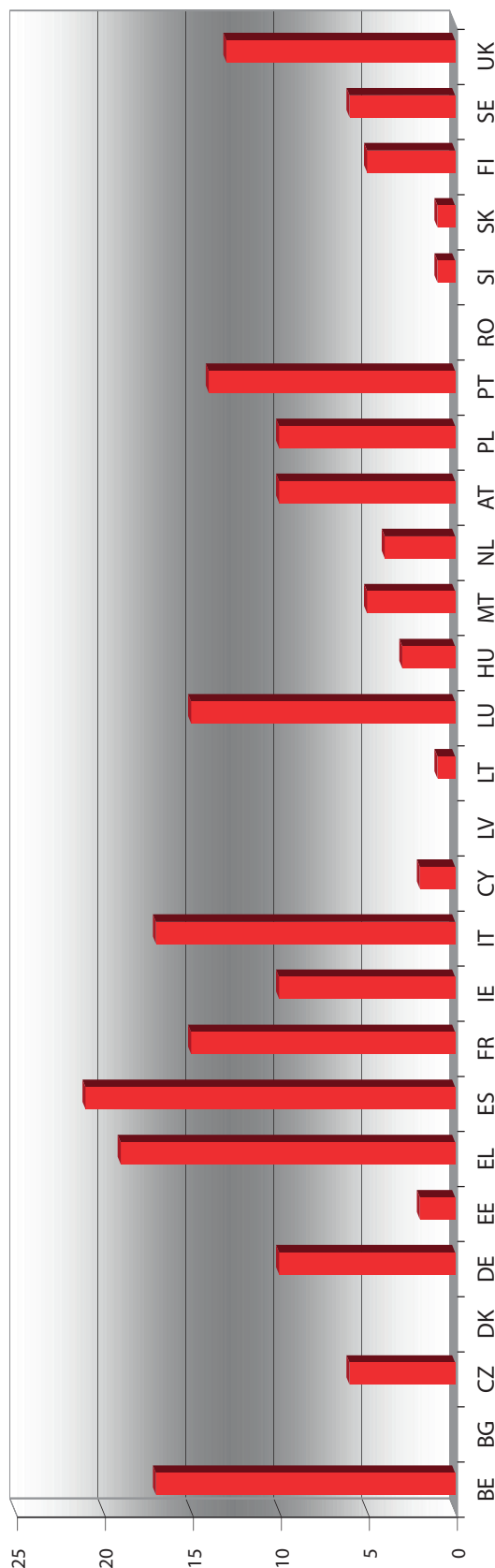
>>>

			Общо
Полша	Sąd Najwyższy		
	Naczelny Sąd Administracyjny	3	
	Trybunał Konstytucyjny		
	Други юрисдикции	11	14
Португалия	Supremo Tribunal de Justiça	1	
	Supremo Tribunal Administrativo	36	
	Други юрисдикции	27	64
Румъния	Tribunal Dâmbovița	1	
	Други юрисдикции		1
Словения	Vrhovno sodišče		
	Ustavno sodišče		
	Други юрисдикции		
Словакия	Ústavný Súd		
	Najvyšší súd	1	
	Други юрисдикции	1	2
Финландия	Korkein hallinto-oikeus	23	
	Korkein oikeus	10	
	Други юрисдикции	23	56
Швеция	Högsta Domstolen	12	
	Marknadsdomstolen	4	
	Regeringsrätten	21	
	Други юрисдикции	39	76
Обединеното кралство	House of Lords	38	
	Court of Appeal	45	
	Други юрисдикции	365	448
Benelux	Cour de justice/Gerechtshof ¹	1	1
Общо			6318

¹ Дело C-265/00, Campina Melkunie.

21. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2008 г.) — Предявени иски за установяване на неизпълнение на задължения от държава-членка¹

2008

Година	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Общо
2008	17		6		10	2	19	21	15	10	17	2		1	15	3	5	4	10	10	14		1	1	5	6	13	207
1952-2008	340		16	34	253	5	353	208	381	186	599	3		2	245	5	10	129	114	20	155		2	4	47	45	122	3 278

Исковите, предявени срещу Испания, включват иск по член 170 от Договора за ЕО (понастоящем член 227 ЕО), предявен от Белгия.

Исковите, предявени срещу Франция, включват иск по член 170 от Договора за ЕО (понастоящем член 227 ЕО), предявен от Ирландия.

Исковите, предявени срещу Обединеното кралство, включват три иска по член 170 от Договора за ЕО (понастоящем член 227 ЕО), като един от тях е предявен от Франция и два — от Испания.

¹ Членове 93, 169, 170, 171, 225 от Договора за ЕО (понастоящем членове 88 ЕО, 226 ЕО, 227 ЕО, 228 ЕО и 298 ЕО), членове 141 АЕ, 142 АЕ, 143 АЕ и член 88 ВС.

Глава II

Първоинстанционен съд на
Европейските общности

А – Дейност на Първоинстанционния съд през 2008 г.

От председателя на Първоинстанционния съд г-н Marc Jaeger

След многобройните промени, които настъпиха през 2007 г. както поради частичното подновяване на състава на Първоинстанционния съд, така и поради присъединяването на нови държави-членки, през 2008 г. съставът на Първоинстанционния съд остана сравнително постоянен. Все пак тази година г-н John D. Cooke престана да изпълнява длъжността съдия в Първоинстанционния съд, която заемаше от близо тринадесет години, и на негово място постъпи г-н Kevin O'Higgins.

За сметка на това настъпиха чувствителни промени в методите на работа на Първоинстанционния съд и в постигнатите резултати.

Изправен пред непрекъснатото нарастване на броя на споровете и съответно на нерешените дела, Първоинстанционният съд пристъпи към обновяване на правилата за работата, организацията и функционирането си. В този смисъл различните етапи на придвижване на преписките, както и процесът на подготовка и съставяне на съдебните актове бяха подложени на задълбочен анализ, за да се подобри ефикасността на Първоинстанционния съд, без същевременно да се накърни качеството на постановените съдебни актове. Разработени бяха редица статистически инструменти и помощни средства за административната работа. Освен това Процедурният правилник бе изменен, за да се даде възможност на Първоинстанционния съд да се произнася по жалбите в областта на интелектуалната собственост, без да провежда устна фаза на производството, освен ако някоя от страните представи мотивирано искане да бъде изслушана.

Благодарение на всички приети мерки, и най-общо на постоянния стремеж към ефикасност, стана възможно да се постигне оптимален резултат от значителния труд на членовете и служителите на Първоинстанционния съд. Ето защо в хода на изминалата година бяха решени 605 дела, което представлява увеличение с 52 % спрямо предходната година, а броят на проведените през 2008 г. съдебни заседания се удвои (341 срещу 172 за 2007 г.). Средната продължителност на производството пред Първоинстанционния съд съществено намаля (24,5 месеца срещу 27,7 месеца за 2007 г.), макар че в тази област е необходим и по-нататъшен напредък.

Първоинстанционният съд ще трябва да продължи усилията си в тази насока и през 2009 г., като възнамерява в още по-голяма степен да се възползва от цялостното прилагане на въведените реформи. Наистина годината беше изключителна с оглед не само на решените, но и на заведените дела (432 през 2006 г., 522 през 2007 г. и 629 през 2008 г.). Броят на висящите дела слабо се увеличи (1178 срещу 1154 за 2007 г.). Това може да породви опасност от увеличаване на продължителността на производствата. Предвид развитието на споровете в системно отношение ще е необходимо да се задълбочи анализът най-вече на структурните способности и средства, които ще дадат възможност на Първоинстанционния съд и занапред да осигурява качествено разглеждане на делата при намаляване на продължителността на производството в интерес на страните.

Отнесените пред Първоинстанционния съд спорове и тази година се отличават с непрестанно нарастващото разнообразие както на повдигнатите правни въпроси, така и на разглежданите области от правото (конкуренция, държавни помощи, околна среда, регионална политика, търговска политика, обща външна политика и политика на сигурност, институционално право, интелектуална собственост, обществени поръчки и т.н.). Оказва се, че до голяма степен се потвърждава и вече установената през миналата година тенденция към нарастване на броя на обезпечителните производства, като през 2008 г. са подадени 58 молби за постановяване на временни мерки и са приключени 57 обезпечителни производства. В следващите страници накратко са изложени основните насоки в съдебната практика. Последователно ще бъдат разгледани споровете за законосъобразност (I), във връзка с обезщетения (II) и при обжалване на съдебни актове (III) и обезпечителните производства (IV).

I. Спорове за законосъобразност

Допустимост на жалбите на основание член 230 ЕО

1. Орган, който издава акта

Член 230 ЕО предвижда, че общностните юрисдикции осъществяват контрол относно законосъобразността на актовете, приети съвместно от Европейския парламент и Съвета, на актовете на Съвета, на Комисията и на Европейската централна банка (ЕЦБ), както и на актовете на Европейския парламент, предназначени да произведат правно действие по отношение на трети лица. В този смисъл общностните агенции формално не са сред органите, чиито актове подлежат на обжалване пред общностния съд с оглед на отмяната им.

Първоинстанционният съд разглежда важния въпрос за пасивната процесуална легитимация на тези органи в делото *Sogelma/EAB* (Решение от 8 октомври 2008 г., T-411/06, все още непубликувано) с предмет искане за отмяна на решения на Европейската агенция за възстановяване (наричана по-нататък „ЕАВ“) в областта на обществените поръчки — решения, взети в рамките на общностна програма за действие. Първоинстанционният съд приема, че макар ЕАВ да не фигурира сред общностните институции, изброени в член 230 ЕО, и макар регламентът, с който е учредена тази агенция, да не предвижда, че общностният съд е компетентен да се произнася по жалби за отмяна срещу други решения освен отнасящите се до искания за достъп до документи, тези обстоятелства не са пречка общностният съд да осъществява контрол относно законосъобразността на актовете на тази агенция на основание член 230 ЕО.

Всъщност като се основава на Решение на Съда от 23 април 1986 г. по дело *Les Verts/Парламент*¹, в което се утвърждава пасивната процесуална легитимация на Парламента, Първоинстанционният съд установява общия принцип, че всеки акт, приет от

¹ 294/83, Recueil, стр. 1339.

общностен орган и предназначен да произведе правно действие по отношение на трети лица, трябва да подлежи на съдебен контрол. В този смисъл само обстоятелството, че Комисията делегира правомощия за вземане на решение на ЕАВ, не може да лиши взетите на това основание решения от качеството им на подлежащ на обжалване акт, тъй като в противен случай би възникнала празнота в правото. Накрая Първоинстанционният съд подчертава, че ЕАВ е юридическо лице и има правомощието сама да прилага програмите за помощ от Общността, както и че Комисията не е участвала в процеса на вземане на решение. Следователно като орган, който е издал обжалваното решение, ЕАВ може лично да бъде привлечена като ответник пред Първоинстанционния съд, за да защити посоченото решение.

2. Актове, които подлежат на обжалване

Съставляват актове, които могат да бъдат предмет на жалба за отмяна по смисъла на член 230 ЕО, мерките, произвеждащи задължителни правни последици от естество да засегнат интересите на жалбоподателя, като променят по съществен начин неговото правно положение².

По дело Италия/Комисия (Решение на Първоинстанционния съд от 20 ноември 2008 г., T-185/05, все още непубликувано) Италианската република иска отмяна на решение на Комисията, според което до 1 януари 2007 г. външните обяви за работа за заемане на ръководни длъжности ще се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз* на немски, английски и френски език.

Първоинстанционният съд напомня, че приета от институция мярка, с която единствено се изразява намерението на същата да се следва определена линия на поведение в дадена област, не представлява подлежащ на обжалване акт. Все пак доколкото институцията не може да се отклонява от вътрешните правила за назначаване, които самата тя е определила и които представляват част от законоустановената рамка, към която тази институция стриктно трябва да се придържа при упражняването на своето право на преценка, трябва да се счита, че подобни правила пораждат задължителни правни последици. Следователно привилегирован жалбоподател, какъвто е държава-членка, може незабавно да оспори законосъобразността на тези правила с жалба за отмяна, без да е необходимо да чака те да бъдат приложени в конкретен случай. Като установява, че решението относно езиците на публикуване има ясен и недвусмислен текст и по окончателен начин и в обвързваща форма определя даден аспект на процедурите за назначаване, Първоинстанционният съд приема жалбата за допустима.

В Решение от 5 юни 2008 г. по дело Internationaler Hilfsfonds/Комисия (T-141/05, непубликувано, обжалвано) в рамките на жалба за отмяна на писмо, с което жалбоподателят е уведомен, че Комисията не възнамерява да му предостави достъп до други документи, освен до вече предоставените въз основа на предходно решение, Пър-

² Решение на Съда от 11 ноември 1981 г. по дело IBM/Комисия, 60/81, Recueil, стр. 2639, точка 9.

воинстанционният съд преценява, че съгласно съдебната практика³ заключението на Европейския омбудсман по подадената пред него жалба на жалбоподателя срещу посоченото решение не представлява ново доказателство, което да отличава обжалвания акт от това решение. Този извод не може да се обори въз основа на обстоятелството, че според заключението на Омбудсмана съответната институция е допуснала случай на лошо администриране. Всъщност ако се приемат тези разсъждения, би означавало да се допусне, че жалбоподател, който не е подал жалба за отмяна срещу първоначалното решение в предвидените срокове, може да заобиколи прилагането на тези срокове само като сезира Омбудсмана и стига последният да установи случай на лошо администриране.

3. Активна процесуална легитимация

а) Лично засягане

Съгласно постоянната съдебна практика физическите и юридическите лица, които не са адресати на дадено решение, могат да твърдят, че са лично засегнати само ако решението се отнася до тях поради някои присъщи за тях качества или поради фактическо положение, което ги разграничава от всички останали лица и така ги индивидуализира по същия начин, както адресата⁴.

Първоинстанционният съд внася известни уточнения в това отношение с Решение от 1 юли 2008 г. по дело *Região autónoma dos Açores/Съвет* (T-37/04, непубликувано, обжалвано) по отношение на *locus standi* на субдържавните образувания. По това дело жалбоподателят твърди, че е лично засегнат от Регламент (ЕО) № 1954/2003⁵, поради съображенията че като едно от най-отдалечените образувания на Съюза имал право на специална защита, особено екологична и икономическа, на основание член 299, параграф 2 ЕО, който обжалваният регламент накърнявал, и същевременно че посоченият регламент засягал неговите законодателни и изпълнителни правомощия в областта на рибарството.

Първоинстанционният съд първо подчертава, че общият интерес на определен регион от постигане на благоприятен за просперитета му резултат не може сам по себе си да бъде достатъчен, за да се приеме, че той е лично засегнат по смисъла на член 230, четвърта алинея ЕО. Всъщност от съдебната практика следва, че установената в Договорите система запазва за държавите-членки, а не за регионалните власти правото за защита на общия интерес на тяхна територия. По-нататък Първоинстанционният съд приема, че дори и да се допусне възможността за тълкуване на

³ Определение на Първоинстанционния съд от 15 октомври 2003 г. по дело *Internationaler Hilfsfonds/Комисия*, T 372/02, Recueil, стр. II 4389, точка 40.

⁴ Решение на Съда от 15 юли 1963 г. по дело *Plaumann/Комисия*, 25/62, Recueil, стр. 197 и 223.

⁵ Регламент (ЕО) № 1954/2003 на Съвета от 4 ноември 2003 година за управление на риболовното усилие по отношение на определени общностни риболовни зони и рибни ресурси, за изменение на Регламент (ЕО) № 2847/93 и за отмяна на Регламенти (ЕО) № 685/95 и (ЕО) № 2027/95 (ОВ L 289, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 4, том 7, стр. 30).

член 299, параграф 2 ЕО в смисъл, че не само позволява на Съвета да приема специфични мерки за дерогиране в полза на най-отдалечените региони, но и му забранява да приема мерки, които биха утежнили неблагоприятното положение на тези региони, предвидената в този член защита няма да е достатъчна, за да му предостави активна процесуална легитимация, както се посочва в Решение на Съда от 22 ноември 2001 г. по дело *Nederlandse Antillen/Съвет* (C-452/98, Recueil, стр. I-8973). Освен това Първоинстанционният съд подчертава, че при всички положения жалбоподателят не изтъква доводи, въз основа на които може да се приеме, че обжалваните разпоредби ще имат вредоносни последици за рибните запаси и за морската среда на Азорските острови, а следователно и за оцеляването на сектора на рибарството в региона.

Освен това в отговор на довода на жалбоподателя, изведен от запазването на неговите правомощия, Първоинстанционният съд отбелязва, че макар наистина общностният съд да е признал правото на регионалните власти да обжалват общностните актове, които или ги възпрепятстват да приемат актове, които при липсата на общностна намеса те биха могли законосъобразно да приемат, или ги задължават да отменят посочените актове и да предприемат определени действия⁶, в случая обжалваните разпоредби на спорния регламент не се отнасят до законовите или подзаконовите актове, приети от жалбоподателя, и по никакъв начин не оспорват или засягат тяхната законосъобразност.

Накрая, като разглежда довода, според който Орхуската конвенция предвижда, че всяка страна осигурява на представителите на обществеността достъп до процедури за оспорване на действия на държавни органи, които нарушават разпоредбите на националното законодателство, касаещо околната среда, Първоинстанционният съд подчертава, че за да улесни достъпа до общностния съд в областта на екологията, общностният законодател приема Регламент (ЕО) № 1367/2006⁷. В дял IV от Регламента се предвижда процедура, след която определени неправителствени организации могат да сезират общностния съд с жалби за отмяна по член 230 ЕО. Тъй като обаче в конкретния случай предпоставките съгласно посочения дял IV явно не са налице, Първоинстанционният съд не може да замести законодателя и въз основа на Орхуската конвенция да приеме за допустима жалба, която не отговаря на предпоставките по член 230 ЕО.

По дело *Denka International/Комисия* (Определение на Първоинстанционния съд от 27 юни 2008 г., T-30/07, непубликувано) Първоинстанционният съд напомня, че участието на лицето в процеса на приемане на даден общностен акт не може да го индивидуализира по отношение на този акт, освен ако с общностната правна уредба не са му предоставени някои процесуални гаранции. След като нито процесът по изгот-

⁶ Решение на Първоинстанционния съд от 5 октомври 2005 г. по дело *Land Oberösterreich и Австрия/Комисия*, T 366/03 и T 235/04, Recueil, стр. II 4005, точка 28.

⁷ Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 година относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността (ОВ L 264, стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 17, стр. 126).

вяне на актовете с общо приложение, нито техният характер не изискват участието на засегнатите лица, тъй като техните интереси се смятат за представлявани от политическите органи, които са оправомощени да приемат тези актове, би било в противоречие с буквата и духа на член 230 ЕО да се даде възможност на всеки частноправен субект да обжалва актове с нормативен характер, стига да е участвал в подготвянето им. Нито обжалваната директива обаче, нито директивата, на която тя се основава, не предвиждат процесуални гаранции в полза на предприятията — производители или разпространители на активни вещества. От друга страна, в крайна сметка жалбоподателят изтъква, че притежава регистрирана за разглежданото активно вещество марка, чието използване е засегнато с обжалваната директива, което го индивидуализирало спрямо всички останали лица съгласно Решение на Съда от 18 май 1994 г. по дело *Codorniu/Съвет*⁸. Първоинстанционният съд все пак подчертава, че тази правна защита, свързана с марка, не може да разграничи жалбоподателя от всички останали производители и разпространители, които също могат да се позоват в своя полза на наличието на марка. Директивата няма за цел да запази конкретно право на интелектуална собственост за определени оператори, което означава, че евентуалното засягане на правата на интелектуална собственост на жалбоподателя произтича само от обстоятелството, че той произвежда активни вещества, което не е присъщо единствено за него.

Делото *Apple Computer International/Комисия* (Определение на Първоинстанционния съд от 19 февруари 2008 г., T-82/06, все още непубликувано) става повод за някои уточнения относно допустимостта на жалбите срещу регламентите за тарифно класиране. Съгласно съдебната практика въпреки че описанията, които съдържат, изглеждат конкретни, тези актове са с общо приложение. Всъщност те засягат всички стоки, отговарящи на описания вид, и пораждаат последици за всички митнически органи в Общността и по отношение на всички вносители⁹.

Както приема Първоинстанционният съд, обстоятелствата, че определеното класиране в комбинираната номенклатура е започнало по подадена от жалбоподателя молба за обвързваща тарифна информация, че никоя друга сходна стока не е била предмет на демонстрация пред Комитета по номенклатурата и че въз основа на демонстрацията на функционирането на въпросната стока в държавите-членки е бил разпространен проект на регламент за тарифно класиране, в който се посочват разглежданите монитори, не са от естество да индивидуализират жалбоподателя така, че жалбата му да е допустима. Всъщност участието на оператор в процедурата по приемане на даден акт е от естество да го индивидуализира по отношение на този акт само когато приложимата общностна правна уредба му предоставя определени процедурни гаранции.

Макар че в Решение на Първоинстанционния съд от 30 септември 2003 г. по дело *Sony Computer Entertainment Europe/Комисия*¹⁰ (наричано по-нататък „Решение по дело Sony“) сходни обстоятелства са били взети предвид при постановяването на

⁸ C-309/89, Recueil, стр. I-1853, точки 21 и 22.

⁹ Решение на Съда от 14 февруари 1985 г. по дело *Casteels/Комисия*, 40/84, Recueil, стр. 667, точка 11.

¹⁰ T-243/01, Recueil, стр. II 4189.

допустимост на жалбата, те не могат да бъдат определящият фактор за това. Само предвид изключителните обстоятелства на конкретния случай жалбоподателят по това дело е признат за лично засегнат. Първоинстанционният съд освен това отбелязва, че макар, както също личи от това дело, обстоятелството, че жалбоподателят е единственият оторизиран вносител на съответната стока, да представлява релевантно обстоятелство, то не може да бъде достатъчно само по себе си, за да се докаже, че жалбоподателят е лично засегнат. Накрая, след като твърде общото описание на съответните стоки в обжалвания регламент, както и липсата на всякакъв визуален или текстови елемент, който ясно да препраща към конкретен икономически оператор, изключват всяко лично засягане, Първоинстанционният съд решава, че няма основание да се приеме, че в случая са налице изключителните обстоятелства по смисъла на Решение по дело Sony, които предоставят на жалбоподателя активна процесуална легитимация¹¹.

б) Пряко засягане

Съгласно постоянната съдебна практика, за да засяга пряко даден частноправен субект по смисъла на член 230, четвърта алинея ЕО, приетият общностен акт трябва пряко да поражда последици за правното положение на заинтересованото лице, а изпълнението му трябва да е с чисто автоматичен характер и да произтича единствено от общностната правна уредба, без да се прилагат други правила с опосредстващ характер¹².

В Определение от 14 май 2008 г. по дело *Icuna.com/Парламент* (T-383/06 и T-71/07, все още непубликувано) Първоинстанционният съд постановява, че решение на Парламента за отмяна на процедура за възлагане на обществена поръчка има преки последици върху правното положение на предприятието оферент, тъй като що се отнася до отмяна на цялата процедура, посоченото решение води до отмяна на предходно решение, с което е отхвърлена неговата оферта, но също и на решението, което отменя решението за възлагане на поръчката на това предприятие, както и на решението, с което му се възлага поръчката.

¹¹ В това отношение е необходимо да се спомене и Определение от 3 декември 2008 г. по дело *RSA Security Ireland/Комисия* (T 227/06, все още непубликувано, точка 87), в което Първоинстанционният съд постановява, че жалбоподателят не е доказал съществуването на изключителни обстоятелства по смисъла на Решение по дело Sony, като отбелязва, че наличието на снимка на продукта, на която логото на конзолата за видеоигри на Sony се вижда ясно, оказва значително въздействие по отношение преценката на допустимостта на жалбата.

¹² Решение на Съда от 5 май 1998 г. по дело *Dreyfus/Комисия*, C-386/96 P, Recueil, стр. I 2309, точка 43.

Правила на конкуренция, приложими за предприятията

1. Общи въпроси

а) Сила на пресъдено нещо

Съгласно Решение на Първоинстанционния съд от 1 юли 2008 г. по дело *Compagnie maritime belge/Комисия* (T-276/04, все още непубликувано), когато поради процесуално нарушение общностният съд частично отмени решение на Комисията, с което се установява нарушение на правилата на конкуренция и се налага глоба, Комисията може правомерно да приеме ново решение с оглед отстраняването на санкционираните от съда процесуални нарушения и да наложи нова глоба на основание на неотменените части от първото решение. Освен това след изчерпване на способите за защита или след изтичане на предвидените за тази защита срокове неотменените части на първото решение на Комисията придобиват сила на пресъдено нещо, така че в рамките на жалба за отмяна срещу новото решение санкционираното предприятие не може да оспорва факта на нарушението, тъй като той е окончателно установен с първото решение.

б) Разумен срок

В същото решение, като напомня, че Регламент (ЕИО) № 2988/74¹³ въвежда изчерпателна правна уредба, уреждаща подробно сроковете, в които Комисията има право да налага глоби, без да засяга основното изискване за правна сигурност, Първоинстанционният съд постановява, че всички съображения, свързани със задължението на Комисията да упражни своето правомощие да налага глоби в разумен срок, следва да се отхвърлят. Този извод не може да се оспори с позоваване на твърдяно нарушение на правото на защита, тъй като докато не е изтекла предвидената в този регламент погасителна давност, за всяко предприятие, по отношение на което се провежда разследване на основание на Регламент № 17¹⁴, съществува несигурност относно края на тази процедура и евентуалното налагане на глоби или други санкции. Ето защо запазването на тази несигурност е характерно за процедурите по прилагане на Регламент № 17 и само по себе си не представлява нарушение на правото на защита. Що се отнася до прилагането на правилата на конкуренцията, надвишаването на разумния срок може да бъде основание за отмяна само в случай на решение за установяване на нарушения, когато е установено, че това надвишаване като нарушение е довело до накърняване на правото на защита на засегнатите предприятия.

¹³ Регламент (ЕИО) № 2988/74 на Съвета от 26 ноември 1974 година относно давността при налагане и изпълнение на санкции в областта на правото на транспорт и на конкуренция на Европейската икономическа общност (ОВ L 319, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 1, стр. 78).

¹⁴ Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 година, Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО] и [82 ЕО] (ОВ 1962 г., стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3).

2. Принос в областта на член 81 ЕО

а) Прилагане на член 81, параграф 1 ЕО

В Решение от 8 юли 2008 г. по дело AC-Treuhand/Комисия (T-99/04, все още непубликувано) Първоинстанционният съд постановява, че липсата на дейност на дадено предприятие на пазара, на който се проявява ограничението на конкуренцията, не изключва отговорността му за участие в прилагането на картел. В случая жалбоподателят, консултантско дружество, е предоставял различни услуги на трима производители на органични пероксиди и е имал съществена роля в картела на тези производители, като е организирал срещи и е укривал доказателствата относно нарушението.

б) Право на защита и право на справедлив съдебен процес

В същото решение Първоинстанционният съд приема, че при вземането на първата мярка по разследване на дадено предприятие, каквато е например искането за предоставяне на информация, Комисията е длъжна да го информира за предполагаемото нарушение, което е предмет на провежданото разследване, и за обстоятелството, че може да се окаже необходимо да изложи твърдения за нарушение срещу това предприятие. В случая обаче Първоинстанционният съд преценява, че пропускът на Комисията в това отношение не може да доведе до отмяна на обжалваното решение, доколкото тази нередност не е засегнала ефективността на защитата на жалбоподателя.

в) Глоби

В Решение от 18 юни 2008 г. по дело Hoechst/Комисия (T-410/03, все още непубликувано) Първоинстанционният съд упражнява своята пълна юрисдикция в два аспекта. На първо място, той приема, че Комисията е нарушила принципите на добро управление и равно третиране. Всъщност въпреки че ясно заявява намерението си да не оповестява пред предприятията, оказващи сътрудничество, по-специално пред Hoechst, обстоятелството, че други предприятия са предприели действия с цел да бъдат освободени от глоба, Комисията същевременно уверява друго предприятие, че ще му бъде отправено „лоялно предупреждение“, ако друго предприятие се опита да го изпревари по отношение на сътрудничеството. В случая предвид значението на спазването от страна на Комисията на принципите на добра администрация и равно третиране Първоинстанционният съд намалява размера на наложената на Hoechst глоба с 10 %.

На второ място, Първоинстанционният съд приема, че Комисията е допуснала грешка, като е приела отегчаващото обстоятелство „водеща роля“ срещу Hoechst, без обаче в изложението на възражения да квалифицира достатъчно ясно и точно обстоятелствата, поради които го упреква. Освен това някои от фактическите обстоятелства, които Комисията взема предвид, не подкрепят достатъчно точно извода за приемането на водещата роля на Hoechst. Затова Първоинстанционният съд стига до извода, че Hoechst не е имал възможност да се защити надлежно.

В Решение от 8 юли 2008 г. по дело ВРВ/Комисия (Т-53/03, все още непубликувано) Първоинстанционният съд приема, че предоставеното от Комисията намаление на глобата на ВРВ поради сътрудничеството на това дружество не е достатъчно, доколкото то е било първият участник в антиконкурентната практика, който е съобщил допълнителни и потвърждаващи съществуването на картела сведения след отправянето на искането за предоставяне на информация, но с по-подробни данни от исканите от Комисията. Следователно тези сведения са дали възможност да се подкрепят по съществен начин аргументите на Комисията за съществуването на общ план и с това съществено да се увеличи размерът на глобите за тежестта на нарушението. Затова Първоинстанционният съд предоставя на ВРВ допълнително намаление от 10 % от размера на глобата.

В Решение от 8 октомври 2008 г. по дело Schunk и Schunk Kohlenstoff-Technik/Комисия (Т-69/04, все още непубликувано) и Решение от същата дата по дело Carbone Lorraine/Комисия (Т-73/04, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд напомня, че когато става въпрос за ценови картел, Комисията може законосъобразно да направи извод, че нарушението е имало последици, въз основа на това, че членовете на картела са взели мерки за прилагане на уговорените цени. Всъщност за да се направи извод, че е налице отражение върху пазара, е достатъчно уговорените цени да са служили като основа за определяне на цените при отделните сделки, с което е била ограничена свободата на клиентите за водене на преговори. За сметка на това Първоинстанционният съд постановява, че когато прилагането на картела е установено, не може да се изисква от Комисията системно да доказва, че споразуменията действително са позволили на съответните предприятия да достигнат по-високо ниво на цените на сделките от това, което би се наложило при липсата на картел. Такова доказване би изисквало значителни ресурси, имайки предвид, че би наложило прибегване до хипотетични изчисления, основани на икономически модели, чиято точност трудно може да се провери от съда и чийто безпогрешен характер изобщо не е доказан. Всъщност за да се прецени тежестта на нарушението, решаващо е да се знае, че членовете на картела са направили всичко, което зависи от тях, за да осъществят конкретно намеренията си. Това, което се е случило впоследствие по отношение на реално постигнатите нива на цените, може да е повлияно и от други фактори, които са извън контрола на членовете на картела. Те не могат да си приписват външни фактори, които са осуетили техните усилия, и да ги превръщат в обстоятелства, обосноваващи намаляване на глобата.

По-нататък Първоинстанционният съд приема, че макар с жалбата Schunk да оспорва за първи път пред него фактите, които са били приети срещу дружеството в изложението на възражения и на които се основава констатацията за нарушение на член 81 ЕО, не следва да се отмени минималното намаляване с 10 %, признато на Schunk въз основа на известието относно сътрудничеството¹⁵, както иска Комисията. Всъщност Първоинстанционният съд отбелязва, че разглежданите оспорвания са били отхвърлени в приложение на съдебната практика, според която се считат за установени фактите, които предприятие изрично е признало в рамките на административното

¹⁵ Известие на Комисията относно неналагане на глоби или намаляване на техния размер по делата за картели (ОВ С 207, 1996 г., стр. 4).

производство, тъй като то не може повече да развива правни основания, насочени към оспорването им в рамките на съдебното производство.

г) **Понятие за група и определяне на максималната граница от 10 % от размера на глобата**

В Решение от 8 юли 2008 г. по дело Knauf Gips/Комисия (Т-52/03, непубликувано) Първоинстанционният съд подчертава, че при изчисляването на посочената в член 15, параграф 2 от Регламент № 17 максимална граница от 10 % от размера на глобата Комисията може да вземе предвид оборота на всички субекти, които образуват стопанска единица по смисъла на разпоредбите на правото в областта на конкуренцията. Първоинстанционният съд в частност решава, че макар наистина когато капиталът на отделни търговски дружества принадлежи на едно и също лице или на едно и също семейство, това обстоятелство само по себе си да не е достатъчно, за да се установи, че между тези дружества съществува стопанска единица, в резултат на което за действията на едното може да се търси отговорност от другото и от едното може да се изиска да плати глоба за другото, възможно е да се установи наличието на стопанска единица с оглед на съвкупност от обстоятелства. Освен това Първоинстанционният съд по-специално напомня, че понятието за предприятие трябва да се разбира като обозначаващо стопанска единица от гледна точка на предмета на разглежданото споразумение дори когато от правна гледна точка тази стопанска единица е съставена от няколко физически или юридически лица.

д) **Възможност за носене на отговорност за нарушението**

През 2008 г. Първоинстанционният съд прилага своята практика относно възможността за носене на отговорност за нарушението по-специално в Решение по дело Knauf Gips/Комисия, посочено по-горе. Във връзка с това той напомня, че е възможно едно дружество да носи отговорност за всички действия на дадена група, ако то е юридическото лице, което е начело на групата и координира действията ѝ.

3. **Принос в областта на член 82 ЕО**

В Решение от 10 април 2008 г. по дело Deutsche Telekom/Комисия (Т-271/03, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд разглежда законосъобразността на решение на Комисията, с което се санкционира злоупотреба от страна на Deutsche Telekom с господстващото му положение, която се състои във фактурирането на по-високи цени за достъп на конкурентите до мрежата („междинни услуги“) от цените на дребно, фактурирани на абонатите на Deutsche Telekom. Това ценообразуване под формата на „ценова преса“ задължава конкурентите да фактурират на абонатите си по-високи цени от тези, които Deutsche Telekom фактурира на собствените си абонати. Поради това Комисията налага на Deutsche Telekom глоба в размер на 12,6 милиона евро.

Първоинстанционният съд отбелязва, че Комисията може основателно да приеме, че от началото на 1998 г. до края на 2001 г., както и считано от 2002 г. до датата на приемането на решението, Deutsche Telekom разполага с достатъчно свобода на действие, за да премахне или намали ценовата преса, като същевременно спазва ценовите прагове, наложени от германския регулаторен орган за далекосъобщенията и пощите (наричан по-нататък „RegTP“). Първоинстанционният съд по-нататък подчертава, че фактът, че цените на Deutsche Telekom е трябвало да бъдат одобрени от RegTP, не го освобождава от отговорността му на основание на правото в областта на конкуренцията. Като предприятие с господстващо положение Deutsche Telekom е длъжен да подава искания за изменение на цените си, когато като последица от тях се засяга ефективната и ненарушена конкуренция на общия пазар.

Що се отнася до използвания от Комисията метод за установяване на ценовата преса, Първоинстанционният съд отбелязва, че представляващото злоупотреба поведение на Deutsche Telekom е свързано с разликата между цените му за междинните услуги и цените му на дребно. Следователно Комисията не е длъжна да доказва, че цените на дребно представляват злоупотреба сами по себе си.

Комисията също така правилно изгражда анализа си относно злоупотребата с ценови практики единствено върху цените и разходите на Deutsche Telekom, изключвайки специфичното положение на конкурентите на пазара. В това отношение Първоинстанционният съд отбелязва, че ако законосъобразността на ценовите практики на предприятие с господстващо положение зависеше от специфичното положение на предприятията конкуренти, и по-специално от структурата на техните разходи, т.е. данни, които по принцип са неизвестни за предприятието с господстващо положение, то последното не би било в състояние да прецени законосъобразността на собственото си поведение.

Накрая Първоинстанционният съд напомня, че правомощията на националните органи съгласно общностното право в областта на далекосъобщенията по никакъв начин не засягат правомощието на Комисията да установява нарушения на правото в областта на конкуренцията. Ето защо решението на Комисията не може да се оспорва с довода, че в резултат от него се стига до двойно регулиране на цените на Deutsche Telekom, като с посоченото решение дружеството се санкционира за това, че не е използвало своята свобода на действие, за да премахне ценовата преса.

Държавни помощи

1. Допустимост

Тази година в съдебната практика са уточнени понятията, на първо място, за лице, което е лично засегнато от решение на Комисията относно схема за помощ, на второ място, за акт, който произвежда задължително правно действие, и на трето място, за правен интерес.

В Решение от 28 ноември 2008 г. по дело *Hotel Cipriani* и др./Комисия (T-254/00, T-270/00 и T-277/00, все още непубликувано) Първоинстанционният съд обявява за

допустими жалбите, подадени от определени получатели на намаление и/или освобождаване от социалноосигурителни вноски, предоставени на установените на островната територия на Венеция и Киоджа предприятия, срещу решение на Комисията, с което тези мерки се обявяват за несъвместими с общия пазар схема за помощ и се изисква от Италианската република да получи възстановяване на изплатените помощи от получателите. Всъщност макар решението относно схема за помощ да има общо действие, принадлежността към затворения кръг на действителните получатели по тази схема за помощ, които са напълно определени и които са особено засегнати от задължението за възстановяване на помощите на държавата, е достатъчна, за да отличи всеки от тях от останалите субекти. Ако, както твърди Комисията, процесуалната легитимация на действителен получател по схема за помощ е поставена в зависимост от разглеждането на индивидуалното му положение в решението на Комисията за обявяване на несъвместимостта на съответната схема, тази процесуална легитимация би зависела от избора на посочената институция да извърши или не такава индивидуална проверка въз основа на сведенията, които са ѝ предоставени в рамките на административната процедура. Това разрешение би породило правна несигурност, доколкото запознаването на Комисията с конкретните индивидуални положения често е въпрос на случайност.

Що се отнася до понятието за акт, който произвежда задължително правно действие, в Решение от 10 април 2008 г. по дело Нидерландия/Комисия (T-233/04, все още непубликувано, обжалвано) относно решение на Комисията, с което нотифицирана от Кралство Нидерландия схема за търговия с права за емисии на азотни оксиди се квалифицира като съвместима с общия пазар държавна помощ, Първоинстанционният съд постановява, че тази държава-членка, която е поискала от Комисията да обяви, че посочената схема не представлява помощ, е процесуално легитимирана да обжалва посоченото решение. Като привилегирован жалбоподател държавата трябва да докаже не правния си интерес, а единствено че обжалваното решение произвежда правно действие. Такъв е разглежданият случай, когато като последица от квалификацията на посочената схема като държавна помощ Комисията получава възможност да провери съвместимостта на спорната мярка с общия пазар и освен това се стига до прилагане на предвидената процедура за съществуващите схеми за помощ, от една страна, и от друга — когато тази квалификация може да окаже въздействие върху предоставянето на нова помощ по силата на правилата за натрупване на помощи с различен произход, предвидени по-специално в Насоките на Общността относно използването на държавна помощ за опазването на околната среда¹⁶.

Що се отнася до правния интерес, в Решение от 9 юли 2008 г. по дело Alitalia/Комисия (T-301/01, все още непубликувано) Първоинстанционният съд уточнява, че Alitalia — предприятие, получило предоставяне на капитал, квалифицирано от Комисията като съвместима при определени условия с общия пазар държавна помощ, има личен интерес от отмяната ѝ, въпреки че цялата помощ вече е изплатена на това предприятие въз основа на друго решение на Комисията. Всъщност тъй като обжалваното решение служи като правно основание за решението, с което се разрешава изплащането на последната част от помощта, второто решение щеше да бъде лишено от

¹⁶ ОВ С 37, 2001 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 251.

правно основание, ако Първоинстанционният съд беше отменил обжалваното решение в частта му, която квалифицира спорната мярка като държавна помощ. Освен това в същото решение Първоинстанционният съд постановява, че макар обжалваното решение да е било взето, при условие че бъдат изпълнени определени условия, които италианските власти са поели задължение да спазят, Alitalia може да посочи правно основание срещу тези условия, доколкото те може да бъдат приписани на Комисията, която притежава изключителна компетентност да установява евентуална несъвместимост на дадена помощ с общия пазар.

Що се отнася до правния интерес на получателя на помощ, която Комисията обявява за частично съвместима с общия пазар, в Решение от 22 октомври 2008 г. по дело TV 2/Danmark и др./Комисия (T-309/04, T-317/04, T-329/04 и T-336/04, все още непубликувано) Първоинстанционният съд постановява, че условията, при които Комисията е преценила съвместимостта на разглежданите помощи, забраняват допустимостта на жалбата да се разглежда, като се разделя обжалваното решение на две части, от които едната квалифицира спорните мерки като частично несъвместими с общия пазар държавни помощи, а другата — като частично съвместими държавни помощи. Всъщност Комисията проверява дали всички разглеждани мерки за държавно финансиране са представлявали сума, която надвишава нетната стойност на услугата от общ икономически интерес.

Освен това Първоинстанционният съд отбелязва, че правният интерес може да се изведе от наличието на доказан „риск“, че правното положение на жалбоподателите ще бъде засегнато от съдебни искове, или също че „рискът“ от съдебни искове е възникнал и съществува към датата на подаване на жалбата до Първоинстанционния съд. В този смисъл TV2 е било обект на съдебен иск, предявен от конкурент на национално равнище, с който конкурент искал обезщетение за вредите, които претърпял поради обстоятелството, че получената от TV2 държавна помощ позволила на последното да практикува ниски цени при продажбата на своите рекламни пространства. Макар да установява, че TV2 го е сезирало преди конкурентът му да предяви този иск, Първоинстанционният съд счита, че характерът на възникнал и съществуващ риск от иск към датата на подаване на жалбата на TV2 е доказан с факта, че този риск се материализира конкретно чрез съдебния иск, висящ пред националния съд.

2. Материалноправни норми

а) Предоставяне на икономическо предимство

По дело SIC/Комисия (Решение на Първоинстанционния съд от 26 юни 2008 г., T-442/03, все още непубликувано) с предмет жалба срещу решение на Комисията, с което по-специално се обявява, че някои мерки, приети от Португалската република по отношение на дружеството Radiotelevisão Portuguesa (наричано по-нататък „RTP“), на което е възложено да предоставя обществена телевизионна услуга в Португалия, не представляват държавни помощи и че другите мерки са съвместими с общия пазар, жалбоподателят в частност изтъква, че към момента на емитирането на облигациите RTP е имало имплицитна държавна гаранция, която обяснява защо въпреки своето влошено финан-

сово положение дружеството е успяло да пусне на пазара емисията облигации. След като приема, от една страна, че RTP е акционерно дружество, за връщането на чиито дългове едноличният собственик на капитала, Португалската република, не е бил неограничено задължен, и от друга страна, че разглежданият проспект на емисията облигации не предвижда никаква гаранция от страна на държавата, Първоинстанционният съд постановява, че фактът, че на пазара се е допуснало закупуването на облигации от емисията от 1994 г., тъй като се е приело, че държавата *de facto* била гарант за връщането им, не позволява да се направи извод за наличието на държавна помощ. Единствено обективните констатации, водещи до извода, че държавата би била правно обвързана с изплащане на тази емисия в случай на неизпълнение от RTP, позволявали да се приеме наличието на гаранция от държавата.

В Решение по дело *Hotel Cipriani и др./Комисия*, посочено по-горе, предприятията, ползващи се от освобождавания от социалноосигурителни вноски, поддържат, че тези освобождавания не им предоставят икономическо предимство, тъй като компенсират допълнителните разходи, породени от структурните недостатъци в зоната на лагуната, където са установени тези предприятия. Първоинстанционният съд установява, че предприятията не доказват, че е налице пряка връзка между действително направените допълнителни разходи и размера на получената помощ. Обстоятелството, че установените в лагуната предприятия понасят по-високи разходи от предприятията в континенталната част, не е достатъчно, за да се заключи, че схемата не им предоставя предимство и не създава дискриминация по отношение на техните конкуренти в Италия и в други държави-членки.

б) Селективен характер на помощта

В Решението по дело *Нидерландия/Комисия*, посочено по-горе, Първоинстанционният съд установява, че приетата от Кралство Нидерландия схема за търговия с права за емисии на азотни оксиди (NO_x) не представлява държавна помощ. Всъщност от една страна всички индустриални обекти в Нидерландия с обща инсталирана мощност над определен праг — без никакви съображения за географско положение или сектор на дейност — са подчинени на определения от спорната мярка таван за емисии NO_x и могат да се ползват с предимството на предвидената с тази мярка възможност за търгуване с права за емисии. Доколкото се отнася до предприятията, които замърсяват в най-голяма степен, разглежданата схема прилага обективен критерий и съответства на преследваната цел за защита на околната среда. От друга страна, норма за емисии или точно определена норма за стандарт на работа са наложени под страх от глоба само за предприятията, които са включени в тази схема. Ето защо фактическото и правно положение на подчинените на този таван за емисии NO_x предприятия не може да се приеме за сходно с това на предприятията, по отношение на които този таван не се прилага. Във всички случаи, дори да се предположи, че спорната мярка въвежда разграничение между предприятия и следователно е *a priori* селективна, това разграничение е резултат от характера или от структурата на системата, в която тя се вписва, и следователно не отговаря на условието за селективност. Всъщност съображения за опазване на околната среда обосновават разграничаването на предприятията с големи количества изпускани емисии NO_x от другите предприятия.

За разлика от този случай, в Решение по дело SIC/Комисия, посочено по-горе, Първоинстанционният съд приема, че Комисията не е доказала надлежно, че определени предоставени на RTP предимства (освобождаване от нотариални такси, разходи за регистрация и за публикуване, свързани с преобразуването със закон на това предприятие в акционерно дружество) не отговарят на условието за селективност, доколкото са обосновани от характера и от общата структура на системата, в която се вписват. Всъщност от една страна, Комисията не е разгледала въпроса дали прибягването до законодателен инструмент, което води до освобождаване от нотариални такси, не е избрано с цел публичните предприятия да избегнат разходи, а просто се вписва в логиката на португалската правна система. От друга страна, Комисията е трябвало да докаже дали е съобразено с логиката на португалската правна система преобразуването на RTP в акционерно дружество да се извършва не по обикновено предвидения начин за частноправните дружества, т.е. с нотариален акт (с всички произтичащи от него последици по общото право като свързани с регистрацията и публикуването формални изисквания), а със закон.

Делото *Government of Gibraltar* и Обединено кралство/Комисия (Решение от 18 декември 2008 г., T-211/04 и T-215/04, все още непубликувано) дава възможност на Първоинстанционният съд за нови пояснения във връзка с условието за селективност.

През август 2002 г. Обединеното кралство уведомява Комисията за планираната от правителството на Гибралтар реформа на корпоративния данък, която включва въвеждането на три публичноправни вземания: такса за регистрация, данък върху броя работници и служители и данък върху ползването на служебни помещения (*Business Property Occupation Tax*, наричан по-нататък „BROT“), като обаче максималният размер на последните два данъка следва да бъде 15 % от печалбите. Комисията смята, че тази реформа е селективна в регионално отношение, доколкото с нея се предвижда, че дружествата, разположени в Гибралтар, се облагат с по-ниска данъчна ставка в сравнение с дружествата, разположени в Обединеното кралство. Освен това тя счита, че три аспекта на данъчната реформа са селективни по същество: на първо място, условието да се реализират печалби преди облагането с данъка върху броя работници и служители и с BROT, тъй като това условие поставя в по-благоприятно положение предприятията без печалби; на второ място, максималният размер от 15 % от печалбите, приложим при облагането с данъка върху броя работници и служители и с BROT, тъй като той поставя в по-благоприятно положение предприятията, които за съответната данъчна година имат малки печалби по отношение на техния брой работници и служители и на ползването на служебни помещения; на трето място, данъкът върху броя работници и служители и BROT, тъй като поради естеството си те поставят в по-благоприятно положение предприятията, които реално физически не са в Гибралтар.

Като прилага условията, установени в съдебната практика относно помощите, предоставяни от субдържавни образувания¹⁷, Първоинстанционният съд постановява, че референтната рамка за преценяване на регионалната селективност на разглежданата данъчна реформа съответства само на територията на Гибралтар и че затова не

¹⁷ Решение на Съда от 6 септември 2006 г. по дело Португалия/Комисия, С 88/03, *Recueil*, стр. I 7115, точка 67.

може да се направи никакво сравнение с приложимия в Обединеното кралство режим.

Що се отнася до селективността по същество, Първоинстанционният съд посочва, че за да квалифицира данъчна мярка като селективна, е необходим анализ, който включва три етапа. Най-напред Комисията трябва да установи и разгледа „обичайния“ режим на приложимата данъчна система в географската зона, представляваща релевантната референтна рамка. Именно по отношение на този „обичаен“ данъчен режим Комисията трябва след това да установи евентуалния селективен характер на предимството, предоставено от разглежданата данъчна мярка. Ако Комисията докаже наличието на дерогиране на „обичайния“ данъчен режим, което води до диференциация между предприятия, съответната държава-членка може да представи доказателства, че тази диференциация е обоснована от характера или от общата структура на нейната данъчна система. В такъв случай Комисията трябва да провери, като трети етап, дали това наистина е така. В това отношение Първоинстанционният съд добавя, че в хипотезата, при която не проведе първия и втория от посочените етапи, Комисията не може да пристъпи към третия, тъй като би надхвърлила пределите на своя контрол. Всъщност подобен подход би могъл, от една страна, да позволи на Комисията да замести държавата-членка, що се отнася до определянето на данъчната ѝ система и на нейния „обичаен“ режим, и от друга страна, така да направи невъзможно за държавата-членка да обоснове разглежданата диференциация с характера и общата структура на данъчната система, предмет на уведомлението.

Като приема, че Комисията нито е установила предварително „обичайния“ режим на данъчната система, предмет на уведомлението, нито е оспорила квалификацията, която са направили в това отношение органите на Гибралтар, Първоинстанционният съд решава, че за тази институция е било невъзможно да докаже, че някои от елементите на данъчната система, предмет на уведомлението, имат дерогиращ характер и следователно са а priori селективни спрямо нейния „обичаен“ режим. Освен това Първоинстанционният съд приема, че за Комисията не е възможно да прецени правилно дали евентуалната диференциация между предприятия може да се обоснове с характера или общата структура на данъчната система, предмет на уведомлението.

в) Критерий на частния инвеститор в условията на пазарна икономика

С Решение от 17 декември 2008 г. по дело Ryanair/Комисия (Т-196/04, все още непубликувано) Първоинстанционният съд отменя решението, с което Комисията разглежда поотделно две споразумения, сключени от авиокомпанията Ryanair съответно с Валонския регион, собственик на летище Шарлероа, и с Brussels South Charleroi Airport (наричано по-нататък „BSCA“) — публично предприятие, контролирано от Валонския регион, което управлява и стопанисва това летище. Съгласно обжалваното решение двете споразумения включвали несъвместими с общия пазар държавни помощи. Комисията в частност установява, че Валонският регион е сключил първото споразумение с Ryanair при упражняването на властнически правомощия и следователно участието му в това споразумение не може да се разглежда при прилагане на

принципа на частния инвеститор в условията на пазарна икономика. Първоинстанционният съд най-напред отбелязва, че доколкото BSCA е субект, икономически зависим от Валонския регион, Комисията е трябвало да ги разглежда като един и същ субект. По-нататък той установява, че със сключването на споразумението с Ryanair Валонският регион е упражнил дейност от икономическо естество. Възможно обстоятелството, че тази дейност се извършва по отношение на публична собственост, само по себе си не означава, че тя се състои в упражняване на прерогативи на публична власт. Освен това само по себе си обстоятелство, че Валонският регион разполага с правомощия да определя летищните такси с подзаконовите актове, не изключва необходимостта системата на отстъпки от посочените такси да трябва да се разглежда в светлината на принципа на частния инвеститор в условията на пазарна икономика.

г) Прилагане *ratione temporis* на дерогациите от забраната на държавните помощи

По дело SIDE/Комисия (Решение на Първоинстанционния съд от 15 април 2008 г., T-348/04, все още непубликувано) Комисията прилага дерогацията в полза на мерките за развитието на културата и запазването на историческото наследство, която е предвидена в член 87, параграф 3, буква г) ЕО — разпоредба, влязла в сила на 1 ноември 1993 г., към помощ, отпусната от Франция преди тази дата. След като напомня, че общностните материалноправни норми по принцип не се отнасят до заварени при влизането им в сила положения, и като уточнява, че този извод се налага независимо от благоприятните или неблагоприятни последици, които тези правила биха могли да породят за заинтересованото лице, Първоинстанционният съд постановява, от една страна, че всяка нова държавна помощ е задължително несъвместима с общия пазар, ако през периода на нейното изплащане е в състояние да наруши конкуренцията и ако не спада към нито една от дерогациите, и от друга страна, че след настъпването на правните ѝ последици характерът на съвместимост или несъвместимост на въпросната помощ с общия пазар става окончателен. Следователно доколкото анализът на съвместимостта на помощта с общия пазар не налага единствено да се прецени дали в момента на приемане на съответното решение общностният интерес изисква тази помощ да бъде върната или не, Комисията трябва да провери и дали през периода, по време на който въпросната помощ е изплатена, същата е била в състояние да наруши конкуренцията. Въз основа на тези съображения Първоинстанционният съд приема, че като прилага упоменатата по-горе дерогация към периода преди 1 ноември 1993 г., Комисията допуска грешка при прилагане на правото.

д) Услуги от общ икономически интерес

Делото BUPA и др./Комисия (Решение на Първоинстанционния съд от 12 февруари 2008 г., T-289/03, все още непубликувано) дава възможност на Първоинстанционния съд да задълбочи съдебната практика по въпроса дали компенсациите, получавани от предприятие в замяна на осигурявана от него услуга от общ икономически интерес (наричана по-нататък „УОИИ“), представляват държавна помощ. Спорът се отнася до организацията на системата на частното здравно осигуряване (наричано по-ната-

тък „ЧЗО“) в Ирландия, като тази система е либерализирана между 1994 г. и 1996 г. и поради това Voluntary Health Insurance Board (VHI) се оказва конкурент на други оператори, сред които и жалбоподателят. В рамките на либерализацията е предвидено въвеждането на система за изравняване на рисковете (наричана по-нататък „RES“), управлявана от Health Insurance Authority (наричан по-нататък „HIA“). По същество RES представлява механизъм, който предвижда, от една страна, плащането на такса на HIA от страна на ЧЗ осигурителите, които имат по-малко рисков профил, отколкото средния за пазара рисков профил, а от друга страна, съответно плащане от HIA на ЧЗ осигурителите, които имат по-високо рисков профил, отколкото средния профил. Механизмът точно определя различните прагове за изискването за плащане по RES. Сезирана с жалба от BUPA и уведомена от Ирландия за RES, Комисията решава, че плащанията по RES представляват обезщетение, предназначено да компенсират задълженията за УОИИ, а именно задълженията, които имат за цел да осигурят на всяко лице, живеещо в Ирландия, минимално ниво на ЧЗО услуги на една и съща цена, независимо от неговото здравословно състояние, възраст или пол (наричани по-нататък „ЧЗО задължения“)¹⁸.

Първоинстанционният съд решава, че макар към момента на изготвянето на анализа на Комисията още да не е било постановено Решение на Съда от 24 юли 2003 г. по дело Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg¹⁹ (наричано по-нататък „Решение по дело Altmark“), законосъобразността на обжалваното решение трябва да се разглежда именно в светлината на четирите условия, изложени от Съда в посоченото съдебно решение (наричани по-нататък „условията Altmark“). Всъщност от една страна, Съдът не е ограничил във времето обхвата на констатациите, направени в Решение по дело Altmark, и от друга страна, даденото от Съда тълкуване на разпоредба от общностното право само изяснява и уточнява смисъла и обхвата на тази разпоредба, както тя би трябвало да бъде разбрана и прилагана, включително от общностните институции, от момента на влизането ѝ в сила. Първоинстанционният съд уточнява, че в случая условията Altmark, чийто обхват впрочем до голяма степен се припокрива с този на критериите по член 86, параграф 2 ЕО, трябва да се прилагат съгласно духа и целта, преобладавали при излагането им, но по адаптиран към специфичните обстоятелства по настоящото дело начин.

Относно първото условие Altmark, според което предприятието — получател на компенсацията, трябва действително да е натоварено с изпълнението на ясно определени задължения за обществена услуга, Първоинстанционният съд приема, че общностното право не дава нито ясно и точно законово определение на понятието за задача за УОИИ, нито установена правна концепция, която да определи окончателно условията, които трябва да бъдат изпълнени, за да може дадена държава-членка с право да се позове на наличието и защитата на задача за УОИИ. В този смисъл държавите-членки имат широко право на преценка относно определянето на това, което считат като УОИИ, и това определяне може да бъде поставено под съмнение от Комисията само в случай на явна грешка. Това широко право на преценка обаче не означава, че държавата-членка е освободена от задължението да полага грижи с оглед на

¹⁸ Решение С (2003) 1322 окончателен от 13 май 2003 г. (държавна помощ N 46/2003-Ирландия).

¹⁹ С 280/00, Recueil, стр. I 7747.

това задачата за УОИИ, на която се позовава, да задоволява определени минимални критерии (сред които са наличието на акт на публичната власт, който възлага задачата на въпросните оператори, както и универсалният и задължителен характер на тази задача), еднакви за всички задачи за УОИИ по смисъла на Договора за ЕО, и да докаже, че в конкретния случай тези критерии са изцяло задоволени. Липсата на доказателства от държавата-членка относно спазването на тези критерии може да представлява явна грешка в преценката, която Комисията е длъжна да санкционира. Освен това държавата-членка трябва да посочи причините, поради която тя счита, че въпросната услуга заслужава поради своя специфичен характер да бъде квалифицирана като УОИИ. Всъщност при липсата на такива мотиви не би бил възможен дори бегъл контрол от страна на общностните институции. Първоинстанционният съд също така пояснява, че възлагането на задача за УОИИ не предполага непременно че на натоварения с нея оператор е предоставено изключително или специално право за извършването ѝ и че това възлагане може да се състои и в задължение, наложено на голям брой, дори на всички оператори, действащи на същия пазар. За сметка на това абсолютно необходими условия, за да се приеме наличието на задача за УОИИ, е тя да има задължителен и универсален характер: ако първото означава, че доставчикът е задължен да сключва договор при постоянни условия, без да може да отхвърли другата договаряща страна, второто не предполага, че разглежданата услуга трябва непременно да бъде предоставяна на цялото население на държавата-членка, стига да се предлага на еднакви и недискриминационни тарифи при сходни условия на качество за всички клиенти. Като прилага тези критерии към конкретния случай, Първоинстанционният съд приема, че RES изпълнява първото условие Altmark.

Що се отнася до второто условие Altmark, което предвижда, че параметрите, въз основа които се изчислява компенсацията за извършването на задачата за УОИИ, трябва да бъдат предварително установени по обективен и прозрачен начин, Първоинстанционният съд установява, че в случая то също е изпълнено. Всъщност евентуалното правомощие на ирландските власти в рамките на изчисляването на RES плащанията само по себе си не би било несъвместимо със съществуването на обективни и прозрачни параметри. Освен това единствено сложността на икономическите и математически формули за изчислението, което трябва да се извърши, не засяга точния и ясно определен характер на съответните параметри.

При разглеждането на третото условие Altmark, съгласно което компенсацията трябва да е необходима и пропорционална по отношение на разходите, породени от изпълнение на задачата за УОИИ, Първоинстанционният съд отбелязва, че RES плащанията нямат за цел да компенсират възможни разходи или допълнителни разходи, свързани с конкретното предоставяне на определени ЧЗО услуги, а единствено да изравнят допълнителните тежести, за които се счита, че са резултат от отрицателна разлика в рисковия профил на ЧЗ осигурител по отношение на средния за пазара рисков профил. Това обаче не означава, че разглежданото условие е нарушено. Всъщност тъй като разглежданата в случая система за компенсация се различава коренно в частност от разглежданата по дело Altmark система, не може стриктно да се спази третото условие Altmark, което изисква възможност за определяне на разходите, породени от изпълнението на задължение за УОИИ. Въпреки това количественото определяне на допълнителните разходи посредством сравнение между действител-

ния рисков профил на даден ЧЗ осигурител и средния за пазара рисков профил предвид сумите, изплащани от всички обвързани от RES ЧЗ осигурители, е в съответствие с целта и духа на посоченото условие, доколкото изчисляването на компенсацията се основава на обективни, конкретни, подлежащи на ясно идентифициране и контрол елементи.

Що се отнася до четвъртото условие Altmark, което изисква разходите за изпълнение на задача за УОИИ да съответстват на разходите на ефективно предприятие, Първоинстанционният съд решава, че Комисията е могла с право да приеме, че в дадения случай не е било необходимо сравнение между потенциалните получатели на RES плащанията и един ефективен оператор. Следва да се вземе предвид обстоятелството, че посоченото условие не се прилага стриктно към системата на RES поради следните две особености: неутралността на създадената с RES система за компенсация по отношение на приходите и печалбите на ЧЗ осигурителите и своеобразието на допълнителните разходи, свързани с отрицателен рисков профил на тези осигурители²⁰.

С други решения през 2008 г. Първоинстанционният съд допълва анализа на компенсациите във връзка с извършването на УОИИ.

В Решение от 1 юли 2008 г. по дело Deutsche Post/Комисия (Т-266/02, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд най-напред подчертава, че когато държавни ресурси са предоставени като компенсация за допълнителни разходи, свързани с изпълнението на УОИИ при спазване на условията Altmark, за да не лиши член 86, параграф 2 ЕО от всякакво полезно действие, Комисията не би могла да квалифицира като държавна помощ предоставените публични ресурси, ако общият им размер остава по-нисък от допълнителните разходи, направени при изпълнението на посочената задача за УОИИ. В този смисъл ако не провери дали размерът на компенсациите надхвърля допълнителните разходи за УОИИ, Комисията не може да докаже в достатъчна степен, че компенсацията предоставя предимство по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО и затова може да представлява държавна помощ. Освен това когато Комисията не е извършила никакво изследване, нито каквато и да е преценка в това отношение, не е задължение на общностния съд да извърши вместо посочената институция изследването, което тя в никой момент не е извършила, изчислявайки резултатите, до които тя би стигнала в неговия ход.

В Решение по дело SIC/Комисия, посочено по-горе, Първоинстанционният съд обявява, че Португалската република не е имала задължение да проведе търг преди възлагането на телевизионна УОИИ на RTP. Всъщност особеностите на публичното радиоразпръскване, и по-специално връзката му с демократичните, социалните и културните потребности на всяко общество, обяснява и обосновава обстоятелството, че не може да се изисква от държава-членка да провежда търг за възлагането на УОИИ за радиоразпръскване, най-малкото когато самата тя решава да осигури тази обществена услуга посредством, както е в конкретния случай, публичноправно дружество.

²⁰ В Решение по дело Hotel Cipriani и др./Комисия, посочено по-горе, Първоинстанционният съд потвърждава, че що се отнася до решенията на Комисията, издадени преди Решение по дело Altmark, следва да се провери дали следваният цялостен подход е съвместим със същината на условията Altmark.

Първоинстанционният съд отбелязва, че държавите-членки са компетентни да определят УОИИ за радиоразпръскване по такъв начин, че тя да включва разпространението на широк спектър от програми, като едновременно с това се разрешава на оператора, на който е възложена тази УОИИ, да упражнява търговска дейност, каквато е продажбата на рекламни пространства. Ако не беше така, самата дефиниция на УОИИ за радиоразпръскване би зависела от начина ѝ на финансиране, докато по правило УОИИ се определя в зависимост от общия интерес, който тя има за цел да задоволи, а не в зависимост от средствата, които ще осигурят нейното предоставяне.

Що се отнася до контрола относно това как RTP изпълнява възложената му задача за обществена услуга, Първоинстанционният съд пояснява, че единствено държавата-членка може да прецени как радиотелевизионният оператор, извършващ обществена услуга, спазва стандартите за качество, определени като част от задачата му. Комисията трябва да се ограничи да установи наличие на механизъм за независим контрол на национално равнище, което в конкретния случай е било изпълнено. Що се отнася до пропорционалността на финансирането на разходите за обществената услуга, Първоинстанционният съд стига до извода, че като не е поискала от Португалската република да ѝ предостави някои доклади от одит на RTP, Комисията е нарушила задължението си за разглеждане. Всъщност Комисията не би могла да не поиска да ѝ бъдат съобщени данни, които изглежда могат да потвърдят или да опровергават други релевантни данни за разглеждането на въпросната мярка, но чиято надеждност не може да се счита за напълно доказана.

В Решение по дело TV 2/Danmark и др./Комисия, посочено по-горе, Първоинстанционният съд освен това уточнява, че не е необходимо УОИИ за радиоразпръскване да се ограничи до разпространението на нерентабилни програми. По отношение на твърдението, според което предприятието TV 2, натоварено с предоставянето на УОИИ (TV 2), неминуемо ще бъде принудено да субсидира своята търговска дейност с държавното финансиране на обществената услуга, Първоинстанционният съд приема, че то едва ли се отнася до друго, освен до риск, който държавите-членки следва да предотвратят, а Комисията при необходимост да санкционира. Освен това, що се отнася до предоставената от датските власти свобода на TV 2 при конкретното определяне на неговата програмна схема, Първоинстанционният съд установява, че няма нищо необичайно радиотелевизионен оператор, извършващ обществена услуга, да се ползва — при условие че спазва изискванията за качество — от редакционна независимост спрямо политическата власт при конкретния избор на програми.

е) Помощи за отстраняване на щети, причинени от извънредни събития

Съгласно член 87, параграф 2, буква б) ЕО за съвместими с общия пазар се обявяват помощите, отпуснати за отстраняване на щети, причинени от извънредни събития.

След атентатите от 11 септември 2001 г. на 10 октомври 2001 г. Комисията приема съобщение²¹, в което посочва, че тази разпоредба може да е основание за обезщетяване в

²¹ COM (2001) 574 окончателен.

частност на разходите, направени поради затварянето на американското въздушно пространство от 11 до 14 септември 2001 г. В Решение от 25 юни 2008 г. по дело *Olympiaki Aeroporia Ypiresies/Комисия (Т-268/06*, все още непубликувано) Първоинстанционният съд отчасти отменя решението на Комисията за обявяване на несъвместима с общия пазар на частта от помощите, отпуснати от Република Гърция за обезщетяване на загубите от отмяната на полетите, насрочени за дати извън посочените в съобщението на Комисията. Първоинстанционният съд приема, че макар член 87, параграф 2, буква б) ЕО да разрешава компенсирането единствено на неизгодните икономически обстоятелства, които са причинени пряко от извънредни събития, съществуването на пряка връзка може да се признае, макар и вредата да е възникнала малко след упомения по-горе период, както е в конкретния случай.

3. Процесуалноправни норми

На последно място, съдебната практика от 2008 г. дава възможност да се изяснят задълженията на Комисията при приемането на второ решение относно държавни помощи, първото решение във връзка с които е било отменено от Първоинстанционния съд. В Решение по дело *Alitalia/Комисия*, посочено по-горе, този съд постановява, че в такъв случай Комисията не е длъжна да възобнови официалната процедура по разследване, тъй като санкционираните от Първоинстанционния съд незаконосъобразности не водят началото си от откриването на процедурата. Освен това при приемането на второто решение Комисията не е длъжна да предоставя отново възможност на третите заинтересовани лица да изложат становищата си, тъй като това тяхно право е гарантирано при приемането на първото решение чрез публикуването на известие в Официален вестник за откриването на официална процедура по разследване.

Марка на Общността

През 2008 г. решенията във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) № 40/94²² отново представляваха голяма част (171) от приключените от Първоинстанционния съд дела, макар че процентното им изражение бе по-ниско в сравнение с отчетеното за 2007 г.

1. Абсолютни основания за отказ на регистрация

В Решение от 12 ноември 2008 г. по дело *Lego Juris/CХВП — Mega Brands* (блокче Lego) (Т-270/06, все още непубликувано) относно процедура за обявяване на недействителност Първоинстанционният съд за първи път се произнесе по обхвата на абсолютното основание за отказ по член 7, параграф 1, буква д), подточка ii) от Регламент № 40/94, съгласно което се отказва регистрацията на знаците, които се състоят главно от формата на стоката, необходима за получаването на технически резултат. Първоинстанционният съд постановява, че посочената разпоредба не допуска регис-

²² Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 година относно марката на Общността (ОВ L 11, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 146).

трацията на всяка форма, състояща се в своите съществени характеристики главно от формата на стоката, която в техническо отношение е в състояние да породи и е достатъчна за получаването на търсения технически резултат, дори да може резултатът да бъде постигнат чрез други форми, използващи същото или друго техническо решение. Тези характеристики трябва да бъдат обективно определени въз основа на графичното представяне на разглежданата форма и евентуалните описания, представени по време на заявяване на марката, а не въз основа на възприятието на целевия потребител.

По повод на друга процедура за обявяване на недействителност в Решение от 15 октомври 2008 г. по дело Powerserv Personalservice/CХВП — Manpower (MANPOWER) (T-405/05, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд дава пояснения относно географската територия, върху която съответните потребители могат да възприемат като описателен знака, съставен от английската дума „manpower“. В това отношение този съд приема, че това е възможно дори и в неанглоговорещите държави-членки, първо, когато тази английска дума е навлязла в езика на съответната страна и може да бъде използвана за заместване в този език на термина, означаващ „работна сила“ или „работна ръка“, или второ, когато в контекста на стоките и услугите, защитени от марката „MANPOWER“, английският език е използван — дори и само алтернативно на националния език — в обръщения към съответните потребители. Като прилага тези критерии, Първоинстанционният съд стига до извода, че апелативният състав правилно е приел, че разглежданият знак е описателен в Германия и Австрия, но неправилно е счел, че това е така и в Нидерландия, Швеция и Дания. Значението на езиковите познания на съответните потребители се разглежда по-нататък и в Решение от 26 ноември 2008 г. по дело New Look/CХВП (NEW LOOK) (T-435/07, непубликувано), в което Първоинстанционният съд постановява, че доколкото са общоизвестни основните познания по английски език на преобладаващата част от потребителите в скандинавските страни, Нидерландия и Финландия, апелативният състав правилно е преценил, че знакът „NEW LOOK“ — популярен израз, който е част от общоупотребимия английски език и не представлява никаква езикова трудност — е изцяло лишен от отличителен характер в тези страни.

Друг принос на тазгодишната съдебна практика в тази област е тълкуването на обхвата на препращането в член 7, параграф 1, буква з) от Регламент № 40/94 към абсолютните основания за отказ по член 6, трето от Парижката конвенция²³. В Решение от 28 февруари 2008 г. по дело American Clothing Associates/CХВП (Форма на кленов лист) (T-215/06, все още непубликувано, обжалвано) и образувано по жалба на предприятие, на което Службата за хармонизация във вътрешния пазар (марки и дизайни) (наричана по-нататък „СХВП“) отказва регистрацията на знак под формата на кленов лист, по съображението че такъв лист е изобразен на канадското знаме, Първоинстанционният съд постановява, че поради направеното в посочената конвенция разграничение между „фабричните или търговски марки“ и „марките за услуги“ член 6, трето, буква а) от нея, който изисква да се отказва регистрацията в частност на знамена и други държавни емблеми, не се прилага към „марките за услуги“. Всъщност ако общностният законодател е възнамерявал тази забрана да се

²³ Парижката конвенция за закрила на индустриалната собственост от 20 март 1883 г., ревизирана и изменена.

прилага и към марките за услуги, той нямаше да се ограничи единствено да препрати към член 6, трето от Парижката конвенция, а би въвел тази забрана в самия текст на член 7 от Регламент № 40/94. Освен това Първоинстанционният съд установява, че за разлика от предвиденото за преценката на отличителния характер на комбинираните марки, при прилагането на член 6, трето от Парижката конвенция следва да се обърне внимание на всеки от елементите на споменатата марка и е достатъчно един от тях да представлява държавна емблема или нейна имитация, за да е налице пречка за регистрацията на съответната марка, независимо от нейното цялостно възприемане. Накрая, прилагането на член 6, трето, параграф 1, буква а) от Парижката конвенция не е поставено в зависимост от условието да съществува възможност за грешка от страна на съответните потребители относно произхода на стоките, обозначени със заявената марка, или относно наличието на връзка между притежателя на тази марка и държавата, чиято емблема фигурира в споменатата марка.

С Решение от 9 юли 2008 г. по дело Hartmann/CХВП (Е) (Т-302/06, непубликувано) Първоинстанционният съд внася важно уточнение в съдебната практика, съгласно която СХВП може да основе анализа си на обстоятелствата, произтичащи от придобития по принцип практически опит при пускането на пазара на стоки за широко потребление, без да е длъжна да дава примери за такъв опит. Първоинстанционният съд постановява, че доколкото отделите на СХВП определят стоките, за които е заявена марката, като предназначени не за широко потребление, а за специализирани потребители, не може да се допусне, че тези отдели основават анализа си на конкретни обстоятелства, които могат да бъдат познати на всяко лице.

Редица решения, и по-конкретно Решение от 2 април 2008 г. по дело Eurocopter/CХВП (STEADYCONTROL) (Т-181/07, непубликувано), Решение от 24 септември 2008 г. по дело HUP Usługi Polska/CХВП — Manpower (I.T.@MANPOWER) (Т-248/05, непубликувано, обжалвано), Решение от 15 октомври 2008 г. по дело REWE-Zentral/CХВП (Port Louis) (Т-230/06, непубликувано), Решение от 25 ноември 2008 г. по дело CFCMCEE/CХВП (SURFCARD) (Т-325/07, непубликувано) и Решение от 2 декември 2008 г. по дело Ford Motor/CХВП (FUN) (Т-67/07, все още непубликувано) дават възможност на Първоинстанционния съд да уточни каква връзка трябва да е налице между марката и обхванатите от нея стоки или услуги, за да може тази марка да се смята за описателна. В последното от посочените решения Първоинстанционният съд установява, че обратно на приетото в решението на апелативния състав връзката между смисъла на думата „fun“, от една страна, и сухопътните моторни превозни средства, както и съставящите ги части и конструктивни елементи, от друга страна, не е достатъчно пряка и конкретна, за да може да се откаже регистрацията на заявената марка.

На последно място, в Решение от 12 март 2008 г. по дело Compagnie générale de diététique/CХВП (GARUM) (Т-341/06, непубликувано) Първоинстанционният съд пояснява, че анализът на отличителния характер на даден знак трябва да се основава на пазарен опит, който е конкретен и съществува към съответния момент, или най-малкото е много вероятен и достатъчно близък във времето. За разлика от това по принцип не е достатъчно предполагаемото или дори хипотетично развитие на обстоятелствата без каквато и да било връзка с конкретни и проверими данни.

2. Относителни основания за отказ на регистрация

Както и през 2007 г., съдебният спор между чешкото дружество Budějovický Budvar и американското дружество Anheuser-Busch стана причина в Решение от 16 декември 2008 г. по дело Budějovický Budvar/CXBP — Anheuser-Busch (BUD) (T-225/06, T-255/06, T-257/06 и T-309/06, все още непубликувано) Първоинстанционният съд да тълкува член 8, параграф 4 от Регламент № 40/94, съгласно който въз основа на по-ранен знак, различен от марка, може да се подаде възражение срещу регистрацията на марка на Общността. В самото начало Първоинстанционният съд отбелязва, че CXBP трябва да вземе предвид съществуването на по-ранни права, закриляни в държавите-членки, без да може да поставя под въпрос тяхната квалификация. В този смисъл след като предоставената в Австрия и Франция закрила на наименованието за произход „bud“ е в сила на основание на националното право на тези държави, CXBP трябва да вземе под внимание последиците от тази закрила. По-нататък Първоинстанционният съд установява, че вместо да прилага по аналогия член 43 от Регламент № 40/94 и да изисква от Budějovický Budvar да докаже „реалното“ използване на наименованията „bud“, CXBP е трябвало да провери дали разглежданите знаци са използвани в контекста на стопански операции, насочени към реализиране на икономическа изгода, а не от частен характер, и то независимо коя е територията, засегната от това използване. Първоинстанционният съд приема, че чешкото дружество е доказало, че разглежданите наименования се използват в процеса на търговията. Освен това Първоинстанционният съд установява, че CXBP е допуснала грешка, като не е взела предвид всички относими фактически и правни елементи, за да определи дали националното право в съответните държави разрешава на Budějovický Budvar да забрани използването на по-късна марка.

Друг по-важен принос на съдебната практика в тази област през 2008 г. се отнася до приликата между стоките и/или услугите, обхванати от по-ранната марка и от заявената марка, за целите на преценката на наличието на вероятност от объркване. В Решение от 18 юни 2008 г. по дело Coca-Cola/CXBP — San Polo (MEZZOPANE) (T-175/06, все още непубликувано) Първоинстанционният съд на първо място установява, че между виното и бирата съществува само слаба прилика. Въпреки че виното и бирата до определена степен могат да задоволяват едни и същи нужди за консумацията на напитка по време на ядене или аперитив, съответните потребители ги възприемат като различни стоки. Освен това не съществува нито един елемент, който да позволи да се направи заключение, че купувачът на една от тези стоки ще бъде подтикнат да закупи и другата и че в този смисъл двете стоки се допълват. За сметка на това, дори да ако се вземат предвид ценовите разлики, в определена степен виното и бирата се конкурират.

В Решение от 4 ноември 2008 г. по дело Group Lottuss/CXBP — Ugly (COYOTE UGLY) (T-161/07, непубликувано) Първоинстанционният съд установява наличието на висока степен на допълване между „бирите“, от една страна, и „обслужването на коктейл-бар“ и „услугите за развлечения, дискотеки, нощни клубове“, от друга. Всъщност бирите се консумират за утоляване на жаждата или за удоволствие, докато тези услуги се отнасят до дейността, състояща се в приготвянето и сервирането на алкохолни напитки в развлекателни заведения. Първоинстанционният съд приема, че следователно CXBP може основателно да установи наличието на слаба степен на

прилика между тези стоки и услуги. Другояче стои въпросът за приликата между бирите и „културната дейност“, доколкото степента на допълване между нея и бирата е много по-малка, отколкото между нея и упоменатите по-горе услуги.

Степента на допълване между стоките и услугите се разглежда и в две други решения, постановени по повод на процедури за обявяване на недействителност. В Решение от 24 септември 2008 г. по дело Oakley/CXBP — Venticinque (O STORE) (T-116/06, все още непубликувано) Първоинстанционният съд установява, че съотношението между услугите, предоставяни в рамките на търговията на дребно с някои видове облекло, и самите тези видове облекло се характеризира с тясна връзка, в смисъл че стоките са важни, дори абсолютно необходими за осъществяването на посочените услуги. Всъщност тези услуги се предоставят по повод продажбата на посочените стоки, а търговията на дребно включва всяка дейност, извършвана от оператора с оглед поощряване сключването на договор за продажба. За разлика от това тази връзка не е налице, когато обхванатите от марката услуги за продажба се отнасят до аксесоари, а другата марка обхваща облеклото и стоките от кожа.

В Решение от 12 ноември 2008 г. по дело Weiler/CXBP — IQNet Association — The International Certification Network (Q2WEB) (T-242/07, непубликувано), за да мотивира констатацията си, че всички разглеждани стоки и услуги, обхванати от марката „Q2WEB“, могат да се използват и/или предоставят по свързан или последователен начин с цел на потребителите да се предоставят разглежданите услуги, обхванати от марката „QWEB Certified Site“, Първоинстанционният съд отбелязва, че доставчиците на далекосъобщителни услуги, и в частност на далекосъобщителни услуги по Интернет, каквито са услугите, обхванати от марката „QWEB Certified Site“, по правило предоставят на своите клиенти софтуер, както и услуга по поддръжка и осъвременяване на този софтуер, която по дефиниция е важна за използване на предоставяната далекосъобщителна услуга, и че този софтуер и тези услуги са част от стоките и услугите, обхванати от марката „Q2WEB“.

Съдебната практика от тази година внася нови моменти и по отношение на концептуалното сравнение между конфликтните знаци в рамките на *inter partes* процедури. Изправен пред необходимостта да се произнесе по приликата между словните знаци „EL TIEMPO“ и „TELETIEMPO“, в Решение от 22 април 2008 г. по дело Casa Editorial el Tiempo/CXBP — Instituto Nacional de Meteorología (EL TIEMPO) (T-233/06, непубликувано) Първоинстанционният съд постановява, че текстът на описанията на разглежданите стоки и услуги по никакъв начин не дава възможност да се смята, че в заявената марка думата „tiempo“ непременно ще се възприеме в смисъл на астрономическо време, а в по-ранните марки — в смисъл на метеорологично време.

Освен това в Решение от 2 декември 2008 г. по дело Harman International Industries/CXBP — Becker (Barbara Becker) (T-212/07, все още непубликувано), в което Първоинстанционният съд постановява, че когато словна марка е съставена от два елемента, единият от които е общ с единствения елемент, съставляващ друга словна марка, за установяването на вероятност от объркване не се изисква общият за конфликтните марки елемент да бъде доминиращият елемент в общото впечатление, което създава съставната марка. Всъщност ако се изискваше подобно условие, при положение че общият елемент има и самостоятелна отличителна позиция в съставната марка, при-

тежателят на по-ранната марка щеше да бъде лишен от изключителното право, което тази марка предоставя.

На последно място, Първоинстанционният съд уточнява каква степен на наблюдателност проявява средният потребител, когато купува мебели от ниския ценови клас. Доколкото този потребител основава действията си на редица функционални и естетични съображения, за да постигне хармония с останалите мебели на негово разположение, в Решение от 16 януари 2008 г. по дело Inter-IKEA/CXBP — Waibel (idea) (T-112/06, непубликувано) Първоинстанционният съд приема, че макар при някои видове мебели самата покупка в тесния смисъл на думата може да се извърши бързо, предшестваният избора процес на сравнение и размисъл по правило изисква висока степен на наблюдателност.

3. Въпроси, свързани с формата и процедурата

а) Доказване на реалното използване на по-ранната марка

В Решение от 10 септември 2008 г. по дело Boston Scientific/CXBP — Terumo (CAPIO) (T-325/06, непубликувано) Първоинстанционният съд решава, че доказателствената стойност на числата, които се съдържат в списъка на продажбите на обхванатите от по-ранната марка стоки, предоставен на CXBP от притежателя на тази марка, може да се установи по друг начин, а не само с нотариалния акт или декларацията, до които се отнасят член 76, параграф 1 от Регламент № 40/94 и правило 22 от Регламент (ЕО) № 2868/95²⁴. Фактът, че някои данни от фактурите за тези продажби се откриват в списъка, е белег за неговата непротиворечивост и вярно съдържание. Освен това съставянето на фактура показва, че по-ранната марка е била използвана публично, както и извън предприятието — притежател, а не само в неговите рамки или в рамките на притежавана или контролирана от него дистрибуторска мрежа.

В Решение от 26 ноември 2008 г. по дело Rajani/CXBP — Artoz-Papier (ATOZ) (T-100/06, непубликувано) Първоинстанционният съд разглежда въпроса за датата, която трябва да се вземе предвид като *dies a quo* при изчисляването на петгодишния период, в който не се изисква доказване на реалното използване на по-ранната марка, за която на определена дата е била подадена заявка за международна регистрация пред Световната организация за интелектуална собственост (СОИС), но която е получила право на закрила в дадена държава-членка на по-късна дата. След като установява, че този въпрос се урежда от съответното национално право, Първоинстанционният съд постановява, че ако при прилагането на това право марка с международна регистрация временно получи отказ от закрила, а след това ѝ се предостави закрила, регистрацията се смята за направена към датата на получаването в СОИС на окончателното уведомление за предоставянето на закрила.

²⁴ Регламент (ЕО) № 2868/95 на Комисията от 13 декември 1995 година за прилагане на Регламент № 40/94 (ОВ L 303, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 189).

б) Функционална приемственост

Първоинстанционният съд прилага принципите, установени с Решение на Съда от 13 март 2007 г. по дело CXBP/Kaul²⁵, като в Решение от 17 юни 2008 г. по дело El Corte Inglés/CXBP — Abril Sánchez и Ricote Saugar (BOOMERANG^{TV}) (T-420/03, все още непубликувано) уточнява, че макар апелативният състав да не е длъжен да взема предвид фактическите обстоятелства и доказателствата, представени за първи път пред него, все пак следва да се провери дали като отказва да ги вземе предвид, апелативният състав не нарушава член 74, параграф 2 от Регламент № 40/94, приемайки, че в това отношение няма никаква свобода на преценка. Първоинстанционният съд постановява, че естеството на разглежданите факти и доказателства е само един от елементите, които може да бъдат взети предвид при упражняването от CXBP на предоставеното ѝ право на преценка. Доколкото се основава на факта, че на жалбоподателя е била дадена възможност да представи пред отдела по споровете разглежданите документи, апелативният състав имплицитно приема, че в случая обстоятелствата не допускат тяхното вземане предвид. В този смисъл апелативният състав не приема като правило, че документите, представени от жалбоподателя за първи път пред него, са недопустими, а мотивира решението си в тази му част.

в) Правен интерес и процедура за обявяване на недействителност

В Решение от 8 юли 2008 г. по дело Lancôme/CXBP — CMS Hasche Sigle (COLOR EDITION) (T-160/07, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд постановява, че от системата на член 55, параграф 1 от Регламент № 40/94 произтича, че законодателят е пожелал да позволи на всяко физическо или юридическо лице и на всяко сдружение, които имат процесуална правоспособност, да предявят искания за обявяване на недействителност, базиращи се на абсолютни основания за недействителност, без да е необходимо да се доказва съществуването на правен интерес, докато по отношение на искания за обявяване на недействителност, базиращи се на относителни основания за недействителност, той изрично е ограничил кръга на субектите, които могат да направят такова искане, до притежателите на марки или на ранни права, както и до притежателите на лицензия.

г) Задължения на апелативните състави

Като се основава на постоянната съдебна практика в областта на задължението за мотивиране²⁶, в Решение от 9 юли 2008 г. по дело Reber/CXBP — Chocladefabriken Lindt & Sprüngli (Mozart) (T-304/06, все още непубликувано) Първоинстанционният съд посочва, че по принцип апелативният състав не е длъжен да предоставя в своето решение специфичен отговор на всеки довод, изведен от наличието в други сходни

²⁵ С 29/05 Р, Сборник, стр. I 2213.

²⁶ Решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, С 204/00 Р, С 205/00 Р, С 211/00 Р, С 213/00 Р, С 217/00 Р и С 219/00 Р, Recueil, стр. I 123 и Решение на Съда от 8 февруари 2007 г. по дело Groupe Danone/Комисия, С 3/06 Р, Сборник, стр. I 1331.

дела на решения на нейните собствени отдели или на национални инстанции и юрисдикции, които навеждат към определен извод, ако мотивите на приетото от него решение в рамките на конкретно дело показват, макар и имплицитно, но по ясен и недвусмислен начин, причините, поради които тези други решения не са релевантни и не са взети предвид при неговата преценка.

В Решение по дело COYOTE UGLY, посочено по-горе, Първоинстанционният съд постановява, че когато в рамките на процедура по възражение установи наличието на макар и частична прилика между разглежданите стоки и услуги, апелативният състав, макар да има право служебно да отдели обхванатите от заявената марка подразделения, като точно посочи кои от тях са съвместими с по-ранната марка, не е длъжен да го направи.

Правна закрила на сортовете растения

Регламент (ЕО) № 2100/94²⁷ създава система за правна закрила на Общността на сортовете растения, която позволява предоставянето на права на индустриална собственост върху сортовете растения, валидни на цялата територия на Общността. Въвеждането и прилагането на тази система на Общността се извършват от Службата на Общността за сортовете растения (наричана по-нататък „СОСР“) — децентрализирана агенция на Общността със седалище в Анже (Франция), която започва дейността си на 27 април 1995 г. В рамките на СОСР е създадено отделение по жалбите с правомощия да се произнася по жалби, подадени срещу някои видове решения на Службата. Съгласно член 73 от посочения регламент решенията на отделението по жалбите на СОСР подлежат на обжалване пред общностния съд.

През 2008 г. Първоинстанционният съд постанови първите две съдебни решения във връзка с решения на отделението по жалбите на СОСР. След като с Решение от 31 януари 2008 г. по дело Federación de Cooperativas Agrarias de la Comunidad Valenciana/COCP — Nador Cott Protection (Nadorcott) (T-95/06, все още непубликувано) се произнася главно по въпросите на допустимостта, в Решение от 19 ноември 2008 г. по дело Schröder/COCP (SUMCOL 01) (T-187/06, все още непубликувано) Първоинстанционният съд определя обхвата на своя съдебен контрол в тази област. В това отношение той напомня, че когато се произнася по решения на общностен административен орган, взети в резултат от сложни технически преценки, общностният съд по принцип упражнява ограничен контрол, като неговата преценка на фактите не замества преценката на посочения орган, без обаче да се въздържа от упражняване на контрол върху тълкуването от администрацията на данни с технически характер. Този подход може да се приложи към случаите, в които административното решение е резултат на сложни преценки, спадащи към научни области като ботаниката или генетиката. В конкретния случай преценката на различимия характер на растителен сорт с оглед на критериите, посочени в член 7, параграф 1 от Регламент № 2100/94, е сложна от научна и техническа гледна точка — обстоятелство, което може да обо-

²⁷ Регламент (ЕО) № 2100/94 на Съвета от 27 юли 1994 година относно правната закрила на Общността на сортовете растения (ОБ L 227, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 15, стр. 197).

снове ограничаване на обхвата на съдебния контрол. Всъщност тези критерии изискват да се провери дали предложеният за правна закрила сорт ясно се разграничава по отношение на проявата на признаците, произтичащи от даден генотип или от дадена комбинация от генотипове, от всеки друг сорт. Обратно, преценката за наличието на друг общоизвестен сорт с оглед на критериите, посочени в член 7, параграф 2 от посочения регламент, не изисква особени експертни или технически познания и не представлява сложност, която може да обоснове ограничаване на обхвата на съдебния контрол. Всъщност тези критерии само се ограничават да изискват например да се провери дали към датата на подаване на заявката за правна закрила на предложението за правна закрила сорт друг сорт е бил предмет на правна закрила или е бил вписан в официален регистър на сортовете.

Достъп до документи

В Решение от 9 септември 2008 г. по дело MyTravel/Комисия (T-403/05, все още непубликувано, обжалвано) Първоинстанционният съд уточнява обхвата на предвиденото в Регламент (ЕО) № 1049/2001²⁸ право на достъп до някои документи от административните преписки на Комисията във връзка с преценката на съвместимостта на концентрациите с общия пазар, както и до съставени от службите на Комисията документи след отмяната на едно от нейните решения от Първоинстанционния съд.

Това съдебно решение е постановено по повод на концентрация между предприятията Airtours и First Choice, обявена от Комисията за несъвместима с общия пазар. След като нейното решение е отменено от Първоинстанционния съд с Решение от 6 юни 2002 г. по дело Airtours/Комисия (T-342/99, Recueil, стр. II-2585), Комисията свиква работна група от длъжностни лица от нейната генерална дирекция (ГД) „Конкуренция“ и от правната си служба, която да разгледа възможността за подаване на жалба срещу решението на Първоинстанционния съд и да прецени какви са последиците му по отношение на процедурите, приложими към контрола върху концентрациите или към други области. MyTravel, правопреемник на Airtours, иска от Комисията да получи достъп до два вида документи: подготвителните документи и доклада на работната група, от една страна, и документите, включени в преписката Airtours/First Choice, на които се основава докладът, от друга. Комисията отказва достъп до по-голямата част от тези документи на основание на три от изключенията, предвидени в Регламент № 1049/2001.

Що се отнася, на първо място, до изключението, свързано със защитата на процеса на вземане на решения, Първоинстанционният съд отбелязва, че изготвеният от работната група доклад се вписва в рамките на чисто административните, а не на законодателните функции на Комисията. Поради това публичният интерес от получаване на достъп до документ на основание принципа на прозрачност няма същата тежест по отношение на документ, спадащ към административна процедура по прилагане на правилата на правото на конкуренция, както по отношение на документ,

²⁸ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

свързан със законодателна процедура. Като посочва, че публичното оповестяване на доклада създава опасност от разкриване на евентуално критичното мнение на длъжностните лица на Комисията и позволява сравнение на съдържанието на доклада с окончателно приетото решение на Комисията, Първоинстанционният съд стига до извода, че Комисията основателно е отказала достъп по съображението, че публичното оповестяване би засегнало сериозно възможността за един от членовете ѝ да получи свободно и пълно мнение от собствените ѝ служби. Освен това що се отнася до вътрешните документи относно концентрацията между Airtours и First Choice, Първоинстанционният съд преценява, че Комисията основателно приема, че оповестяването на тези документи би намалило възможността на службите ѝ да изразяват гледната си точка и би засегнало сериозно процеса ѝ на вземане на решения в рамките на контрола върху концентрациите, доколкото тези документи могат да съдържат мнения на службите на Комисията, които вероятно няма да фигурират в окончателните текстове на решението. Подобно оповестяване би поощрило автоцензурата и би попречило на свободната и пълноценна комуникация между службите. Освен това този риск е разумно предвидим, доколкото е логично, че такива документи могат да се използват за оказване на влияние върху позицията на службите на Комисията, която трябва да остане свободна и независима от всякакво външно влияние.

Що се отнася, на второ място, до изключението, свързано със защитата на съдебните процедури и на правните становища, за което жалбоподателят твърди, че не се отнася до писмените отговори на правната служба до ГД „Конкуренция“ в рамките на изготвянето на решението Airtours, Първоинстанционният съд посочва, че оповестяването на посочените отговори може да накара правната служба в бъдеще да проявява сдържаност и предпазливост, за да не засегне възможността за вземане на решение на Комисията в областите, в които тя действа в качеството на администрация. Първоинстанционният съд добавя, че оповестяването на тези становища рискува да постави Комисията в деликатното положение нейната правна служба да бъде принудена да защитава пред Първоинстанционния съд позиция, която във вътрешната административна процедура не е застъпвала. Подобно противопоставяне може да засегне значително свободата на мнение на правната служба и нейната възможност да защитава ефикасно пред общността съд — наравно с останалите представители на страните — окончателната позиция на Комисията.

Що се отнася обаче, на трето място, до изключението, свързано със защитата на дейностите по инспектиране, разследване и одит, Първоинстанционният съд отменя решението на Комисията в частта му, в която се отказва достъп до един от поисканите документи, след като установява, че по отношение на този документ посоченото решение съдържа само неясни и общи съображения, които не дават възможност да се разбере как точно са застрашени дейностите по инспектиране, разследване и одит.

В Решение от 18 декември 2008 г. по дело Muñiz/Комисия (T-144/05, непубликувано) Първоинстанционният съд отново разглежда въпроса за прилагането на изключението, свързано със защитата на процеса на вземане на решения, в рамките на заявление за достъп до подготвителни документи на работна група, представени на Комитета по номенклатурата, който участва в законодателния процес при приемането от Комисията на мерки за класирането на стоките, когато класирането на определен продукт може да създаде трудности. Първоинстанционният съд приема, че макар по

своето естество защитата от външен натиск на процеса на вземане на решения да може да представлява законно основание за ограничаване на достъпа до документи, все пак действителното наличие на такъв натиск трябва да е установено със сигурност и трябва да е доказан предвидимият характер на риска, че по този начин решението за класиране ще бъде съществено засегнато. Освен това, макар че следва да се вземе предвид стремежът на Комисията да запази възможността за свободно изразяване на мнения от нейните служители и експерти, трябва да се прецени дали тези опасения са обективно обосновани. Първоинстанционният съд преценява, че в случая това не е така, тъй като Комисията не подкрепя твърденията си с никакви доказателства, и отменя обжалваното решение.

По отношение на изключението, свързано със защитата на търговските интереси, нови съображения се излагат в Решение от 30 януари 2008 г. по дело Terezakis/Комисия (T-380/04, непубликувано). В случая Комисията отказва да предостави на жалбоподателя достъп до договор, сключен между Athens International Airport и консорциума Hochtief във връзка със строителството на новото летище на Атина в Spata, поради съображението че оповестяването му значително би засегнало търговските интереси на страните по договора. Първоинстанционният съд отбелязва, че по естеството си такива документи може да съдържат поверителна информация както относно съответните дружества, така и относно търговските им отношения, и че по принцип точните сведения за структурата на разходите на дадено предприятие представляват търговска тайна, чието разкриване на трети лица може на накърни търговските интереси на това предприятие. Макар наистина някои части от договора да съдържат информация за договарящите се страни и техните търговски отношения, извършената от Комисията проверка не позволява конкретно да се прецени дали изтъкнатото изключение действително се прилага към цялата информация в договора. Доколкото не изглежда невъзможно Комисията да посочи причините, обосноваващи поверителността по отношение на целия основен договор, без да оповестява съдържанието му и следователно без да лиши изключението от основната му цел, и доколкото не следва Първоинстанционният съд да замества преценката на Комисията със своята собствена, Първоинстанционният съд отменя обжалваното решение в частта му, в която се отказва дори и частичен достъп до договора.

В Решение от 10 септември 2008 г. по дело Williams/Комисия (T-42/05, непубликувано) Първоинстанционният съд разглежда въпроса дали решението за частичен отказ на достъп до някои посочени в него документи може да се тълкува в смисъл, че води до мълчалив отказ на достъп до някои видове други документи — например меморандуми и електронна кореспонденция, разменени по повод на подготвителната работа по Директива 2001/18/ЕО²⁹ относно ГМО — които не са посочени в отказа, но също са предмет на заявлението за достъп. Работата на Първоинстанционния съд по този въпрос минава през три етапа. Първо той установява, че Комисията притежава голям брой подготвителни документи освен споменатите в обжалваното решение и че при липсата на изявление на Комисията в този смисъл не следва да се предполага, че

²⁹ Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 година относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕИО на Съвета (ОВ L 106, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 7, стр. 75).

въпросните документи не съществуват. След това Първоинстанционният съд проверява дали заявлението за достъп е достатъчно точно, за да даде възможност на Комисията да разбере, че то се отнася до такива документи. Като разглежда обстоятелствата по случая, Първоинстанционният съд приема, че това е така, и затова заключава, че съгласно член 8 от Регламент № 1049/2001 непосочването в обжалваното решение на Комисията на всички вътрешни документи във връзка с приемането на Директива 2001/18 е равностойно на мълчалив отказ на достъп, който подлежи на обжалване пред Първоинстанционния съд. Накрая Първоинстанционният съд проверява дали фактът, че обжалваното решение не предвижда оповестяването на посочените документи, може да се обоснове с особените обстоятелства по случая, и в частност със съображението, че заявлението за достъп е обширно и неточно, ако това е така. Като напомня, че възможността на институцията да претегли интереса от публичен достъп до документите с работното натоварване, което той би създал, се прилага по изключение само в случаите, когато конкретното и индивидуално разглеждане на документите би представлявало неприсъща за институцията административна задача, и като установява, че Комисията не се е позовала изрично на това изключение, Първоинстанционният съд приема, че Комисията не е обосновала мълчаливия отказ до непосочените в обжалваното решение документи. Този отказ по дефиниция представлява абсолютна липса на мотиви, която Комисията не може да отстрани посредством представените пред общностния съд съображения и която обосновава отмяната на обжалваното решение в тази му част.

Обща външна политика и политика на сигурност — Борба с тероризма

В две решения от 2008 г. Първоинстанционният съд отново разглежда въпросите на борбата с тероризма — Решение от 23 октомври 2008 г. по дело People's Mojahedin Organization of Iran/Съвет (T-256/07, все още непубликувано, обжалвано) и Решение от 4 декември 2008 г. по дело People's Mojahedin Organization of Iran/Съвет (T-284/08, все още непубликувано), след като исканията на същия жалбоподател вече бяха частично уважени през 2006 г.³⁰ В първото решение Първоинстанционният съд пояснява, че когато от Съвета се изисква да прецени дали съществуват или продължават да съществуват основания за замразяване на средствата на лице, група или образувание, той преди всичко трябва да прецени какъв е рискът при липсата на такава мярка посочените средства да могат да бъдат използвани за финансирането или подготовката на терористични актове. Що се отнася до ролята на Първоинстанционния съд, широкото право на преценка, което следва да се признае на Съвета, не означава, че този съд не трябва да упражнява контрол върху тълкуването на релевантните данни, извършено от тази институция. Всъщност общностният съд трябва по-специално не само да провери дали представените доказателства установяват действителното положение и дали същите са достоверни и съгласувани, но трябва също да провери дали тези доказателства включват всички релевантни данни, които трябва да бъдат взети предвид, за да се прецени ситуацията, както и това дали те са от такъв характер, че да подкрепят изведените от тях заключения. В рамките на този контрол

³⁰ Решение на Първоинстанционния съд от 12 декември 2006 г. по дело People's Mojahedin Organization of Iran/Съвет, T 228/02, Recueil, стр. II 4665 (вж. годишния доклад за 2006 г.).

обаче той не може да замества преценката на Съвета по усмотрение със своята собствена преценка. Първоинстанционният съд освен това подчертава, че когато дадена общностна институция разполага с широко право на преценка, проверката за спазване на определени процесуални гаранции е от основополагащо значение. Първоинстанционният съд приема, че проверката дали Съветът е имал основателни съображения да продължи замразяването на средствата на жалбоподателя безспорно попада в границите на съдебния контрол, който общностният съд може да упражнява, доколкото тази проверка по същество съответства на контрола на явната грешка в преценката.

След като извършва такава проверка, Първоинстанционният съд отменя едно от обжалваните решения, по съображението че Съветът не обосновава в достатъчна степен причините, поради които не е взел предвид акта на един съдебен орган на Обединеното кралство, а именно Proscribed Organisations Appeals Commission (наричана по-нататък „РОАС“), с който се изисква заличаването на жалбоподателя от списъка на терористичните организации в страната. Първоинстанционният съд напомня, че при приемането на общностни мерки за замразяване на средства е абсолютно необходимо Съветът да се увери, че е налице акт на компетентен национален съдебен орган, както и какви са последиците от този акт на национално равнище. В своя акт обаче РОАС наред с останалото квалифицира като „неразумна“ преценката на Home Secretary (министъра на вътрешните работи) на Обединеното кралство, според която жалбоподателят все още бил организация, участваща в терористични дейности.

Във второто от посочените решения, постановено само ден след съдебното заседание в рамките на бързо производство, Първоинстанционният съд подчертава необходимостта да се осигури постигането на справедливо равновесие между изискванията на борбата с тероризма и защитата на основните права и след това постановява, че тъй като наложените от Съвета ограничения на правото на защита на заинтересуваните страни трябва да имат за противовес строг съдебен контрол, който е независим и безпристрастен, общностният съд трябва да може да контролира законосъобразността и обосноваването на мерките за замразяване на средства, без на това да може да се противопостави тайната или поверителността на използваните от Съвета доказателства и данни. Първоинстанционният съд отменя обжалваното решение именно по съображението че Съветът няма право да основава своето решение за замразяване на средства на данни или на материали в преписката, съобщени от една държава-членка, ако тази държава-членка не желае да разреши тяхното съобщаване на общностната юрисдикция.

Привилегии и имунитети

В Решение от 15 октомври 2008 г. по дело Mote/Парламент (T-345/05, все още непубликувано) Първоинстанционният съд се произнася по решение на Парламента за снемане на имунитета на един от членовете му. В случая срещу г-н Mote, гражданин на Обединеното кралство, е възбудено наказателно преследване за това, че е получавал публични помощи въз основа на неверни декларации. След избирането му в Европейския парламент г-н Mote прави искане за спиране на висящото наказателно производство, като се позовава на своите привилегии и имунитети в качество си на

европейски депутат. Спирането е постановено от компетентната национална юрисдикция, която приема, че наложената на г-н Mote мярка за неотклонение гаранция представлява пречка за свободата на движение на членовете на Парламента и следователно противоречи на член 8 от Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности³¹. Сезиран от Обединеното кралство, Парламентът на пленарно заседание решава да снесе имунитета на г-н Mote, който поради това иска от Първоинстанционния съд да отмени това решение.

В решението си Първоинстанционният съд приема, че от член 10, последна алинея от Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности, според който имунитетът не е пречка за Европейския парламент да снесе имунитета на някой от своите членове, произтича, че Парламентът е компетентен да се произнесе по искане за снемане на имунитета на европейски депутат. От друга страна, не съществува правило, според което Парламентът е органът, компетентен да установи съществуването на предвидената в член 8 от Протокола привилегия. Членове 8 и 10 от Протокола впрочем нямат едно и също приложно поле, доколкото член 10 цели да осигури независимостта на членовете на Парламента, като не позволява по време на сесиите на Парламента върху тях да бъде упражняван натиск, изразяващ се в заплахата за задържане или съдебно преследване, а функцията на член 8 е да защитава членовете на Парламента срещу ограничения на тяхната свобода на движение, различни от съдебните. Като посочва, че г-н Mote се позовава единствено на съдебни ограничения, Първоинстанционният съд приема, че Парламентът не е допуснал никаква грешка при прилагане на правото, като е решил да снесе имунитета на г-н Mote, без да се произнася по привилегиата, която му е била предоставена в качеството му на член на Парламента.

II. Производства във връзка с обезщетения

Основният принос на тазгодишната съдебна практика в тази област се отнася до условията, при които може да се търси отговорност от Общността за разкриването от страна на общностна институция или орган на информация за частноправни субекти, от една страна, и от друга — за допуснати от Комисията грешки в икономическия анализ, на който се основава решение за обявяване на концентрация за несъвместима с общия пазар.

³¹ Протокол за привилегиите и имунитетите на Европейските общности от 8 април 1965 година, приложен първоначално към Договора за създаване на единен Съвет и единна Комисия на Европейските общности (ОВ 152, 1967 г., стр. 13).

Връзка с националните производства

В Решение от 8 юли 2008 г. по дело Franchet и Вук/Комисия (Т-48/05, все още непубликувано) Първоинстанционният съд тълкува Регламент (ЕО) № 1073/1999³², който урежда инспекциите, проверките и другите мерки, предприемани от служителите на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) — орган, отговорен за провеждането на вътрешни за институциите административни разследвания, целящи разкриване на сериозните нарушения, които могат да съставляват неспазване на задълженията от страна на длъжностни лица и служители на Общностите, водещи до дисциплинарно и в определени случаи наказателно производство. Този регламент предвижда, че посочените разследвания трябва да бъдат осъществени в съответствие с Договора, и по-специално при пълно спазване на правата на човека и основните свободи, както и на правото на засегнатите лица да изразяват мнението си за касаещите ги факти. В случая множество вътрешни одити на Статистическата служба на Европейските общности (Евростат) разкриват евентуални нарушения във финансовото управление, вследствие на което OLAF започва разследвания, отнасящи се по-специално до договорите, сключени от Евростат с различни дружества. През 2002 и 2003 г. OLAF изпраща на съдебните органи на Люксембург и Франция преписки във връзка с разследванията на тези нарушения, засягащи г-н Franchet и г-н Вук, съответно бивш генерален директор и бивш директор на Евростат. Дватамата предявяват иск за обезщетение пред Първоинстанционния съд, като изтъкват нарушения, извършени едновременно от OLAF и от Комисията в хода на посочените разследвания.

Първоинстанционният съд отхвърля довода на Комисията, че искът за обезщетение е отчасти преждевременен, тъй като националните производства все още са в ход. Всъщност в производството пред Първоинстанционния съд въпросът не е дали въпросните деяния са установени или не, а да се провери как OLAF е провела и приключила разследване, в което г-н Franchet и г-н Вук са посочени поименно и в което им се вменява отговорност за извършването на нарушения, установени публично много преди вземането на окончателно решение, както и за начина, по който Комисията е действала в контекста на това разследване. Дори ищците да бъдат счетени за невиновни от националните съдебни органи, това всъщност не би поправило автоматично евентуалните вреди, които последните са претърпели. При това положение като се има предвид, че твърдените вреди, изтъкнати пред Първоинстанционния съд, се различават от тези, които могат да бъдат доказани с обявяване на невиновността на ищците от страна на националните съдебни органи, исканията за обезщетение на ищците не могат да бъдат отхвърлени като преждевременни.

³² Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 година относно разследванията, провеждани от OLAF (ОБ L 136, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 2, стр. 129).

Достатъчно съществено нарушение на норма, предоставяща права на частноправните субекти

По същество в Решението по дело Franchet и Вук/Комисия, посочено по-горе, на първо място Първоинстанционният съд отбелязва, че OLAF е трябвало предварително да уведоми г-н Franchet и г-н Вук за предаването на засягащите ги преписки на съдебните органи в Люксембург и Франция и че правната норма, която предвижда подобно задължение, предоставя права на частноправните субекти. Макар че OLAF разполага със свобода на преценка в случаите, изискващи запазване на абсолютна тайна за целите на разследването, това не е така, що се отнася до реда за вземане на решение за отлагане на уведомяването на съответните длъжностни лица. В този смисъл неспазването на задължението за предварително уведомяване е достатъчно съществено нарушение.

На второ място, Първоинстанционният съд установява, че в нарушение на Регламент № 1073/1999 не са били проведени консултации с Надзорния съвет на OLAF преди предаването на информацията за ищците на националните органи. Доколкото този съвет трябва да защитава правата на лицата, по отношение на които се води разследване на OLAF, а консултацията с него е безусловно задължение, по този начин OLAF е допуснала достатъчно съществено нарушение на норма, предоставяща права на частноправните субекти.

На трето място, Първоинстанционният съд приема, че като е посочила публично ищците — включително чрез изтичане на информация в пресата — като виновни в извършването на престъпления, OLAF е допуснала нарушение на принципа на презумпцията за невиновност, принципа на поверителност на разследванията и принципа на добрата администрация. Що се отнася до изтичането на информация, Първоинстанционният съд преценява, че след като Комисията не представя никакви доказателства, че това изтичане може да има и друг произход, трябва да се смята, че отговорност за него носи OLAF. Упоменатите по-горе принципи предоставят права на частноправните субекти и нарушаването им от OLAF е достатъчно съществено, като се има предвид, че тя трябва да следи да не се допуска подобно изтичане и че не разполага със свобода на преценка, що се отнася до спазването на това задължение.

Накрая, Първоинстанционният съд проверява дали поведението на Комисията е било незаконосъобразно, когато тя е разпространила различни информации в рамките на въпросните разследвания, по-специално чрез прессъобщение, което ясно свързва имената на ищците с твърденията по случая Евростат. Като напомня, че институциите не могат да бъдат възпрепятствани да осведомяват обществеността за започналите разследвания, Първоинстанционният съд преценява, че в случая не може да се приеме, че Комисията е направила това с цялата изисквана дискретност и предпазливост, зачитайки баланса между интересите на г-н Franchet и г-н Вук и тези на институцията. Доколкото не разполага със свобода на действие в рамките на задължението за спазване на принципа на презумпцията за невиновност, Комисията е допуснала достатъчно съществени нарушения на този принцип.

Първоинстанционният съд разглежда въпроса за поименното назоваване на длъжностно лице в разпространени от общностна институция или орган документи относно случай на лошо администриране и в Решение от 24 септември 2008 г. по дело М/Омбудсман (Т-412/05, непубликувано). Ищецът, длъжностно лице от Комисията, иска обезщетение за вредите, които твърди, че е претърпял поради поименното му назоваване в решение на Омбудсмана във връзка с жалба за твърдян случай на лошо администриране от страна на службата на Комисията, в която той е назначен, свързан по-конкретно със строителството на пречиствателна станция с неблагоприятни последици за околната среда.

Първоинстанционният съд постановява, че Омбудсманът може да извършва проверки само по отношение на общностните институции и органи, а не и по отношение на частноправните субекти. Като прилага по аналогия съдебната практика, установена с Решение от 15 юни 1999 г. по дело *Ismeri Europa/Сметна палата*³³, Първоинстанционният съд обаче отбелязва, че с цел да изпълни ефикасно своята задача Омбудсманът може да приеме за необходимо по изключение да разгласи изцяло установените факти и следователно поименно да назове участващите лица. Всъщност въз основа на особени обстоятелства, които може да са свързани с тежестта на нарушенията или с опасността от объркване в ущърб на трети лица, в решенията си Омбудсманът може да назове поименно лица, които по принцип не подлежат на проверка от негова страна, стига тези лица се ползват от принципа на състезателност. В случая Първоинстанционният съд установява, от една страна, че назоваването на ищеца не е било нито абсолютно необходимо за постигането на целта на разгласяването на случай на лошо администриране, нито необходимо за избягване на опасността от объркване с други длъжностни лица, субекти на частното право, които са били освободени от отговорност във връзка с разгласявания случай, и от друга страна, че Омбудсманът не е изслушал ищеца, преди да вземе решение.

Първоинстанционният съд стига до извода, че допуснатото от Омбудсмана нарушение е достатъчно съществено, за да е налице основание за търсене на извъндоговорна отговорност на Общността, тъй като въпреки че този орган разполага с широка свобода на преценка относно основателността на жалбите пред него и действията, които трябва да бъдат предприети по тях, това не е така, що се отнася до преценката дали в конкретния случай е необходимо отклонение от правилото за поверителността.

Друг особено важен въпрос, който Първоинстанционният съд разглежда тази година в същата област, е възможността да се търси отговорност от Общността за допуснати от Комисията грешки при обявяването на нотифицирана концентрация за несъвместима с общия пазар. Делото *MyTravel/Комисия* (Решение на Първоинстанционния съд от 9 септември 2008 г., Т-212/03, все още непубликувано) е образувано по иск на британската пътническа агенция *MyTravel*, по-рано известна с наименованието *Airtours*, на която Комисията отказва да одобри проект за придобиването на целия капитал на един от конкурентите ѝ в Обединеното кралство. Оспорвайки анализа на Комисията, *Airtours* подава жалба пред Първоинстанционния съд, който с Решение по дело

³³ Т 277/97, Recueil, стр. II 1825. Решението е потвърдено след обжалване с Решение на Съда от 10 юли 2001 г. по дело *Ismeri Europa/Сметна палата* (С 315/99 P, Recueil, стр. I 5281).

Airtours/Комисия, посочено по-горе, отменя обжалваното решение, по съображението че Комисията не е доказала в достатъчна степен отрицателните последици от концентрацията.

След това решение MyTravel предявява иск за обезщетение за вредите, които твърди, че е претърпяло поради незаконосъобразност на производството за контрол, проведено от Комисията.

Като възприема подход, сходен с този от Решение от 11 юли 2007 г. по дело *Schneider Electric/Комисия*³⁴, Първоинстанционният съд приема, че по принцип не може да се изключи, че явните и сериозни пороци, засягащи икономическия анализ на Комисията, който е в основата на решение за обявяване на концентрация за несъвместима с общия пазар, могат да представляват достатъчно съществени нарушения, за да ангажират извъндоговорната отговорност на Общността. Той обаче уточнява, че при анализа на иска за обезщетение трябва по необходимост да отчете случайните фактори и трудностите, характерни за контрола на концентрациите като цяло и за сложните олигополни структури в частност. Тази дейност сама по себе си е свързана с повече изисквания, отколкото тази, която е необходима в рамките на жалба за отмяна, когато съобразно правните основания, представени от жалбоподателя, Първоинстанционният съд само проверява законосъобразността на обжалваното решение, за да се увери, че Комисията е преценила правилно различните елементи, което ѝ дава възможност да обяви нотифицираната концентрация за несъвместима с общия пазар. Следователно обикновените грешки в преценката и липсата на представени релевантни доказателства в рамките на решението по дело *Airtours/Комисия*, посочено по-горе, не могат сами по себе си да бъдат достатъчни за установяването на явно и съществено нарушение на границите, наложени на правото на преценка на Комисията в областта на контрола на концентрациите, и при наличието на сложно олигополно положение. Всъщност въпреки допуснатите от нея грешки Комисията в случая е разполагала с доказателства по административната преписка, които е можело да подкрепят констатациите ѝ. Нарушенията, установени от Първоинстанционният съд с Решение по дело *Airtours/Комисия*, не означават, че Комисията е извършила явно и съществено нарушение на правото си на преценка в областта на контрола на концентрациите, считано от момента, в който — както в случая — тя може да обясни причините, поради които е можела основателно да счита, че преценката ѝ е обоснована. Освен това, въпреки че мотивите на Комисията във връзка с прозрачността на пазара не са приети от Първоинстанционният съд, доколкото тези мотиви не са били достатъчно подкрепени с доказателства или са били зле изложени, факт е, че Комисията се е произнесла след внимателно разглеждане на предоставените в хода на административното производство данни.

Накрая Първоинстанционният съд установява, че Комисията е разгледала предложенията от *Airtours* ангажименти с цел да се отстранят посочените от Комисията проблеми, свързани с потенциалните отрицателни последици на концентрацията за конкуренцията, но тези ангажименти не са могли да дадат ясен отговор на нейните възражения.

³⁴ Т 351/03, Сборник, стр. II 2237, обжалвано.

Въз основа на тези съображения Първоинстанционният съд решава, че Комисията не е извършила достатъчно съществено нарушение на норма, предоставяща права на частноправни субекти.

III. Производства по обжалване

През 2008 г. Първоинстанционният съд е сезиран с 37 жалби срещу решения на Съда на публичната служба. Общо 21 от тези дела са приключени от състава по жалбите, състоящ се от петима съдии, а именно от председателя на Първоинстанционния съд и, на ротационен принцип, от четирима председатели на състави. С 6 решения Първоинстанционният съд частично отменя обжалваните решения, като 3 от тези дела са върнати за ново разглеждане на Съда на публичната служба³⁵.

По отношение на едно от постановените в тази област решения от 2008 г. (Решение на Първоинстанционния съд от 5 март 2008 г. по дело Combescot/Комисия, T-414/06 P, все още непубликувано) първият генерален адвокат на Съда направи предложение за преразглеждане на основание член 225, параграф 2, втора алинея ЕО и член 62 от Статута на Съда. Предложението обаче не се прие³⁶.

В организационен план Първоинстанционният съд реши, че за делата, образувани между 1 октомври 2008 г. и 30 септември 2009 г., съставът по жалбите вече ще се състои само от трима съдии, а именно от председателя на Първоинстанционния съд и, на ротационен принцип, от двама председатели на състави, с възможност за препращане на делото на разширен състав от петима съдии (решение от 8 юли 2008 г., ОВ С 197, стр. 17).

IV. Молби за допускане на обезпечение

Тази година Първоинстанционният съд бе сезиран с 58 молби за допускане на обезпечение, което представлява съществено увеличение спрямо броя на подадените молби през 2007 г. (34), който пък значително надхвърля броя на молбите за предходната година. През 2008 г. съдията по обезпечителното производство се произнесе по 57 молби за допускане на обезпечение, срещу 41 през 2007 г. Той уважи само една молба за спиране на изпълнението — с Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 30 октомври 2008 г. по дело Франция/Комисия (T-257/07 RII, непубликувано).

³⁵ Решение на Първоинстанционния съд от 1 юли 2008 г. по дело Комисия/D, T 262/06 P, Решение на Първоинстанционния съд от 19 септември 2008 г. по дело Chassagne/Комисия, T 253/06 P и Решение на Първоинстанционния съд от 13 октомври 2008 г. по дело Neophytou/Комисия, T 43/07 P, все още непубликувани. За сметка на това Първоинстанционният съд се произнася окончателно в Решение от 22 май 2008 г. по дело Ott и др./Комисия, T 250/06 P, в Решение от 8 юли 2008 г. по дело Комисия/Economidis, T 56/07 P, както и в Решение от 18 декември 2008 г. по дело Белгия и Комисия/Genette, T 90/07 P и T 99/07 P, все още непубликувани.

³⁶ Акт на Съда от 16 април 2008 г. по дело C-216/08 RX, непубликуван.

Що се отнася до посоченото определение по дело Франция/Комисия, необходимо е да се напомни, че с Определение от 28 септември 2007 г. по дело Франция/Комисия (T-257/07 R, Сборник, стр. II-4153) поради сериозния характер на твърдяното нарушение на принципа на предпазните мерки съдията по обезпечителното производство вече спря прилагането на режима за смекчаване на мерките с оглед на ветеринарно-санитарните изисквания, приложими към трансмисивните спонгиформни енцефалопатии, които мерки Комисията прие през 2007 г., основавайки се на еволюцията на научните познания. Това определение от 28 септември 2007 г. не е обжалвано пред председателя на Съда. Въпреки това Комисията отмени режима за смекчаване на мерките и прие нова правна уредба, чиято диспозитивна част е почти еднаква с диспозитивната част на отменения режим. Само съображенията на новата правна уредба са различни, доколкото в тях се излагат научни и технически обяснения, предназначени да допълнят съображенията на предишния режим. При тези обстоятелства Френската република подаде нова молба за спиране на изпълнението на новата правна уредба³⁷.

Председателят на Първоинстанционния съд преценява, че доколкото новата правна уредба е почти еднаква с предишния режим, при разглеждането на условието за наличие на *fumus boni juris* може да се провери само дали новите съображения съдържат данни, които може да обосноват различен извод от направения в определението от 28 септември 2007 г. по отношение на предишния режим. В резултат на тази избирателна проверка председателят заключава, че не са налице такива данни, що се отнася до оценката и управлението на риска в новите съображения. Затова председателят постановява, че твърденията на Френската република, че новата правна уредба може да доведе до нарушение на принципа на предпазните мерки, не могат с вероятна основателност да се приемат за ирелевантни и обосновават задълбочено разглеждане, което трябва да се направи при разглеждането на жалбата по същество. Що се отнася до условието за неотложност, председателят постановява, че ако не се допусне исканото спиране на изпълнението, съществува реален риск от настъпване на сериозно и непоправимо увреждане на здравето на хората. Що се отнася до претеглянето на съответните интереси, той подчертава, че изискванията, свързани със защитата на общественото здраве, в случая имат предимство пред съображенията, с които се обосновава смекчаването на приложимите в тази област мерки с оглед на ветеринарно-санитарните изисквания.

Всички останали молби за допускане на обезпечение са отхвърлени, повечето поради липса на неотложност, тъй като молителите не доказват непосредствена

³⁷ В главното производство (T 257/07) Френската република получи разрешение да разшири обхвата на исканията и правните си основания, така че да се отнасят и до новата правна уредба.

опасност от настъпване на значителна и непоправима вреда. Следва да се обърне внимание по-специално на три основни групи дела³⁸.

Първата група включва осем молби за допускане на обезпечение, подадени от Република Кипър, с които се иска спиране на процедурите по публикувани от Комисията обявления за обществени поръчки за насърчаване на икономическото развитие на северната част на остров Кипър. Република Кипър поддържа, че в обявленията Комисията разглежда турската кипърска общност, като че ли е автономна държавна единица и като че ли е признато съществуването на т.нар. Севернокипърска турска република. Република Кипър смята, че с обявленията се създава сериозна опасност за нейния суверенитет, независимост, териториална цялост и единство.

С три определения по дела Кипър/Комисия³⁹ председателят на Първоинстанционния съд първо напомня, че Република Кипър е единствената международно призната държавна единица на острова и че северната част на острова е част от нейната територия и попада изцяло под неин суверенитет, а след това приема, че доводите на Република Кипър изглеждат достатъчно убедителни, за да се смята, че е налице *fumus boni juris*. Председателят обаче заключава, че не е допуснато явно и съществено нарушение на международното и общностното право, поради което твърдяната вреда не може да се квалифицира като значителна. Всъщност разглежданите обявления нямат присъщо политическо значение и в частност целта им не е да се разгледат въпросите за евентуалното обединение на остров Кипър. Става дума за текстове с технически характер, чието предназначение е да предоставят на оферентите полезна информация, която да им даде възможност да решат дали да участват в процедурата по подаване на оферти и да подготвят документацията по своята оферта. Според председателя твърдяната вреда, която по своето естество може да е само неимуществена, не изглежда и непоправима, доколкото евентуалната отмяна на обжалваните обявления в главното производство ще е достатъчна да отстрани вредата.

Втората група дела се отнасят до мерките за замразяване на средства, предприети от Съвета срещу иранската банка Bank Melli Iran (наричана по-нататък „BMI“) и лондонското ѝ дъщерно дружество Melli Bank в рамките на режима на санкции, въведен за оказване на натиск върху Ислямска република Иран с цел последната да преустанови определени дейности от своята ядрена програма.

³⁸ Има и четвърта група, в която попадат 19 молби за допускане на обезпечение, подадени от установени в района на Венеция италиански предприятия, които са получавали несъвместими с общия пазар държавни помощи. С Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 8 юли 2008 г. по дело *Fondazione Opera S. Maria della Carità* и др./Комисия (Т 234/00 R, Т 235/00 R и Т 283/00 R, непубликувано) три от тези молби са отхвърлени като недопустими, тъй като молителите само повтарят исканията от жалбите си по главното производство и посочват изменението на италианското законодателство в областта на обезпечителните производства, без обаче да изтъкват фактически и правни обстоятелства, въз основа на които съдията по обезпечителното производство да може да провери дали са изпълнени условията за *fumus boni juris* и за неотложност. Останалите 16 молби са оттеглени.

³⁹ Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 8 април 2008 г. по дело Кипър/Комисия, Т 54/08 R, Т 87/08 R, Т 88/08 R и от Т 91/08 R до Т 93/08 R; Определения на председателя на Първоинстанционния съд от 11 април 2008 г. по дела Кипър/Комисия, Т 119/08 R, и Кипър/Комисия, Т 122/08 R, непубликувани. След отхвърлянето на осемте молби за допускане на обезпечение Република Кипър оттегля всичките си жалби в главното производство.

Молбата е отхвърлена с Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 27 август 2008 г. по дело Melli Bank/Съвет (Т-246/08 R, непубликувано). Що се отнася до твърдяната имуществена вреда, председателят на Първоинстанционния съд постановява, че след като в молбата за допускане на обезпечение липсва конкретна информация за финансовото състояние на BMI, която е едноличен собственик на капитала на молителя, съдът не може да прецени дали невъзможността на молителя да извършва банкови операции в резултат от принадлежността си към групата BMI би предизвикала загуба, която може да се квалифицира като значителна имуществена вреда с оглед на общия оборот на групата. Първоинстанционният съд добавя, че би било по-реалистично да се очаква, че молителят разполага с минималните необходими средства за оцеляване до произнасянето на съдебното решение в главното производство и че през този период групата BMI може да понесе имуществената вреда, претърпяна от лондонското ѝ дъщерно дружество. Що се отнася до твърдяното накърняване на доброто име на молителя, председателят приема, че ако се допусне за установено, то вече ще е налице вследствие от обжалваното решение. Според председателя целта на обезпечителното производство не е да поправи вече претърпяната вреда, а да осигури пълната ефикасност на съдебното решение по същество. При всички положения евентуалната отмяна на обжалваното решение в главното производство би била достатъчна да отстрани твърдяната неимуществена вреда.

На 17 септември 2008 г. Melli Bank подава нова жалба за отмяна на същото решение⁴⁰. Молбата за допускане на обезпечение, подадена заедно с втората жалба, е отхвърлена с Определение на председателя на Първоинстанционния съд от 17 септември 2008 г. по дело Melli Bank/Съвет (Т-332/08 R, непубликувано) по същите причини, по които е отхвърлена първата молба. На последно място, с Определение от 15 октомври 2008 г. по дело Bank Melli Iran/Съвет (Т-390/08 R, непубликувано) по същите съображения се отхвърля молбата за допускане на обезпечение, подадена във връзка с жалбата за отмяна на същото решение, подадена от BMI, дружеството майка на молителя.

Третата група дела е свързана с решението, с което без да налага глоби, Комисията разпорежда на 24 дружества за управление на авторски права, установени в Европейското икономическо пространство (ЕИП) и членове на Международната конфедерация на сдруженията на авторите и композиторите (CISAC), в частност да преразгледат реципрочните споразумения за представителство, които всички те са сключили на двустранна основа с цел управление на правата за публично изпълнение на авторите (авторите на текстове и композиторите) върху техните музикални произведения⁴¹. Според Комисията тази съвкупност от двустранни споразумения се основава на съгласувана практика, забранена с член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП. CISAC и 20 дружества за управление подават жалби за отмяна на това решение. Девет дружества за управление, а именно германското, италианското, френското,

⁴⁰ При тези две жалби не са изпълнени условията във връзка с висящността, тъй като втората жалба е подадена в срока по член 230, пета алинея ЕО и е основана на самостоятелни правни основания спрямо повдигнатите в рамките на първата жалба.

⁴¹ Решение С (2008) 3435 окончателен на Комисията от 16 юли 2008 г. относно производство по член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/C2/38.698 — CISAC).

полското, финландското, унгарското, датското, гръцкото и норвежкото, подават заедно с жалбите и молби за спиране на изпълнението на обжалваното решение.

С Определения от 14 ноември 2008 г. по дело Stowarzyszenie Autorów, ZAiKS/Комисия (Т-398/08 R, непубликувано), по дело Sävältäjän Tekijänoikeustoimisto Teosto/Комисия (Т-401/08 R, непубликувано), по дело GEMA/Комисия (Т-410/08 R, непубликувано), по дело Artisjus/Комисия (Т-411/08 R, непубликувано), по дело Sacem/Комисия (Т-422/08 R, непубликувано), с Определение от 20 ноември 2008 г. по дело SIAE/Комисия (Т-433/08 R, непубликувано) и с Определение от 5 декември 2008 г. по дело KODA/Комисия (Т-425/08 R, непубликувано) — всичките на председателя на Първоинстанционния съд, и с Определение на съдията по обезпеченията (г-н S. Papasavvas) от 19 ноември 2008 г. по дело AEPI/Комисия (Т-392/08 R, непубликувано) са отхвърлени осем от молбите за допускане на обезпечение поради липса на неотложност, доколкото молителите не установяват наличието на непосредствена опасност от настъпване на значителна и непоправима вреда в случай на незабавното изпълнение на обжалваното решение. В тези определения по-специално се напомня, че обжалваното решение не само не се отнася до сферата на дейност на молителите, известна като „off-line“ (концерти, радио, дискотеки, барове и т.н.), но и засяга само така нареченото „on-line“ използване на авторското право (чрез Интернет, спътник и препредаване по кабел), за което нито един от молителите не доказва, че представлява съществена част от приходите му. Освен това според посочените по-горе определения с обжалваното решение Комисията не забранява самата система от реципрочни споразумения за представителство, нито въвежда пречки за молителите да договарят някои аспекти на териториално приложение, а единствено критикува съгласувания характер на възприетия за тази цел подход на всички дружества за управление. Накрая, доколкото молителите се опасяват, поради правната несигурност относно действителността и съдържанието на бъдещите реципрочни споразумения за представителство, която щяла да възникне в резултат от обжалваното решение, че то ще ги изложи на опасност от санкции от страна на Комисията за нарушаване на задължението им за преразглеждане, с определенията се приема, че посочената опасност е с чисто хипотетичен характер и че ако евентуално реши да налага санкции на молителите, Комисията ще трябва да докаже дали бъдещото им поведение представлява нарушение, при което за тях няма да има никаква пречка да сезират общностния съд и да поискат да се установи незаконосъобразността на наложените санкции, като се позоват на неяснотата на наложеното с обжалваното решение задължение за преразглеждане.

Накрая следва да се спомене Определението на председателя на Първоинстанционния съд от 18 март 2008 г. по дело Aer Lingus Group/Комисия (Т-411/07 R, все още непубликувано) поради дадените в него важни пояснения за допустимостта на молбите за допускане на обезпечение. В това определение се посочва, че съдията по обезпечителното производство по принцип не може да приема временни мерки, които биха представлявали намеса при упражняването на правомощията на друга институция. Следователно молбата за постановяване на временни мерки трябва да

се отхвърли като недопустима, когато с нея се иска Комисията да бъде задължена да приложи по определен начин член 8, параграфи 4 и 5 от Регламент (ЕО) № 139/2004⁴², като вземе определени мерки срещу другия участник в забранената концентрация. Всъщност ако в решението по жалбата в главното производство бъде прието, че Комисията има правомощие да наложи предвидените в член 8, параграфи 4 и 5 от регламента мерки, тогава ако прецени за необходимо в контекста на предоставените ѝ правомощия за контрол в сферата на концентрацията, Комисията следва да предприеме необходимите мерки за изпълнение на съдебното решение в съответствие с член 233 ЕО.

Освен това се подчертава, че общият текст на член 243 ЕО очевидно цели да предостави достатъчни правомощия на съдията по обезпечителното производство за определяне на мярка, която счита за необходима, за да осигури пълната ефективност на бъдещото окончателно съдебно решение, с цел да гарантира, че няма празноти в предоставената от общностните съдилища правна защита. Поради това не е изключено при необходимост съдията по обезпечителното производство да постанови определения, засягащи пряко трети лица, като обаче надлежно вземе под внимание, от една страна, процесуалните права на адресатите на временните мерки и на пряко засегнатите от тези мерки страни, и по-специално правото на защита, и от друга страна, степента на вероятната основателност (*fumus boni juris*), както и непосредствената опасност от настъпване на значителна и непоправима вреда. Дори когато трето лице не е имало възможност да бъде изслушано в обезпечителното производство, не е изключено при изключителни обстоятелства да бъдат наложени временни мерки, които го засягат, предвид непостоянния характер на тези мерки, ако е видно, че непостановяването би довело до положение за жалбоподателя, при което е налице опасност за самото му съществуване. Съдията по обезпечителното производство осъществява подобна преценка при сравнителното претегляне на различните засегнати интереси.

⁴² Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 година относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ L 24, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 201).

Б – Състав на Първоинстанционния съд

(Протоколен ред към 31 декември 2008 г.)

Първи ред, отляво надясно:

Г-н F. Dehousse, съдия; г-н O. Czúcz, г-н N. J. Forwood и г-н A. W. H. Meij, председатели на състави; г-жа V. Tiili, председател на състав; г-н M. Jaeger, председател на Първоинстанционния съд; г-н J. Azizi и г-н M. Vilaras, председатели на състави; г-жа M. E. Martins Ribeiro и г-жа I. Pelikánová, председатели на състави.

Втори ред, отляво надясно:

Г-н E. Moavero Milanesi, съдия; г-жа I. Labucka, съдия; г-н V. Vadapalas, съдия; г-жа I. Wiszniewska-Białecka и г-жа E. Cremona, съдии; г-н D. Šváby, съдия; г-жа K. Jürimäe, съдия; г-н S. Papasavvas и г-н N. Wahl, съдии.

Трети ред, отляво надясно:

Г-н K. O'Higgins, г-н L. Truchot, г-н A. Dittrich, г-н Т. Чипев, г-н M. Prek, г-н V. Ciucă, г-н S. Soldevila Fragozo и г-н S. Frimodt Nielsen, съдии; г-н E. Coulon, секретар.

1. Членове на Първоинстанционния съд

(по реда на встъпване в длъжност)

Marc Jaeger

Роден през 1954 г.; адвокат; attaché de Justice към главния прокурор; съдия, заместник-председател на Tribunal d'arrondissement, Люксембург; преподавател в Университетски център Люксембург; командирован магистрат, съдебен помощник в Съда от 1986 г.; съдия в Първоинстанционния съд от 11 юли 1996 г.; председател на Първоинстанционния съд от 17 септември 2007 г.

Virpi Tiili

Родена през 1942 г.; доктор по право от Хелзинския университет; асистент по гражданско и търговско право в Хелзинския университет; директор по юридическите въпроси и търговската политика на Централната търговска камара на Финландия; генерален директор в Службата за защита на потребителите, Финландия; член на редица правителствени комитети и делегации, включително председател на Съвета за контрол върху рекламата на лекарствени продукти (1988—1990), член на Съвета по потребителски въпроси (1990—1994), член на Съвета за конкуренция (1991—1994) и член на редакционния комитет на Nordic Intellectual Property Law Review (1982—1990); съдия в Първоинстанционния съд от 18 януари 1995 г.

Josef Azizi

Роден през 1948 г.; доктор по право и магистър по социология и икономика, Виенски университет; преподавател във Виенския икономически университет, в Юридическия факултет на Виенския университет и в редица други университети; почетен професор на Юридическия факултет на Виенския университет; Ministerialrat и ръководител на отдел във федералното канцлерство; член на Ръководния комитет за правно сътрудничество на Съвета на Европа (CDCJ); представител ad litem в съдебните производства за преглед на конституционособразността на федералните закони пред Конституционния съд (Verfassungsgerichtshof); координатор, отговорен за привеждането на австрийското федерално право в съответствие с правото на Общността; съдия в Първоинстанционния съд от 18 януари 1995 г.

John D. Cooke

Роден през 1944 г.; вписан в ирландската адвокатска колегия през 1966 г.; член и на адвокатските колегии на Англия и на Уелс, на Северна Ирландия и на Нов Южен Уелс; практикуващ адвокат (barrister) от 1966 г. до 1996 г.; вписан в Inner Bar в Ирландия (Senior Counsel) през 1980 г. и в Нов Южен Уелс през 1991 г.; председател на Съвета на адвокатските колегии на Европейската общност (CCBE) от 1985 г. до 1986 г.; гостуващ професор в Юридическия факултет на University College, Дъблин; член на Chartered Institute of Arbitrators; председател на ирландското Royal Zoological Society от 1987 г. до 1990 г.; член на Honorable Society of Kings Inns, Дъблин; почетен член на Lincoln's Inn, Лондон; съдия в Първоинстанционния съд от 10 януари 1996 г. до 15 септември 2008 г.

Arjen W. H. Meij

Роден през 1944 г.; член съдия във Върховния съд на Нидерландия (1996); член съдия и заместник-председател на College van Beroep voor het bedrijfsleven (Търговско-промишлен административен съд) (1986); изпълняващ длъжността съдия в Апелативния съд по социално осигуряване и в Tariefcommissie; съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1980); преподавател по европейско право в Юридическия факултет на Университета в Грьонинген и асистент-изследовател в University of Michigan Law School; член на международния секретариат на Търговската камара на Амстердам (1970); съдия в Първоинстанционния съд от 17 септември 1998 г.

Mihalis Vilaras

Роден през 1950 г.; адвокат (1974—1980); национален експерт в правната служба на Комисията на Европейските общности, впоследствие главен администратор в Генерална дирекция V (Заетост, индустриални отношения, социални въпроси); помощник-съдия, младши съдия, а от 1999 г. — член съдия на гръцкия Държавен съвет; асоцииран член на Върховния специализиран съд на Гърция; член на Централния комитет по изработване на законопроектите, Гърция (1996—1998); директор на правната служба в Генералния секретариат на гръцкото правителство; съдия в Първоинстанционния съд от 17 септември 1998 г.

Nicholas James Forwood

Роден през 1948 г., дипломи от университета в Кеймбридж (BA 1969 г.; MA 1973 г.) (по механика и по право), вписан в английската адвокатска колегия през 1970 г., впоследствие практикува като адвокат в Лондон (1971—1999), както и в Брюксел (1979—1999); вписан в ирландската адвокатска колегия през 1981 г.; назначен за Queen's Counsel през 1987 г.; член на Middle Temple през 1998 г.; представител на адвокатурите на Англия и на Уелс в Съвета на адвокатските колегии на Европейския съюз (CCBE) и председател на постоянната делегация на CCBE в Съда на Европейските общности (1995—1999); член на Бюрото на Световната асоциация по търговско право и на Европейската организация по морско право (1993—2002); съдия в Първоинстанционния съд от 15 декември 1999 г.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

Родена през 1956 г.; следва в Лисабон, Брюксел и Страсбург; адвокат в Португалия и в Брюксел; независим изследовател в Института за европейски науки на Свободния университет, Брюксел; съдебен помощник на португалския съдия в Съда, г-н Moitinho de Almeida (1986—2000), а впоследствие и на председателя на Първоинстанционния съд г-н Vesterdorf (2000—2003); съдия в Първоинстанционния съд от 31 март 2003 г.

Franklin Dehousse

Роден през 1959 г.; диплома по право (Университета в Лиеж, 1981 г.); аспирант (Национален фонд за научни изследвания, 1985—1989 г.); правен съветник в Камарата на представителите (1981—1990); доктор по право (Страсбургски университет, 1990 г.); професор (Университетите в Лиеж и в Страсбург, Колеж на Европа, Institut royal supérieur de Défense, университета „Монтескьо“, Бордо; колежа „Мишел Серве“ към Парижките университети; факултета „Notre-Dame de la Paix“ на Университета в Намюр); специален представител на министъра на външните работи (1995—1999); директор по европейските науки, Кралски институт за международни отношения (1998—2003); магистрат в Държавния съвет (2001—2003); консултант към Европейската комисия (1990—2003); член на Observatoire Internet (2001—2003); съдия в Първоинстанционния съд от 7 октомври 2003 г.

Ena Cremona

Родена през 1936 г.; диплома по езикознание, Малтийски кралски университет (1955); доктор по право, Малтийски кралски университет (1958); адвокат в адвокатската колегия на Малта от 1959 г.; правен съветник в Националния съвет на жените (1964—1979); член на Комисията по обществени услуги (1987—1989); член на управителния съвет на Lombard Bank Ltd (Малта), представител на държавата акционер (1987—1993); член на изборителната комисия от 1993 г.; член на научния съвет към Юридическия факултет на Малтийския кралски университет; член на Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността (ЕКРН), (2003—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г.

Ottó Czúcz

Роден през 1946 г.; доктор по право, Университета в Сегед (1971); администратор в Министерство на труда (1971—1974); преподавател и професор (1974—1989), декан на Юридическия факултет (1989—1990) и заместник-ректор (1992—1997) на Университета в Сегед; адвокат; член на Президиума на Националното пенсионно осигуряване; заместник-председател на Европейския институт за социално осигуряване (1998—2002); член на Научния съвет на Международната асоциация по социално осигуряване; съдия в Конституционния съд (1998—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г.

Irena Wiszniewska-Białecka

Родена през 1947 г.; диплома по право, Варшавски университет (1965—1969); изследовател (асистент, доцент, професор) в Института по правни науки към Полската академия на науките (1969—2004); асоцииран изследовател към Института „Макс Планк“ по чуждестранно и международно патентно право, по авторско право и конкурентно право в Мюнхен (стипендия на Фондация „AvH“, 1985—1986 г.); адвокат (1992—2000); съдия във Върховния административен съд (2001—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г.

Irena Pelikánová

Родена през 1949 г.; доктор по право, асистент по икономическо право (преди 1989 г.), впоследствие доктор на науките, професор по стопанско право (от 1993 г.) в Юридическия факултет на Карловия университет в Прага; член на ръководния орган на Комисията по ценни книжа (1999—2002); адвокат; член на Законодателния съвет на чешкото правителство (1998—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г.

Daniel Šváby

Роден през 1951 г.; доктор по право, Университета в Братислава; съдия в първоинстанционния съд в Братислава; съдия по гражданскоправни дела в Апелативния съд и заместник-председател на Апелативния съд, Братислава; член на отдела по гражданско и семейно право в Правния институт към Министерство на правосъдието; заместващ съдия по търговски дела във Върховния съд; член на Европейската комисия по правата на човека (Страсбург); съдия в Конституционния съд (2000—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г.

Vilenas Vadapalas

Роден през 1954 г.; доктор по право, Московски университет; хабилитиран доктор по право на Варшавския университет; професор в университета във Вилнюс: по международно право (от 1981 г.), по правата на човека (от 1991 г.) и по общностно право (от 2000 г.); правителствен съветник по въпросите на външната политика (1991—1993); член на координационната група към делегацията за преговорите по присъединяването към Европейския съюз; генерален директор на правителствения отдел по европейско право (1997—2004); професор по европейско право в университета във Вилнюс, титуляр на катедрата „Жан Моне“; председател на Литовската асоциация за изследвания на Европейския съюз; докладчик на парламентарната работна група за конституционната реформа, свързана с присъединяването на Литва; член на Международната комисия на юристите (април 2003 г.); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г.

Küllike Jürimäe

Родена през 1962 г.; диплома по право, Университета в Тарту (1981—1986); помощник на прокурора на Републиката, Талин (1986—1991); диплома от естонската дипломатическа школа (1991—1992); правен съветник (1991—1993) и главен съветник в Търговско-промишлената камара (1992—1993); съдия в Апелативен съд Талин (1993—2004); European Master по права на човека и демократизация от университетите в Падуа и Нотингам (2002—2003); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г.

Ingrida Labucka

Родена през 1963 г.; диплома по право, Латвийски университет (1986); инспектор към Министерство на вътрешните работи за област Киров и гр. Рига (1986—1989); съдия в първоинстанционния съд в Рига (1990—1994); адвокат (1994—1998 г. и от юли 1999 г. до май 2000 г.); министър на правосъдието (за периода от ноември 1998 г. до юли 1999 г. и от май 2000 г. до октомври 2002 г.); член на Международния арбитражен съд в Хага (2001—2004); член на парламента (2002—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г.

Savvas S. Papasavvas

Роден през 1969 г.; диплома от Атинския университет (Ptychion, 1991 г.); магистър (DEA) по публично право, Университет Париж II, (1992) и Университет Aix-Marseille III (доктор по право, 1995 г.); вписан в кипърската адвокатска колегия, от 1993 г. член на адвокатската колегия на Никозия; преподавател в Университета в Кипър (1997—2002), доцент по конституционно право от септември 2002 г.; изследовател в Европейския център по публично право (2001—2002); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г.

Enzo Moavero Milanese

Роден през 1954 г.; доктор по право, Университет „La Sapienza“, Рим; изучава общностно право (Колеж на Европа, Брюж); член на адвокатската колегия, практикуващ адвокат (1978—1983); преподавател по общностно право в университетите La Sapienza, Рим (1993—1996), Luiss, Рим (1993—1996 и 2002—2006) и Bocconi, Милано (1996—2000); съветник по въпросите на Общността на италианския министър-председател (1993—1995); длъжностно лице на Европейската комисия: правен съветник и впоследствие началник на кабинета на заместник-председателя (1989—1992), началник на кабинета на комисаря, който отговаря за вътрешния пазар (1995—1999) и за конкуренцията (1999); директор на генерална дирекция „Конкуренция“ (2000—2002), заместник генерален секретар на Европейската комисия (2002—2005), генерален директор на Бюрото на политическите съветници (2006); съдия в Първоинстанционния съд от 3 май 2006 г.

Nils Wahl

Роден през 1961 г.; диплома по право, Стокхолмски университет (1987), доктор по право, Стокхолмски университет (1995), асоцииран преподавател (доцент) и титуляр на катедра по европейско право „Жан Моне“ (1995), професор по европейско право, Стокхолмски университет (2001); стажант-адвокат (1987—1989); генерален директор на образователна фондация (1993—2004); председател на Шведската асоциация Nätverket för europarättslig forskning (Мрежа за изследвания по общностно право, 2001—2006 г.); член на Rådet för konkurrensfrågor (Съвет по въпросите на правото на конкуренцията, 2001—2006 г.); заместник-съдия в Hovrätten över Skåne and Blekinge (апелативен съд, 2005 г.); съдия в Първоинстанционния съд на Европейските общности от 7 октомври 2006 г.

Miro Prek

Роден през 1965 г.; диплома по право (1989); приет в адвокатската колегия (1994); изпълнява различни функции в публичната администрация, главно в правителствената служба по законодателството (заместник държавен секретар и заместник-директор, началник на отдела по европейско и сравнително право) и в службата по европейски въпроси (заместник държавен секретар); член на преговорния екип по споразумението за асоцииране (1994—1996) и по присъединяването към Европейския съюз (1998—2003), отговорен за правните въпроси; адвокат; отговаря за проекти, свързани с адаптирането към европейското законодателство и за европейската интеграция, основно за Западните Балкани, началник на отдел в Съда на Европейските общности (2004—2006); съдия в Първоинстанционния съд от 7 октомври 2006 г.

Теодор Чипев

Роден през 1940 г.; завършва право в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (1961); доктор по право (1977); адвокат (1963—1964); юрисконсулт в Държавното предприятие за международен пътен транспорт (1964—1973); научен работник към Правния институт на Българска академия на науките (1973—1988); преподавател по гражданскопроцесуално право в юридическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (1988—1991); арбитър в Арбитражния съд на Търговско-промишлената палата (1988—2006); съдия в Конституционния съд (1991—1994); доцент в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (от февруари 2001 г. до 2006 г.); министър на правосъдието (1994—1995); преподавател по гражданскопроцесуално право в Нов български университет, София (1995—2006); съдия в Първоинстанционния съд от 12 януари 2007 г.

Valeriu M. Ciucă

Роден през 1960 г.; диплома по право (1984), доктор по право (1997), Университет „Alexandru Ioan Cuza“ в Яш; съдия в Първоинстанционен съд Сучава (1984—1989); военен съдия във Военен съд, Яш (1989—1990); преподавател в Университета „Alexandru Ioan Cuza“ в Яш (1990—2006); стипендия за специализация по частно право в Университета в Рен (1991—1992); доцент в Университета „Petre Andrei“ в Яш (1999—2002); преподавател в Университета на Littoral Côte d'Opale (LAB. RII) (2006); съдия в Първоинстанционния съд от 12 януари 2007 г.

Alfred Dittrich

Роден през 1950 г.; завършва право в Университета на Ерланген-Нюрнберг (1970—1975); Rechtsreferendar към Върховен областен съд Нюрнберг (1975—1978); администратор във Федералното министерство на икономиката (1978—1982); администратор в Постоянното представителство на Федерална република Германия към Европейските общности (1982); администратор във Федералното министерство на икономиката, отговарящ за въпросите, свързани с общностното право и с конкуренцията (1983—1992); началник на отдел „Право на Европейския съюз“ (1992—2007) в Министерство на правосъдието; ръководител на германската делегация в работната група на Съвета „Съд на Европейските общности“; представител на федералното правителство по голям брой дела пред Съда на Европейските общности; съдия в Първоинстанционния съд от 17 септември 2007 г.

Santiago Soldevila Fragoso

Роден през 1960 г.; завършва право в Автономния университет в Барселона (1983); съдия (1985); от 1992 г. е магистрат, специализиран в административното правораздаване, в Tribunal Superior de Justicia de Canarias (Върховния съд на Канарските острови), в Санта Крус де Тенерифе (1992 и 1993) и в Audiencia Nacional (Националния върховен съд) (Мадрид, от май 1998 г. до август 2007 г.), където разглежда спорове в областта на данъчното облагане (ДДС), както и жалби, насочени срещу общите нормативни актове на министъра на икономиката и неговите решения относно държавните помощи или имуществената отговорност на администрацията, а също и жалби срещу всички решения на регулаторните органи във връзка с банките, борсите, енергетиката, застраховането и конкуренцията; магистрат в Конституционния съд (1993—1998); съдия в Първоинстанционния съд от 17 септември 2007 г.

Laurent Truchot

Роден през 1962 г.; диплома от Института за политически науки в Париж (1984); възпитаник на Националното училище за магистрати (1986—1988); съдия в Окръжен съд Марсилия (от януари 1988 г. до януари 1990 г.); магистрат в дирекция „Гражданскоправни въпроси и държавен печат“ на Министерство на правосъдието (от януари 1990 г. до юни 1992 г.); заместник-началник, а впоследствие началник на отдел в генерална дирекция „Конкуренция, потребление и борба с измамите“ в Министерство на икономиката, финансите и промишлеността (от юни 1992 г. до септември 1994 г.); технически съветник на министъра на правосъдието и пазител на държавните печати (от септември 1994 г. до май 1995 г.); съдия в Окръжен съд Ним (от май 1995 г. до май 1996 г.); съдебен помощник в Съда на Европейските общности при генералния адвокат г-н Léger (от май 1996 г. до декември 2001 г.); помощник-съдия в Касационния съд (от декември 2001 г. до август 2007 г.); съдия в Първоинстанционния съд от 17 септември 2007 г.

Sten Frimodt Nielsen

Роден през 1963 г.; диплома по право от Университета в Копенхаген (1988); служител в Министерство на външните работи (1988—1991); преподавател по международно и европейско право в Университета в Копенхаген (1988—1991); дипломат в Постоянното представителство на Дания към Организацията на обединените нации в Ню Йорк (1991—1994); служител в правната служба на Министерство на външните работи (1994—1995); асоцииран преподавател в Университета в Копенхаген (1995); съветник, а впоследствие главен съветник на министър-председателя (1995—1998); министър, съветник в Постоянното представителство на Дания към Европейския съюз (1998—2001); специален съветник на министър-председателя по правни въпроси (2001—2002); началник на отдел и правен съветник към министър-председателя (от март 2002 г. до юли 2004 г.); заместник държавен секретар и правен съветник към министър-председателя (от август 2004 г. до август 2007 г.); съдия в Първоинстанционния съд от 17 септември 2007 г.

Kevin O'Higgins

Роден през 1946 г.; учи в Crescent College, Limerick, в Clongowes Wood College, в University College Dublin (бакалавърска степен и диплома по европейско право) и в Kings Inns; вписан в адвокатската колегия в Ирландия през 1968 г.; barrister (1968—1982); Senior Counsel (Inner Bar of Ireland, 1982—1986 г.); съдия в Circuit court (1986—1997); съдия в High Court, Ирландия (1997—2008); член на Kings Inns; представител на Ирландия в Консултативния съвет на европейските съдии (2000—2008); съдия в Първоинстанционния съд от 15 септември 2008 г.

Emmanuel Coulon

Роден през 1968 г.; диплома по право (Университета Panthéon-Assas, Париж); диплома по мениджмънт (Университет Paris-Dauphine); през 1992 г. завършва Колежа на Европа; изпит за постъпване в регионалния учебен център за адвокати, Париж; сертификат за адвокатска правоспособност от брюкселската адвокатска колегия; адвокатска практика в Брюксел; преминал успешно общ конкурс на Комисията на Европейските общности; съдебен помощник в Първоинстанционния съд на Европейските общности (кабинет на председателя г-н Saggio, 1996—1998 г.; кабинет на председателя г-н Vesterdorf, 1998—2002 г.); началник на кабинета на председателя на Първоинстанционния съд (2003—2005); секретар на Първоинстанционния съд от 6 октомври 2005 г.

2. Промени в състава на Първоинстанционния съд през 2008 г.

Тържествено заседание от 15 септември 2008 г.

С решение от 22 юли 2008 г. на представителите на правителствата на държавите — членки на Европейските общности, г-н Kevin O'Higgins е назначен за съдия в Първоинстанционния съд на Европейските общности до 31 август 2013 г.

Г-н Kevin O'Higgins е назначен на мястото на г-н John D. Cooke, който изпълнява длъжността на съдия в Първоинстанционния съд от 10 януари 1996 г.

3. Протоколни редове

от 1 януари до 14 септември 2008 г.

Г-н M. JAEGER, председател на
Първоинстанционния съд
Г-жа V. TIILLI, председател на състав
Г-н J. AZIZI, председател на състав
Г-н A. W. H. MEIJ, председател на състав
Г-н M. VILARAS, председател на състав
Г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
Г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO,
председател на състав
Г-н O. CZÚCZ, председател на състав
Г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
Г-н J. D. COOKE, съдия
Г-н F. DEHOUSSE, съдия
Г-жа E. CREMONA, съдия
Г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
Г-н D. ŠVÁBY, съдия
Г-н V. VADAPALAS, съдия
Г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
Г-жа I. LABUCKA, съдия
Г-н S. PAPASAVVAS, съдия
Г-н E. MOAVERO MILANESI, съдия
Г-н N. WAHL, съдия
Г-н M. PREK, съдия
Г-н T. ЧИПЕВ, съдия
Г-н V. CIUCĂ, съдия
Г-н A. DITTRICH, съдия
Г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
Г-н L. TRUCHOT, съдия
Г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия

Г-н E. COULON, секретар

от 15 септември до 31 декември 2008 г.

Г-н M. JAEGER, председател на
Първоинстанционния съд
Г-жа V. TIILLI, председател на състав
Г-н J. AZIZI, председател на състав
Г-н A. W. H. MEIJ, председател на състав
Г-н M. VILARAS, председател на състав
Г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
Г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO,
председател на състав
Г-н O. CZÚCZ, председател на състав
Г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
Г-н F. DEHOUSSE, съдия
Г-жа E. CREMONA, съдия
Г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
Г-н D. ŠVÁBY, съдия
Г-н V. VADAPALAS, съдия
Г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
Г-жа I. LABUCKA, съдия
Г-н S. PAPASAVVAS, съдия
Г-н E. MOAVERO MILANESI, съдия
Г-н N. WAHL, съдия
Г-н M. PREK, съдия
Г-н T. ЧИПЕВ, съдия
Г-н V. CIUCĂ, съдия
Г-н A. DITTRICH, съдия
Г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
Г-н L. TRUCHOT, съдия
Г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия
Г-н K. O'HIGGINS, съдия

Г-н E. COULON, секретар

4. Бивши членове на Първоинстанционния съд

Da Cruz Vilaça José Luis (1989—1995), председател от 1989 г. до 1995 г.

Barrington Donal Patrick Michael (1989—1996)

Saggio Antonio (1989—1998), председател от 1995 г. до 1998 г.

Edward David Alexander Ogilvy (1989—1992)

Kirschner Heinrich (1989—1997)

Yeraris Christos (1989—1992)

Schintgen Romain Alphonse (1989—1996)

Briët Cornelis Paulus (1989—1998)

Biancarelli Jacques (1989—1995)

Lenaerts Koen (1989—2003)

Bellamy Christopher William (1992—1999)

Kalogeropoulos Andreas (1992—1998)

Lindh Pernilla (1995—2006)

Potocki André (1995—2001)

Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995—2003)

Mengozzi Paolo (1998—2006)

Trstenjak Verica (2004—2006)

Pirrung Jörg (1997—2007)

García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989—2007)

Legal Hubert (2001—2007)

Председатели

Da Cruz Vilaça José Luis (1989—1995)

Saggio Antonio (1995—1998)

Vesterdorf Bo (1998—2007)

Секретар

Jung Hans (1989—2005)

В – Съдебна статистика на Първоинстанционния съд

Обща дейност на Първоинстанционния съд

1. Заведени, приключени и висящи дела (2004—2008)

Заведени дела

2. Видове производства (2004—2008)
3. Вид на исковете/жалбите (2004—2008)
4. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2004—2008)

Приключени дела

5. Видове производства (2004—2008)
6. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2008)
7. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2004—2008)
(съдебни решения и определения)
8. Съдебни състави (2004—2008)
9. Продължителност на производства в месеци (2004—2008)
(съдебни решения и определения)

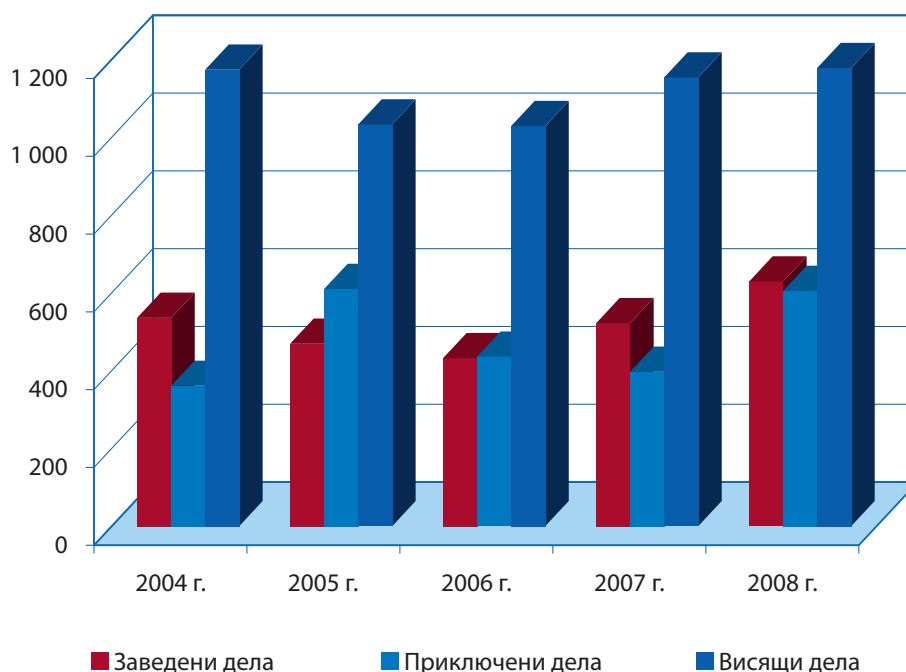
Висящи дела към 31 декември

10. Видове производства (2004—2008)
11. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2004—2008)
12. Съдебни състави (2004—2008)

Разни

13. Обезпечителни производства (2004—2008)
14. Бързи производства (2004—2008)
15. Актове на Първоинстанционния съд, обжалвани пред Съда (1989—2008)
16. Разпределение на жалбите пред Съда по вид производство (2004—2008)
17. Изход на производства по обжалване пред Съда (2008)
(съдебни решения и определения)
18. Изход на производства по обжалване пред Съда (2004—2008)
19. Общо развитие (1989—2008) (заведени, приключени и висящи дела)

1. **Обща дейност на Първоинстанционния съд — Заведени, приключени и висящи дела (2004—2008 г.)¹**

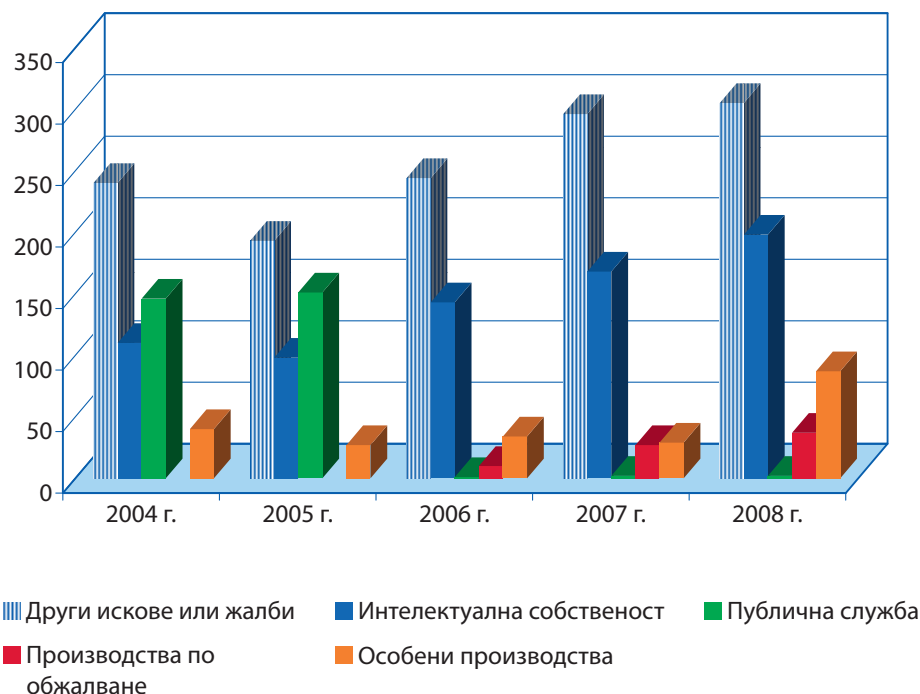

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Заведени дела	536	469	432	522	629
Приключени дела	361	610	436	397	605
Висящи дела	1 174	1 033	1 029	1 154	1 178

¹ Освен ако не е посочено друго, в настоящата таблица и в таблиците на следващите страници са взети предвид особените производства.

За „особени производства“ се считат: отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствие на ответника (член 41 от Статута на Съда, член 122 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд), отмяната на влязло в сила съдебно решение по молба на трето лице (член 42 от Статута на Съда, член 123 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд), преразглеждането на съдебно решение (член 44 от Статута на Съда, член 125 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд), тълкуването на съдебно решение (член 43 от Статута на Съда, член 129 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд), определянето на съдебните разноски (член 92 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд), правната помощ (член 96 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд) и поправянето на съдебно решение (член 84 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд).

2. Заведени дела — Видове производства (2004—2008 г.)¹

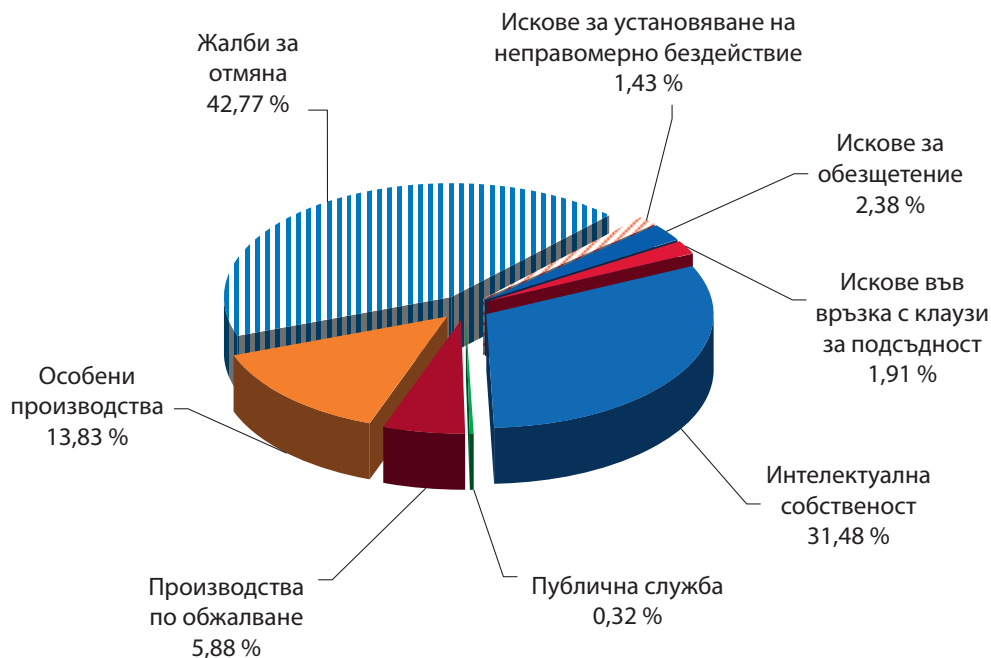

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Други искове или жалби	240	193	244	296	305
Интелектуална собственост	110	98	143	168	198
Публична служба	146	151	1	2	2
Производства по обжалване			10	27	37
Особени производства	40	27	34	29	87
Общо	536	469	432	522	629

¹ В настоящата таблица и в таблиците на следващите страници изразът „други искове или жалби“ се отнася до всички преки производства, различни от производствата по жалби или искове на длъжностни лица на Европейските общности или по жалби, свързани с интелектуалната собственост.

3. Заведени дела — Вид иск или жалба (2004—2008 г.)

Разпределение през 2008 г.

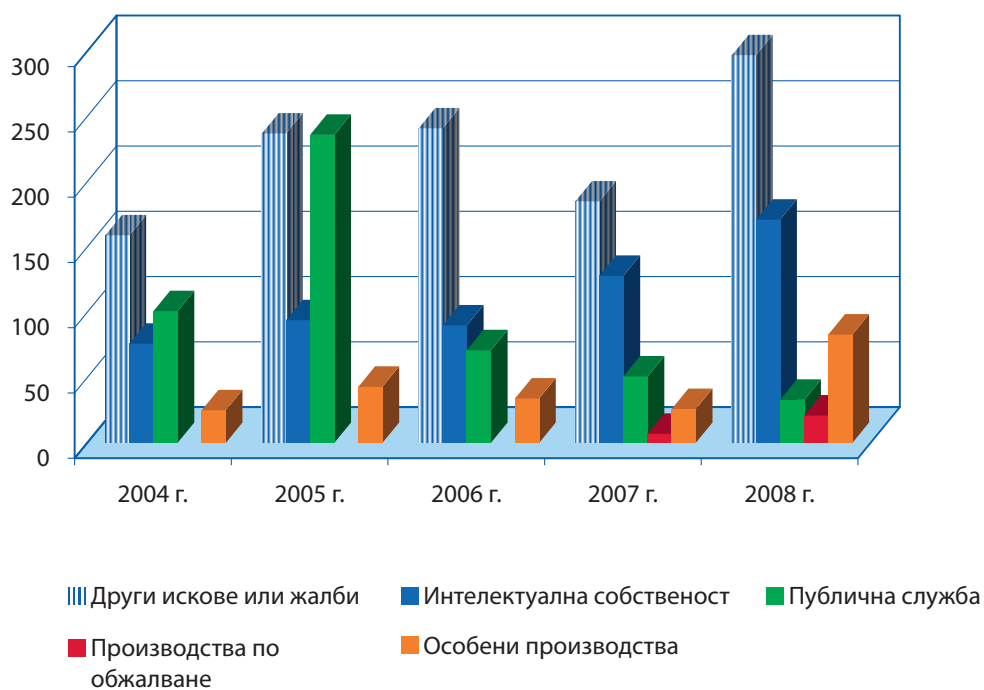

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Жалби за отмяна	199	160	223	249	269
Искове за установяване на неправомерно бездействие	15	9	4	12	9
Искове за обезщетение	18	16	8	27	15
Искове във връзка с клаузи за подсъдност	8	8	9	8	12
Интелектуална собственост	110	98	143	168	198
Публична служба	146	151	1	2	2
Производства по обжалване			10	27	37
Особени производства	40	27	34	29	87
Общо	536	469	432	522	629

4. Заведени дела — Област, с която е свързан искът или жалбата (2004—2008 г.)

Година	2004	2005	2006	2007	2008
Бюджет на Общностите				2	
Външни отношения	3	2	2	1	2
Данъчни въпроси			1	2	
Държавни помощи	46	25	28	37	55
Енергетика			1		
Земеделие	25	21	18	34	14
Икономическа и парична политика		1	2		
Институционално право	33	28	15	28	43
Интелектуална собственост	110	98	145	168	198
Клауза за подсъдност		2	3	1	12
Конкуренция	36	40	81	62	71
Култура			3	1	2
Митнически съюз	11	2		4	1
Научни изследвания, информация, обучение, статистики	6	9	5	10	1
Обща външна политика и политика на сигурност	4		5	12	6
Обща митническа тарифа	1		2	1	
Околна среда и потребители	30	18	21	41	14
Политика в областта на рибарството	3	2		5	23
Правен режим на предприятията	6	12	11	10	30
Правосъдие и вътрешни работи		1		3	3
Присъединяване на нови държави	1				
Регионална политика	10	12	16	18	7
Сближаване на законодателствата	1			1	
Свобода на установяване	1				1
Заведени дела	1			1	1
Свободно движение на хора	1	2	4	4	1
Свободно предоставяне на услуги			1		3
Собствени ресурси на Общностите		2			
Социална политика	5	9	3	5	3
Транспорт	3		1	4	1
Търговска политика	12	5	18	9	10
Общо по Договора за ЕО	349	291	386	464	502
Общо по Договора за ВС					1
Общо по Договора за АЕ	1		1		
Правилник за длъжностните лица	146	151	11	29	39
Особени производства	40	27	34	29	87
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	536	469	432	522	629

5. Приключени дела — Видове производства (2004—2008 г.)

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Други искове или жалби	159	237	241	185	297
Интелектуална собственост	76	94	90	128	171
Публична служба	101	236	71	51	33
Производства по обжалване				7	21
Особени производства	25	43	34	26	83
Общо	361	610	436	397	605

6. Приключени дела — Област, с която е свързан искът или жалбата (2008 г.)

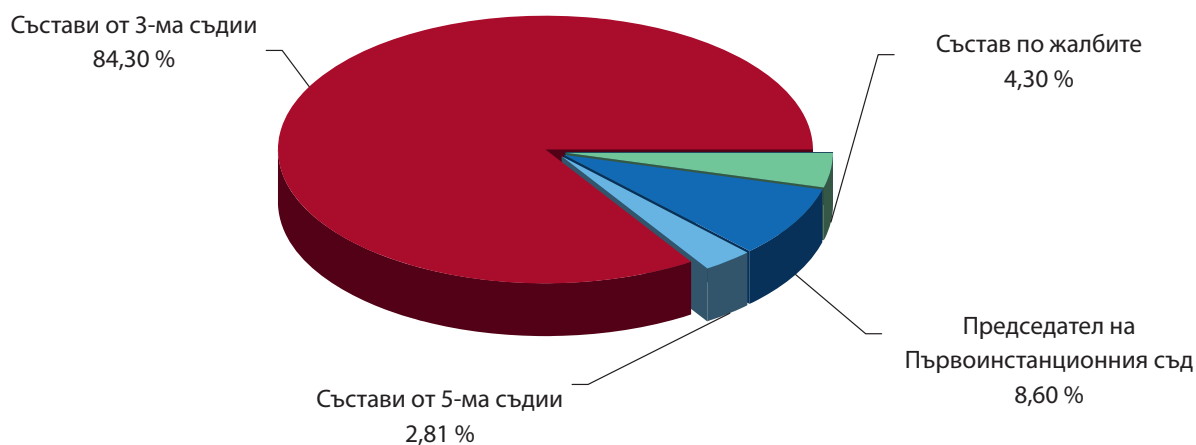
	Съдебни решения	Определения	Общо
Земеделие	17	21	38
Държавни помощи	23	14	37
Клауза за подсъдност	1	2	3
Конкуренция	14	17	31
Култура	1	1	2
Правен режим на предприятията	10	14	24
Институционално право	11	25	36
Околна среда и потребители	1	27	28
Данъчни въпроси		2	2
Правосъдие и вътрешни работи		1	1
Свобода на установяване		1	1
Свободно движение на стоки		2	2
Свободно движение на хора		2	2
Търговска политика	6	6	12
Политика в областта на рибарството	1	3	4
Икономическа и парична политика		1	1
Обща външна политика и политика на сигурност	4	2	6
Регионална политика	7	35	42
Социална политика	3		3
Интелектуална собственост	121	50	171
Сближаване на законодателствата		1	1
Научни изследвания, информация, обучение, статистики	3	7	10
Външни отношения	1	1	2
Обща митническа тарифа		3	3
Транспорт		3	3
Митнически съюз	2	1	3
Общо по Договора за ЕО	226	242	468
Правилник за длъжностните лица	33	21	54
Особени производства		83	83
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	259	346	605

7. Приключени дела — Област, с която е свързан искът или жалбата (2004—2008 г.)
(съдебни решения и определения)

Година	2004	2005	2006	2007	2008
Асоцииране на отвъдморски страни и територии		4	2		
Бюджет на Общностите				1	
Външни отношения	7	11	5	4	2
Данъчни въпроси	1		1		2
Държавни помощи	54	53	54	36	37
Енергетика			3	1	
Земеделие	15	34	25	11	38
Икономическа и парична политика			1	1	1
Институционално право	16	35	14	17	36
Интелектуална собственост	76	94	91	129	171
Клауза за подсъдност	2	1		1	3
Конкуренция	26	35	42	38	31
Култура					2
Митнически съюз	3	7	2	2	3
Научни изследвания, информация, обучение, статистики		1	3	10	10
Обща външна политика и политика на сигурност	2	5	4	3	6
Обща митническа тарифа				1	3
Околна среда и потребители	4	19	19	15	28
Политика в областта на рибарството	6	2	24	4	4
Правен режим на предприятията	2	6	6	6	24
Правосъдие и вътрешни работи		1		2	1
Присъединяване на нови държави			1		
Регионална политика	4	4	7	6	42
Сближаване на законодателствата	3			1	1
Свобода на установяване		1			1
Свободно движение на стоки	1	1			2
Свободно движение на хора	2	1	4	4	2
Свободно предоставяне на услуги				1	
Собствени ресурси на Общностите			2		
Социална политика	4	6	5	3	3
Транспорт	1	1	2	1	3
Търговска политика	1	7	13	4	12
Общо по Договора за ЕО	230	329	330	302	468
Общо по Договора за ВС	5	1	1	10	
Общо по Договора за АЕ		1		1	
Правилник за длъжностните лица	101	236	71	58	54
Особени производства	25	43	34	26	83
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	361	610	436	397	605

8. Приключени дела — Съдебен състав (2004—2008 г.)

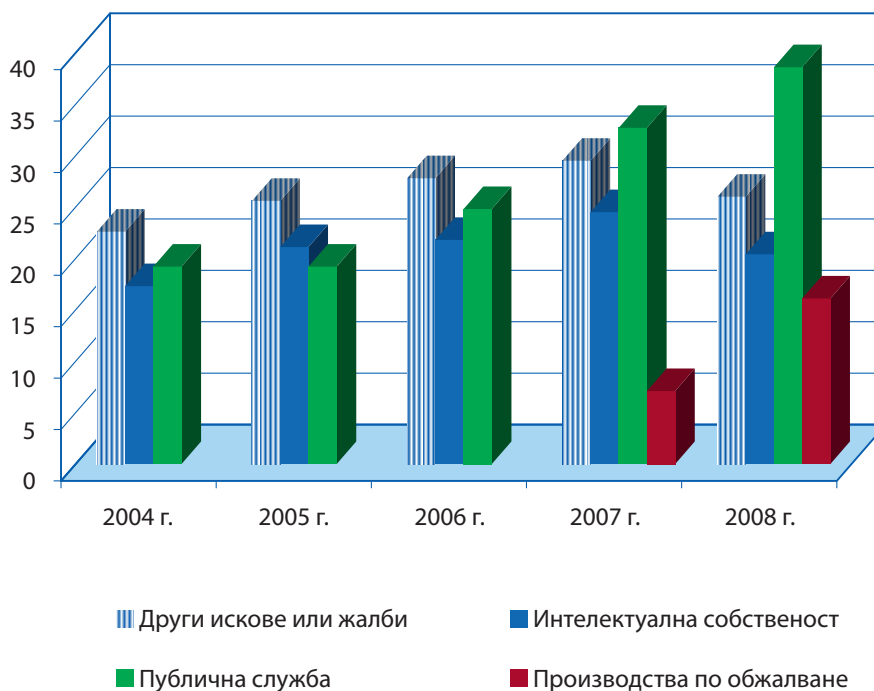
Разпределение през 2008 г.

	2004 г.			2005 г.			2006 г.			2007 г.			2008 г.		
	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо
Голям състав				6		6				2		2			
Състав по жалбите										3	4	7	16	10	26
Председател на Първоинстанционния съд		7	7		25	25		19	19		16	16		52	52
Състави от 5-ма съдии	18	46	64	28	34	62	22	33	55	44	8	52	15	2	17
Състави от 3-ма съдии	141	135	276	181	329	510	198	157	355	196	122	318	228	282	510
Състав от един съдия	13	1	14	7		7	7		7	2		2			
Общо	172	189	361	222	388	610	227	209	436	247	150	397	259	346	605

9. Приключени дела — Продължителност на производствата в месеци (2004—2008 г.)¹

(съдебни решения и определения)

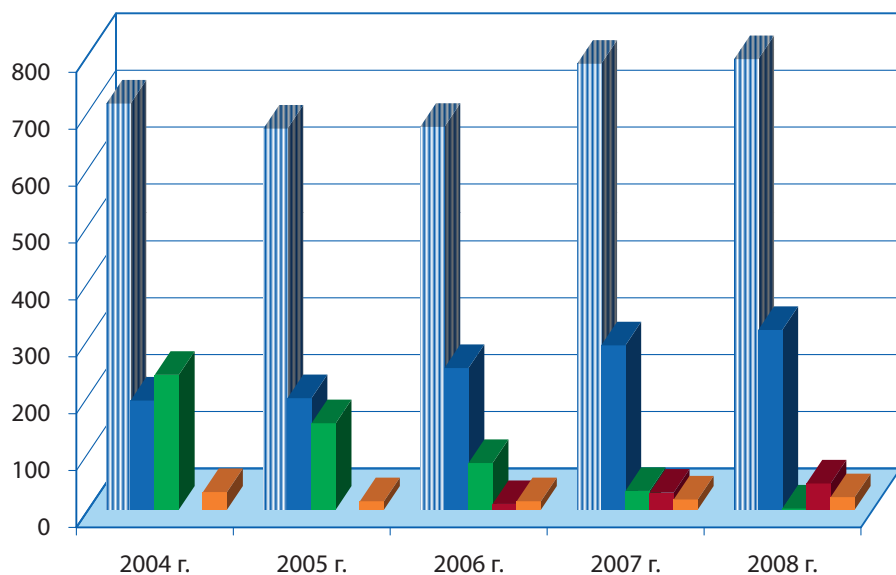

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Други иски или жалби	22,6	25,6	27,8	29,5	26,0
Интелектуална собственост	17,3	21,1	21,8	24,5	20,4
Публична служба	19,2	19,2	24,8	32,7	38,6
Производства по обжалване				7,1	16,1

¹ В изчисленията във връзка със средната продължителност на производствата не са взети предвид: делата, по които е постановено междинно решение; особените производства; делата, препратени от Съда в резултат на измененото разпределение на правомощията между Съда и Първоинстанционния съд; делата, препратени от Първоинстанционния съд вследствие на започването на дейност от Съда на публичната служба.

Продължителността на производствата се представя в месеци с десетично число.

10. Висящи дела към 31 декември — Видове производства (2004—2008 г.)

|||| Други искове или жалби
 ■ Интелектуална собственост
 ■ Публична служба
■ Производства по обжалване
 ■ Особени производства

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Други искове или жалби	714	670	673	784	792
Интелектуална собственост	192	196	249	289	316
Публична служба	237	152	82	33	2
Производства по обжалване			10	30	46
Особени производства	31	15	15	18	22
Общо	1 174	1 033	1 029	1 154	1 178

11. Висящи дела към 31 декември — Област, с която е свързан искът или жалбата (2004—2008 г.)

Година	2004	2005	2006	2007	2008
Асоцииране на отвъдморски страни и територии	6	2			
Бюджет на Общностите				1	1
Външни отношения	18	9	6	3	3
Данъчни въпроси				2	
Държавни помощи	218	190	164	165	184
Енергетика	4	4	2	1	1
Земеделие	95	82	74	97	73
Икономическа и парична политика		1	2	1	
Институционално право	49	42	43	54	61
Интелектуална собственост	193	197	251	290	317
Клауза за подсъдност		1	3	3	12
Конкуренция	129	134	173	197	236
Култура			3	4	4
Митнически съюз	18	13	11	13	11
Научни изследвания, информация, обучение, статистики	8	16	18	18	9
Обща външна политика и политика на сигурност	13	8	9	18	18
Обща митническа тарифа	1	1	3	3	
Околна среда и потребители	44	43	44	70	56
Политика в областта на рибарството	28	28	4	5	24
Правен режим на предприятията	10	16	23	27	33
Правосъдие и вътрешни работи				1	3
Присъединяване на нови държави	1	1			
Регионална политика	19	27	36	48	13
Сближаване на законодателствата	1	1	1	1	
Свобода на установяване	1				
Свободно движение на стоки	1			1	
Свободно движение на хора	1	2	3	3	2
Свободно предоставяне на услуги			1		3
Собствени ресурси на Общностите		2			
Социална политика	6	9	7	9	9
Транспорт	3	2	1	4	2
Търговска политика	25	23	28	33	31
Общо по Договора за ЕО	892	854	910	1072	1106
Общо по Договора за ВС	12	11	10		1
Общо по Договора за АЕ	2	1	2	1	1
Правилник за длъжностните лица	237	152	92	63	48
Особени производства	31	15	15	18	22
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	1174	1033	1029	1154	1178

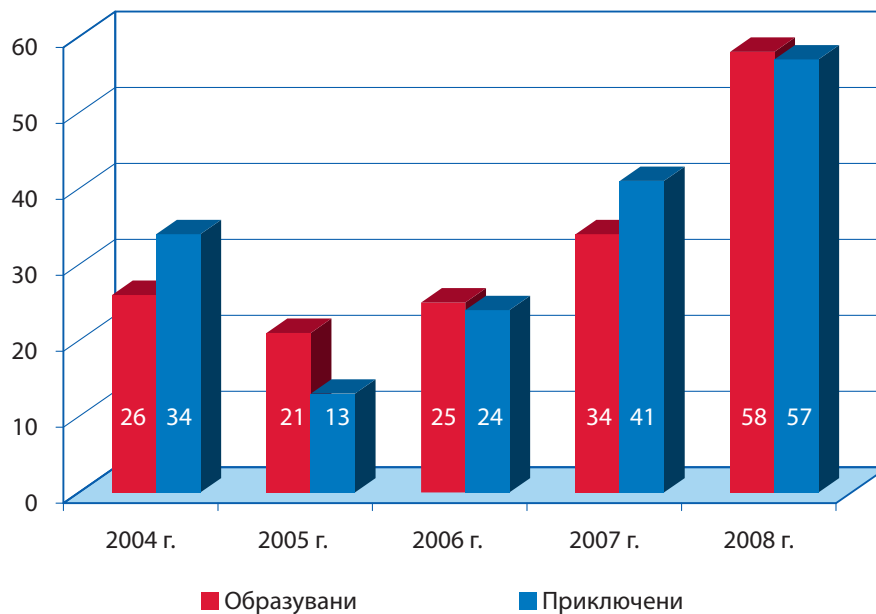
12. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2004—2008 г.)

Разпределение през 2008 г.

Година	2004	2005	2006	2007	2008
Голям състав	6	1	2		
Състав по жалбите			10	30	46
Председател на Първоинстанционния съд			1		
Състави от 5-ма съдии	187	146	117	75	67
Състави от 3-ма съдии	914	846	825	971	975
Състав от един съдия	1	4	2		
Неразпределени дела	66	36	72	78	90
Общо	1 174	1 033	1 029	1 154	1 178

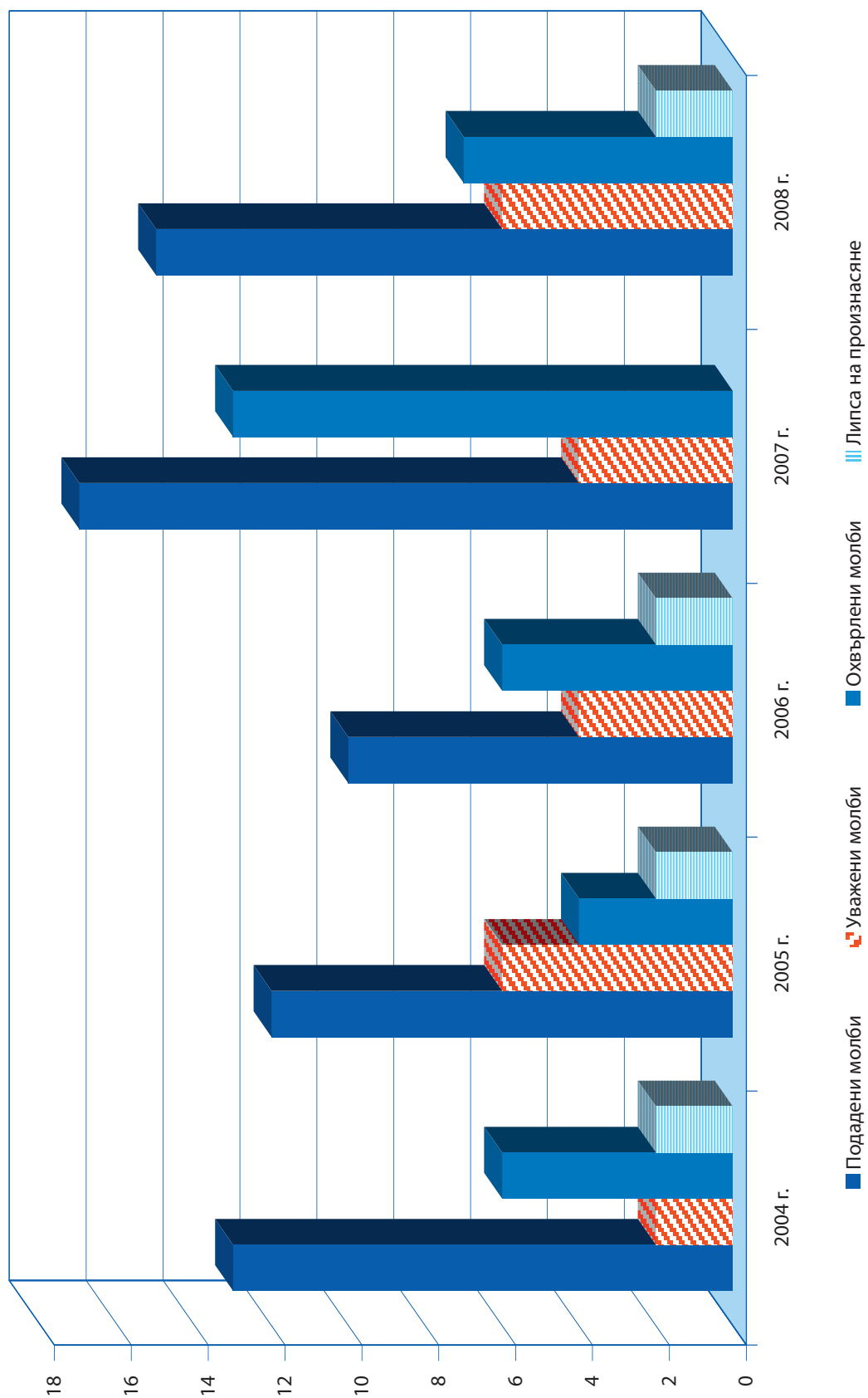
13. Други — Обезпечителни производства (2004—2008 г.)

Разпределение през 2008 г.

	Образуванни обезпечителни производства	Приключени обезпечителни производства	Взето решение		
			Отхвърляне на молбата	Уважаване на молбата	Заличаване на делото от регистъра/ Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество
Земеделие	1	1		1	
Държавни помощи	22	22	6		16
Конкуренция	13	10	10		
Правен режим на предприятията	13	12	12		
Институционално право	1	2	1		1
Околна среда и потребители	1	2	2		
Политика в областта на рибарството	1	1			1
Обща външна политика и политика на сигурност	3	3	3		
Социална политика	2	2	2		
Интелектуална собственост		1	1		
Транспорт	1	1	1		
Общо по Договора за ЕО	58	57	38	1	18
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	58	57	38	1	18

14. Други — Бързи производства (2004—2008 г.)

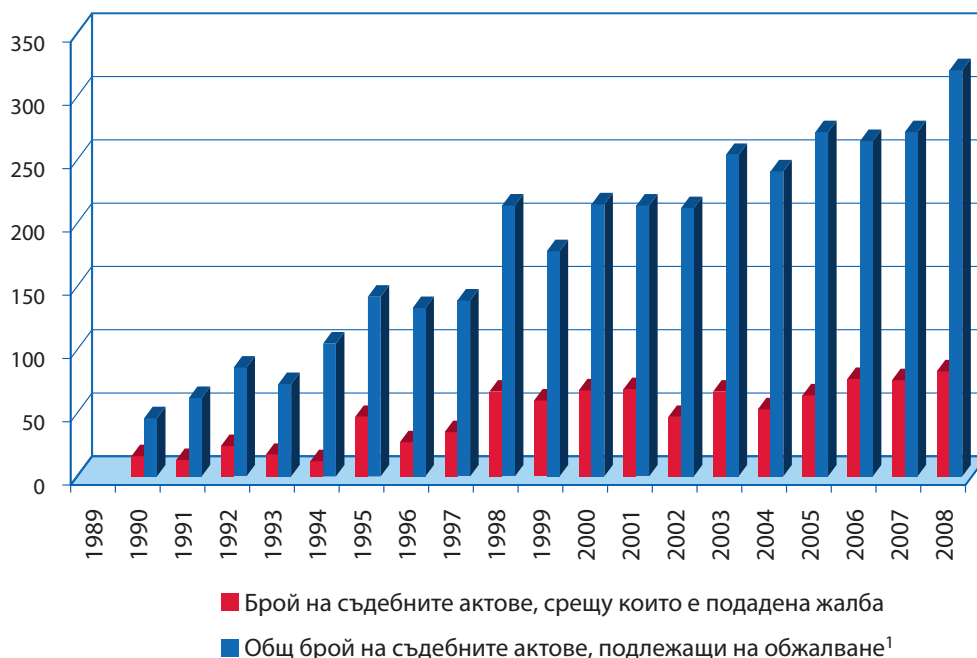

	2004 г.			2005 г.			2006 г.			2007 г.			2008 г.		
	Взето решение			Взето решение			Взето решение			Взето решение			Взето решение		
	Подадени молби			Подадени молби			Подадени молби			Подадени молби			Подадени молби		
	Уважени молби	Охвърлени молби	Липса на произнасяне	Уважени молби	Охвърлени молби	Липса на произнасяне	Уважени молби	Охвърлени молби	Липса на произнасяне	Уважени молби	Охвърлени молби	Липса на произнасяне	Уважени молби	Охвърлени молби	Липса на произнасяне
Земеделие				2			2	1	3				1		
Държавни помощи							1			1	2		1	1	
Клауза за подсъдност													1		1
Конкуренция	3			2	3	2	4	2	2	1		1	1		
Правен режим на предприятията	4	1	2	3	2	1				1			3	1	3
Институционално право	1	2		1	1					1	1		3	2	1
Околна среда и потребители	1	1		2	1		3	1	1	7	1	7			
Свободно движение на хора	1		1												
Търговска политика										2	1		1		
Политика в областта на рибарството	1	1													
Обща външна политика и политика на сигурност										3	2	1	4	4	
Научни изследвания, информация, обучение, статистики										1	1				
Собствени ресурси на Общностите				2					2						
Правилник за длъжностните лица	1	1											1		
Транспорт	1		1												
Общо	13	2	6	12	6	4	10	4	6	17	4	13	15	6	7

Съгласно член 76а от Процедурния правилник Първоинстанционният съд може да реши определено дело да се разгледа по реда на бързото производство. Тази разпоредба се прилага от 1 февруари 2001 г.

Случаите на липса на произнасяне² са следните: оттегляне на молбата, отказ от иска или оттегляне на иска или жалбата и случаите, в които производството по иска или жалбата приключва с постановяване на определение, без Първоинстанционният съд да се е произнесъл по молбата делото да се разгледа по реда на бързото производство.

15. Други — Съдебни актове на Първоинстанционния съд, срещу които е подадена жалба пред Съда (1989—2008 г.)

Година	Брой на съдебните актове, срещу които е подадена жалба	Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване ¹	Процент от съдебните актове, срещу които е подадена жалба
1989			
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	24	86	28 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	142	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	214	31 %
1999	60	178	34 %
2000	68	215	32 %
2001	69	214	32 %
2002	47	212	22 %
2003	67	254	26 %
2004	53	241	22 %
2005	64	272	24 %
2006	77	265	29 %
2007	76	272	28 %
2008	83	321	26 %

¹ Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване — съдебни решения и определения за недопустимост, определения по обезпечителни производства, определения за липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество и определения за недопускане на встъпване — за които е изтекъл срокът за обжалване или срещу които е била подадена жалба.

16. Други — Разпределение на жалбите пред Съда според вида на производството (2004—2008 г.)

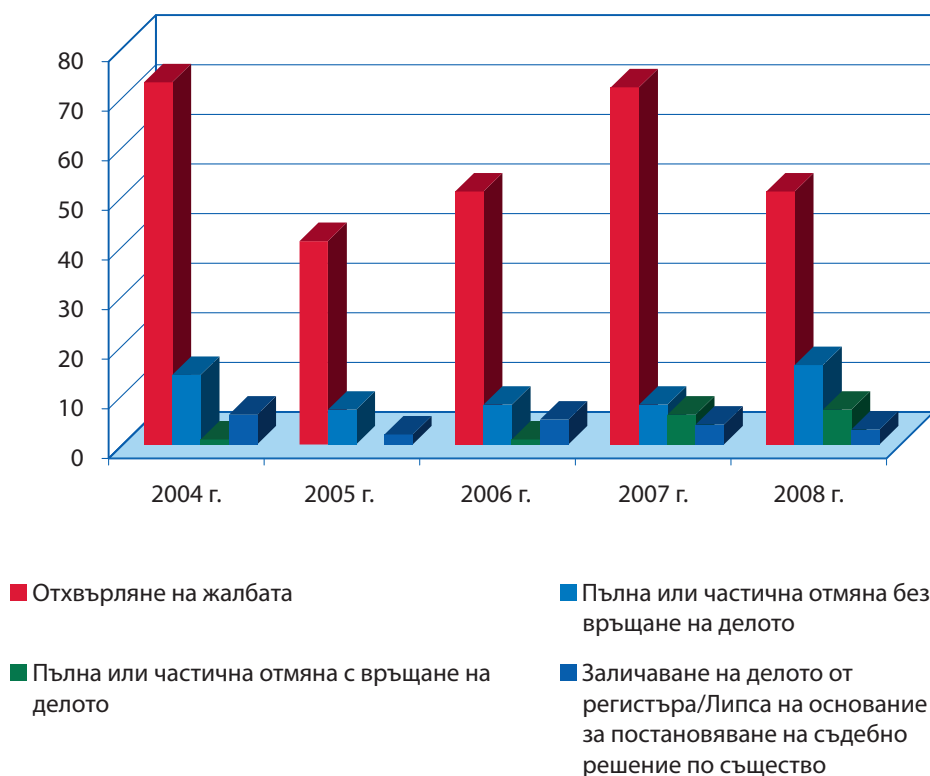
	2004 г.			2005 г.			2006 г.			2007 г.			2008 г.		
	Производства по обжалване	Съдебни актове, подложени на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подложени на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подложени на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подложени на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подложени на обжалване	Жалби в %
Други искове или жалби	41	114	36 %	37	120	31 %	46	146	32 %	52	163	32 %	51	190	27 %
Интелектуална собственост	7	45	16 %	16	71	23 %	18	59	31 %	14	63	22 %	23	100	23 %
Публична служба	5	82	6 %	11	81	14 %	13	60	22 %	10	46	22 %	9	31	29 %
Общо	53	241	22 %	64	272	24 %	77	265	29 %	76	272	28 %	83	321	26 %

17. Други — Изход на производството по обжалване пред Съда (2008 г.)

(съдебни решения и определения)

	Отхвърляне на жалбата	Пълна или частична отмяна без връщане на делото	Пълна или частична отмяна с връщане на делото	Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Общо
Земеделие	1	1			2
Държавни помощи	5	2	5		12
Конкуренция	4		1		5
Институционално право	7	2	1		10
Околна среда и потребители	4	1		1	6
Свободно движение на капитали		1			1
Свободно движение на хора	1				1
Политика в областта на рибарството		3			3
Икономическа и парична политика	1				1
Обща външна политика и политика на сигурност		1			1
Регионална политика	1				1
Интелектуална собственост	13	2		2	17
Външни отношения	4				4
Правилник за длъжностните лица	8	2			10
Обща митническа тарифа	1				1
Митнически съюз	1	1			2
Общо	51	16	7	3	77

18. Други — Изход на производството по обжалване пред Съда (2004-2008 г.) (съдебни решения и определения)

	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Отхвърляне на жалбата	73	41	51	72	51
Пълна или частична отмяна без връщане на делото	14	7	8	8	16
Пълна или частична отмяна с връщане на делото	1		1	6	7
Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	6	2	5	4	3
Общо	94	50	65	90	77

19. Други — Общо развитие (1989—2008 г.)**Заведени, приключени и висящи дела**

	Заведени дела¹	Приключени дела²	Висящи дела към 31 декември
1989 г.	169	1	168
1990 г.	59	82	145
1991 г.	95	67	173
1992 г.	123	125	171
1993 г.	596	106	661
1994 г.	409	442	628
1995 г.	253	265	616
1996 г.	229	186	659
1997 г.	644	186	1 117
1998 г.	238	348	1 007
1999 г.	384	659	732
2000 г.	398	343	787
2001 г.	345	340	792
2002 г.	411	331	872
2003 г.	466	339	999
2004 г.	536	361	1 174
2005 г.	469	610	1 033
2006 г.	432	436	1 029
2007 г.	522	397	1 154
2008 г.	629	605	1 178
Общо	7 407	6 229	

¹ 1989 г.: Съдът препраща 153 дела на новосъздадения Първоинстанционен съд.

1993 г.: Съдът препраща 451 дела вследствие на първото разширяване на правомощията на Първоинстанционния съд.

1994 г.: Съдът препраща 14 дела вследствие на второто разширяване на правомощията на Първоинстанционния съд.

2004-2005 г.: Съдът препраща 25 дела вследствие на третото разширяване на правомощията на Първоинстанционния съд.

² 2005-2006 г.: Първоинстанционният съд препраща 118 дела на новосъздадения Съд на публичната служба.

Глава III

Съд на публичната служба на
Европейския съюз

А – Дейност на Съда на публичната служба през 2008 г.

От председателя г-н Paul Mahoney

1. 2008 година бе белязана с първото частично обновяване на състава на Съда на публичната служба, което се извършва един път на всеки три години. Действително чрез дерогация от член 2, втора алинея, първо изречение от приложението към Статута на Съда на Европейските общности функциите на трима членове на Съда на публичната служба приключваха в края на първите три години от мандата им, а именно на 30 септември 2008 г. С решение от 27 юни 2008 г. Съветът на Европейския съюз поднови мандатите на тези трима съдии. На 24 септември 2008 г. г-н P. Mahoney бе преизбран за председател на Съда на публичната служба, а г-н H. Kanninen и г-н S. Gervasoni бяха избрани за председатели съответно на втори и на първи състав.

2. Броят на производствата, образувани всяка година в областта на публичната служба, непрекъснато нараства от 1998 г. (с изключение на период на стабилизиране през 2001 г. и 2002 г.). През 2008 г. със 111 нови иски молби/жалби броят на образуваните производства за първи път от десет години насам е намалял значително спрямо този от предходната година (157 през 2007 г.). Очевидно е преждевременно в това да се вижда обрат в тенденцията към увеличаване на броя на свързаните с общностната публична служба спорове, характерна за последните години, но е възможно правилото, че загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, влязло в сила с Процедурния правилник на Съда на публичната служба на 1 ноември 2007 г., да е изиграло определена роля в констатираното развитие.

През 2008 г. Съдът на публичната служба приключи 129 дела. Следователно балансът между заведените и приключените дела е положителен, вследствие на което за първи път от създаването на Съда на публичната служба броят на висящите дела леко намалява (217 през 2008 г. срещу 235 през 2007 г.).

През 2008 г. 53 % от делата са приключени с постановяване на решение, а 47 % — с постановяване на определение. Средната продължителност на производството е 19,7 месеца за делата, по които са постановени решения, и 14 месеца за делата, по които са постановени определения, което представлява леко нарастване на средната продължителност на производството спрямо миналата година. 37 решения на Съда на публичната служба са били обжалвани пред Първоинстанционния съд, което съответства на 37 % от обжалваемите актове, постановени от последния, и 35 % от общия брой на приключените дела, като се изключат случаите на едностранен отказ от съдебно производство на една от страните. 7 решения на Съда на публичната служба са отменени от Първоинстанционния съд.

3. В течение на тази година Съдът на публичната служба продължи усилията си да се съобрази с волята на законодателя да улеснява уреждането на споровете по взаимно съгласие на всеки етап от производството. Така 7 дела са приключени с уреждане на спора по взаимно съгласие, постигнато по инициатива на Съда на публичната служба,

най-често на неформална среща, организирана от съдията докладчик, или в хода на съдебно заседание¹.

4. На последно място, с влизането в сила на 1 май 2008 г. на Практическите указания към страните, през 2008 г. Съдът на публичната служба завърши съвкупността от собствените си процедурни инструменти. Те съдържат по-конкретно формуляр, който следва да се използва задължително при подаването на всяка молба за предоставяне на правна помощ, както и указания за молителите за предоставяне на правна помощ.

5. В изложението, което следва, ще се представи най-същественото от развитието на съдебната практика през тази година, като последователно ще се разгледат производствата във връзка със законосъобразността и обезщетенията (I), обезпечителните производства (II) и молбите за предоставяне на правна помощ (III).

I. Производства във връзка със законосъобразността и обезщетенията

В този раздел ще бъдат разгледани най-значимите решения по процесуални въпроси, по въпроси по същество и по въпроса за съдебните разноски.

Процесуални аспекти

1. Компетентност на Съда на публичната служба

По дело Domínguez González/Комисия (Определение от 12 ноември 2008 г. по дело F-88/07) Съдът на публичната служба е сезиран със спор, породен от изпълнението на трудов договор с предмет предоставяне на техническа помощ в рамките на хуманитарната помощ за трети страни, по отношение на който се прилага белгийското право и съдържащ клауза, която предвижда, че споровете по него са подсъдни на съдилищата в Брюксел. След като проверява, че подчиняването на посочения договор на дадено национално право, а не на Условието за работа на другите служители на Европейските общности (наричани по-нататък „УРС“), отговаря на законен интерес на ответника и не представлява злоупотреба с процесуални права, Съдът на публичната служба приема, че не е компетентен да разгледа спора, породен от изпълнението на посочения договор.

¹ Като пример за уреждане на споровете по взаимно съгласие, постигнато в деня на съдебното заседание по инициатива на Съда на публичната служба, вж. Определение от 4 септември 2008 г. по дело Duyster/Комисия, F 81/06: като признава причинените на жалбоподателката неудобства от някои събития, предмет на производството, ответникът се ангажира да заплати на заинтересуваната общата сума от 2 000 EUR, както и да подпише, да приложи към нейното служебно досие и да ѝ изпрати специално подготвено за нея писмо.

2. Условия за допустимост

В Решение от 21 февруари 2008 г. по дело Skoulidi/Комисия, F-4/07 Съдът на публичната служба уточнява, от една страна, че при наличието на увреждащ акт свързаното с приемането на този акт поведение на институцията може да служи като основание на иск за обезщетение, досъдебната процедура по който започва с искане на основание член 90, параграф 1 от Правилника за длъжностните лица на Европейските общности (наричан по-нататък „Правилника“), само ако въпросното поведение може да бъде отделено от увреждащия акт, а от друга страна и преди всичко, че едно длъжностно лице може в рамките на действие с чисто обезщетителен характер да поиска поправяне на вредоносните последици, които му е причинил увреждащият го акт, без да цели отмяната на посочения акт, при условие да започне досъдебната процедура с жалба срещу този акт като предвидената в член 90, параграф 2 от Правилника, като определеният от тази разпоредба тримесечен срок следва да бъде спазен, независимо от това дали ищецът претендира поправяне на имуществена вреда или както в настоящия случай — на неимуществена вреда.

В Решения от 23 април 2008 г. по дело Pickering/Комисия (F-103/05) и по дело Bain и др./Комисия (F-112/05) Съдът на публичната служба уточнява, че макар наистина фишовете за възнаграждение обикновено да се считат за увреждащи актове, доколкото показват, че имуществените права на дадено длъжностно лице са били отрицателно засегнати, в действителност истинският увреждащ акт е взетото от органа по назначаването (наричан по-нататък „ОН“) решение да намали или да отмени плащане, от което длъжностно лице се е ползвало дотогава и което е било посочено в неговите фишове за възнаграждение.

В Решение от 11 декември 2008 г. по дело Collote/Комисия, F-58/07 Съдът на публичната служба постановява, че в хиптезата, при която две последователни жалби, подадени в срока за обжалване, са предмет на две последователни решения на ОН, ако втората жалба съдържа нови елементи спрямо първата жалба, решението, с което тя се отхвърля, следва да се счита за ново решение, прието след преразглеждане на решението за отхвърляне на първата жалба, в светлината на втората жалба. При това положение срокът за обжалване тече от датата на уведомяването за отговора на втората жалба.

3. Процесуално възражение

а) Възражение за недопустимост

По дело Domínguez González/Комисия, посочено по-горе, след възражение за недопустимост и за неподсъдност на иска, повдигнато от ответника, Съдът на публичната служба за първи път се произнася с определение по своята компетентност, след като провежда съдебно заседание на основание предвидената в член 78, параграф 2, втора алинея от Процедурния правилник разпоредба, която гласи, че производството по инцидентно искане в хода на производството продължава в устна форма, освен ако Съдът на публичната служба не реши друго.

б) Искане за изключване на документи

В Решение от 8 май 2008 г. по дело Suvikas/Съвет, F-6/07 Съдът на публичната служба разпорежда да се изключат от доказателствата по делото документи, изготвени извън процедурата по подбор от член на Консултативния комитет за подбор, тъй като посочените документи са били получени от жалбоподателя с посредничеството на трето лице, което от своя страна се е сдобило с тях по незаконен начин.

4. Производства за отмяна: служебно разглеждане на правно основание, изведено от нарушаването на приложното поле на закона

В Решение от 21 февруари 2008 г. по дело Putterie-De-Beukelaer/Комисия, F-31/07 (предмет на обжалване пред Първоинстанционния съд) Съдът на публичната служба квалифицира като свързано с обществения ред правното основание, изведено от нарушаването на приложното поле на закона. Съдът на публичната служба действително констатира, че не би изпълнил своята мисия на съд относно законосъобразността, ако не изтъкне, дори при липса на оспорване от страните по този въпрос, че оспорваното пред него решение е взето на основата на норма, която не може да бъде приложена в конкретния случай, и ако впоследствие се стигне дотам да се произнесе по спора, с който е сезиран, като самият той приложи подобна норма.

По същество

Ще бъде разгледано най-същественото развитие на съдебната практика през тази година относно общите принципи, а впоследствие, по реда на разделите в Правилника — правата и задълженията на длъжностните лица, тяхната кариера, заплата и социални придобивки и накрая тълкуването на УРС.

1. Общи принципи

а) Оттегляне на незаконосъобразен административен акт

В Решение от 11 септември 2008 г. по дело Bui Van/Комисия, F-51/07* (предмет на обжалване пред Първоинстанционния съд) Съдът на публичната служба, изправен пред въпроса за законосъобразността на оттеглянето на незаконосъобразен административен акт, уточнява, че оттеглянето на такъв акт трябва да бъде извършено в разумен срок, който се преценява в зависимост от обстоятелствата, присъщи на всяко дело, като значимостта на спора за заинтересуваното лице, сложността на делото, поведението на участващите страни, дали разглежданият акт създава субективни права, както и балансът на интересите. Срок за оттегляне, съответстващ на предвидения в член 91, параграф 3 от Правилника тримесечен срок за обжалване,

* Решенията, отбелязани със звездичка, са били преведени на всички официални езици на Европейския съюз.

следва като общо правило да се счита за разумен. След като този срок е наложен на самата администрация, като начален момент следва да се отчете датата на приемане на акта, който тя възнамерява да оттегли.

По-нататък, Съдът на публичната служба постановява, че решението за оттегляне на незаконосъобразния акт трябва да бъде прието при спазване на правото на защита на засегнатото длъжностно лице. В конкретния случай Съдът на публичната служба приема, че неспазването на правото на жалбоподателя да бъде изслушан не е могло да повлияе върху съдържанието на обжалвания акт, доколкото представените от жалбоподателя пред Съда становища не съдържат никаква допълнителна информация в сравнение с тази, с която Комисията вече е разполагала. Съдът на публичната служба постановява, напротив, че като не е спазила правото на жалбоподателя да бъде изслушан, Комисията е допуснала служебна грешка от естество да ангажира нейната отговорност.

б) Изпълнение на решение на общността съд

В Решение от 24 юни 2008 г. по дело Andres и др./ЕЦБ, F-15/05* Съдът на публичната служба (плenum) постановява, че когато изпълнението на решение за отмяна създава особени затруднения, съответната институция може да вземе всяко решение, което може да компенсира справедливо неблагоприятните последици, произтичащи за заинтересуваните лица от отмененото решение. При такива обстоятелства администрацията може да установи диалог със същите с оглед на постигането на споразумение, което да им предлага справедливо обезщетение за незаконосъобразността, от която са пострадали. Що се отнася до изпълнението на решение, с което е обявена за незаконосъобразна процедурата за корекция на заплатите на персонала на Европейската централна банка за дадена година поради липсата на редовно и надлежно консултиране с Комитета по персонала, разумно и справедливо решение представлява приемането на компромис, изразяващ се, от една страна, в разширяване на консултирането и по отношение на последващите години, през които то също липсва, както и вземането предвид на някои поправени данни, доколкото това би било благоприятно за персонала, а от друга страна, в предоставяне на целия персонал, а не само на жалбоподателите, на увеличенията на заплатите, произтичащи от посочената консултация, дори ако особени затруднения възпрепятстват придаването на обратна сила на констатираните увеличения.

в) Принцип на пропорционалност

В Решение от 9 септември 2008 г. по дело Smadja/Комисия, F-135/07 (предмет на обжалване пред Първоинстанционния съд) Съдът на публичната служба припомня, че обратното действие на административен акт може да представлява необходима мярка, за да се гарантира спазването на основен принцип като принципа на пропорционалност. В конкретния случай, като не е предвидила без основателна причина да придаде обратно действие на приетото след влизането в сила на новия правилник решение за назначаване на жалбоподателката, към датата на приемане на първона-

чалното решение за назначаване, прието при действието на стария правилник и отменено с решение на Първоинстанционния съд, по начин, който гарантира на жалбоподателката по-високото класиране, което тя е имала към датата на постановяване на посоченото решение, или като е отказала да допълни обжалваното решение с каквато и да е друга мярка, която би била от естество да съчетае интереса на службата и законния интерес на жалбоподателката, Комисията не е спазила принципа на пропорционалност и задължението си за полагане на грижа.

г) Принцип на добра администрация

В Решение от 11 юли 2008 г. по дело Kuchta/ЕЦБ, F-89/07 относно законосъобразността на индивидуално решение за адаптиране на възнаграждението на член на персонала на ЕЦБ, Съдът на публичната служба припомня, че правилата за добра администрация в областта на управлението на персонала предполагат по-конкретно разпределението на компетентностите в рамките на всеки общностен орган или институция да бъде ясно дефинирано и надлежно публикувано. Съдът на публичната служба отменя спорното решение, след като констатира, че не е в състояние да определи автора на същото, нито органа, оправомощен чрез делегиране от Изпълнителния съвет на ЕЦБ да приеме такова решение.

2. Права и задължения на длъжностните лица

В Решение от 9 декември 2008 г. по дело Q/Комисия, F-52/05*, Съдът на публичната служба тълкува за първи път член 12а, параграф 3 от Правилника, който дефинира психическия тормоз като всяко непристойно поведение, осъществявано през определен период от време, многократно или систематично и изразено чрез физически действия, писмено или устно, с жестове или други действия, извършени умишлено, които могат да уронят личността, достойнството или накърнят физическата или психологическата цялост на друго лице. Съдът на публичната служба приема, че за да е налице психически тормоз по смисъла на цитираната разпоредба, не се изисква посочените физически действия, писмени или устни, жестове или други действия да са извършени с намерението да уронят личността, достойнството или накърнят физическата или психологическата цялост на заинтересувания. Достатъчно е посочените действия обективно да са предизвиквали такива последици.

3. Кариера на длъжностните лица

а) Назначаване

Съдът на публичната служба е имал повод да уточни обхвата на редица норми, приложими в областта на конкурсите.

В Решение от 22 май 2008 г. по дело Pascual-García/Комисия, F-145/06 Съдът на публичната служба уточнява, че обстоятелството, че по естеството си научноизследова-

телски дейности са могли да разширят обучението на кандидата и да му позволят впоследствие да получи степента доктор, само по себе си не би могло да пречатства квалифицирането им като професионален опит по смисъла на обявлението за конкурса.

В Решение от 11 септември 2008 г. по дело Coto Moreno/Комисия, F-127/07, Съдът на публичната служба приема, че оценяването, което извършва конкурсна комисия, когато преценява познанията и качествата на кандидатите, е извън съдебен контрол. Това обаче не важи за съответствието между оценката с цифри и оценката с думи на конкурсната комисия. Всъщност това съответствие — гаранция за равното третиране на кандидатите, е едно от правилата, от които се ръководи конкурсната комисия в своята работа и чието спазване съдът е длъжен да провери. Нещо повече, независимо че не упражнява контрол върху оценката на конкурсната комисия за представянето на кандидатите, общественият съд може да упражнява контрол върху съответствието между оценката с цифри и оценката с думи, стига този контрол да се ограничава до проверка за липса на явно несъответствие.

В Решение от 14 октомври 2008 г. по дело Meierhofer/Комисия, F-74/07* Съдът на публичната служба уточнява по отношение на задължението за мотивиране на решението на конкурсна комисия във връзка с устен изпит, че съобщаването само на една индивидуална елиминаторна оценка на кандидата не представлява винаги достатъчно мотивиране независимо от конкретните обстоятелства по съответното дело. В конкретния случай Съдът на публичната служба отбелязва, че отказът на ответника да се съобрази с някои процесуално-организационни действия е имал за последица да не му позволи да упражни изцяло своя контрол.

б) Оценяване

В Решение от 6 март 2008 г. по дело Skareby/Комисия, F-46/06 (предмет на обжалване пред Първоинстанционния съд) Съдът на публичната служба припомня, че от член 8, параграф 5, четвърта алинея от общите разпоредби за изпълнение на член 43 от Правилника, приети от Комисията, следва, че администрацията е длъжна да определи цели и критерии за оценяване на титуляра на длъжността. Според тази разпоредба формално обсъждане, което се провежда между оценяващия и титуляра на длъжността в началото на всяка процедура по оценяване, трябва да обхваща не само оценяването на работата на посочения титуляр през референтния период, но и определянето на целите за годината след него. Тези цели съставляват референтната основа за оценяване на ефикасността.

в) Повишаване

В четири решения от 31 януари 2008 г. (по дело Buendía Sierra/Комисия, F-97/05, по дело Di Bucci/Комисия, F-98/05, по дело Wilms/Комисия, F-99/05, и по дело Valero Jordana/Комисия, F-104/05) Съдът на публичната служба приема, че в отсъствието на разпоредби, предвиждащи дерогиране на принципа на незабавна приложимост на

новите норми в Регламент № 723/2004, който изменя с действие от 1 май 2004 г. Правилника за длъжностните лица, както и Условията за работа на другите служители, член 45, параграф 1 от Правилника след изменението му с този регламент е незабавно приложим от момента на влизане в сила на посочения регламент. Следователно през ноември 2004 г. Комисията не е могла законно да прилага отменените с този регламент разпоредби на член 45, параграф 1 от стария правилник, за да постанови решението за определяне на общия брой точки за заслуги на дадено длъжностно лице в края на процедурата за повишаване за 2004 г. и решението да не го повишава в рамките на тази процедура.

С четири решения от 11 декември 2008 г.: по дело Collotte/Комисия, F-58/07, по дело Dubus и Leveque/Комисия, F-66/07, по дело Evraets/Комисия, F-92/07 и по дело Acosta Iborra и др./Комисия, F-93/07 Съдът на публичната служба приема, че член 45, параграф 2 от Правилника, свързан със задължението на длъжностните лица преди първото им повишаване да покажат умения за работа с трети език, не може да се прилага преди влизането в сила на общите правила за прилагане, предвидени в посочения параграф 2 от член 45.

г) Нова кариерна структура

i) Коефициент

В Решение от 4 септември 2008 г. по дело Lafili/Комисия, F-22/07 (предмет на обжалване пред Първоинстанционния съд) става въпрос по-конкретно за тълкуването на член 7, параграф 7, четвърто изречение от приложение XIII към Правилника относно възможния ефект на промяната на наименованието на степените върху възнаграждението на длъжностните лица, назначени преди 1 май 2004 г. Това относително техническо решение дава предимство на тълкуване, съответстващо на принципа за незабавно прилагане на нова правна уредба, в конкретния случай — на реформата на Правилника. В него в частност се приема, че „преходните мерки би трябвало по естеството си да имат за цел улесняването на прехода от стара към нова правна уредба, като защитават придобитите права, без обаче да поддържат в полза на една категория длъжностни лица действието на старата правна уредба към положенията, които биха възникнали в бъдеще, като повишаване в стъпка в рамките на нова кариерна структура“. Освен това „при наличието на разпоредби, които са двусмислени при съчетаване и могат да бъдат тълкувани по повече от един начин, както приложимите в конкретния случай разпоредби, следва да се отдаде придпочитание на тълкуването, което позволява да се избегне подобна разлика в третирането между длъжностни лица“.

ii) Процедура по атестиране

В Решение по дело Putterie-De-Beukelaer/Комисия, посочено по-горе, Съдът на публичната служба констатира, че процедурите за оценяване и по атестиране, определени съответно в общите разпоредби за изпълнение на член 43 от Правилника, приети от Комисията, и в решението на Комисията от 7 април 2004 г. относно правилата за провеждане на атестационната процедура, са отделни процедури и се основават на различни правила. В това отношение, макар и заверяващият да е компетен-

тен да приема доклада за кариерно развитие, при условие че докладът не е променян от апелативния оценяващ, ОН трябва да се произнася на всеки етап от атестационната процедура по кандидатурите за атестиране. Посоченият орган, следователно орган, различен от заверяващия в процедурата за оценяване, е този, който трябва да преценява опита и заслугите на кандидатите за атестиране на основата на наличните доклади за развитие на кариерата.

В Решение от 21 февруари 2008 г. по дело Semeraro/Комисия, F-19/06 Съдът на публичната служба уточнява, че точка 1.1. от Решението на Комисията от 11 май 2005 г. относно критериите за класиране за атестационната процедура за 2005 г. — според която, за да бъде включено в списъка на длъжностните лица, допуснати до атестиране, потенциалът на длъжностното лице трябва да е бил признат в доклада за развитие на кариерата му — надхвърля границите на оправомощаването, според което за целите на съставянето на списъка на длъжностните лица, допуснати до атестиране, стойността на критериите и тяхното претегляне се определят от ОН след получаване на становище от съвместната комисия за годишно атестиране.

4. Заплата и социални придобивки на длъжностните лица

В Решение от 2 декември 2008 г. по дело Baniel-Kubinova и др./Парламент, F-131/07 Съдът на публичната служба постановява, че срочно наетите служители и/или служителите със спомагателни функции, които са се ползвали от дневната надбавка и впоследствие частично или изцяло са се ползвали от надбавката за настаняване (въз основа на декларации, в които заявяват, че са преместили обичайното си пребиваване в мястото си на работа) не биха могли след това, към момента на назначаването им в качеството на длъжностни лица в срок на изпитване в същото място на работа да претендират отново за дневна надбавка. Действително дневната надбавка е предназначена за длъжностните лица и служители, които са длъжни да променят пребиваването си, за да изпълнят задълженията по член 20 от Правилника — условие, на което жалбоподателите не отговарят, при положение че те вече са променили пребиваването си, както са декларирали, за да се ползват от надбавката за настаняване.

5. Условия за работа на другите служители на Европейските общности

а) Класиране в степен на договорно нает служител

В Решение от 11 декември 2008 г. по дело Reali/Комисия, F-136/06 Съдът на публичната служба уточнява, че Директива 89/48/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година относно обща система за признаване на дипломите за висше образование, издадени след завършването на професионално образование и обучение с минимална продължителност от три години, няма за последици да ограничи правото на преценка, с което разполага дадена институция при сравняването на съответната стойност на дипломите в рамките на своята политика за набиране на персонал. В системата на Директива 89/48 сравняването на дипломите се осъществява за целта на достъпа до някои регламентирани дейности в различните държави-членки. Тази преценка не би могла

да се смесва с преценката на съответната академична стойност на дипломите, получени в различните държави-членки, за целите на определянето на степента, предвидена за дадена длъжност в някоя от институциите на Европейските общности.

б) Решение на Комисията от 28 април 2004 г. относно максималната продължителност на наемане на временен персонал в службите на Комисията

В Решение от 26 юни 2008 г. по дело Joseph/Комисия, F-54/07 Съдът на публичната служба уточнява във връзка с Решението на Комисията от 28 април 2004 г. относно максималната продължителност на наемане на временен персонал в службите на Комисията, че като налага по смисъла на член 85, параграф 1 от УРС максимална продължителност от пет години както за сключването, така и за подновяването на договорите с договорно наетите служители, законодателят не е забранил на институциите сключването или подновяването на този вид договори на основание член 3а от посочените условия за по-кратък срок, доколкото минималният срок, предвиден в член 85, параграф 1 от тези условия (шест или девет месеца според случая) е спазен. Същевременно дадена институция не би могла, без да наруши последната разпоредба, да ограничи по общ и неперсонифициран начин, в конкретния случай чрез общите разпоредби за изпълнение или чрез вътрешно решение с обща приложимост, максималната възможна продължителност на назначаване на договорно наетите служители, както е определена от самия законодател.

По съдебните разноски

1. Дела, заведени преди влизането в сила на Процедурния правилник на Съда на публичната служба

Съдът на публичната служба многократно прилага член 87, параграф 3 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд, който по силата на член 3, параграф 4 от Решение 2004/752/ЕО, Евратом на Съвета от 2 ноември 2004 година за създаване на Съда на публичната служба (ОВ L 333, стр. 7; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 5, стр. 142) е приложим *mutatis mutandis* до влизането в сила на Процедурния правилник на Съда на публичната служба. Така в Решение от 24 юни 2008 г. по дело Islamaj/Комисия, F-84/07, Съдът на публичната служба решава да разпредели съдебните разноски между страните поради изключителни обстоятелства, докато в Решение по дело Bui Van/Комисия и в Решение по дело Lafli/Комисия, посочени по-горе, Съдът на публичната служба разпределя съдебните разноски между страните, загубили делото съответно на едно или повече основания.

Заслужава също да се отбележи, че по дело, в което Съдът на публичната служба приема, че липсва основание за постановяване на съдебно решение по съществото на спора — хипотеза, при която съдът определя съдебните разноски по свое усмотрение по силата на член 87, параграф 6 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд, приложим *mutatis mutandis*, ответникът е осъден да заплати всички съдебни разноски, направени от жалбоподателя (Определение от 1 февруари 2008 г. по дело Labate/Комисия,

F-77/07). Действително Съдът на публичната служба е взел предвид, от една страна, обстоятелството, че Комисията не е отговорила на подадената от жалбоподателката жалба, а от друга страна, факта, че като оттегля спорното решение, Комисията мълчаливо признава, че процедурата по приемане на това решение не е изрядна, като по този начин пряко допринася за отнасянето на делото до общностния съд.

2. Дела, заведени след влизането в сила на Процедурния правилник на Съда на публичната служба

Една от важните новости, внесена с влизането в сила на Процедурния правилник на Съда на публичната служба на 1 ноември 2007 г., се отнася до режима на съдебните разноски. По силата на член 87, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Съгласно член 87, параграф 2 от посочения правилник, когато справедливостта изисква това, Съдът на публичната служба може да реши дадена страна, макар и загубила делото, да бъде осъдена да заплати само частично съдебните разноски и дори да не бъде осъдена за тях.

В Решение от 4 декември 2008 г. по дело Blais/ЕЦБ, F-6/08 Съдът на публичната служба прилага за първи път предвидената в член 87, параграф 2 от Процедурния правилник разпоредба, свързана със справедливостта, като решава, че макар жалбоподателката да е загубила делото в това производство, следва да възложи в нейна тежест, освен направените от нея разноски, и половината от разноските, направени от ответника. Съдът на публичната служба преценява, че би било несправедливо на жалбоподателката да се възложи плащането на всички разходи на ответника, като се има предвид, на първо място, обстоятелството, че може да се счита, че производството е било частично предизвикано от поведението на ответника, на второ място, голямата имуществена значимост на спора за жалбоподателката, на трето място, фактът, че доводите на жалбоподателката не са несериозни, на четвърто място, личното положение на жалбоподателката, и накрая, обстоятелството, че размерът на съдебните разноски, които жалбоподателката би могла да поеме, е по-висок, отколкото в повечето от споровете, с които Съдът на публичната служба е сезиран, поради факта че ответникът е избрал да бъде представляван не само от собствените си представители, но и от адвокат.

В Определение от 10 юли 2008 г. по дело Maniscalco/Комисия, F-141/07 се уточнява, че искането Съдът да се произнесе по съдебните разноски съгласно закона не би могло да се приеме за искане, целящо осъждането на загубилата делото страна да заплати съдебните разноски.

На последно място може да се отбележи, че в Определение от 25 ноември 2008 г. по дело Йорданова/Комисия, F-53/07, Съдът на публичната служба прилага член 98, параграф 4 от Процедурния правилник, според който, когато получателят на правна помощ загуби делото, Съдът на публичната служба може, ако справедливостта изисква това, като се произнася по съдебните разноски в решението, което слага край на производството, да разпорежи една или повече други страни да понесат направените от тях съдебни разноски или тези съдебни разноски да се поемат изцяло или отчасти от касата на Съда на публичната служба като правна помощ.

II. Молби за допускане на обезпечение

През 2008 г. са приключени четири молби за допускане на обезпечение, които са отхвърлени поради липса на неотложност на поисканите мерки, за които в постоянна съдебна практика се определя, че трябва да бъдат постановени и да породят действие преди решението по главното производство, за да се избегне причиняването на значителна и непоправима вреда на интересите на ищеца или жалбоподателя (Определение на председателя на Съда на публичната служба от 30 януари 2008 г. по дело S/Парламент, F-64/07 R, Определение на председателя на Съда на публичната служба от 25 април 2008 г. по дело Bennett и др./СХВП, F-19/08 R, Определение на председателя на Съда на публичната служба от 3 юли 2008 г. по дело Plasa/Комисия, F-52/08 R и Определение на председателя на Съда на публичната служба от 17 декември 2008 г. по дело Wenig/Комисия, F-80/08 R).

В Определение по дело Wenig/Комисия, посочено по-горе, се припомня по-конкретно, че мерките трябва да имат временен характер, в смисъл че не трябва да предопределят решението по същество. При претеглянето на наличните интереси следва да се вземе предвид необратимият характер на евентуално спиране на изпълнението на спорното решение и искането на жалбоподателя да се уважи само ако неотложността на поисканата мярка изглежда безспорна.

III. Молби за предоставяне на правна помощ

От влизането в сила на 1 май 2008 г. на Практическите указания към страните всяка молба за предоставяне на правна помощ трябва да бъде подадена посредством задължителен формуляр, който съдържа указания за молителите.

През 2008 г. са приети седем определения, с които Съдът на публичната служба се произнася по молби за предоставяне на правна помощ. С изключение на молбата за предоставяне на правна помощ по дело Kaminska/Комитет на регионите, F-142/07 AJ, която е била уважена, молбите са отхвърлени, поради това че предвид материалното си състояние молителят разполага или не е доказал, че не разполага със средства да заплати изцяло или отчасти разходите, свързани с правното съдействие и с представителството в съдебното производство.

В определенията, с които се отхвърлят молбите за предоставяне на правна помощ, се припомня по-конкретно, че член 95, параграф 2, втора алинея от Процедурния правилник уточнява, че материалното състояние на молителя се преценява, като се вземат предвид обективни фактори като доходите, имуществото и семейното положение. Припомня се също, че според член 96, параграф 2, първа алинея от посочения правилник молбата за предоставяне на правна помощ трябва да се придружава от всякакви сведения и подкрепящи материали, които позволяват преценката на материалното състояние на молителя, като например документ, издаден от компетентен национален орган, удостоверяващ неговото материално състояние.

Б – Състав на Съда на публичната служба

(Протоколен ред към 31 декември 2008 г.)

Отляво надясно:

Г-н Н. Tagaras, съдия; г-н Н. Kreppel, съдия; г-н Н. Kanninen, председател на състав; г-н Р. Mahoney, председател на Съда на публичната служба; г-н S. Gervasoni, председател на състав; г-жа I. Boruta, съдия; г-н S. Van Raepenbusch, съдия; г-жа W. Hakenberg, секретар.

1. Членове на Съда на публичната служба

(по реда на встъпване в длъжност)

Paul J. Mahoney

Роден през 1946 г.; следва право (Master of Arts, Оксфордски университет, 1967 г.; Master of Laws, University College London, 1969 г.); преподавател в University College London (1967—1973 г.); barrister (Лондон, 1972—1974 г.); администратор и главен администратор в Европейския съд по правата на човека (1974—1990 г.); гостуващ професор по право в Университета в Саскечуан, Saskatoon, Канада (1988 г.); ръководител на персонала в Съвета на Европа (1990 — 1993 г.); началник на отдел (1993—1995 г.), заместник-секретар (1995—2001 г.), секретар на Европейския съд по правата на човека (от 2001 г. до септември 2005 г.); председател на Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Horstpeter Kreppel

Роден през 1945 г.; следва в университетите в Берлин, Мюнхен и Франкфурт на Майн (1966—1972 г.); първи държавен изпит (1972 г.); съдебен стажант във Франкфурт на Майн (1972—1973 г. и 1974—1975 г.); Колеж на Европа в Брюж (1973—1974 г.); втори държавен изпит (Франкфурт на Майн, 1976 г.); специалист консултант във Федералната служба по заетостта и адвокат (1976 г.); съдия в съд по трудовоправни спорове (провинция Хесен, 1977—1993 г.); преподавател във Fachhochschule für Sozialarbeit във Франкфурт на Майн и във Verwaltungsfachhochschule във Висбаден (1979—1990 г.); национален експерт в правната служба на Комисията на Европейските общности (1993—1996 г. и 2001—2005 г.); аташе по социалните въпроси към посолството на Федерална република Германия в Мадрид (1996—2001 г.); съдия в Съда по трудовоправни спорове във Франкфурт на Майн (февруари—септември 2005 г.); съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Irena Boruta

Родена през 1950 г.; магистър по право от Университета във Вроцлав (1972 г.), доктор по право (Лодз, 1982 г.); адвокат към адвокатурата на Република Полша (от 1977 г.); гостуващ научен сътрудник (Университет Париж X, 1987—1988 г.; Университета в Нант, 1993—1994 г.); експерт на „Solidarnosc“ (1995—2000 г.); професор по трудово право и европейско социално право в университета в Лодз (1997—1998 г. и 2001—2005 г.), асоцииран професор във Висшето икономическо училище във Варшава (2002 г.), професор по трудово право и осигурително право в Университета „Кардинал Стефан Вишински“, Варшава (2002—2005 г.); заместник-министър на труда и социалните въпроси (1998—2001 г.); член на преговорния екип за присъединяването на Република Полша към Европейския съюз (1998—2001 г.); представител на полското правителство в Международната организация на труда (1998—2001 г.); автор на значителен брой трудове в областта на трудовото право и европейското социално право; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Heikki Kanninen

Роден през 1952 г.; завършва Висшето икономическо училище в Хелзинки и Юридическия факултет на Университета в Хелзинки; съдебен помощник във Върховния административен съд на Финландия; генерален секретар на комитета за реформа на правната защита в публичната администрация; главен администратор във Върховния административен съд; генерален секретар на комитета за реформа на административния процес; съветник в законодателния отдел на Министерство на правосъдието; помощник-секретар на Съда на ЕАСТ; съдебен помощник в Съда на Европейските общности; съдия във Върховния административен съд (1998—2005 г.); член на Комисията по жалбите на бежанците; заместник-председател на комитета за развитие на финландските съдилища; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Haris Tagaras

Роден през 1955 г.; бакалавърска степен по право (Солунски университет, 1977 г.); специализация по европейско право (Институт за европейски изследвания на Свободния университет в Брюксел, 1980 г.); доктор по право (Солунски университет, 1984 г.); юрист-лингвист в Съвета на Европейските общности (1980—1982 г.); научен сътрудник в Центъра по международно и европейско икономическо право в Солун (1982—1984 г.); администратор в Съда на Европейските общности и в Комисията на Европейските общности (1986—1990 г.); професор по право на Общността, по международно частно право и по права на човека в университета „Пантеон“ в Атина (от 1990 г.); външен консултант по европейските въпроси към Министерство на правосъдието и член на Постоянния комитет по Конвенцията от Лугано (1991—2004 г.); член на Националната комисия по конкуренцията (1999—2005 г.); член на Националната комисия по пощите и далекосъобщенията (2000—2002 г.); член на солунската адвокатска колегия, адвокат към Касационния съд; член — основател на Съюза на европейските адвокати (САЕ); асоцииран член на Международната академия по сравнително право; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Sean Van Raepenbusch

Роден през 1956 г.; бакалавърска степен по право (Свободен университет в Брюксел, 1979 г.); специализация по международно право (Брюксел, 1980 г.); доктор по право (1989 г.); ръководител на правната служба на Société anonyme du canal et des installations maritimes в Брюксел (1979—1984 г.); длъжностно лице в Комисията на Европейските общности (генерална дирекция „Социални въпроси“, 1984—1988 г.); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1988—1994 г.); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1994—2005 г.); лектор в Университета в Шарлероа (международно и европейско социално право, 1989—1991 г.), в университета в Монс-Ено (европейско право, 1991—1997 г.), в университета в Лиеж (право на европейската публична служба, 1989—1991 г.; институционално право на Европейския съюз, 1995—2005 г.; европейско социално право, 2004—2005 г.); многобройни публикации в областта на европейското социално право и конституционното право на Европейския съюз; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Stéphane Gervasoni

Роден през 1967 г.; диплома от Института за политически науки в Гренобъл (1988 г.) и от Националното училище по администрация (1993 г.); член на Държавния съвет (отдел „Спорове“, 1993—1997 г. и социалния отдел, 1996—1997 г.; съдия по жалбите (1996—2008 г.); държавен съветник (от 2008 г.); доцент в Института за политически науки в Париж (1993—1995 г.); правителствен комисар в специалната касационна комисия по пенсиите (1994—1996 г.); юридически съветник към Министерство на публичната служба и на град Париж (1995—1997 г.); генерален секретар на префектурата на департамента Йон, окръжен управител на окръг Оксер (1997—1999 г.); генерален секретар на префектурата на департамента Савоя, окръжен управител на окръг Chambéry (1999—2001 г.); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (от септември 2001 до септември 2005 г.); титулярен член на Комисията по жалбите на НАТО (2001—2005 г.); съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Waltraud Hakenberg

Родена през 1955 г.; следва право в Регенсбург и в Женева (1974—1979 г.); първи държавен изпит (1979 г.); следдипломна специализация по право на Общността в Колежа на Европа, Брюж (1979—1980 г.); стажант-магистрат в Регенсбург (1980—1983 г.); доктор по право (1982 г.); втори държавен изпит (1983 г.); адвокат в Мюнхен и Париж (1983—1989 г.); длъжностно лице в Съда на Европейските общности (1990—2005 г.); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (в кабинета на съдия Jann, 1995—2005 г.); преподавателска дейност в голям брой университети в Германия, Австрия, Швейцария и Русия; почетен професор в Университета в Саарланд (от 1999 г.); член на различни правни комитети, асоциации и комисии; многобройни публикации по право на Общността и по процесуално право на Общността; секретар на Съда на публичната служба от 30 ноември 2005 г.

2. Протоколен ред

от 1 януари до 30 септември 2008 г.

г-н P. MAHONEY, председател на Съда на публичната служба
 г-н H. KREPPEL, председател на състав
 г-н S. VAN RAEPENBUSCH, председател на състав
 г-жа I. BORUTA, съдия
 г-н H. KANNINEN, съдия
 г-н H. TAGARAS, съдия
 г-н S. GERVASONI, съдия
 г-жа W. HAKENBERG, секретар

от 1 октомври до 31 декември 2008 г.

г-н P. MAHONEY, председател на Съда на публичната служба
 г-н H. KANNINEN, председател на състав
 г-н S. GERVASONI, председател на състав
 г-н H. KREPPEL, съдия
 г-жа I. BORUTA, съдия
 г-н H. TAGARAS, съдия
 г-н S. VAN RAEPENBUSCH, съдия
 г-жа W. HAKENBERG, секретар

В – Съдебна статистика на Съда на публичната служба

Обща дейност на Съда на публичната служба

1. Заведени, приключени и висящи дела (2005—2008 г.)

Заведени дела

2. Процент от броя на делата по основна институция ответник (2006—2008 г.)
3. Език на производството (2006—2008 г.)

Приключени дела

4. Съдебни решения и определения — Съдебни състави (2008 г.)
5. Взето решение (2008 г.)
6. Приети обезпечения: взето решение (2008 г.)
7. Продължителност на производствата в месеци (2008 г.)

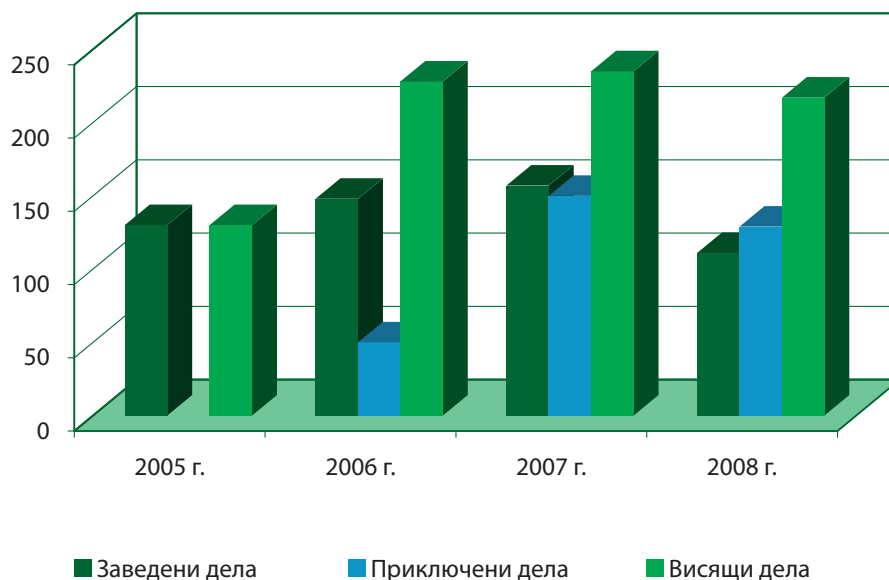
Висящи дела към 31 декември

8. Съдебни състави (2006—2008 г.)
9. Брой на ищите/жалбоподателите (2008 г.)

Други

10. Актове на Съда на публичната служба, обжалвани пред Първоинстанционния съд (2006—2008 г.)
11. Изход на производствата по обжалване пред Първоинстанционния съд (2006—2008 г.)

1. **Обща дейност на Съда на публичната служба** **Заведени, приключени и висящи дела (2005—2008 г.)**

	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Заведени дела		148	157	111
Приключени дела		50	150	129
Висящи дела		228	235	217 ¹

Посочените цифри (брутни цифри) показват общия брой на делата, независимо от съединяването поради свързаност (един номер на дело = едно дело).

¹ от които 9 спрени дела.

2. Заведени дела — Процент от броя на делата, разпределени по институция основен ответник (2006—2008 г.)

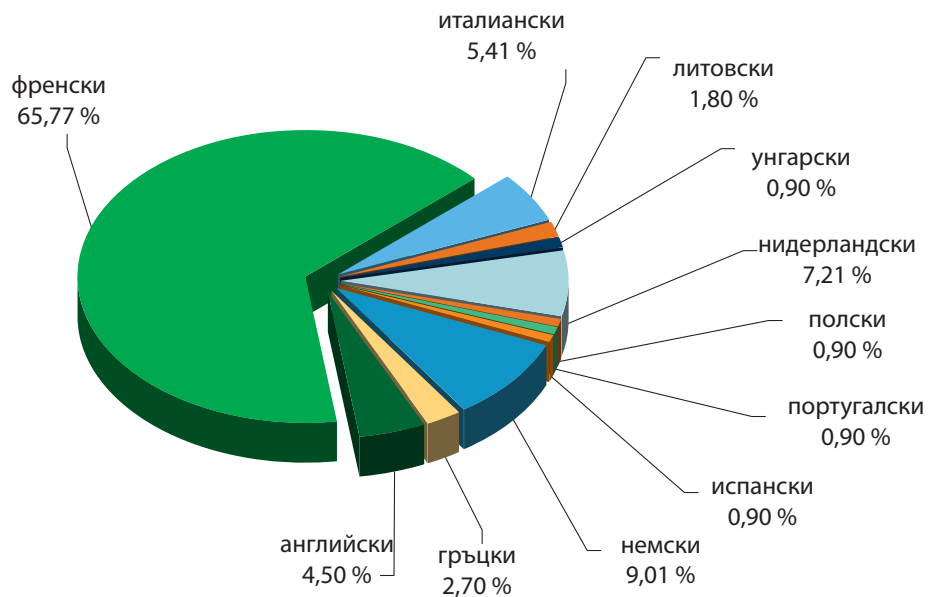
Процент от броя на заведените дела (2008 г.)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Европейски парламент	7,14 %	13,38 %	14,41 %
Съвет на Европейския съюз	6,07 %	3,82 %	4,50 %
Европейска комисия	75,00 %	50,96 %	54,95 %
Съд	3,57 %	3,82 %	-
Европейска сметна палата	1,79 %	1,91 %	5,41 %
Европейска централна банка	1,07 %	1,27 %	2,70 %
Други европейски институции, органи и агенции	5,36 %	24,84 %	18,02 %
Общо	100 %	100 %	100 %

3. Заведени дела — Език на производството (2006—2008 г.)

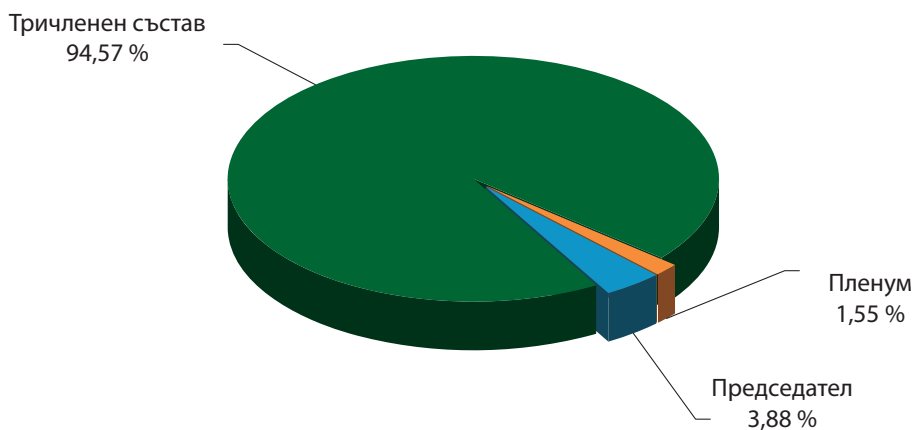
Разпределение за 2008 г.

Език на производството	2006	2007	2008
български	-	2	-
испански	1	2	1
немски	2	17	10
гръцки	3	2	3
английски	8	8	5
френски	113	102	73
италиански	10	17	6
литовски	-	2	2
унгарски	2	1	1
нидерландски	7	3	8
полски	-	-	1
португалски	-	-	1
румънски	-	1	-
словенски	1	-	-
фински	1	-	-
Общо	148	157	111

Езикът на производството се определя от езика, на който е заведено делото, а не от майчиния език или от гражданството на жалбоподателя.

4. Приключени дела — Решения и определения — Съдебен състав (2008 г.)

	Решения	Определения, с които се слага край на производството ¹	Други приключени	Общо
Пленум	2	-	-	2
Председател	-	5	-	5
Тричленен състав	66	55	1	122
Еднолично решаване от съдия	-	-	-	-
Общо	68	60	1	129

¹ от които 7 дела, приключени по взаимно съгласие.

5. Приключени дела — Взето решение (2008 г.)

	Решения			Определения					Други приключени	Общо
	Изцяло уважени жалби	Частично уважени жалби	Изцяло отхвърлени жалби	Жалби/ Искания, които са [явно] недопустими или неоснователни	Уреждане на спорове по взаимно съгласие след намеса на Съда на публичната служба	Заличаване на делото от регистъра на друго основание, липса на основание за постановяване на съдебно решение или препращане	Уважени искания (особени производства)			
Назначаване/ Повторно назначаване	-	-	2	2	-	1	-	-	5	
Конкурси	1	2	4	2	-	-	-	-	9	
Условия на труд/Отпуски	-	2	2	1	1	-	-	-	6	
Оценка/ Повишаване	7	8	12	4	2	5	-	1	39	
Пенсии и помощи за инвалидност	-	-	2	3	-	6	-	-	11	
Дисциплинарни производства	-	-	1	2	-	-	-	-	3	
Наемане на работа/ Назначаване/ Класиране в степен	1	6	4	5	-	2	-	-	18	
Възнаграждение и надбавки	-	-	8	2	4	3	-	-	17	
Прекратяване на договор на служител	-	-	3	1	-	1	-	-	5	
Социално осигуряване/ Професионално заболяване/ Злополуки	1	1	1	1	-	2	-	-	6	
Други	-	-	-	8	-	1	1	-	10	
Общо	10	19	39	31	7	21	1	1	129	

6. Приети обезпечения — Взето решение (2006—2008 г.)

Брой на приетите определения по обезпечителни производства		Взето решение	
		Пълно или частично допускане	Отхвърляне
2006 г.	2	-	2
2007 г.	4	-	4
2008 г.	4	-	4
Общо	10	-	10

7. Приключени дела — Продължителност на производството в месеци (2008 г.)

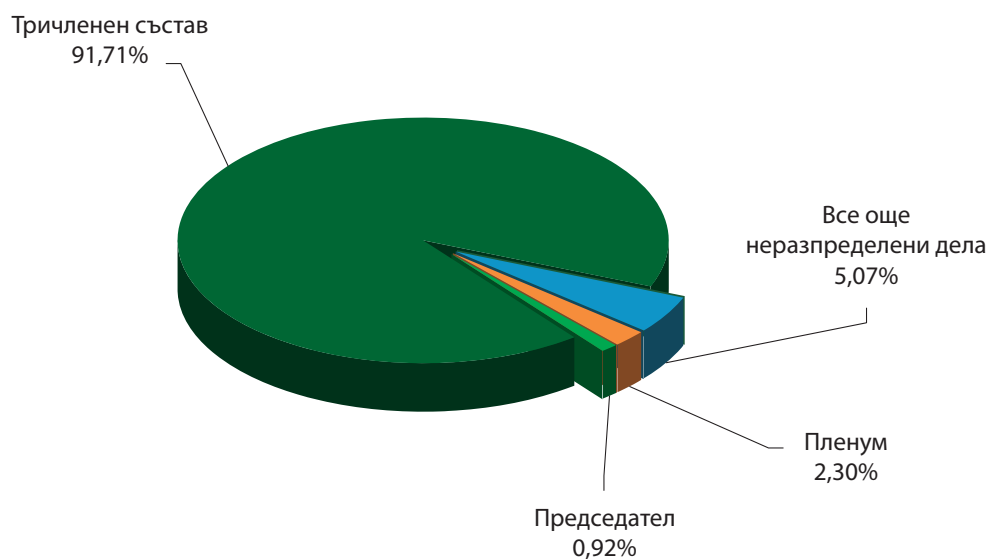
Решения		Средна продължителност	Средно
Дела, заведени пред Съда на публичната служба	56	16,9	19,7
Дела, първоначално заведени пред Първоинстанционния съд ¹	12	32,6	
Общо	68		
Определения			
Дела, заведени пред Съда на публичната служба	55	11,3	14,0
Дела, първоначално заведени пред Първоинстанционния съд ¹	6	38,3	
Общо	61		
ОБЩО	129		17,0

Продължителността е изразена в месеци и в десети от месеца.

¹ В началото на дейността на Съда на публичната служба Първоинстанционният съд му прехвърля 118 дела.

8. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2006—2008 г.)

Разпределение за 2008 г.

	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Пленум	6	3	5
Председател	4	2	2
Тричленен състав	207	205	199
Еднолично решаване от съдия	-	-	-
Все още неразпределени дела	11	25	11
Общо	228	235	217

9. Висящи дела към 31 декември — Брой на жалбоподателите (2008 г.)

Десетте висящи дела с най-голям брой жалбоподатели по едно и също дело

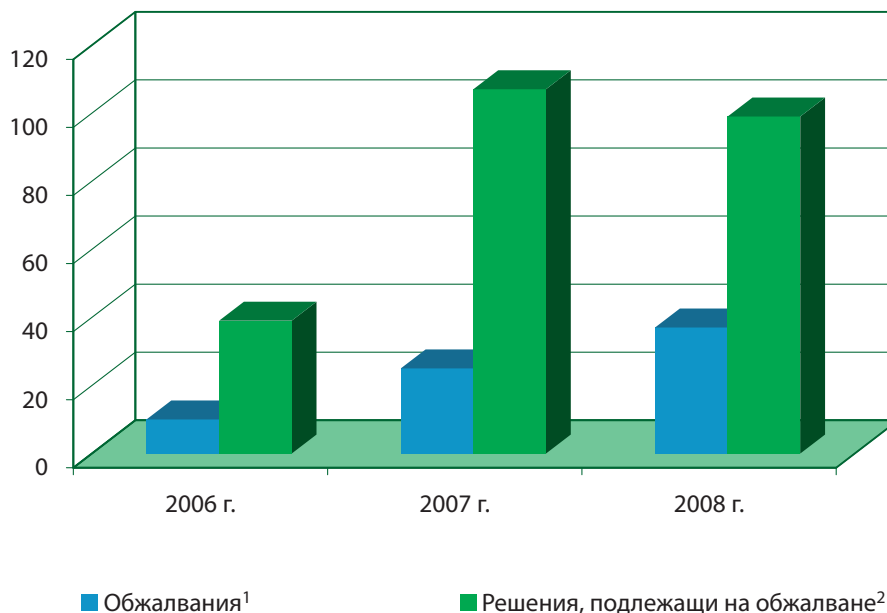
Брой на жалбоподателите по дело	Области
181	Правилник — Наемане на работа — Договорно наети служители — Срок на договорите, подновяване и/или продължаване за определен срок или за неопределено време
143	Правилник — Назначаване — Кандидати, включени в списък с резерви преди влизането в сила на новия правилник
108	ЕИБ — Пенсия — Годишно адаптиране
80	Правилник — Служители със спомагателни функции, назначени в Парламента за времето на провеждане на неговите сесии — Временно наети работници — Преквалифициране като договорно наети служители с договор за неопределено време
76	Правилник — Назначаване — Преквалифициране на срочни договори в един-единствен договор за неопределено време
59	Правилник — Повишаване — Процедура за повишаване за 2005 г. — Допълнителни степени, предвидени в новия правилник
47	Правилник — Договорно наети служители — Наемане на работа — Процедура за подбор CAST27/Relex — Невключване в списъка с резерви
29	Правилник — Договорно наети служители — Преразглеждане на класирането и на възнаграждението
27	Правилник — Персонал на детските ясли и детските градини — Възнаграждение
21	Правилник — Възнаграждение — Надбавка за непрекъсната работа или работа на смени — Надбавка за редовно изпълнение на задължения за дежурство — Член 56а и член 56б от Правилника

Под „правилник“ следва да се разбира Правилника за длъжностните лица на Европейските общности и Условията за работа на другите служители на Европейските общности.

Общ брой на жалбоподателите по всички висящи дела

	Общ брой на жалбоподателите	Общ брой на висящите дела
2006 г.	1 652	228
2007 г.	1 267	235
2008 г.	1 161	217

10. Разни — Решения на Съда на публичната служба, които са били предмет на обжалване пред Първоинстанционния съд (2006—2008 г.)

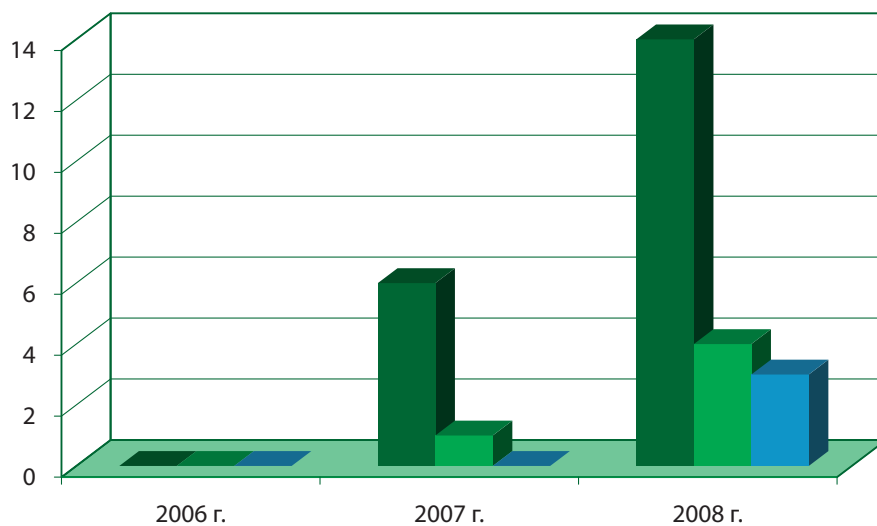
	Обжалвания ¹	Решения, подлежащи на обжалване ²	Процент на обжалвания ³	Процент на обжалванията, за които не е приложено производство за уреждане на спорове по взаимно съгласие
2006 г.	10	39	25,64%	22,22%
2007 г.	25	107	23,36%	21,93%
2008 г.	37	99	37,37%	34,91%

¹ Обжалваните от няколко страни решения са взети предвид само веднъж. През 2007 г. две решения са били предмет на две обжалвания всяко.

² Решения, определения — обявяващи жалбата за недопустима, явно недопустима или явно неоснователна, определения по обезпечителни производства, определения за липса на основание за постановяване на съдебно решение или за недопускане на встъпване — постановени или приети през референтната година.

³ За дадена година този процент може да не съответства на подлежащите на обжалване решения, постановени през референтната година, доколкото срокът за обжалване може да застъпва две календарни години.

11. Разни — Резултати от обжалването пред Първоинстанционния съд (2006—2008 г.)

■ Отхвърлени жалби

■ Пълна или частична отмяна без връщане за ново разглеждане

■ Пълна или частична отмяна с връщане за ново разглеждане

	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Отхвърлени жалби	-	6	14
Пълна или частична отмяна без връщане за ново разглеждане	-	1	4
Пълна или частична отмяна с връщане за ново разглеждане	-	-	3
Общо	-	7	21

Глава IV

Среци и посещения

А – Официални посещения и прояви в Съда, в Първоинстанционния съд и в Съда на публичната служба

Съд

24 януари	г-н М. А. Moratinos, министър на външните работи на Кралство Испания
25 януари	г-н F. Fillon, министър-председател на Френската република
13 февруари	Делегация от Corte centroamericana de Justicia
1 април	Делегация от Court of the Future Network, Австралия
9 април	г-н A. Krautscheid, министър по федералните и европейските въпроси и по медиите на провинция Северен Рейн-Вестфалия
14—15 април	Делегация от нидерландски магистрати — Gerechtscoördinatoren
17 април	Н. П. г-н E. Duckwitz, постоянен представител на Федерална република Германия в Европейския съюз
17 април	Н. П. г-н K. Darroch, постоянен представител на Обединеното кралство в Европейския съюз
17 април	г-жа B. Ask, министър на правосъдието на Кралство Швеция
18 април	Н. П. г-н H. D. Schweisgut, постоянен представител на Република Австрия в Европейския съюз
21—28 април	Делегация от Съда на Централноафриканската валутно-икономическа общност (CEMAC), от Съда на Западноафриканския икономически и валутен съюз (UEMOA) и от Съда на Икономическата общност на западноафриканските държави (CEDEAO)
28 април	Н. П. г-жа M. Vicenová, постоянен представител на Чешката република в Европейския съюз
14 май	Н. П. г-н Ph. Guex, посланик на Конфедерация Швейцария във Великото херцогство Люксембург, както и Н. П. г-н J. De Watteville, посланик, ръководител на мисията на Швейцария в Европейския съюз
5 юни	г-н J. Pospíšil, министър на правосъдието на Чешката република
9—10 юни	Среща на магистрати от държави-членки (Белгия, България, Дания, Германия, Естония, Гърция, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Нидерландия, Полша, Португалия, Обединеното кралство)

9—27 юни	Изложба „Sous le regard de Dame Justice“ на Ph. Heinisch, художник и карикатурист
16 юни	г-н J. Lewandowski, докладчик на Бюджетната комисия на Европейския парламент
17 юни	Представители на Френската република, Чешката република и Кралство Швеция пред Съда
23—27 юни	Делегация от Съда на Централноафриканската валутно-икономическа общност (CEMAC), от Съда на Западноафриканския икономически и валутен съюз (UEMOA) и от Съда на Икономическата общност на западноафриканските държави (CEDEAO)
8 юли	г-н V. Hoff, министър по федералните и европейските въпроси на провинция Хесен
8—9 септември	Делегация от Върховния съд на Испания
9—12 септември	Делегация от Върховния съд на Румъния
15—16 септември	Делегация от Consejo General del Poder Judicial, Испания
17 септември	Делегация от датския парламент
7 октомври	Фотографска изложба по случай 50-годишнината от създаването на „единния“ Съд на Европейските общности
9 октомври	г-н F. Mac Gregor, председател на Апелативния съд на Република Сейшели
13 октомври	Делегация от Комисията по правните въпроси на Европейския парламент
14 октомври	Делегация от Върховния съд на Китай
20—21 октомври	„Luxemburger Expertenforum“
23 октомври	Н. П. г-н F. Nelli Feroci, посланик, постоянен представител на Италианската република в Европейския съюз
31 октомври	г-жа M. Kiviniemi, финландски министър на публичната администрация и на местното самоуправление
6 ноември	г-н M. Sarrazin и г-н J. Montag, членове на Bundestag
20 ноември	г-н G. Holzinger, председател на Конституционния съд на Република Австрия
24 ноември	Делегация от Европейския съд по правата на човека
5 декември	г-н C. Wiseler, министър на благоустройството на Великото херцогство Люксембург, и г-н D. Perrault, архитект

10—11 декември	Делегация от съдии и специалисти в областта на данъчното право от държави-членки и от държави-кандидатки за присъединяване към Европейския съюз
----------------	---

Първоинстанционен съд

22 април	Н. П. г-н Ph. Gueth, посланик на Конфедерация Швейцария във Великото херцогство Люксембург
17 юни	Работно посещение на представителите на френското, чешкото и шведското правителство, придружени от юридически съветници на Съвета на Европейския съюз
9 юли	г-н N. Diamandouros, Европейски омбудсман
13 октомври	Делегация от Комисията по правните въпроси на Европейския парламент
12 декември	Представители на държавното министерство на Великото херцогство Люксембург

Съд на публичната служба

22 април	Посещение на г-жа M. De Sola Domingo, главен съветник към Службата за медиация на Комисията
24 април	Посещение на г-н P. Hustinx и г-н J. Bayo Delgado, съответно европейски контролор за защита на данните и заместник-контролор за защита на данните
13 октомври	Посещение на делегация от Комисията по правните въпроси на Европейския парламент
21 ноември	Посещение на г-н N. Diamandouros, Европейски омбудсман

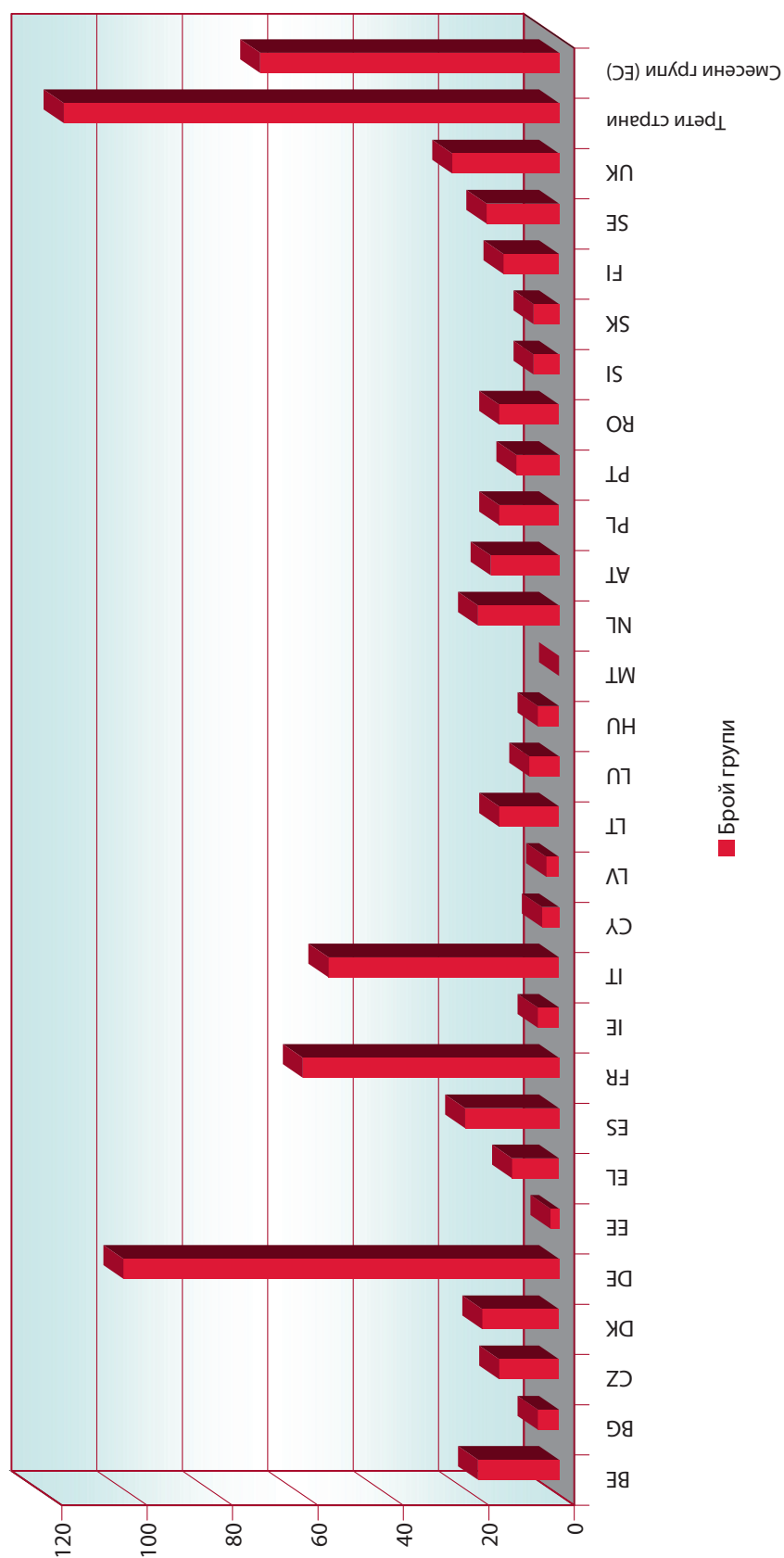
Б – Посещения с образователна цел (2008 г.)

1. Разпределение по вид групи

	Национални магистрати	Адвокати/Юридически съветници	Преподаватели по право	Дипломати/Членове на парламенти	Студенти/Стажанти	Национални държавни служители	Други	Общо
Брой групи	131	100	53	19	257	47	64	671

2. Посещения с образователна цел — Разпределение по държави-членки (2008 г.)

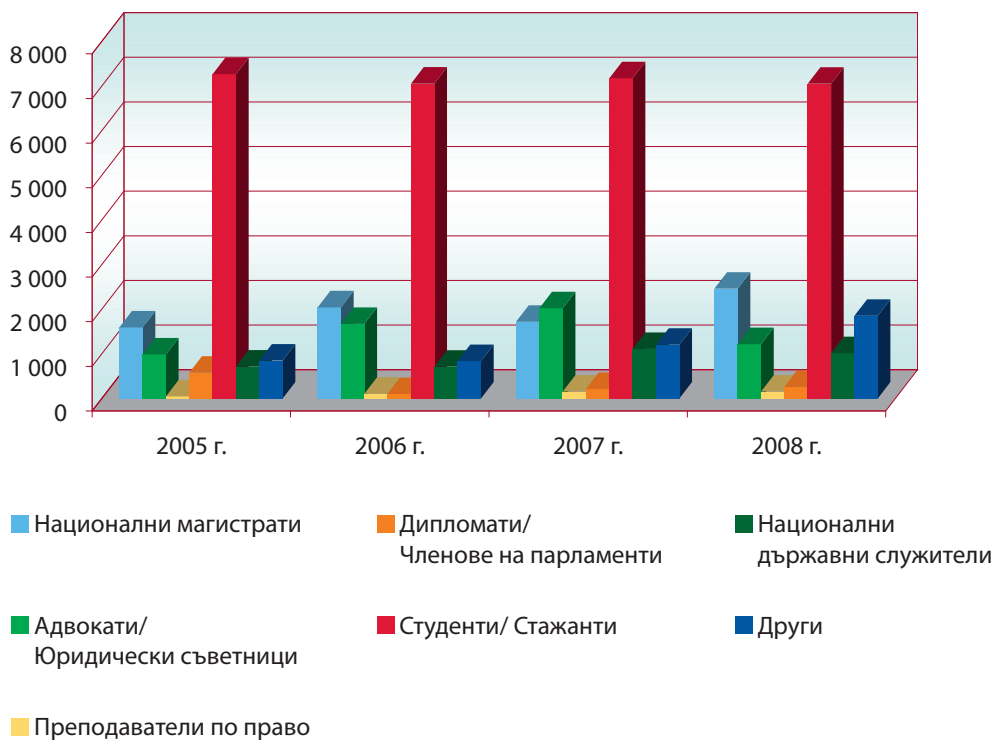

	Брой посетители								Брой групи
	Национални магистрати	Адвокати/ Юридически съветници	Преподаватели по право	Дипломати/ Членове на парламенти	Студенти/ Стажанти	Национални държавни служители	Други	Общо	
BE		53	1		400		20	474	19
BG	34	13			42			89	5
CZ		46	14		24			84	14
DK	8	10	43	31	98	27	90	307	18
DE	375	265	29	70	1 113	163	828	2 843	102
EE				27				27	2
EL	121		6		150			277	11
ES	294	33			36	18	103	484	22
FR	230	46	7		1 118	143	297	1 841	60
IE	10				74			84	5
IT		55	3		534			592	54
CY	4		8		16			28	4
LV					23	40		63	3
LT			9		15			24	14
LU		55			161	14		230	7
HU			8		80	8		96	5
MT								0	0
NL	86	52		50	271		42	501	19
AT	18	76	4		190		38	326	16
PŁ	68	73	4		84	105		334	14
PT	3		6		20			29	10
RO	60		2			3		65	14
SI	3	10				7		20	6
SK	78				34			112	6
FI		30		39	52	11	27	159	13
SE	188	17		6	61		97	369	17
UK	100	37			335		16	488	25
Трети страни	215	57	12	39	1 320	50	82	1 775	116
Смесени групи (ЕС)	568	291			802	427	214	2 302	70
Общо	2 463	1 219	156	262	7 053	1 016	1 854	14 023	671

3. Посещения с образователна цел — Национални магистрати (2008 г.)

	BE	BG	DK	DE	EE	EL	CY	LV	LT	LU	NL	PL	PT	UK	Общо
Семинари	8	6	3	16	2	8	2	2	4	2	7	15	8	8	91

4. Промени във връзка с броя и вида посетители (2005—2008 г.)

Брой посетители

Година	Национални магистрати	Адвокати/Юридически съветници	Преподаватели по право	Дипломати/Членове на парламенти	Студенти/ Стажанти	Национални държавни служители	Други	Общо
2005	1595	989	48	581	7267	716	853	12049
2006	2044	1673	108	101	7056	714	840	12536
2007	1719	2025	157	213	7178	1111	1206	13609
2008	2463	1219	156	262	7053	1016	1854	14023

В – Тържествени заседания

14 януари	Тържествено заседание по повод на прекратяването на функциите на съдия Schintgen
28 януари	Тържествено заседание по повод на частичното подновяване на състава на Европейската сметна палата
23 май	Тържествено заседание по повод на полагането на клетва от г-жа A. Vassiliou, нов член на Европейската комисия
30 юни	Заседание по повод кончина
7 юли	Тържествено заседание по повод на полагането на клетва от г-н A. Tajani, нов член на Европейската комисия
15 септември	Тържествено заседание по повод на прекратяването на функциите на съдия Cooke и встъпването в длъжност на г-н K. O'Higgins в качеството на съдия в Първоинстанционния съд
4 декември	Тържествено заседание по повод откриването на новата палата на Съда

Г – Посещения или участия в официални прояви

Съд

11 януари	Представяване на Съда на тържественото заседание на Върховния касационен съд, проведено в Париж
12 януари	Представяване на Съда на церемонията, организирана във Валета от г-н Lawrence Gonzi, министър-председател на Малта, по повод на присъединяването на Малта към еврозоната
16 януари	Представяване на Съда на Rechtspolitischer Neujahrsempfang в министерството на правосъдието в Берлин
18—19 януари	Участие на делегация от Съда в проведения във Виена трети симпозиум на председателите на конституционните съдилища на Република Австрия, Федерална република Германия и Конфедерация Швейцария, както и на председателя на Европейския съд по правата на човека и председателя на Съда на Европейските общности
22—23 януари	Представяване на Съда на общия семинар с образователна цел в областта на марките и дизайнните, проведен в Аликанте за съдиите от националните съдилища на 27-те държави — членки на Европейския съюз
25 януари	Участие на делегация от Съда в тържественото заседание на Европейския съд по правата на човека, проведено в Страсбург
25 януари	Представяване на Съда на церемонията по откриването на съдебната година на Върховния касационен съд в Рим
25 януари	Представяване на Съда на тържественото заседание на Европейския съд по правата на човека и на семинара на тема „Ролята на консенсуса в системата на Европейската конвенция за правата на човека“, проведени в Страсбург
29 януари	Представяване на Съда на тържественото заседание по повод откриването на съдебната година на Върховния съд на Португалия, проведено в Лисабон
31 януари	Представяване на Съда на проведеното в Карлсруе тържествено заседание в чест на председателя г-н Günter Hirsch и по повод встъпването в длъжност на новия председател на Федералния съд, по покана на г-жа Brigitte Zypries, министър на правосъдието на Федерална република Германия
24 февруари	Представяване на Съда на церемонията, организирана в Талин от президента на Република Естония г-н Toomas Hendrik Ilves по повод 90-годишнината от създаването на Република Естония

12 март	Представяване на Съда на честването в Страсбург на 50-годишнината от създаването на Европейския парламент
12 март	Представяване на Съда на годишното общо събрание на Конституционния съд на Република Полша, проведено във Варшава
9 април	Представяване на Съда на честването в Лисабон на 25-годишнината от създаването на Конституционния съд на Португалия
7 май	Представяване на Съда на тържествения прием, организиран в Hofburg, гр. Виена, от президента на Република Австрия по повод прекратяването на функциите на г-н Korinek, председател на Конституционния съд на Република Австрия
16—17 май	Представяване на Съда на втория международен конституционен симпозиум на тема „Международното право и националните конституции в съдебната практика на конституционните съдилища“, организиран от Конституционния съд на Андора и проведен в Андора ла Веля
28—31 май	Участие на делегация на Съда в конгреса в Линц на Международната федерация по европейско право
1 юни	Представяване на Съда на церемонията, състояла се в Рим по повод италианския национален празник
9 юни	Представяване на Съда на откриването на изложбата на архитекта Dominique Perrault в центъра „Жорж Помпиду“ в Париж
9—10 юни	Представяване на Съда на симпозиума, проведен в Стокхолм на тема „Ways and means of strengthening the implementation at national level of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms“
15—16 юни	Представяване на Съда на събранието на управителния съвет на Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз, както и на симпозиума, организиран от това сдружение във Варшава
30 юни	Представяване на Съда на третия симпозиум на Мрежата на председателите на върховните съдилища на държавите — членки на Европейския съюз, проведен в Любляна
3 юли	Участие на председателя на Съда в срещата в Брюксел с г-н J.-C. Piris, генерален директор, юридически съветник на Съвета на Европейския съюз, и с г-н H.-G. Pöttering, председател на Европейския парламент

2—3 септември	Участие на делегация на Съда в честването в Хелзинки на 90-годишнината от създаването на Върховния административен съд на Република Финландия
8—9 септември	Представяване на Съда на семинара в Сантандер, организиран от Върховния съд на Кралство Испания и Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз на тема „Съгласувано прилагане на общественото право от върховните административни съдилища в Европейския съюз“
10—11 септември	Представяване на Съда на тържественото заседание, организирано в Бърно по повод 15-годишнината от създаването на Конституционния съд на Чешката република
16 септември	Представяване на Съда на церемониите, организирани в Лисабон по повод 175-годишнината от създаването на Върховния съд на Португалската република
22 септември	Представяване на Съда на срещата в Брюксел на делегация на Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз с члена на Европейската комисия г-н Barrot, за да се обсъди дейността на сдружението и финансирането ѝ
24 септември	Участие на председателя на Съда в проведена в Брюксел вечеря в чест на Вселенския патриарх Вартоломей по покана на г-н V. Kaskarelis, посланик, постоянен представител на Република Гърция в Европейския съюз
29 септември	Представяване на Съда на състоялата се в Мадрид и председателствана от Негово Величество Краля на Испания церемония по откриването на съдебната година на Върховния съд
30 септември— 1 октомври	Представяване на Съда на Opening of the Legal year в Лондон
1 октомври	Представяване на Съда на Verfassungstag (тържествено отбелязване на създаването на Конституционния съд на Република Австрия), проведено във Виена в присъствието на президента на Република Австрия
3 октомври	Представяване на Съда на церемониите, организирани в рамките на „Tag der Deutschen Einheit“ и проведени в Хамбург
7—8 октомври	Представяване на Съда на проведената в Париж годишна конференция на Европейския форум на съдиите по въпросите на околната среда
9—10 октомври	Представяване на Съда на събранието на председателите на апелативните съдилища в столиците на Европейския съюз, проведено в Париж

13 октомври	Представяване на Съда на 10-годишнината от влизането в сила на Протокол № 11 към Европейската конвенция за правата на човека, отбелязана в Европейския съд по правата на човека в Страсбург
13 октомври	Представяване на Съда на „10th Anniversary Meeting of the European Judicial Network“ в Мадейра
16—17 октомври	Представяване на Съда на проведената във Виена конференция на председателите на върховни съдилища, както и на главните прокурори на държавите — членки на Европейския съюз
25—28 октомври	Участие на делегация на Съда в официалното посещение в София, във Върховния касационен съд на Република България
31 октомври	Представяване на Съда на проведеното в Хага тържественото заседание на Касационния съд на Кралство Нидерландия по повод на пенсионирането на председателя му г-н W. J. M. Davids
2—3 ноември	Представяване на Съда на симпозиума, организиран в Париж по повод 50-годишнината от създаването на Конституционния съвет
17 ноември	Представяване на Съда на събранието на управителния съвет на Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз, проведено в Брюксел
6 декември	Представяване на Съда на годишния прием, организиран в Хелзинки по повод националния празник, по покана на президента на Република Финландия
18 декември	Представяване на Съда на церемонията, организирана в Любляна по повод Деня на конституционализма

Първоинстанционен съд

11 януари	Представяване на Първоинстанционния съд на проведеното в Париж тържествено заседание на Конституционния съд
15 януари	Представяване на Първоинстанционния съд на конференцията, организирана в Бон по повод 50-годишнината от създаването на Bundeskartellamt
25 януари	Представяване на Първоинстанционния съд по повод тържественото заседание на Европейския съд по правата на човека, проведено в Страсбург

15—18 май	Участие на председателя и на членове на Първоинстанционния съд в среща, организирана в Никозия от главния прокурор и от висши държавни служители на Република Кипър, и изказване на тема правомощията на Първоинстанционния съд в областта на общественото право на конкуренцията
28—31 май	Представяване на Първоинстанционния съд на XXIII конгрес на Международната федерация по европейско право в Линц
2—5 юни	Представяване на Първоинстанционния съд на XIV конференция на европейските конституционни съдилища, проведена във Вилнюс
25 юни	Участие на председателя в приема, организиран в Париж от френския министър-председател г-н F. Fillon по повод 60-годишнината от създаването на Генералния секретариат по европейските въпроси
2 септември	Представяване на Първоинстанционния съд на церемонията, организирана в Хелзинки по повод 90-годишнината от създаването на Върховния административен съд на Република Финландия
29 септември	Представяване на Първоинстанционния съд на проведеното в Мадрид и председателствано от Негово Величество Краля на Испания тържествено заседание за откриване на съдебната година
1 октомври	Представяване на Първоинстанционния съд на състоялата се в Лондон церемония по откриване на съдебната година
3 октомври	Представяване на Първоинстанционния съд на проведената във Варшава церемония по повод на 90-годишнината на защитата на индустриалната собственост в Полша
6—7 октомври	Представяване на Първоинстанционния съд на международната конференция на тема „Международни съдилища — предстоящи предизвикателства“, проведена в Лондон в рамките на шведското председателство на Комитета на министрите и на Съвета на Европа в сътрудничество с Комитета на юридическите съветници по международно публично право на Съвета на Европа
20—21 октомври	Участие на председателя и на членове на Първоинстанционния съд в Luxemburger Expertenforum zur Entwicklung des Gemeinschaftsrechts, проведен в Люксембург
24 октомври	Участие на председателя в конференцията „EU litigation — Using EU Law as a litigation tool“, организирана в Брюксел от IBC Legal Conferences, и изказване на тема „Efficient administration of justice in a changing environment — What lawyers and judges can do“

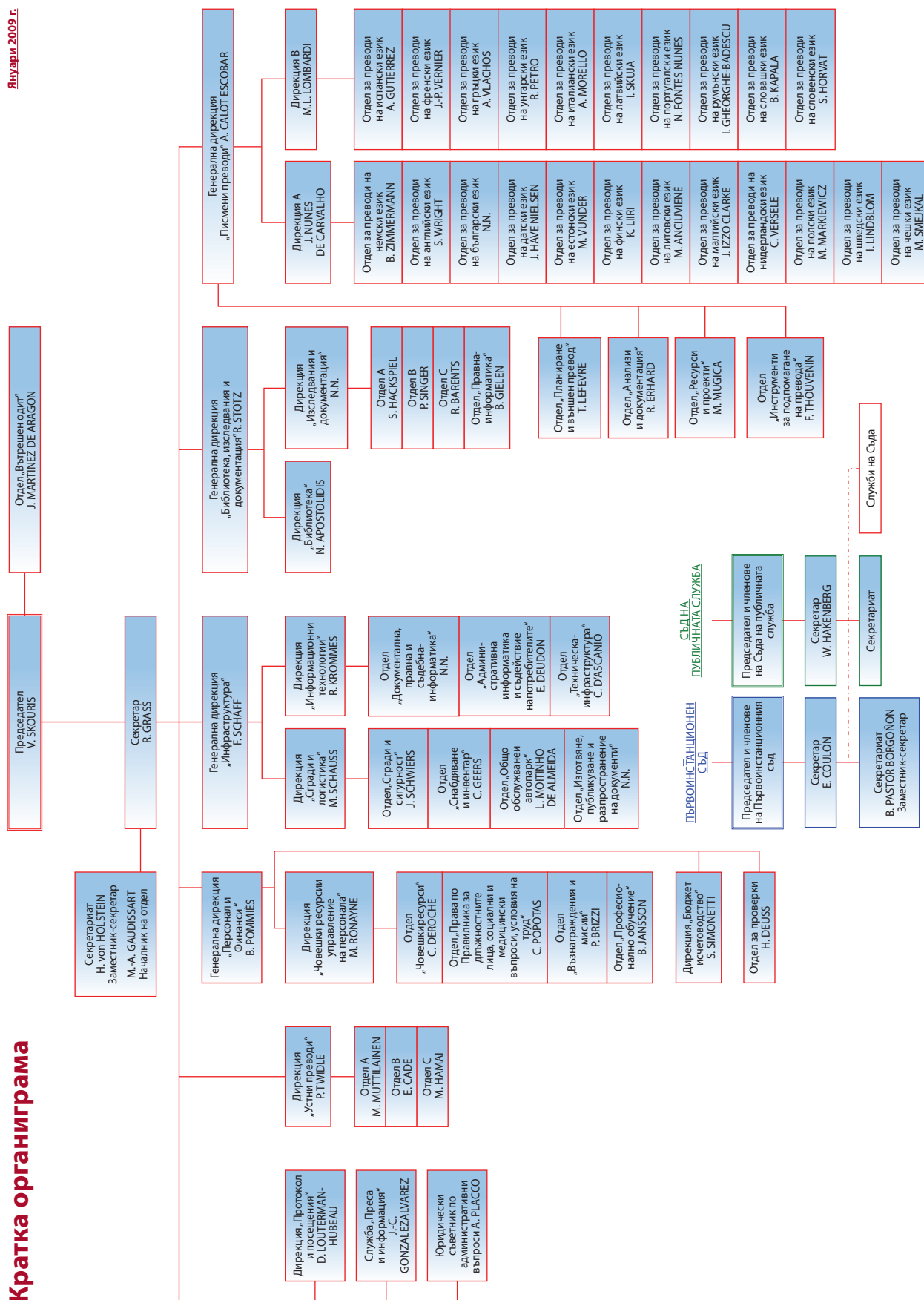
25 октомври— 2 ноември	Представяване на Първоинстанционния съд на есенната сесия на Административния трибунал на Обединените нации в Ню Йорк
25 ноември	Представяване на Първоинстанционния съд на кръглата маса „Europe without frontiers“, организирана в Люксембург по повод посещението на държавно равнище на президента на Република Финландия г-жа Т. Halonen
5 декември	Участие и изказвания на председателя и на членове на Първоинстанционния съд на Autumn Conference on European State Aid Law 2008, проведена в Люксембург

Съд на публичната служба

28 февруари	Среща между членовете на Съда на публичната служба и членовете на Съда на ЕАСТ
6—8 март	Посещение в Държавния съвет на Белгия
15—18 май	Посещение във Върховния административен съд на Финландия

Кратка органиграма

За контакт

Адресите и телефоните за контакт със Съда са следните:

Съд на Европейските общности

Пощенски адрес: L-2925 Luxembourg

Телефон: +352 4303-1

Телекс в секретариата на Съда 2510 CURIA LU

Телеграфен адрес: CURIA

Факс на Съда: +352 4303-2600

Факс на служба „Преса и информация“: +352 4303-2500

Факс на вътрешната служба отдел „Публикации“: +352 4303-2650

Уебсайт на Съда: www.curia.europa.eu

Съд на Европейските Общности

Годишен доклад за 2008 г. — Общ поглед върху на Съда на Европейските общности, на Първоинстанционния съд на Европейските общности и на Съда на публичната служба на Европейския съюз

Люксембург, Служба за официални публикации на Европейските общности

2009 г. — 259 страници — 21 × 29,7 см

Каталожен номер: QD-AG-09-001-BG-C

ISBN 978-92-829-0911-9

doi: 10.2862/60939

ISSN 1830-9054

Служба за публикации
Publications.europa.eu

ISBN 978-928290911-9

9 789282 909119

Как да получим публикации на Европейския съюз?

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- от близката книжарница, като посочите заглавието, името на издателя и/или ISBN номера;
- като се обърнете пряко към един от нашите разпространители. За да получите координатите им, посетете следния адрес: <http://bookshop.europa.eu> или изпратете факс на следния номер: +352 2929-42758.

Безплатни публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- от представителствата или делегациите на Европейската комисия. За да получите координатите им, посетете следния адрес: <http://ec.europa.eu> или изпратете факс на следния номер: +352 2929-42758.

